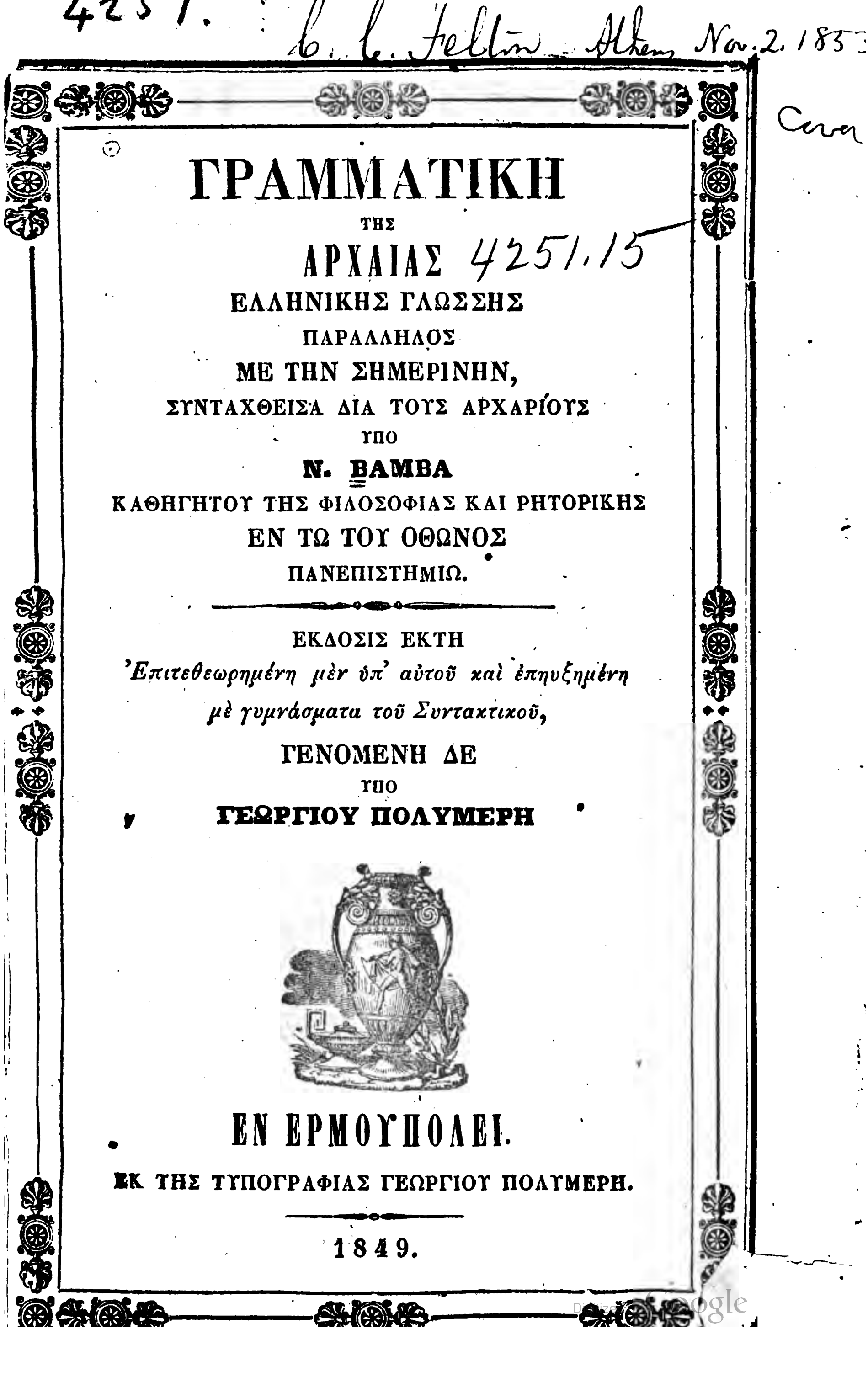

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ,

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

ΥΠΟ

Ν. ΒΑΜΒΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΤΩ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ

Ἐπιτεθεωρημένη μὲν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐπηυξημένη

μὲ γυμνάσματα τοῦ Συντακτικοῦ,

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΔΕ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ

ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

1849.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ,

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

ΥΠΟ

Ν. ΒΑΜΒΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΡΗΤΟ[illegible]

ΕΝ ΤΩ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ [illegible] ...ημένη

Ἐπιτεθεωρημένη μὲν ἐπ' αὐτοῦ [illegible]

μὲ γυμνάσματα τοῦ [illegible]

ΓΕΝΟ[illegible] ...ΕΡΗ.

ΓΕΩ[illegible]

...Ν [illegible]

...ΠΟΓΡ[illegible]

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ,

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

ΥΠΟ

Νεόφυτος

ΒΑΜΒΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΤΩ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ

Ἐπιτεθεωρημένη μὲν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐπηυξημένη

μὲ γυμνάσματα τοῦ Συντακτικοῦ,

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΔΕ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

ἘΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

1849.

Πᾶν ἀντίτυπον μὴ φέρον ἐν τῇ παρούσῃ Σελίδι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Συγγραφέως θεωρεῖται ὡς τυποκλοπημένον, καὶ θέλει καταδιώκεσθαι μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου. Ν. Βάρβας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς ὁμιλῶν εἰς τὰ Προλεγόμενα αὐτοῦ περὶ Γραμματικῆς, εἶπε: « κάλλιον εἶναι νὰ καίῃ τις γραμματικὰς, παρὰ νὰ συντάττῃ » καὶ εἶπε καλῶς· διότι, ἐὰν ἡ σπουδὴ τῆς γραμματικῆς σπεύδῃ ἵνα διδάξῃ τὸν μαθητὴν τὸ ὀρθῶς γράφειν καὶ λέγειν, ἕπεται, ὅτι τὰ προσόντα τῆς καλῆς γραμματικῆς πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἁπλότης, ἡ σαφήνεια, καὶ ἡ μέθοδος. Τοιαῦτα δὲ προσόντα ἐνῷ ἐκλείπουσι πραγματικῶς ἀφ' ὅλας τὰς ἐν χρήσει ἤδη Γραμματικὰς, ἐνυπάρχουσιν ἀληθῶς εἰς τὴν παροῦσαν. Καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐκδόσεις, αἵτινες ἔγεινον καὶ γίνονται ἀδιακόπως τόσον εἰς τὴν Ἑλλάδα καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ ἀπόλυτον χρῆσιν αὐτῆς. (1)

---

(1) Ἂν εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι τόσον εἰς χρῆσιν ἡ Γραμματικὴ αὕτη, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὰς κατὰ παράκλησιν διαταγὰς, τὰς ὁποίας συνεχῶς ἐπιβάλλουσιν εἰς τὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια τοῦ Κράτους οἱ κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς τὴν Τουρκίαν ὅμως καὶ εἰς ἄλλα ἐξωτερικὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀντιπροσδικὴ ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς Δημοσίου παιδείας, καὶ ὅπου ἡ χρῆσις τῶν διδακτικῶν βιβλίων γίνεται κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν καὶ προαίρεσιν τῶν Διδασκάλων, ἡ παροῦσα Γραμματικὴ εἶναι σχεδὸν κανονικὴ εἰς τὰ Σχολεῖα τῶν πρωτοπείρων μαθητῶν.

Ἂς λέγωσιν ὅ,τι βούλωνται τινὲς ἡμιμαθεῖς καὶ ἄπειροι, ἢ ἐμπαθεῖς λογιώτατοι. Ἡ ἀλήθεια ἀποδεικνύει ὅτι ἡ παροῦσα Γραμματική, ἐνῷ διδάσκει τὸν μαθητὴν ἀφελῶς καὶ μεθοδικῶς τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ λέγειν, μορφόνει αὐτὸν ταυτοχρόνως καὶ κατὰ τὰς ἰδέας καὶ τὸ σκέπτεσθαι. Ἤτοι, τὸν πλουτίζει εἰς ἐκείνην τὴν ὡριμωτάτην νηπιακὴν ἡλικίαν μὲ πλῆθος λέξεων καὶ φράσεων, καὶ τὸν κάμνει ἀνεπαισθήτως ἱκανὸν νὰ συλλογίζεται μεθοδικῶς, νὰ ἐκφράζεται καὶ νὰ συντάττη εἰς τὸν νοῦν του προτάσεις, καὶ ὁλοκλήρους περιόδους. Τοιαύτη τῳόντι εἶναι ἡ ἀρετὴ τῆς παρούσης Γραμματικῆς, τῆς ὁποίας προθύμως ἐπεχείρησα καὶ ἤδη ἕκτην ἔκδοσιν.

Ὁ Ἐκδότης,

Γεώργιος Πολυμέρης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΑΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα. 2. Λέξις. 3. Λόγος. 4. Συλλαβή. 5. Γράμματα. 6. Φωνήεντα. 7. Σύμφωνα. 8. Δίφθογγοι. 9. Συναίρεσις.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα;

Γλῶσσα λέγεται ὅ,τι λαλοῦμεν ἢ γράφομέν, διὰ νὰ φανερόνωμεν πρὸς ἀλλήλους τί θέλομεν, τί ἔχομεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν, καὶ τί εἶναι, ἢ τί γίνεται ἔξω ἡμῶν. Λέγεται δὲ Γλῶσσα ἐκ τοῦ κυριωτέρου ὀργάνου τῆς φωνῆς, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πλάστης ἡμῶν διὰ νὰ λαλῶμεν.

Ἕκαστον ἔθνος ἔχει ἰδίαν γλῶσσαν, ἥτις λαμβάνει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς: οὕτω ἡ Γλῶσσα, τὴν ὁποίαν λαλοῦμεν ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, λέγεται Ἑλληνικὴ Γλῶσσα· ἡ Γλῶσσα, τὴν ὁποίαν λαλεῖ τὸ ἔθνος τῶν Γάλλων, Γαλλική· οὕτω καὶ Ἀγγλική, Γερμανική, Ἰταλική, κ.τ.λ.

Τέσσαρες ἦσαν οἱ ἐπισημότεροι λαοὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, οἱ Δωριεῖς, οἱ Αἰολεῖς, οἱ Ἴωνες, καὶ οἱ Ἀττικοί. Ἡ Γλῶσσα ἑκάστου τούτων εἶχε τινὰς διαφοράς, αἵτινες συνιστῶσι τὰς λεγομένας διαλέκτους, τὴν Δωρικήν, τὴν Αἰολικήν, τὴν Ἰωνικήν, καὶ τὴν Ἀττικήν.

2. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λέξις;

Τὰ χωριστὰ λόγια, τὰ ὁποῖα λαλοῦμεν, ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερώσωμεν, ὅ,τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἦναι, λέγονται Λέξεις· τράπεζα, παραδείγματος χάριν, θάλασσα, γῆ, βιβλίον, λύπη, χαρά, περιπατῶ, ἀναγινώσκω, κ.τ.λ. ἕκαστον αὐτῶν ὀνομάζεται Λέξις, ἐπειδὴ λέγεται, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ,

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

ΥΠΟ

Νεόφυτος

ΒΑΜΒΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΤΩ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ

Ἐπιτεθεωρημένη μὲν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐπηυξημένη

μὲ γυμνάσματα τοῦ Συντακτικοῦ,

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΔΕ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

ἘΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΥΜΕΡΗ.

1849.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς ὁμιλῶν εἰς τὰ Προλεγόμενα αὐτοῦ περὶ Γραμματικῆς, εἶπε: « κάλλιον εἶναι νὰ καίῃ » τις γραμματικὰς, παρὰ νὰ συντάττῃ » καὶ εἶπε καλῶς· διότι, ἐὰν ἡ σπουδὴ τῆς γραμματικῆς σπεύδῃ ἵνα διδάξῃ τὸν μαθητὴν τὸ ὀρθῶς γράφειν καὶ λέγειν, ἕπεται, ὅτι τὰ προσόντα τῆς καλῆς γραμματικῆς πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἁπλότης, ἡ σαφήνεια, καὶ ἡ μέθοδος. Τοιαῦτα δὲ προσόντα ἐνῷ ἐκλείπουσι πραγματικῶς ἀφ' ὅλας τὰς ἐν χρήσει ἤδη Γραμματικὰς, ἐνυπάρχουσιν ἀληθῶς εἰς τὴν παροῦσαν. Καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐκδόσεις, αἵτινες ἔγεινον καὶ γίνονται ἀδιακόπως τόσον εἰς τὴν Ἑλλάδα καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ ἀπόλυτον χρῆσιν αὐτῆς. (1)

---

(1) Ἂν εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι τόσον εἰς χρῆσιν ἡ Γραμματικὴ αὕτη, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὰς κατὰ παράκλησιν διαταγὰς, τὰς ὁποίας συνεχῶς ἐπιβάλλουσιν εἰς τὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια τοῦ Κράτους οἱ κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς τὴν Τουρκίαν ὅμως καὶ εἰς ἄλλα ἐξωτερικὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀντιπροσδικὴ ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς Δημοσίου παιδείας, καὶ ὅπου ἡ χρῆσις τῶν διδακτικῶν βιβλίων γίνεται κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν καὶ προαίρεσιν τῶν Διδασκάλων, ἡ παροῦσα Γραμματικὴ εἶναι σχεδὸν κανονικὴ εἰς τὰ Σχολεῖα τῶν πρωτοπείρων μαθητῶν.

Ἂς λέγωσιν ὅ,τι βούλωνται τινὲς ἡμιμαθεῖς καὶ ἄπειροι, ἢ ἐμπαθεῖς λογιώτατοι. Ἡ ἀλήθεια ἀποδεικνύει ὅτι ἡ παροῦσα Γραμματική, ἐνῷ διδάσκει τὸν μαθητὴν ἀφελῶς καὶ μεθοδικῶς τὴν τέχνην τοῦ γράφειν καὶ λέγειν, μορφόνει αὐτὸν ταυτοχρόνως καὶ κατὰ τὰς ἰδέας καὶ τὸ σκέπτεσθαι. Ἤτοι, τὸν πλουτίζει εἰς ἐκείνην τὴν ὡριμωτάτην νηπιακὴν ἡλικίαν μὲ πλῆθος λέξεων καὶ φράσεων, καὶ τὸν κάμνει ἀνεπαισθήτως ἱκανὸν νὰ συλλογίζεται μεθοδικῶς, νὰ ἐκφράζεται καὶ νὰ συντάττῃ εἰς τὸν νοῦν του προτάσεις, καὶ ὁλοκλήρους περιόδους. Τοιαύτη τῳόντι εἶναι ἡ ἀρετὴ τῆς παρούσης Γραμματικῆς, τῆς ὁποίας προθύμως ἐπεχείρησα καὶ ἤδη ἕκτην ἔκδοσιν.

Ὁ Ἐκδότης,

Γεώργιος Πολυμέρης.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα. 2. Λέξις. 3. Λόγος. 4. Συλλαβή. 5. Γράμματα. 6. Φωνήεντα. 7. Σύμφωνα. 8. Δίφθογγοι. 9. Συναίρεσις.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα;

Γλῶσσα λέγεται ὅ,τι λαλοῦμεν ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερόνωμεν πρὸς ἀλλήλους τί θέλομεν, τί ἔχομεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν, καὶ τί εἶναι, ἢ τί γίνεται ἔξω ἡμῶν. Λέγεται δὲ Γλῶσσα ἐκ τοῦ κυριωτέρου ὀργάνου τῆς φωνῆς, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πλάστης ἡμῶν διὰ νὰ λαλῶμεν.

Ἕκαστον ἔθνος ἔχει ἰδίαν γλῶσσαν, ἥτις λαμβάνει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς: οὕτω ἡ Γλῶσσα, τὴν ὁποίαν λαλοῦμεν ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, λέγεται Ἑλληνικὴ Γλῶσσα· ἡ Γλῶσσα, τὴν ὁποίαν λαλεῖ τὸ ἔθνος τῶν Γάλλων, Γαλλική· οὕτω καὶ Ἀγγλική, Γερμανική, Ἰταλική, κ.τ.λ.

Τέσσαρες ἦσαν οἱ ἐπισημότεροι λαοὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, οἱ Δωριεῖς, οἱ Αἰολεῖς, οἱ Ἴωνες, καὶ οἱ Ἀττικοί. Ἡ Γλῶσσα ἑκάστου τούτων εἶχε τινὰς διαφοράς, αἵτινες συνιστῶσι τὰς λεγομένας διαλέκτους, τὴν Δωρικήν, τὴν Αἰολικήν, τὴν Ἰωνικήν, καὶ τὴν Ἀττικήν.

2. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λέξις;

Τὰ χωριστὰ λόγια, τὰ ὁποῖα λαλοῦμεν, ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερώσωμεν, ὅ,τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἦναι, λέγονται Λέξεις· τ ρ ά π ε ζ α, παραδείγματος χάριν, θ ά λ α σ σ α, γ ῆ, β ι β λ ί ον, λ ύ π η, χ α ρ ά, π ε ρ ι π α τ ῶ, ἀ ν α γ ι ν ώ σ κ ω, κ.τ.λ. ἕκαστον αὐτῶν ὀνομάζεται Λέξις, ἐπειδὴ λέγεται, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης.

3. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λόγος;

Διὰ νὰ φανερόνωμεν τέλεια καὶ καθαρὰ τὰ νοήματα ἡμῶν, μεταχειριζόμεθα ὅσας λέξεις χρειαζόμεθα· καὶ τότε αἱ λέξεις ἐκεῖναι λαλούμεναι ὁμοῦ, ἢ γραφόμεναι, ὡς πρέπει, κατόπιν ἀλλήλων, κάμνουσι Λόγον· παραδείγματος χάριν, ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὰ καλὰ παιδία, τοῦτο εἶναι λόγος. Ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν κακίαν, καὶ τοῦτο εἶναι λόγος. Τοιοῦτοι λόγοι εἶναι καὶ οἱ ἀκόλουθοι.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα αὐτοῦ.

Τὰ τέκνα χρεωστοῦσι νὰ σέβωνται τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς.

Οἱ γονεῖς χρεωστοῦσι νὰ ἀνατρέφωσι καλῶς τὰ ἑαυτῶν τέκνα.

Οἱ τοιοῦτοι λόγοι ὀνομάζονται κυρίως προτάσεις.

4. Τί εἶναι ἡ συλλαβή;

Πᾶσα λέξις λαλεῖται ἢ μὲ μίαν φωνὴν, καθὼς, πῦρ, φῶς, νοῦς, τίς, ποῦ, πῶς· ἢ μὲ δύο, καθὼς, σῶμα, ψυχὴ, κόσμος· ἢ μὲ τρεῖς, καθὼς, ἄνθρωπος, οὐρανὸς, ἥλιος· ἢ μὲ πλειοτέρας, καθὼς, κριτήριον, ἀφιλοκέρδεια, κ.τ.λ. Πᾶσα μία λοιπὸν χωριστὴ φωνὴ λέγεται Συλλαβή· καὶ ὅταν ἡ λέξις λαλῆται μὲ μίαν μόνην φωνὴν, λέγεται διὰ τοῦτο Μονοσύλλαβος· ὅταν λαλῆται μὲ δύο, Δισύλλαβος· ὅταν μὲ τρεῖς, Τρισύλλαβος· ὅσαι λέξεις ἔχουσι πλειοτέρας συλλαβὰς, λέγονται γενικῶς Πολυσύλλαβοι.

5. Τί εἶναι τὰ Γράμματα;

Γράμματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα γράφομεν διὰ νὰ παριστάνωμεν τὰς διαφόρους φυσικὰς φωνάς.

6. Τί εἶναι τὰ Φωνήεντα;

Κάμνομεν τινὰς φωνὰς μὲ ἓν ἄνοιγμα τοῦ στόματος, χωρὶς σχεδὸν νὰ κινῶμεν τὰ χείλη ἢ τὴν γλῶσσαν, καθὼς, α, ε, η, ι, ο, υ, ω· τὰ γράμματα ταῦτα, μὲ τὰ ὁποῖα παριστάνομεν τὰς τοιαύτας φωνὰς, λέγονται διὰ τοῦτο Φωνήεντα.

7. Τί εἶναι τὰ Σύμφωνα;

Πολλάκις ἀρχίζομεν ἢ τελειόνομεν τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας φωνὰς κινοῦντες ἐνταυτῷ τὰ χείλη, τὴν γλῶσσαν, ἢ τὸν λάρυγγα. Αἱ τοιαῦται τροποποιήσεις τῆς φωνῆς παριστάνονται μὲ χωριστὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα λέγονται διὰ τοῦτο Σύμφωνα, ἐπειδὴ λαμβάνονται μετὰ τῶν φωνηέντων καὶ κάμνουσι φωνὴν, καθὼς, βα, αβ· γα, αγ· δα, αδ· ζα, αζ· θα, αθ· κα, ακ· λα, αλ· μα, αμ· να, αν· ξα, αξ· πα, απ. ρα, αρ· σα, ασ· τα, ατ· φα, αφ· χα, αχ· ψα, αψ. Ταῦτα λοιπὸν τὰ γράμματα, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ, μὲ τὰ ὁποῖα συντροφεύομεν τὰ φωνήεντα εἰς τὴν ἀρχὴν, ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς φωνῆς, εἶναι τὰ λεγόμενα Σύμφωνα.

Παρατήρησον τώρα ἕνα τινὰ λόγον, τοῦτον, παραδείγματος χάριν, ἀ γ ά π α τ ὸ ν Θ ε ὸ ν ἐ ξ ὅ λ η ς ψ υ χ ῆ ς κ α ὶ κ α ρ δ ί α ς· βλέπεις ὅτι ὁ λόγος οὗτος ἔγεινεν ἀπὸ ὀκτὼ διαφόρους λέξεις· ὅτι πᾶσα λέξις ἔχει διαφόρους συλλαβὰς, καθὼς, ἀ-γά-πα, καὶ ὅτι αἱ συλλαβαὶ ἔχουσιν ἢ ἓν γράμμα, καθὼς, ἡ ἀ· ἢ δύο, καθὼς, ἡ *γα* καὶ *πα*, εἰς τὴν λέξιν ἀ γ ά π α, ἢ τρία, καθὼς, ἡ *καρ* εἰς τὴν λέξιν κ α ρ δ ί α.

Τὰ γράμματα τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθὼς καὶ τῆς ἀρχαίας, εἶναι, ὡς εἶδες ἀνωτέρω (6,7,) εἰκοσιτέσσαρα, ἑπτὰ φωνήεντα καὶ δεκαεπτὰ σύμφωνα.

Ἐκ τῶν ἑπτὰ φωνηέντων, τὸ *η*, καὶ τὸ *ω*, λέγονται Μακρὰ, διότι ἐπροφέροντο μὲ ἀργοπορίαν τινὰ, ἢ, καθὼς λέγουσι, μὲ χρόνον μακρόν. Τὸ *ε*, καὶ τὸ *ο*, λέγονται Βραχέα, διότι ἐπροφέροντο μὲ ταχύτητα, ἢ, καθὼς ὁμοίως λέγουσι, μὲ χρόνον βραχύν. Τὰ λοιπὰ τρία, *α*, *ι*, *υ*, λέγονται Δίχρονα, διότι εἰς ἄλλας λέξεις ἐπροφέροντο μὲ χρόνον μακρὸν, καὶ εἰς ἄλλας μὲ χρόνον βραχύν.

Ἀλλὰ τὴν σήμερον δὲν κάμνομεν σχεδὸν οὐδεμίαν διάκρισιν εἰς τὴν προφορὰν τῶν μακρῶν καὶ τῶν βραχέων φωνηέντων· μεταχειριζόμεθα ὅμως αὐτὰ, ὅταν γράφωμεν, καθὼς, β ῆ μ α, σ ῶ μ α, ὡς ἐγράφοντο ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων.

Ἐκ δὲ τῶν συμφώνων τὰ ἀκόλουθα ἐννέα λέγονται Ἄφωνα, β, γ, δ, κ, π, τ, θ, φ, χ. Ἐκ τούτων τὰ κ, π, τ, λέγονται Ψιλά· τὰ δὲ θ, φ, χ, λέγονται Δασέα· καὶ ὅταν εἰς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων συμπέσωσι δύω ἄμεσοι συλλαβαὶ ἔχουσαι δασέα, τὸ πρῶτον δασὺ μεταβάλλεται εἰς ψιλόν· ἤγουν, τὸ θ, εἰς τ, καθὼς, θρὶξ τριχὸς, (ἀντὶ θριχὸς)· τὸ φ εἰς π, φύω, πέφυκα· τὸ χ εἰς κ, χωρέω, κεχώρηκα.

Τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα, λ, μ, ν, ρ, λέγονται Ἀμετάβολα.

Τὰ ἀκόλουθα τρία, ζ, ξ, ψ, λέγονται Διπλᾶ, διότι ἕκαστον τούτων ἔχει τὸν τόπον δύο συμφώνων, ἤγουν τὸ ζ, εἶναι ἀντὶ τῶν σδ, καθὼς, ζ ω ὴ ἀντὶ σ δ ο ή· τὸ ξ, ἀντὶ τοῦ γσ, ἢ κσ, ἢ χσ, καθὼς μ ά σ τ ι ξ, ἀντὶ μ ά σ τ ι γ ς· κ ό ρ α ξ, ἀντὶ κ ό ρ α κ ς· θ ρ ὶ ξ, ἀντὶ θ ρ ί χ ς· τὸ ψ, ἀντὶ τῶν βσ, ἢ πσ, ἢ φσ, καθὼς, Ἄ ρ α ψ ἀντὶ Ἄ ρ α β ς· Α ἰ θ ί ο ψ, ἀντὶ Α ἰ θ ί ο π ς· ἔ γ ρ α ψ α, ἀντὶ ἔ γ ρ α φ σ α.

Αἱ ἀνωτέρω ἰδιαίτεραι ὀνομασίαι τῶν συμφώνων ἐσημειώθησαν ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ἀκολούθως θέλομεν λάβει χρείαν αὐτῶν.

8. Τί εἶναι Δίφθογγος;

Φωνὴ καὶ φθόγγος σημαίνουσιν ἐνταῦθα τὸ αὐτό. Ὅταν λοιπὸν δύο φωνήεντα γράφωνται ὁμοῦ καὶ προφέρωνται μὲ μίαν φωνὴν, τότε τὰ δύο ἐκεῖνα φωνήεντα λέγονται Δίφθογγος, καθὼς, π ι κ ρ α ί ν ω, ἀ λ ε ί φ ω, ἀ ν ο ί γ ω. Τοιαῦται δίφθογγοι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι ἕξ, αἵτινες λέγονται καὶ κυρίως δίφθογγοι, ἢ Κύριαι, αι, αυ, ευ, ει, οι, ου. Εἶναι καὶ ἄλλαι ἓξ ηυ, ηι, ωυ, ᾳ, ῃ, ῳ, αἵτινες λέγονται Καταχρηστικαὶ,

καθὼς βλέπεις αὐτὰς εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις, ηὔξησα, υἱὸς, ὠὐτὸς, (ἀντὶ αὐτὸς,) ἀργίᾳ, Μούσῃ, λόγῳ. Τὸ ὑπογραφόμενον ι, προσεγράφετο εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ὡς, αι, ηι, ωι. Αἱ Καταχρηστικαὶ ἔχουσι τὸ πρῶτον φωνῆεν μακρὸν, αἱ δὲ Κύριαι ἀμφότερα βραχέα.

Πᾶσα δίφθογγος θεωρεῖται ὡς ἓν μακρὸν φωνῆεν· ἡ αι, ὅμως καὶ οι, ὅταν ἦναι εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων, λαμβάνονται ὡς βραχέα φωνήεντα, καθὼς, Μοῦσαι, δοῦλοι. (1)

9. Τί εἶναι Συναίρεσις;

Εἰς πολλὰς λέξεις λαμβάνονται δύο φωνήεντα, καὶ κάμνουσιν ἓν μακρὸν πάντοτε, καθὼς, γέα, γῆ· συκέα, συκῆ· περιπατέω, περιπατῶ· διψάω, διψῶ· τὸ γινόμενον τοῦτο λέγεται Συναίρεσις· καὶ ἡ λέξις ἥτις γεννᾶται ἐκ τῆς συναιρέσεως τῶν δύο φωνηέντων, λέγεται Συνῃρημένη· οὕτω αἱ λέξεις γῆ, συκῆ, περιπατῶ, διψῶ, εἶναι Συνῃρημέναι· αἱ δὲ πρῶται, γέα, συκέα, περιπατέω, διψάω, λέγονται ἀσυναίρετοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Λήγουσα. Παραλήγουσα. Προπαραλήγουσα. 2. Τόνοι. 3. Πνεύματα.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λήγουσα, Παραλήγουσα, καὶ Προπαραλήγουσα;

Ἡ συλλαβὴ εἰς τὴν ὁποίαν λήγει, ἤγουν, τελειόνει ἡ λέξις, λέγεται Λήγουσα· ἡ συλλαβὴ, ἥτις εἶναι ἀμέσως πλησίον εἰς τὴν λήγουσαν, λέγεται Παραλήγουσα· ἐὰν ἡ λέξις ἔχῃ καὶ ἄλλην συλλαβὴν πρὸ τῆς παραληγούσης, ἐκείνη λέγεται Προπαραλήγουσα· οὕτω εἰς τὴν λέξιν ἄνθρωπος, λήγουσα εἶναι ἡ πος, παραλήγουσα ἡ θρω, προπαραλήγουσα ἡ ἀν. Αἱ τρεῖς αὗται ὀνομασίαι μᾶς χρειάζονται διὰ τοὺς τόνους.

2. Τί εἶναι οἱ Τόνοι;

Ὅταν λέγω, καλὸς καὶ ἐλεήμων ἄνθρωπος, αἰσθάνεσαι ὅτι ἡ φωνή μου κτυπᾷ δυνατώτερα ἐπὶ τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως καλὸς, ἐπὶ τὴν παραλήγουσαν τῆς λέξεως ἐλεήμων, καὶ ἐπὶ τὴν προπαραλήγουσαν τῆς λέξεως ἄνθρωπος· ταῦτα λοιπὸν τὰ κτυπήματα τῆς φωνῆς λέγονται Τόνοι. Καὶ ὅταν ὁ τόνος τῆς φωνῆς γίνηται ἐπὶ τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως, ἡ λέξις λέγεται Ὀξύτονος· τοιαῦται εἶναι αἱ λέξεις, Θεὸς, σοφὸς, δυνατὸς, ζωὴ, πνοή. Ὅταν πίπτῃ ἐπὶ τὴν παραλήγουσαν, λέγεται Παροξύτονος, ὁποῖαι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι, νόμος, χρόνος, γράφω, λέγω. Ὅταν ἐπὶ τὴν προπα-

---

(1) Ἐξαιροῦνται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τὰ εἰς οι, καὶ αι, λήγοντα Εὐκτικὰ, ὡς φεύγοι, πείθοι, πείσαι, ποιήσαι· καὶ τὸ οἴκοι Ἐπίῤῥημα.

ραλήγουσαν, ἡ λέξις λέγεται Προπαροξύτονος, καθὼς, ἄνθρωπος, ἅγιος, ἀθάνατος. κ.τ.λ.

Ὅταν γράφωμεν διὰ νὰ δείχνωμεν εἰς ποίαν συλλαβὴν πρέπει νὰ κτυπᾷ ἡ φωνὴ, βάλλομεν ἐπάνωθεν ἐκείνης τῆς συλλαβῆς ἓν τῶν ἀκολούθων τριῶν σημείων, (΄ ` ~) τὰ ὁποῖα λέγονται διὰ τοῦτο Τόνοι· καὶ χωριστὰ, τὸ μὲν πρῶτον τὸ ὁποῖον κλίνει εἰς τὰ ἀριστερὰ, λέγεται Ὀξεῖα· τὸ δὲ δεύτερον τὸ ὁποῖον κλίνει εἰς τὰ δεξιὰ, Βαρεῖα· τὸ δὲ τρίτον, Περισπωμένη.

Κατὰ τὸν τόνον τὸν ὁποῖον λαμβάνει ἡ συλλαβὴ τινὸς λέξεως λέγεται καὶ ἡ λέξις Ὀξύτονος, Βαρύτονος, Περισπωμένη, ἢ Προπερισπωμένη. Ἐὰν λαμβάνῃ τὴν ὀξεῖαν, λέγεται Ὀξύτονος· ἐὰν τὴν βαρεῖαν, Βαρύτονος, Περισπωμένη δὲ λέγεται, ἐὰν ἡ λήγουσα λαμβάνῃ τὸν τόνον, (~) Προπερισπωμένη, ἐὰν λαμβάνῃ αὐτὸν ἡ παραλήγουσα. Εἰς τὸν ἀκόλουθον λόγον, παραδείγματος χάριν, ὅποιος ἀγαπᾷ καὶ φοβεῖται τὸν Θεὸν, ποτὲ δὲν θέλει νὰ κάμῃ κακὸν, ἡ λέξις Θεὸν λέγεται βαρύτονος· ἡ λέξις κακὸν, ὀξύτονος· ἀγαπᾶ, περισπωμένη, φοβεῖται, προπερισπωμένη.

Ἡ βαρεῖα βάλλεται ἐπὶ τὴν λήγουσαν, ὅταν ἡ λέξις εὑρίσκηται μεταξὺ τῆς σειρᾶς τοῦ λόγου, καθὼς, ὁ καλὸς καὶ ἐπιμελὴς μαθητὴς προκόπτει· ἂν ὅμως ἡ λέξις εὑρίσκηται εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου, ὀξύνεται, καθὼς, ὅστις θέλει νὰ προκόψῃ πρέπει νὰ ἦναι ἐπιμελής.

Περισπωμένη δὲν βάλλεται ποτὲ ἐπὶ τὴν προπαραλήγουσαν.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ.

Ἡ συλλαβὴ λέγεται Φύσει μακρὰ, ὅταν ἔχῃ μακρὸν φωνῆεν, ἢ δίφθογγον, καθὼς, βη, σω, γει, πνευ, δου, κ.τ.λ.

Λέγεται Θέσει μακρὰ, ὅταν βραχὺ φωνῆεν εὑρίσκηται πρὸ δύο συμφώνων (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον νὰ μὴ εἶναι ἄφωνον, καὶ τὸ δεύτερον ἀμετάβολον), ἢ πρὸ ἑνὸς διπλοῦ, καθὼς εἰς τὰς λέξεις, ἔκτος, ὅρκος, δόξα, δίψα, σχίζα, Ἕλλην, κ.τ.λ.

Ἡ συλλαβὴ λέγεται Βραχεῖα, ὅταν ἔχῃ βραχὺ φωνῆεν ἐλεύθερον ἀπὸ δύο συμφώνων, καθὼς, νέφος, λόγος. Κοινὴ, ὅταν μετὰ τὸ βραχὺ φωνῆεν εὑρίσκηται ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, καθὼς, ἔθνος, ὄκνος, κτλ.

Ἰδοὺ τώρα γενικοί τινες κανόνες περὶ τονισμοῦ, τοὺς ὁποίους εὐκόλως δύνασαι νὰ καταλάβῃς ἐκ τῶν προειρημένων.

ά. Πᾶσα βραχεῖα συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, λέγω, βλέπω, λόγος, θόλος τρόπος, κ.τ.λ.

β΄. Πᾶσα θέσει μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, ἔλκος, ἄρτος, ὄξος, κ.τ.λ.

γ΄. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη πρὸ βραχείας συλλαβῆς, πε-

ρισπᾶται, καθὼς, χῶμα, σῶμα, ἀγγεῖον, πνεῦμα, δοῦλοι, προφῆται, κ.τ.λ.

δ'. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, μνήμη, δούλη, σώζω, κ.τ.λ.

έ. Πᾶσα συνῃρημένη συλλαβὴ τονιζομένη, περισπᾶται, καθὼς, νικάω νικῶ· Θεμιστοκλέης Θεμιστοκλῆς.

3. Τί εἶναι τὰ Πνεύματα;

Τὰ φωνήεντα ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν λέξεων ἐπροφέροντο μὲ μίαν τινὰ πνοὴν ἐκ τοῦ λάρυγγος· ἡ πνοὴ αὕτη εἰς λέξεις τινὰς ἐγίνετο παχεῖα, ἢ δασεῖα, ἔχουσα ὁμοιότητά τινα μὲ τὴν προφορὰν τοῦ χ. Ἐπὶ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν τῶν τοιούτων λέξεων ἐσυνείθιζον νὰ γράφωσι τὸ σημεῖον (῾) διὰ νὰ δείχνωσιν εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα ὅτι προφέρεται μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ὀνομάζεται Δασεῖα, καὶ ἡ λέξις ἥτις ἀρχίζει ἀπὸ τοιούτου φωνήεντος, λέγεται ὅτι Δασύνεται· τοιαῦται λέξεις εἶναι, παραδείγματος χάριν, αἱ ἀκόλουθοι, ἅγιος, ἥλιος, ἱκανὸς, ὑγιής. Ἐὰν ἡ δασυνομένη λέξις ἀρχίζει ἀπὸ διφθόγγου, ἡ δασεῖα βάλλεται ἐπὶ τὸ δεύτερον φωνῆεν, καθὼς, αἷμα, εὑρίσκω. Εἰς τὰς πλειοτέρας ὅμως λέξεις τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν ἐπροφέρετο μὲ πνοὴν λεπτὴν, ἢ ψιλήν· καὶ ἐπὶ τὸ φωνῆεν τοῦτο ἐβάλλετο τὸ σημεῖον (᾿) διὰ νὰ δείχνῃ ὅτι προφέρεται μὲ ψιλὴν φωνήν· ὅθεν καὶ αὐτὸ τὸ σημεῖον λέγεται Ψιλή· καὶ ἡ λέξις, ὅτι Ψιλοῦται· Οὕτω λοιπὸν τὰ πνεύματα, ἤγουν, τὰ σημεῖα τῆς προφορᾶς τῶν ἀρκτικῶν φωνηέντων εἶναι δύο, ἡ δασεῖα, ῾ καὶ ἡ ψιλή ᾿. Τὴν σήμερον ὅμως προφέρομεν τὰς λέξεις ὡς ἐὰν ἦσαν πᾶσαι ψιλούμεναι· ἀλλ' ὅταν γράφωμεν, βάλλομεν τὰ σημεῖα ταῦτα, καθὼς ἐδιωρίσθησαν ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Γραμματικοὺς ὡς ἐὰν τῷόντι ἐπροφέροντο.

Ἐκ δὲ τῶν συμφώνων μόνον τὸ ρ, ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς λέξεως ἐπροφέρετο πάντοτε μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ ρ, δασύνεται, καθὼς, ῥάπτω, ῥίπτω, ῥήτωρ. Ὅταν ὅμως εἰς τὰ μέσα τῆς λέξεως πρέπῃ νὰ γράφωνται δύο ρρ, τότε τὸ πρῶτον ψιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται, καθὼς, ἄῤῥωστος, ἄῤῥητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

1. Ὄνομα. 2. Γένος. 3. Ἀριθμός. 4. Πτῶσις. 5. Ἄρθρα.

Πᾶσαι αἱ λέξεις τῆς Γλώσσης ἡμῶν, δύνανται νὰ περιληφθῶσιν εἰς ὀκτὼ τάξεις, αἵτινες λέγονται Ὀνόματα, Ἄρθρα, Ἀντωνυμίαι, Ῥήματα, Μετοχαὶ, Προθέσεις, Ἐπιῤῥήματα, Σύνδεσμοι. Ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα Μέρη τοῦ Λόγου, ἐπειδὴ πᾶς λόγος ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰ ἢ ὀλίγα ἐκ τούτων, κατὰ τὴν χρείαν.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Ὄνομα;

Πᾶσα λέξις τὴν ὁποίαν μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ διακρίνωμεν κἀνὲν

πρᾶγμα ἀπὸ τῶν ἄλλων, λέγεται Ὄνομα, ἐπειδὴ μὲ αὐτὴν ὀνομάζομεν τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο· οὕτως, ἄλλο πρᾶγμα ὀνομάζεται οἶκος, ἄλλο θύρα, ἄλλο τράπεζα, κ.τ.λ.

2. Τί εἶναι Γένος εἰς τὰ ὀνόματα;

Τὸ Γένος θεωρεῖται κυρίως εἰς τὰ ζῶα· διότι ἐκεῖνα γεννῶσι καὶ εἶναι ἄλλα μὲν ἀρσενικὰ, ἄλλα δὲ θηλυκά· ἐπειδὴ ὅμως ἐδόθησαν ὀνόματα διάφορα εἰς τὰ ζῶα, ἦτο χρεία καὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα νὰ λάβωσι διαφοράν τινα εἰς τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν, ὥςε διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου νὰ σημαίνωσι τὸ Γένος τοῦ ζώου τὸ ἀρσενικὸν, ἢ τὸ θηλυκόν· οὕτω, παραδείγματος χάριν διὰ τὸ ἀρσενικὸν λέγουσι, λέων, λύκος· διὰ τὸ θηλυκὸν, λέαινα, λύκαινα. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ ὀνόματα λέγονται ἄλλα μὲν Ἀρσενικὰ, ἢ γένους ἀρσενικοῦ, ἄλλα δὲ Θηλυκὰ, ἢ γένους θηλυκοῦ. Ἐκεῖνα δὲ τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα δὲν φανερόνουσιν οὔτε ἀρσενικὸν ζῶον, οὔτε θηλυκὸν, λέγονται Οὐδέτερα· καὶ πολλὰ ἐκ τούτων ἔχουσιν ἄλλον σχηματισμὸν παρὰ τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, καθὼς, ξύλον, ὀςέον, βιβλίον, κ.τ.λ Οὗτος ὅμως ὁ διάφορος σχηματισμὸς δὲν φυλάττεται ἀκριβῶς εἰς τὰ γένη· διότι πολλὰ ὀνόματα ἀψύχων πραγμάτων ἔλαβον σχηματισμὸν ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, καθὼς, δρόμος, τόπος, ποταμὸς, ἥλιος, θάλασσα, πέτρα, στέγη, τράπεζα, Πολλὰ ἔτι ὀνόματα ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ζώων ἔχουσι σχηματισμὸν οὐδετέρου γένους, καθὼς, πρόβατον, βοΐδιον, ἀνδράριον, γυναικάριον. Ὅθεν οἱ γραμματικοὶ συνειθίζουσι γενικῶς νὰ λέγωσιν Ἀρσενικὰ, ὅσα ὀνόματα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον ὁ, καθὼς, ὁ δρόμος, ὁ οἶκος, ὁ λίθος, ὁ λέων, κ.τ.λ. Θηλυκὰ, ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον ἡ· καθὼς, ἡ τράπεζα, ἡ θύρα, ἡ μάχαιρα, ἡ λέαινα, κ.τ.λ. Οὐδέτερα δὲ, ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον τὸ, καθὼς, τὸ βιβλίον, τὸ δένδρον, τὸ γύναιον, κ.τ.λ. Κατὰ τοὺς γραμματικοὺς λοιπὸν τὰ γένη τῶν ὀνομάτων διακρίνονται ἐκ τῶν ἄρθρων.

3. Τί εἶναι ὁ Ἀριθμός;

Εἴπομεν ὅτι διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ πράγματα, δίδομεν εἰς αὐτὰ ὀνόματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλοτε μὲν εἶναι χρεία νὰ φανερώσωμεν ἓν μόνον πρᾶγμα, ἄλλοτε δὲ πολλὰ, καταλαμβάνεις ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ μεταβάλλομεν τὸν σχηματισμὸν τοῦ Ὀνόματος, διὰ νὰ φανερόνωμεν τὰ πολλά· οὕτω, παραδείγματος χάριν, ὅταν ὁμιλῇς περὶ ἑνὸς βιβλίου, λέγεις, τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι καλόν· καὶ ὅταν περὶ πολλῶν, τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι καλά· αὕτη λοιπὸν ἡ μεταβολὴ τοῦ σχηματισμοῦ, βιβλίον, βιβλία, μῆλον, μῆλα, λέγεται εἰς τὰ Ὀνόματα Ἀριθμός. Καὶ ὅταν τὸ ὄνομα σημαίνῃ ἓν πρᾶγμα, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμοῦ ἑνικοῦ· ὅταν σημαίνῃ πολλὰ, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ· οὕτω, μῆλον,

σῦκον, μαθητὴς, εἶναι ὀνόματα ἀριθμοῦ ἑνικοῦ· μῆλα σῦκα, μαθηταὶ, εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ.

Εἶναι ὅμως καὶ ὀνόματα τόπων καὶ πόλεων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι μὲν σχηματισμὸν πληθυντικὸν, σημασίαν ὅμως ἑνικὴν, καθὼς, Ἀθῆναι, Θῆβαι, Μέγαρα, Δελφοὶ, κ.τ.λ.

Ἡ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει χωριστὸν σχηματισμὸν καὶ διὰ τὰ δύο· ὅθεν λέγεται Δυϊκὸς Ἀριθμός· καθὼς, μήλω, σύκω, μαθητὰ, κ.τ.λ. ἤγουν δύω μῆλα, κ.τ.λ.

4. Τί εἶναι αἱ Πτώσεις;

Ὅταν θέλωμεν νὰ φανερώσωμεν κανὲν πρᾶγμα ἁπλῶς ὅτι εἶναι, ἢ εἰς ποίαν κατάστασιν εἶναι, λέγομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ μὲ ἕνα τινὰ σχηματισμὸν, καθὼς, εἶναι Θεός· εἶναι δικαιοσύνη· ὁ οὐρανὸς ἀστράπτει· ὁ Γεώργιος γράφει, κ.τ.λ. ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Ὀνομαστική. Πολλάκις ὅμως ἔχομεν χρείαν νὰ φανερόνωμεν τὰ πράγματα ὄχι καθ' ἑαυτὰ, ἀλλὰ σχετικῶς, ἤγουν, συνδεδεμένα ὁμοῦ, ἀναφερόμενα τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Θέλω, παραδείγματος χάριν, νὰ φανερώσω τὸ βιβλίον τοῦτο ὄχι καθ' ἑαυτὸ τί εἶναι, ἀλλὰ τίνος εἶναι· τότε λέγω, τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Γεωργίου. Ἐὰν εἴπω, τὸ βιβλίον εἶναι ὁ Γεώργιος, δὲν καταλαμβάνεις τί ἐννοῶ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν λήγουσαν τῆς Ὀνομαστικῆς Γεώργιος, λέγεται Γενική· Ἐὰν θέλω τώρα νὰ φανερώσω ὅτι ἐπαινῶ αὐτὸν, λέγω, ἐπαινῶ τὸν Γεώργιον. Ἡ νέα αὕτη μεταβολὴ, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν Γεώργιος, λέγεται Αἰτιατική. Διὰ νὰ φανερώσω ὅτι δίδω τι εἰς αὐτὸν, λέγω κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, δίδωμι τῷ Γεωργίῳ, κατὰ δὲ τὴν σημερινὴν, δίδω εἰς τὸν Γεώργιον τὸ βιβλίον· καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη λέγεται Δοτική. Τέλος πάντων, ἐὰν θέλω νὰ φωνάξω αὐτὸν, διὰ νὰ σύρω τὴν προσοχὴν αὐτοῦ, λέγω, Γεώργιε, ἢ ὦ Γεώργιε, φέρε τὸ βιβλίον, καὶ ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Κλητική. Τοιαῦται μεταβολαὶ διὰ τὴν αὐτὴν χρείαν γίνονται καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν· καθὼς, οἱ ἄνθρωποι (Ὀνομαστικὴ) ἀπατῶνται. Τῶν ἀνθρώπων (Γενικὴ) αἱ γνῶμαι εἶναι ἀδιάφοροι. Ἀγάπα τοὺς ἀνθρώπους. (Αἰτιατική). Λέγε τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἀνθρώποις· (Ἀρχαία Δοτική). Λαλεῖτε τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι. (Κλητική). Αὗται αἱ μεταβολαὶ τῆς Ὀνομαστικῆς εἰς τὸν ἑνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν λέγονται Πτώσεις.

Οὕτω λοιπὸν ὀνόματα λέγονται πᾶσαι ἐκεῖναι αἱ λέξεις μὲ τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν τὰ πράγματα· καὶ εἰς πᾶν ὄνομα παρατηρεῖται, ὡς εἴδες, Γένος, Ἀριθμὸς, καὶ Πτῶσις.

Τὰ ὀνόματα μὲ τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται τὰ πράγματα, λέγονται καὶ

Οὐσιαστικά· διότι οὐσία λέγεται ὅ,τι πρᾶγμα ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ· ὅθεν Οὐσιαστικὸν ὄνομα θέλει νὰ εἴπῃ ὄνομα οὐσίας, ἤγουν, πράγματός τινος.

Διὰ νὰ φανερόνωμεν ὅμως τὸ πρᾶγμα ὁποῖον εἶναι, ἢ ὁποῖον φαίνεται εἰς ἡμᾶς, μεταχειριζόμεθα ἓν ἄλλο εἶδος λέξεων, αἵτινες λέγονται Ἐπίθετα. Παραδείγματος χάριν, θέλω νὰ φανερώσω ὅτι τὸ ξύλον τοῦτο ἔχει δύναμιν, καὶ λέγω, τὸ ξύλον τοῦτο εἶναι δυνατόν· ἡ λέξις δυνατὸν λέγεται Ἐπίθετον. Οὕτω καὶ εἰς τὰς ἐκφράσεις ταύτας βιβλίον καλὸν, πύργος ὑψηλὸς, οὐρανὸς καθαρός· αἱ λέξεις, καλὸν ὑψηλὸς καθαρὸς, εἶναι ἐπίθετα. Ἐπίθετα λοιπὸν λέγονται αἱ λέξεις ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὰ πράγματα ὁποῖα εἶναι.

5. Τί εἶναι τὰ Ἄρθρα;

Ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ πραγμάτων ὡρισμένων καὶ γνωςῶν, μεταχειριζόμεθα τὰς μονοσυλλάβους λέξεις ὁ, ἡ, τὸ, αἵτινες λέγονται Ἄρθρα· καὶ τὸ μὲν ὁ, λαμβάνεται μὲ τὰ ἀρσενικὰ ὀνόματα· τὸ δὲ ἡ, μὲ τὰ θηλυκά· τὸ δὲ τὸ, μὲ τὰ οὐδέτερα, καθὼς, ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ μου μ᾿ ἐχάρισαν τὸ βιβλίον τοῦτο. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἀποστρέφονται τὸ κακόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΚΛΙΣΙΣ.

Κλίσις λέγεται ἐνταῦθα ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τῆς Ὀνομαστικῆς καὶ μορφόνομεν τὰς πτώσεις τῶν ἄρθρων, τῶν ὀνομάτων, καὶ ἄλλων λέξεων, ὅσαι ἀπαιτοῦσι τοιαύτην μεταβολὴν διὰ τὴν σαφήνειαν τοῦ λόγου. Ἡ ὀνομαστικὴ λέγεται καὶ ὀρθὴ, καὶ εὐθεῖα· ὅθεν ἡ μεταβολὴ αὐτῆς εἶναι τρόπον τινὰ κλίσις ἀπὸ τῆς εὐθείας, καὶ πτῶσις ἀπὸ τῆς ὀρθῆς. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται διὰ τοῦτο κλιτὰ μέρη τοῦ λόγου· καὶ τοιαῦτα εἶναι τὸ Ὄνομα, τὸ Ἄρθρον, ἡ Ἀντωνυμία, τὸ Ῥῆμα, καὶ ἡ Μετοχή.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
	Ἀριθμὸς Ἑνικός·		
Ὀνομαστικὴ	ὁ	ἡ	τὸ
Γενικὴ	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτικὴ	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτιατικὴ	τὸν	τὴν	τὸ
	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.		
Ὀνομαστικὴ	οἱ	αἱ	τὰ
Γενικὴ	τῶν	τῶν	τῶν

Δοτικὴ	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατικὴ	τοὺς	τὰς	τὰ
	Ἀριθμὸς Δυϊκός.		
Ὀνομ. καὶ Αἰτιατ.	τὼ	τὰ	τὼ
Γενικ. καὶ Δοτικ.	τοῖν	ταῖν	τὰ

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

Πῶς κλίνονται τὰ Ὀνόματα;

Τὰ ὀνόματα κλίνονται κατὰ διαφόρους τρόπους, ἀλλ' ἐὰν βάλλωμεν χωριστὰ ὅσα κλίνονται μὲ ἕνα τινὰ τρόπον, καὶ ὅσα μὲ ἄλλον, δυνάμεθα νὰ διατάξωμεν αὐτὰ εἰς πέντε Κλίσεις. Ἄλλοι διατάττουσιν αὐτὰ εἰς τρεῖς.

Εἰς ἑκάστην δὲ Κλίσιν θέλομεν δώσει τινὰ παραδείγματα, διὰ νὰ ἦναι ὡς τύποι κατὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ κλίνωνται πάντα τὰ ἄλλα ὅμοια ὀνόματα. Κλίνονται δὲ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν σχεδὸν καθὼς εἰς τὴν ἀρχαίαν.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΙΣΟΣΥΛΛΑΒΩΝ.

Ἐκ τῶν ὀνομάτων ἄλλα μὲν ἔχουσιν εἰς ὅλας τὰς πτώσεις αὐτῶν ἰσαρίθμους συλλαβὰς, καὶ λέγονται διὰ τοῦτο Ἰσοσύλλαβα· ἄλλων δὲ αἱ πλάγιαι πτώσεις, ἤγουν, ἡ Γενικὴ, ἡ Δοτικὴ, καὶ ἡ Αἰτιατικὴ τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ ἔχουσι μίαν συλλαβὴν περισσοτέραν παρὰ τὴν Ὀνομαστικὴν, καὶ λέγονται διὰ τοῦτο περιττοσύλλαβα.

Εἰς τὴν Πρώτην Κλίσιν ὑπάγονται πάντα τὰ ἀρσενικὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα, ὅσα ἔχουσι τὴν ἑνικὴν Ὀνομαστικὴν εἰς *ας*, ἢ εἰς *ης*.

Τύπος τῶν εἰς *ας*.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ταμίας	οἱ ταμίαι
Γενικ.	τοῦ ταμίου	τῶν ταμιῶν
Δοτικ.	τῷ ταμίᾳ	τοῖς ταμίαις
Αἰτιατ.	τὸν ταμίαν	τοὺς ταμίας
Κλητ.	ὦ ταμία	ὦ ταμίαι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ταμία. Γενικ. καὶ Δοτ. τοῖν ταμίαιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ νεανίας, ὁ τολμητίας, ὁ οἰηματίας, ὁ φρονηματίας. Καὶ τὰ εἰς *ιας*, καὶ *ειας*, κύρια, ὁ Ἀνανίας, ὁ Παντίας, ὁ Αἰνείας. Ἐκ τῶν εἰς *ας*, ὀνομάτων, πολλὰ κάμνουσι τὴν γενικὴν εἰς *α*, κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον.

Καὶ ἄλλα τινὰ κύρια ὀνόματα ὑπάγονται εἰς τὴν κλίσιν ταύτην, καθὼς, ὁ Θωμᾶς, τοῦ Θωμᾶ, τὸν Θωμᾶν· ὁ Κοσμᾶς, κ.τ.λ. Καὶ χυδαΐ-

κά τινά, καθὼς, ὁ ψαρᾶς, ὁ κλειδᾶς, ὁ ψωμᾶς, (τῶν ὁποίων ἡ γενικὴ εἶναι εἰς ᾶ, τοῦ ψαρᾶ, τοῦ κλειδᾶ, τοῦ ψωμᾶ. καὶ ὁ χυδαϊκὸς πληθυντικὸς ἀριθμὸς, εἰς *αδες*, οἱ ψαράδες, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ης*, Ὀξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ κριτὴς	οἱ κριταὶ
Γεν.	τοῦ κριτοῦ	τῶν κριτῶν
Δοτ.	τῷ κριτῇ	ταῖς κριταῖς
Αἰτιατ.	τὸν κριτὴν	τοὺς κριτὰς
Κλητ	ὦ κριτὰ	ὦ κριταὶ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομαστ. καὶ Αἰτιατ. τὼ κριτά. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν κριταῖν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ δανειστὴς, ὁ ἐκτιμητὴς, ὁ αὐλητὴς, ὁ στοιβαστὴς, ὁ στιλβωτὴς, ὁ χρυσωτὴς, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ης*, Παροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ εὐεργέτης	οἱ εὐεργέται
Γεν.	τοῦ εὐεργέτου	τῶν εὐεργετῶν
Δοτ.	τῷ εὐεργέτῃ	τοῖς εὐεργέταις
Αἰτ.	τὸν εὐεργέτην	τοὺς εὐεργέτας
Κλητ.	ὦ εὐεργέτα	ὦ εὐεργέται

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ εὐεργέτα. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν εὐεργέταιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ τραπεζίτης, ὁ τελώνης, ὁ ἀρχιτελώνης, ὁ συντάκτης, ὁ βυρσοδέψης, ὁ βιβλιοπώλης, ὁ σιτοπώλης, ὁ κρεωπώλης, ὁ σιτομέτρης, ὁ γεωμέτρης, ὁ ναύτης. καὶ τὰ εἰς *ης*, ἐθνικὰ, ὁ Πέρσης, ὁ σκύθης, ὁ Σικελιώτης· καὶ ὅσα γίνονται ἀπὸ ὀνομάτων συνθέτων ἐκ τοῦ πόλις, ὡς, Κωνσταντινούπολις, Κωνσταντινουπολίτης· Ἑρμούπολις, Ἑρμουπολίτης· Σεβαστούπολις, Σεβαστουπολίτης, κ.τ.λ.

Εἶναι τινὰ ὀνόματα τῆς Κλίσεως ταύτης, τὰ ὁποῖα συναιροῦνται, ὡς, Ἑρμέας, Ἀπελλέης, ὅθεν ὁ Ἑρμῆς, τοῦ Ἑρμοῦ, τῷ Ἑρμῇ, τὸν Ἑρμῆν· ὁ Ἀπελλῆς, τοῦ Ἀπελλοῦ, τῷ Ἀπελλῇ, τὸν Ἀπελλῆν.

Παρατηρήσεις.

1. Τὰ λήγοντα εἰς *της*, κάμνουσι τὴν ἑνικὴν Κλητικὴν εἰς *α*, ὡς εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους· ὡσαύτως τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ πωλῶ, ὠνοῦμαι, μετρῶ, ἄρχω, τρίβω, λατρεύω· καθὼς, ὁ βιβλιοπώλης, ὦ βιβλιοπῶλα· ὁ τελώνης, ὦ τελῶνα· οὕτω καὶ ὁ σιτώνης, ὁ ὀπωρώνης, ὁ γεωμέτρης, ὁ λιμε-

νάρχης, ὁ οἰκοτρίβης, ὁ εἰδωλολάτρης. Καὶ τὰ ἐθνικά, ὡς, ὁ Πέρσης, ὦ Πέρσα.

2. Ἡ ἑνικὴ Κλητικὴ βραχυκαταληκτεῖ καὶ λαμβάνει τὸν τόνον ἐπὶ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν Ὀνομαστικήν, πλὴν τοῦ δεσπότης, ὦ δέσποτα.

3. Ἡ πληθυντικὴ Γενικὴ περισπᾶται, πλὴν τῶν, χρήστων, χλούνων, ἐτησίων.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν Δευτέραν Κλίσιν ὑπάγονται ὅλα τὰ εἰς *α*, ἢ εἰς *η*, θηλυκὰ ἰσοσύλλαβα.

Εἰς τὴν ἑνικὴν Γενικὴν καὶ Δοτικὴν τὸ *α* μεταβάλλεται εἰς *η*· τὰ ἀκόλουθα ὅμως φυλάττουσι τὸ *α*, ἀμετάβλητον.

ά. Τὰ εἰς *ρα*, ὡς, ἡμέρα, σφαῖρα.

β'. Τὰ εἰς *α* καθαρόν, ἤγουν, ἐλεύθερον ἀπὸ σύμφωνον, ὡς, παιδεία, σοφία.

γ'. Τὰ εἰς *α*, συναιρούμενα, οἷον μνάα μνᾶ, Ἀθηνάα Ἀθηνᾶ· τινὰ τῶν εἰς *δα*, *θα*, ἢ *λα* κυρίων, ὡς, Λήδα, Μάρθα, Φιλομήλα.

Τύπος τῶν εἰς *ρα*, Ὀξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ ἀγορὰ	αἱ ἀγοραὶ
Γεν	τῆς ἀγορᾶς	τῶν ἀγορῶν
Δοτ.	τῇ ἀγορᾷ	ταῖς ἀγοραῖς
Αἰτ.	τὴν ἀγορὰν	τὰς ἀγορὰς
Κλητ.	ὦ ἀγορὰ	ὦ ἀγοραὶ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ ἀγορά. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν ἀγοραῖν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, φθορά, σπορά, χαρά· καὶ τὰ εἰς *ρα* θηλυκὰ ἐπίθετα, καθαρά, βδελυρά, μιαρά, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *ρα*, Παροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ· Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ θύρα	αἱ θύραι
Γεν.	τῆς θύρας	τῶν θυρῶν
Δοτ.	τῇ θύρᾳ	ταῖς θύραις
Αἰτ.	τὴν θύραν	τὰς θύρας
Κλητ.	ὦ θύρα	ὦ θύραι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ θύρα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν θύραιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, σφύρα, λύρα, χώρα, μοῖρα, σφαῖρα.

Τύπος τῶν εἰς *ρα*, Προπαροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ μάχαιρα	αἱ μάχαιραι
Γεν.	τῆς μαχαίρας	τῶν μαχαιρῶν
Δοτ.	τῇ μαχαίρᾳ	ταῖς μαχαίραις
Αἰτ.	τὴν μάχαιραν	τὰς μαχαίρας
Κλητ.	ὦ μάχαιρα	ὦ μάχαιραι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ μαχαίρα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν μαχαίραιν.

Σημείωσον ὅτι τὰ προπαροξύτονα καταβιβάζουσι τὸν τόνον εἰς τὴν ἑνικὴν Γενικὴν καὶ Δοτικὴν, εἰς τὴν πληθυντικὴν Αἰτιατικὴν καὶ Δοτικὴν, καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμόν. Οὗτος ὁ καταβιβασμὸς τοῦ τόνου γίνεται κατά τινα γενικὸν κανόνα. Ὅτι τὰ ὑπερδισύλλαβα ἐὰν ἔχωσι τὴν λήγουσαν μακρὰν, λαμβάνουσι τὸν τόνον ἐπὶ τὴν παραλήγουσαν. Ὅλων δὲ τῶν οὐσιαστικῶν ὀνομάτων τῆς Δευτέρας Κλίσεως ἡ πληθυντικὴ Γενικὴ περισπᾶται, πλὴν τῆς ἀφύων.

Τύπος τῶν *α*, καθαρόν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ γωνία	αἱ γωνίαι
Γεν.	τῆς γωνίας	τῶν γωνιῶν
Δοτ.	τῇ γωνίᾳ	ταῖς γωνίαις
Αἰτ.	τὴν γωνίαν	τὰς γωνίας
Κλητ.	ὦ γωνία	ὦ γωνία

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ γωνία. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν γωνίαιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, μωρία, κακία, ἀσωτεία, φιλαργυρία, μανία. Καὶ τὰ προπαροξύτονα, ἀλήθεια, ἀκρίβεια, ἀμάθεια, ἀμέλεια, ἄγνοια. Καὶ τὰ ὀξύτονα, λαλιὰ, παρειὰ, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς *α*, μὴ καθαρόν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ δόξα	αἱ δόξαι
Γεν.	τῆς δόξης	τῶν δοξῶν
Δοτ.	τῇ δόξῃ	ταῖς δόξαις
Αἰτ.	τὴν δόξαν	τὰς δόξας
Κλητ.	ὦ δόξα	ὦ δόξαι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ δόξα. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν δόξαιν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, γλῶσσα, θάλασσα, ἅμαξα, ῥίζα, Μοῦσα, μέλισσα.

Τύπος τῶν εἰς η, Ὀξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ βουλὴ	αἱ βουλαὶ
Γεν.	τῆς βουλῆς	τῶν βουλῶν
Δοτ.	τῇ βουλῇ	ταῖς βουλαῖς
Αἰτ.	τὴν βουλὴν	τὰς βουλὰς
Κλητ.	ὦ βουλὴ	ὦ βουλαὶ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτιατ. τὰ βουλά. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν βουλαῖν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἡ κεφαλὴ, ἡ πνοὴ, ἡ μηχανὴ, ἡ ἀνατολὴ, ἡ βροχὴ, ἡ σιωπή· καὶ τὰ παροξύτονα, ἡ βελόνη, ἡ θήκη, ἡ νίκη, ἡ ἁγιοσύνη, ἡ ἐλεημοσύνη, κ.τ.λ.

Παρατηρήσεις.

ά. Τὰ θηλυκὰ ἐπίθετα τὰ γινόμενα ἀπὸ ἀρσενικῶν παροξυτόνων ληγόντων εἰς *ος*, ἔχουσι τὴν ἑνικὴν Ὀνομαστικὴν παροξύτονον, καθὼς, ὁ ἅγιος, ἡ ἁγία· ὁ μακάριος, ἡ μακαρία· ὡσαύτως καὶ αἱ μετοχαὶ, καθὼς, ὁ ἐπιμελούμενος, ἡ ἐπιμελουμένη. Ἡ πληθυντικὴ ὅμως Ὀνομαστικὴ καὶ Γενικὴ φυλάττουσι τὸν τόνον ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς μὲ τὸ ἀρσενικὸν, καθὼς, αἱ ἅγιαι, τῶν ἁγίων, αἱ μακάριαι, τῶν μακαρίων· αἱ ἐπιμελούμεναι, τῶν ἐπιμελουμένων.

β΄. Ἡ δευτέρα Κλίσις ἔχει καὶ ὀνόματα συναιρούμενα εἰς *ᾶ*, ἢ εἰς *ῆ*· τὰ συναιρούμενα εἰς *ᾶ*, γίνονται ἀπὸ ἀσυναιρέτων εἰς *αα*, καθὼς, Ἀθηνάα Ἀθηνᾶ· μνάα μνᾶ, καὶ φυλάττουσι τὸ *α*· τὰ δὲ εἰς *η*, γίνονται ἀπὸ ἀσυναιρέτων εἰς *εα* ἢ *εη*, ὡς, συκέα συκῆ· ἀμυγδαλέα ἀμυγδαλῆ· γέα γῆ· λεοντέη λεοντῆ· ἀλωπεκέη ἀλωπεκῆ.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν τρίτην κλίσιν ἀναφέρονται,

α΄. Πάντα τὰ εἰς *ος*, ἀρσενικὰ ἰσοσύλλαβα.

β΄. Πάντα τὰ εἰς *ος*, θηλυκὰ ἰσοσύλλαβα.

γ΄. Πάντα τὰ εἰς *ον*, οὐδέτερα ἰσοσύλλαβα.

Τύπος τῶν εἰς *ος*, ἀρσενικῶν Ὀξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [1]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ οὐρανὸς	οἱ οὐρανοὶ
Γεν.	τοῦ οὐρανοῦ	τῶν οὐρανῶν
Δοτ.	τῷ οὐρανῷ	τοῖς οὐρανοῖς
Αἰτ.	τὸν οὐρανὸν	τοὺς οὐρανοὺς
Κλητ.	ὦ οὐρανὲ	ὦ οὐρανοὶ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ οὐρανώ. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν οὐρανοῖν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ στρατηγός, ὁ λοχαγός, ὁ ναυπηγός, ὁ νομός, κ.τ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα ὁ καλός, ὁ σεμνός, ὁ ἀγαπητός, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ος, ἀρσενικῶν Παροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	[2]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ νόμος		οἱ νόμοι
Γεν.	τοῦ νόμου		τῶν νόμων
Δοτ.	τῷ νόμῳ		τοῖς νόμοις
Αἰτ.	τὸν νόμον		τοὺς νόμους
Κλητ.	ὦ νόμε		ὦ νόμοι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ νόμω. Γεν καὶ Δοτ. τοῖν νόμοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀγορανόμος, ὁ ὑγειονόμος, ὁ ξυλοτόμος, ὁ λιθοτόμος, ὁ σκυτοτόμος, ὁ ἱπποκόμος, ὁ χρυσοχόος, ὁ στόλος, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ος, Προπαροξυτόνων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	[3]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ πόλεμος		οἱ πόλεμοι
Γεν.	τοῦ πολέμου		τῶν πολέμων
Δοτ.	τῷ πολέμῳ		τοῖς πολέμοις
Αἰτ.	τὸν πόλεμον		τοὺς πολέμους
Κλητ.	ὦ πόλεμε		ὦ πόλεμοι

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ πολέμω. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν πολέμοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μοίραρχος, ὁ πλοίαρχος, ὁ ναύσταθμος, κ.τ.λ. καὶ τὰ ἐπίθετα, ὁ ἄκακος, ὁ φιλόκαλος, ὁ ἄδολος, ὁ ἐλεύθερος, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ος, Θηλυκῶν.

Τὰ εἰς ος θηλυκὰ κλίνονται καθὼς τὰ εἰς ος ἀρσενικά· ἄλλην διαφορὰν δὲν ἔχουσιν εἰς τὴν κλίσιν, παρὰ ὅτι λαμβάνουσι τὸ θηλυκὸν ἄρθρον, τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, ἡ ὁδός, ἡ ψῆφος, ἡ ῥάβδος, ἡ ἄμμος, ἡ βάτος, ἡ ἄμπελος, ἡ ἄβυσσος, ἡ βάσανος, κ.τ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα, ἡ ἄκακος, ἡ φιλόστοργος, ἡ φιλόπτωχος, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ον, Οὐδετέρων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	[4]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ βιβλίον		τὰ βιβλία
Γεν.	τοῦ βιβλίου		τῶν βιβλίων

Δοτ.	τῷ βιβλίῳ	τοῖς βιβλίοις
Αἰτ.	τὸ βιβλίον	τὰ βιβλία
Κλητ.	ὦ βίβλίον	ὦ βιβλία

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ βιβλίω. Γεν καὶ Δοτ. τοῖν βιβλίοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ βραβεῖον, τὸ νοσοκομεῖον, τὸ πανδοχεῖον, τὸ ταμεῖον, τὸ ἐργοςάσιον, τὸ κανονοστάσιον, τὸ παλάτιον.

Παρατηρήσεις.

Εἰς πάντα τὰ οὐδέτερα ὀνόματα, ὁποίας κλίσεως καὶ ἂν ἦναι, ἡ Ὀνομαστικὴ, ἡ Αἰτιατικὴ, καὶ ἡ Κλητικὴ εἶναι αἱ αὐταί.

Ὀνόματα τινὰ τῆς κλίσεως ταύτης συναιροῦνται· τοιαῦτα εἶναι,

α΄. Πολλὰ ἀπὸ τῶν εἰς *οος* ἀρσενικῶν, ὡς, νόος νοῦς, πλόος πλοῦς, χνόος χνοῦς, ῥόος ῥοῦς.

β΄. Τὰ εἰς *εος* ἐπίθετα σημαίνοντα τὸ εἶδος τοῦ μετάλλου, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶναί τι κατεσκευασμένον· τῶν ἐπιθέτων τούτων συναιροῦνται καὶ τὰ θηλυκὰ καὶ τὰ οὐδέτερα, καθὼς, χρύσεος χρυσοῦς, χρυσέα χρυσῆ, χρύσεον χρυσοῦν· χάλκεος χαλκοῦς, χαλκέα χαλκῆ, χάλκεον χαλκοῦν· μολύβδεος μολυβδοῦς, μολυβδέα μολυβδῆ, μολύβδεον μολυβδοῦν· ἀργύρεος ἀργυροῦς, ἀργυρέα ἀργυρᾶ, ἀργύρεον ἀργυροῦν· σιδήρεος σιδηροῦς, σιδηρέα σιδηρᾶ, σιδήρεον σιδηροῦν. Οὕτω συναιροῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἐπίθετα σημαίνοντα χρώματα, ἢ ἄλλην τινὰ ὕλην· καθὼς, κυάνεος κυανοῦς, κυανέα κυανῆ, κυάνεον κυανοῦν· πορφύρεος πορφυροῦς, πορφυρέα πορφυρᾶ, πορφύρεον πορφυροῦν· λίνεος λινοῦς, λινέα λινῆ, λίνεον λινοῦν· Οὕτω καὶ τὰ ἐπίθετα ἁπλόος ἁπλοῦς, διπλόος διπλοῦς, κ.τ.λ.

γ΄. Τὸ ὀςέον ὀστοῦν.

δ΄. Ἐκ τῶν εἰς *οος* συνθέτονται ὀνόματα τινὰ, τὰ ὁποῖα ὁμοίως συναιροῦνται, καθὼς, ταχύπλοος ταχύπλους, βαθύνοος βαθύνους, ὀξύνοος ὀξύνους. Τὰ συνῃρημένα τούτων φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν τοῦ ἀσυναιρέτου. Οὕτω καὶ ἀντίξοος ἀντίξους, πρόχοος πρόχους, πολύχοος πολύχους· τὸ παροξύτονον ὅμως δορυξόος κάμνει δορυξοῦς.

Εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν συνειθίζεται τὴν σήμερον ὁ συνῃρημένος σχηματισμὸς, εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ὁ ἀσυναίρετος, καθὼς, ὁ ὀξύνους, οἱ ὀξύνοες· τὸ δὲ ὀστέον, καὶ κατὰ τοὺς δύο, τὸ ὀστέον καὶ τὸ ὀστοῦν· τὰ ὀστέα καὶ τὰ ὀστᾶ.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	[5]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ νόος νοῦς		οἱ νόοι νοῖ
Γεν.	τοῦ νόου νοῦ		τῶν νόων νῶν
Δοτ.	τῷ νόῳ νῷ		τοῖς νόοις νοῖς
Αἰτ.	τὸν νόον νοῦν		τοὺς νόους νοῦς
Κλητ.	ὦ νόε νοῦ		ὦ νόοι νοῖ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀν. καὶ Αἰτ. τὼ νόω νῶ. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν νόοιν νοῖν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	[6]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ ὀστέον ὀςοῦν		τὰ ὀστέα ὀστᾶ
Γεν.	τοῦ ὀστέου ὀστοῦ		τῶν ὀστέων ὀστῶν
Δοτ.	τῷ ὀστέῳ ὀστῷ		τοῖς ὀστέοις ὀστοῖς
Αἰτ.	τὸ ὀστέον ὀστοῦν		τὰ ὀστέα ὀστᾶ
Κλητ.	ὦ ὀστέον ὀστοῦν		ὦ ὀστέα ὀστᾶ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ὀστέω ὀστῶ. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὀστέοιν ὀστοῖν.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ἡ κλίσις αὕτη λέγεται Ἀττικὴ, διότι οἱ Ἀττικοὶ ἔκλινον μὲ ἰδιαίτερον τρόπον ὀνόματα τινὰ καὶ τῶν τριῶν γενῶν τῆς τρίτης κλίσεως, μεταβάλλοντες εἰς *ω* τὸ *ο* ἢ *α* ληκτικὸν φωνῆεν ἐκείνης, ἢ τὴν *ου* δίφθογγον· τὴν δὲ δίφθογγον *οι* εἰς *ῳ*, τρέποντες τὸ *ο* εἰς *ω* καὶ ὑπογράφοντες τὸ *ι*· τὰς δὲ προπαροξυτόνους πτώσεις ἐκείνης ἐπρόφερον παροξυτόνως, ὡς τοῦ εὔγεω, τῷ εὔγεῳ, τὸν εὔγεον· τὼ εὔγεω, τοῖν εὔγεῳν· οἱ εὔγεῳ, τῶν εὔγεων, τοῖς εὔγεῳς, τοὺς εὔγεως· κ.τ.λ.

Εἰς τὴν ἑνικὴν αἰτιατικὴν τῶν ὀνομάτων τῆς κλίσεως ταύτης οἱ Ἀττικοὶ ἐσυνείθιζον πολλάκις ν' ἀποβάλλωσι τὸ *ν*, λέγοντες, παραδείγματος χάριν, τὴν ἕω, τὸν ἀγήρω, τὴν Κέω, τὴν Τέω, τὴν Κῶ, τὸν Ἄθω, τὸν λαγῶ, καθὼς καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον.

ΠΕΜΠΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ἕως ἐδῶ ἐκλίναμεν ὀνόματα ἰσοσύλλαβα· εἴδομεν ὅτι εἰς τὴν Πρώτην Κλίσιν ἀναφέρονται τὰ εἰς *ας* καὶ τὰ εἰς *ης* ἀρσενικά· εἰς τὴν Δευτέραν, τὰ εἰς *α* καὶ τὰ εἰς *η* θηλυκά· εἰς τὴν Τρίτην, τὰ εἰς *ος* ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς *ον* οὐδέτερα· εἰς τὴν Τετάρτην, τὰ εἰς *ως* ἀρσενικὰ, ἢ θηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς *ων* οὐδέτερα.

Ἡ ἀκόλουθος Πέμπτη κλίσις περιλαμβάνει πάντα τὰ περιττοσύλλαβα, ὁποίου γένους καὶ ἂν ἦναι, καὶ εἴτε συνῃρημένα, εἴτε ἀσυναίρετα.

Ἡ ἑνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς κλίσεως ταύτης λήγει ἢ εἰς

μόνον φωνῆεν, ἢ καὶ εἰς σύμφωνον ὁμοῦ, τὰ ληκτικὰ αὐτῆς φωνήεντα εἶναι τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα, α, ι, υ, ω, καθὼς, σῶμα, μέλι, δόρυ, ἠχώ· τὰ δὲ ληκτικὰ σύμφωνα τὰ ἀκόλουθα πέντε, ν, ρ, ξ, ψ, ς, καθὼς, Ἕλλην, ῥήτωρ, κήρυξ, Αἰθίοψ, γίγας, ἢ κυρίως, τὰ τρία, ν, ρ, ς· διότι τὰ διπλᾶ ξ, ψ, ἔχουσι τόπον δύο συμφώνων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ δεύτερον εἶναι τὸ ς.

Γενικῶς εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ἡ κατάληξις τῆς γενικῆς εἶναι εἰς ος, τῆς Δοτικῆς εἰς ι, τῆς αἰτιατικῆς εἰς α· (τῶν δὲ οὐδετέρων ἡ αἰτιατικὴ φυλάττει τὸ φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς.) Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατάληξις τῆς ὀνομαστικῆς εἶναι εἰς ες, τῶν οὐδετέρων εἰς α·) τῆς γενικῆς εἰς ων, τῆς δοτικῆς εἰς σι, τῆς αἰτιατικῆς εἰς ας, (τῶν οὐδετέρων ὁμοίως εἰς α)· τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ λήγει εἰς ε, ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ εἰς οιν.

Ἀσυναίρετα περιττοσύλλαβα Ἀρσενικὰ οὐσιαστικὰ εἰς ην.

Ἀρσενικὰ μονοσύλλαβα εἰς ην.

[1]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ μὴν	οἱ μῆνες
Γεν.	τοῦ μηνὸς	τῶν μηνῶν
Δοτ.	τῷ μηνὶ	τοῖς μησὶ
Αἰτιατ.	τὸν μῆνα	τοὺς μῆνας
Κλητ	ὦ μὴν	ὦ μῆνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ μῆνε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν μηνοῖν.

Παρατηρήσεις.

Βλέπεις ὅτι ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ δὲν φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, ἀλλὰ καταβιβάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν λήγουσαν· τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται εἰς ὅλα τὰ μονοσύλλαβα τῆς κλίσεως ταύτης, καθὼς, σπλὴν, σπληνὸς· θὴρ, θηρὸς· πῦρ, πυρός. Ἐξαιροῦνται ὅμως τινὰ, τῶν ὁποίων ἡ πληθυντικὴ γενικὴ λαμβάνει τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, καθὼς, ὁ παῖς, τῶν παίδων· τὸ φῶς, τῶν φώτων· ὁ Τρὼς, τῶν Τρώων· ἡ δᾴς, τῶν δᾴδων, ἡ φῴς, τῆς φῳδὸς, τῶν φῴδων· τὸ οὖς, τῶν ὤτων· καὶ ἄλλα τινὰ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν. Ἐξαιρεῖται ὁμοίως τὸ πᾶς καὶ πᾶν, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν κάμνουσι πάντων, πᾶσι.

Τὰ πλειότερα μονοσύλλαβα εἰς ην φυλάττουσι τὸ η εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, σπλὴν, χὴν, ῥήν.

Ὀξύτονα ἀρσενικὰ εἰς ην.

[2]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ σωλὴν	οἱ σωλῆνες
Γεν.	τοῦ σωλῆνος	τῶν σωλήνων

Δοτ.	τῷ σωλῆνι	τοῖς σωλῆσι
Αἰτ.	τὸν σωλῆνα	τοὺς σωλῆνας
Κλητ.	ὦ σωλὴν	ὦ σωλῆνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ σωλῆνε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν σωλήνοιν.

Παρατηρήσεις.

Ἐδῶ βλέπεις ὅτι πᾶσαι αἱ πτώσεις φυλάττουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικήν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς ὅλα τὰ παροξύτονα τῆς κλίσεως ταύτης, πλὴν τῆς γενικῆς πληθυντικῆς, ἡ ὁποία καταβιβάζει τὸν τόνον εἰς τὴν παραλήγουσαν, καθὼς, ὁ εὐδαίμων, τῶν εὐδαιμόνων· ὁ ἀγνώμων, τῶν ἀγνωμόνων. (Βλέπε τὸν γενικὸν κανόνα, Σελ. 15).

Πολλὰ περιττοσύλλαβα ὀνόματα λήγοντα εἰς *ην*, μεταβάλλουσι τὸ *η* εἰς *ε* καθ' ὅλας τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, λιμὴν, λιμένος, λιμένι, λιμένα· λιμένες, λιμένων, λιμέσι, λιμένας· οὕτω καὶ ποιμὴν, ποιμένος· αὐχὴν, αὐχένος.

Παροξύτονα ἀρσενικὰ εἰς *ην*.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [3]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ Ἕλλην	οἱ Ἕλληνες
Γεν.	τοῦ Ἕλληνος	τῶν Ἑλλήνων
Δοτ.	τῷ Ἕλληνι	τοῖς Ἕλλησι
Αἰτ.	τὸν Ἕλληνα	τοὺς Ἕλληνας
Κλητ.	ὦ Ἕλλην	ὦ Ἕλληνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ Ἕλληνε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν Ἑλλήνοιν.

Ἀρσενικὰ Ὀξύτονα εἰς *ων*.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [4]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ἐλαιὼν	οἱ ἐλαιῶνες
Γενικ.	τοῦ ἐλαιῶνος	τῶν ἐλαιώνων
Δοτικ.	τῷ ἐλεῶνι	τοῖς ἐλαιῶσι
Αἰτιατ.	τὸν ἐλαιῶνα	τοὺς ἐλεῶνας
Κλητ.	ὦ ἐλαιὼν	ὦ ἐλαιῶνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ἐλαιῶνε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἐλαιώνοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, ἀχορὼν, ἀμπελὼν, ἀνδρὼν, στρατὼν, ἀγὼν, Μαραθὼν, ἀπατεών.

Παροξύτονα ἀρσενικὰ εἰς *ων*.

	Ἐριθμ. Ἑνικ. [5]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ἄμβων	οἱ ἄμβωνες
Γεν.	τοῦ ἄμβωνος	τῶν ἀμβώνων
Δοτ.	τῷ ἄμβωνι	τοῖς ἄμβωσι

Αἰτ.	τὸν ἄμβωνα	τοὺς ἄμβωνας
Κλητ.	ὦ ἄμβων	ὦ ἄμβωνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ἄμβωνε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀμβώνοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, Πλάτων, Στράβων, Κίμων, πώγων, πώγωνος· κώδων, κώδωνος.

Παρατηρήσεις.

Παρατήρησον ὅτι τὰ εἰς *ων* ἀρσενικὰ οὐσιαςικὰ, τὰ ὁποῖα κάμνουσι τὴν γενικὴν προσθέσει τῆς καταλήξεως *ος* φυλάττουσι τὸ ω εἰς πάσας τὰς πτώσεις, πλὴν τινῶν, καθὼς, πρίων, πρίονος· ἄκμων, ἄκμονος· τέκτων, τέκτονος· Μακεδὼν, Μακεδόνος· Λακεδαίμων, Λακεδαίμονος.

Ἐκ τῶν εἰς *ων* ὀνόματα εἶναι τινὰ, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσιν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις *τ* κατόπιν τοῦ *ν*· ταῦτα μεταβάλλουσι τὸ ω εἰς ο· τὴν δὲ ἀρχαίαν πληθυντικὴν δοτικὴν κάμνουσιν εἰς *ουσι*· κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως δὲν διαφέρουσιν ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, καθὼς βλέπεις εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

	Ἀριθμ. Ἐνικ.	[6]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ λέων		οἱ λέοντες
Γεν.	τοῦ λέοντος		τῶν λεόντων
Δοτ.	τῷ λέοντι		τοῖς λέουσι
Αἰτ.	τὸν λέοντα		τοὺς λέοντας
Κλητ.	ὦ λέων		ὦ λέοντες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ λέοντε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν λεόντοιν.

Θηλυκὰ Οὐσιαστικὰ εἰς *ων*.

Τὰ εἰς *ων* θηλυκὰ οὐσιαςικὰ κλίνονται κατὰ τὸ παράδειγμα 4· μόνον τὸ ω τῆς ὀνομαςικῆς μεταβάλλουσιν εἰς *ο*. Κλῖνον οὕτω τὰ, ἀηδὼν, ἀλεκτριὼν, χελιδὼν, τρυγὼν, ἀμαζὼν, Γοργών.

Ἀρσενικὰ καὶ Θηλυκὰ ἐπίθετα εἰς *ων*.

Κατὰ τὸ παράδειγμα 5. κλίνονται τὰ εἰς *ων* ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ κατὰ τὸ γένος· μεταβάλλουσι δὲ καὶ ταῦτα τὸ ω εἰς *ο*, καθὼς ὁ, ἡ σώφρων, σώφρονος· εὐδαίμων, εὐδαίμονος· κακοδαίμων, κακοδαίμονος· ἐπιστήμων, ἐπιςήμονος· ἀγνώμων, ἀγνώμονος· ἀκτήμων, ἀκτήμονος· ἄφρων, ἄφρονος.

Οὐδέτερα Ἐπίθετα εἰς *ον*.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς *ον* οὐδέτερα ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ τῶν εἰς *ων* ἀρσενικῶν, καθὼς, τὸ σῶφρον, τοῦ σώφρονος.

Τὰ τοιαῦτα οὐδέτερα, ὅταν ἦναι ὑπερδισύλλαβα, προπαροξύνονται, καθὼς, ὁ εὐδαίμων, τὸ εὔδαιμον, τοῦ εὐδαίμονος· ὁ

ἀ γ ν ώ μ ω ν, τὸ ἄ γ ν ω μ ο ν· ὁ σ υ γ γ ν ώ μ ω ν, τὸ σ ύ γ γ ν ω μ ο ν.

Ἀρσενικὰ εἰς ηρ.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [7]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ κρατὴρ	οἱ κρατῆρες
Γεν.	τοῦ κρατῆρος	τῶν κρατήρων
Δοτ.	τῷ κρατῆρι	τοῖς κρατῆρσι
Αἰτ.	τὸν κρατῆρα	τοὺς κρατῆρας
Κλητ.	ὦ κρατὴρ	ὦ κρατῆρες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ κρατῆρε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν κρατήροιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, δ ο τ ὴ ρ, κ λ η τ ὴ ρ, ἁ ρ π α κ τ ὴ ρ, σ ω τ ὴ ρ, (τοῦ ὁποίου ἡ ἑνικὴ κλητικὴ κάμνει, ὦ σ ῶ τ ε ρ).

Ἐκ τῶν εἰς *ηρ* εἶναι τινὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις μεταβάλλουσι τὸ *η* εἰς *ε*· τοῦτο δὲ τὸ *ε* εἰς τὴν ἑνικὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τινῶν ἀποβάλλεται, εἰς δὲ τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν μεταβάλλεται εἰς *α*, καθὼς, ὁ π α τ ὴ ρ, τ ο ῦ π α τ ρ ὸ ς, τ ῷ π α τ ρ ὶ, τ ὸ ν π α τ έ ρ α, ὦ π ά τ ε ρ· οἱ π α τ έ ρ ε ς, τ ῶ ν π α τ έ ρ ω ν, τ ο ῖ ς π α τ ρ ά σ ι, τ ο ὺ ς π α τ έ ρ α ς, ὦ π α τ έ ρ ε ς.

Ἡ μήτηρ, τῆς μητρὸς, τῇ μητρὶ, τὴν μητέρα, ὦ μῆτερ· αἱ μητέρες, τῶν μητέρων, ταῖς μητράσι, τὰς μητέρας, ὦ μητέρες.

Ἡ θυγάτηρ, τῆς θυγατρὸς, τῇ θυγατρὶ, τὴν θυγατέρα, ὦ θυγάτερ· αἱ θυγατέρες, τῶν θυγατέρων, ταῖς θυγατράσι, τὰς θυγατέρας, ὦ θυγατέρες.

Ἡ γαστὴρ, τῆς γαστρὸς, τῇ γαστρὶ, τὴν γαστέρα, ὦ γαστήρ· αἱ γαστέρες, τῶν γαστέρων, ταῖς γαστῆρσι (ὄχι γαστράσι), τὰς γαστέρας, ὦ γαστέρες.

Τὸ ἀ ν ὴ ρ ἀποβάλλον τὸ *ε*, προσλαμβάνει *δ* πρὸ τοῦ *ρ*, εἰς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας, καθὼς, ὁ ἀνὴρ, τοῦ ἀνδρὸς, τῷ ἀνδρὶ, τὸν ἄνδρα, ὦ ἄνερ· οἱ ἄνδρες, τῶν ἀνδρῶν, τοῖς ἀνδράσι, τοὺς ἄνδρας, ὦ ἄνδρες.

Τοῦ ἀ σ τ ὴ ρ ἡ πληθυντικὴ δοτικὴ παραλήγει *α*, καθὼς τὰ ἀνωτέρω· ὁ ἀστὴρ, τοῦ ἀστέρος, τῷ ἀστέρι, τὸν ἀστέρα, ὦ ἀστήρ· οἱ ἀστέρες, τῶν ἀστέρων, τοῖς ἀστράσι, τοὺς ἀστέρας, ὦ ἀστέρες.

Τύπος τῶν εἰς *ωρ*, Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [8]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ῥήτωρ	οἱ ῥήτορες
Γεν.	τοῦ ῥήτορος	τῶν ῥητόρων
Δοτ.	τῷ ῥήτορι	τοῖς ῥήτορσι
Αἰτ.	τὸν ῥήτορα	τοὺς ῥήτορας
Κλητ.	ὦ ῥῆτορ	ὦ ῥήτορες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ῥήτορε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ῥητόροιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, παντοκράτωρ, αὐτοκράτωρ, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, κ.τ.λ. τὰ ὁποῖα, ὡς βλέπεις εἰς τὸ παράδειγμα, μεταβάλλουσι τὸ ω εἰς ο.

Τύπος τῶν εἰς αρ, Οὐδετέρων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [9]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ φρέαρ	τὰ φρέατα
Γεν.	τοῦ φρέατος	τῶν φρεάτων
Δοτ.	τῷ φρέατι	τοῖς φρέασι
Αἰτ.	τὸ φρέαρ	τὰ φρέατα
Κλητ.	ὦ φρέαρ	ὦ φρέατα

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ φρέατε. Γενικ. καὶ Δοτ. τοῖν φρεάτοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, στέαρ, ὕπαρ.

Οὕτω κλίνεται καὶ τὸ ὕδωρ, ὡς ἐὰν εἶχεν ὀνομαστικὴν ὕδαρ.

Τινὰ δὲν λαμβάνουσι τ, καθὼς, τὸ νέκταρ, τοῦ νέκταρος· τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος.

Τύπος τῶν εἰς υρ, Οὐδετέρων.

Τὸ πῦρ, σημαῖνον τὸ γνωστὸν στοιχεῖον, κλίνεται εἰς μόνον τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, ὡς τὸ πῦρ, τοῦ πυρὸς, τῷ πυρὶ, τὸ πῦρ. Εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν σημαίνει τοὺς φανοὺς, (πυρσοὺς) τὰ πυρὰ, τῶν πυρῶν, τοῖς πυροῖς, τὰ πυρά.

Τύπος τῶν εἰς ειρ, Θηλυκῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [10]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ χεὶρ	αἱ χεῖρες
Γεν.	τῆς χειρὸς	τῶν χειρῶν
Δοτ.	τῇ χειρὶ	ταῖς χερσὶ
Αἰτ.	τὴν χεῖρα	τὰς χεῖρας
Κλητ.	ὦ χεὶρ	ὦ χεῖρες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ χεῖρε. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν χεροῖν.

Παραδείγματα τῶν ἐχόντων εἰς τὴν λήγουσαν ξ.

Εἴπομεν ὅτι τὸ ξ ἀντὶ τῶν γς, ἢ τῶν κς, ἢ τῶν χς· τὰ εἰς ξ λοιπὸν ὀνόματα ἔχουσι τὸ σύμφωνον τοῦτο, ἄλλα μὲν ἀπὸ τῶν γς, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ γ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, ἅρπαξ (ἀπὸ τὸ ἅρπαγς) ἅρπαγος· ἄλλα δὲ ἀπὸ τῶν κς, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ κ, καθὼς, κόραξ (ἀπὸ τὸ κόρακς) κόρακος· ἄλλα τέλος πάτων ἀπὸ τῶν χς, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ χ· καθὼς θρὶξ, τριχός. Ἂς φέρωμεν ἓν παράδειγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον κλίνονται καὶ πάντα τὰ ἄλλα μὲ τὸ ἀνῆκον σύμφωνον.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [11]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ἅρπαξ	οἱ ἅρπαγες

Γεν.	τοῦ ἅρπαγος	τῶν ἁρπάγων
Δοτ.	τῷ ἅρπαγι	τοῖς ἅρπαξι
Αἰτ.	τὸν ἅρπαγα	τοὺς ἅρπαγας
Κλητ.	ὦ ἅρπαξ	ὦ ἅρπαγες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ἅρπαγε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἁρπάγοιν.

Μὲ τὸ αὐτὸ σύμφωνον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἡ μάστιξ, ἡ πτέρυξ, ὁ λάρυγξ, ὁ φάρυγξ, ἡ σάλπιγξ, ἡ φάραγξ, ὁ Φρύξ.

Μὲ τὸ κ κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ κόραξ, ὁ ἱέραξ, ὁ ἄνθραξ, ὁ πίναξ, ὁ θώραξ, ὁ φύλαξ, ἡ σάρξ, ὁ κήρυξ.

Μὲ τὸ χ κλίνονται τὰ ἀκόλουθα, ὁ ὄνυξ, ἡ θρὶξ, (τὸ θ, μεταβάλλεται εἰς τ εἰς τὰς πτώσεις, αἱ ὁποῖαι λαμβάνουσι τὸ χ.)

Εἶναι τινὰ τὰ ὁποῖα λαμβάνουσι καὶ τ, καθὼς, ἡ νὺξ, τῆς νυκτός.

Παραδείγματα τῶν ἐχόντων εἰς τὴν λήγουσαν ψ.

Ἐπειδὴ τὸ ψ εἶναι ὡς εἴπομεν, ἀντὶ τῶν βς, ἢ τῶν πς, ἢ τῶν φς, καταλαμβάνεις καὶ ἐδῶ ὅτι ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ψ, ἄλλα μὲν ἔχουσι τὸ σύμφωνον τοῦτο ἀπὸ τῶν βς, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ β, καθὼς, ὁ ἄραψ, τοῦ ἄραβος· ἄλλα δὲ ἀπὸ τῶν πς, καὶ ταῦτα φυλάττουσι τὸ π, καθὼς, ὁ Κέκροψ, τοῦ Κέκροπος· ἀλλὰ τέλος πάντων ἀπὸ τῶν φς, καν ταῦτα φυλάττουσι τὸ φ, ὁποῖον εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, τὸ κατῆλιψ.

Κλῖνον μὲ τὸ β, τὰ, ὁ ἄραψ, ἡ φλὲψ· μὲ τὸ π, τὰ, ὁ Κέκροψ, ὁ Αἰθίοψ, ὁ μύωψ, ὁ αἰγίλωψ.

Τύπος τῶν εἰς ας, Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [12]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ γίγας	οἱ γίγαντες
Γεν.	τοῦ γίγαντος	τῶν γιγάντων
Δοτ.	τῷ γίγαντι	τοῖς γίγασι
Αἰτ.	τὸν γίγαντα	τοὺς γίγαντας
Κλητ.	ὦ γίγαν	ὦ γίγαντες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ γίγαντε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν γιγάντοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Ἄτλας, ὁ Αἴας, ὁ ἀνδριὰς, ὁ ἱμάς.

Τὰ εἰς ας, ἐπίθετα κλίνονται χωρὶς τ, καθὼς, ὁ μέλας, τοῦ μέλανος· ὁ τάλας, τοῦ τάλανος. Ἡ Κλητικὴ τούτων λήγει εἰς αν, ὦ μέλαν, ὦ τάλαν· τὸ πᾶς ὅμως κλίνεται μὲ τ, καθὼς, πᾶς, παντὸς, παντὶ, πάντα· πάντες, πάντων, πᾶσι, πάντας· ὁμοίως καὶ αἱ εἰς ας μετοχαὶ, ὡς, ὁ γράψας, τοῦ γράψαντος· ὁ πράξας τοῦ πράξαντος, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς *αν* οὐδέτερα ἐπίθετα κλίνονται καθὼς τὰ ἀρσενικὰ αὐτῶν, κάμνουσιν ὅμως εἰς *α* τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν.

Θηλυκὰ εἰς *ας*.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [13]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ κοιλὰς	οἱ κοιλάδες
Γεν.	τῆς κοιλάδος	τῶν κοιλάδων
Δοτ.	τῇ κοιλάδι	ταῖς κοιλάσι
Αἰτ.	τὴν κοιλάδα	τὰς κοιλάδας
Κλητ.	ὦ κοιλὰς	ὦ κοιλάδες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ κοιλάδε. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν κοιλάδοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ, ἡ λαμπὰς, ἡ μονὰς, ἡ πεντὰς, ἡ δεκὰς, ἡ ἰκμάς· ὁ ἡ φυγὰς, φυγάδος.

Τύπος τῶν εἰς *ας*, Οὐδετέρων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [14]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ τέρας	τὰ τέρατα
Γεν.	τοῦ τέρατος	τῶν τεράτων
Δοτ.	τῷ τέρατι	τοῖς τέρασι
Αἰτ.	τὸ τέρας	τὰ τέρατα
Κλητ.	ὦ τέρας	ὦ τέρατα

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ τέρατε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν τεράτοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ κρέας, τὸ κέρας, τὸ πέρας.

Τύπος τῶν εἰς *εις*, Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [15]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ χαρίεις	οἱ χαρίεντες
Γεν.	τοῦ χαρίεντος	τῶν χαριέντων
Δοτ.	τῷ χαρίεντι	τοῖς χαρίεισι
Αἰτ.	τὸν χαρίεντα	τοὺς χαρίεντας
Κλητ.	ὦ χαρίεν	ὦ χαρίεντες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ χαρίεντε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν χαριέντοιν.

Τὰ οὐδέτερα τῶν εἰς *εις*, λήγουσιν εἰς *εν*· κλίνονται δὲ μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον· τὸ χαρίεν, τοῦ χαρίεντος, κ.τ.λ. τὸ δὲ πληθυντικὸν, τὰ χαρίεντα.

Τὰ εἰς *εις*, ἀποβάλλουσι τὸ *ι* εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, πλὴν τῆς πληθυντικῆς δοτικῆς.

Οὕτω κλίνονται καὶ αἱ εἰς *εις* μετοχαὶ, καθὼς ὁ γραφεὶς, τοῦ γραφέντος· ὁ ἐξορισθεὶς, τοῦ ἐξορισθέντος, κ.τ.λ. ἡ Κλητικὴ τούτων εἶναι ὡς ἡ Ὀνομαστική.

Τύπος τῶν εἰς ις, Ἀρσενικῶν, Θηλυκῶν.

Ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ις ἄλλα κλίνονται εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις διὰ τοῦ δ, καθὼς, ἡ κηλὶς, τῆς κηλῖδος· ἡ πυραμὶς τῆς πυραμίδος· ἡ κεραμὶς, τῆς κεραμίδος· ἡ ἀκρὶς, τῆς ἀκρίδος· ἡ ἔρις, τῆς ἔριδος· ἡ ἐλπὶς, τῆς ἐλπίδος· ὁ πάρις, τοῦ πάριδος· ἄλλα διὰ τοῦ θ, καθὼς, ἡ ὄρνις, τῆς ὄρνιθος· ἄλλα διὰ τοῦ ν, καθὼς, ἡ ἀκτὶς, τῆς ἀκτῖνος· ἄλλα τέλος πάντων διὰ τοῦ τ, καθὼς, ἡ χάρις τῆς χάριτος.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα κλίνονται ὅλα μὲ τὸ ἀνῆκον σύμφωνον.

	Ἀριθμ. Ἐνικ.	[16]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ ἀκτὶς		αἱ ἀκτῖνες
Γεν	τῆς ἀκτῖνος		τῶν ἀκτίνων
Δοτ.	τῇ ἀκτῖνι		ταῖς ἀκτῖσι
Αἰτ.	τὴν ἀκτῖνα		τὰς ἀκτῖνας
Κλητ.	ὦ ἀκτὶς		ὦ ἀκτῖνες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ ἀκτῖνε. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν ἀκτίνοιν.

Πολλὰ ἐκ τῶν εἰς ις, παροξυτόνων κάμνουσι τὴν ἐνικὴν αἰτιατικὴν εἰς ιν, καθὼς, ἡ ἔρις, τῆς ἔριδος, τὴν ἔριν· ἡ χάρις, τῆς χάριτος, τὴν χάριν· ὁ Πάρις, τοῦ Πάριδος, τὸν Πάριν. Καὶ τὰ σύνθετα δύσερις, δυσέριδος, δύσεριν· ἄχαρις, ἀχάριτος, ἄχαριν· ἄπολις, ἀπόλιδος, ἄπολιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς υς, θηλυκὰ διὰ τοῦ δ ὅμως, καθὼς, ἡ χλαμὺς, τῆς χλαμύδος· ἡ πηλαμὺς, τῆς πηλαμύδος· ὁ, ἡ, νέηλυς, νεήλυδος.

Τύπος τῶν εἰς οτης, Θηλυκῶν.

Ἀπὸ τῶν εἰς ος, ἐπιθέτων γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς οτης, τὰ ὁποῖα φανερόνουσιν ἰδιότητα τινὰ τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, ἀπὸ τὸ ἅγιος, ἁγιότης· νόμιμος, νομιμότης· ἀχρεῖος, ἀχρειότης· σφοδρὸς, σφοδρότης· λαμπρὸς, λαμπρότης, κ.τ.λ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

	Ἀριθμ. Ἐνικ.	[17]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἡ λαμπρότης		αἱ λαμπρότητες
Γεν.	τῆς λαμπρότητος		τῶν λαμπροτήτων
Δοτ.	τῇ λαμπρότητι		ταῖς λαμπρότησι
Αἰτ.	τὴν λαμπρότητα		τὰς λαμπρότητας
Κλητ.	ὦ λαμπρότης		ὦ λαμπρότητες

Ἀριθμὸς Δυϊκός·

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὰ λαμπρότητε. Γεν. καὶ Δοτ. ταῖν λαμπροτήτοιν.

Θηλυκὰ εἰς *υτης*.

Ἀπὸ τὰ εἰς *υς* ἐπίθετα γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς *υτης*, σημαίνοντα ποιότητα τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, γλυκὺς, γλυκύτης· ταχὺς, ταχύτης· βραδὺς, βραδύτης, κ.τ.λ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα κλίνονται καθὼς τὰ εἰς *οτης*.

Τύπος τῶν εἰς *ως*, Ἀρσενικῶν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [16]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ἱδρὼς	οἱ ἱδρῶτες
Γεν.	τοῦ ἱδρῶτος	τῶν ἱδρώτων
Δοτ.	τῷ ἱδρῶτι	τοῖς ἱδρῶσι
Αἰτ.	τὸν ἱδρῶτα	τοὺς ἱδρῶτας
Κλητ.	ὦ ἱδρώς	ὦ ἱδρῶτες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ἱδρῶτε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἱδρώτοιν.

Παράδειγμα τινῶν Μονοσυλλάβων.

τὸ φῶς (φάος) [17]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ φῶς	τὰ φῶτα
Γεν.	τοῦ φωτὸς	τῶν φώτων
Δοτ.	τῷ φωτὶ	τοῖς φωσὶ
Αἰτ.	τὸ φῶς	τὰ φῶτα
Κλητ.	ὦ φῶς	ὦ φῶτα

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ φῶτε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν φωτοῖν.

τὸ οὖς (οὖας.) [18]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ οὖς	τὰ ὦτα
Γεν.	τοῦ ὠτὸς	τῶν ὤτων
Δοτ.	τῷ ὠτὶ	τοῖς ὠσὶ
Αἰτ.	τὸ οὖς	τὰ ὦτα
Κλητ.	ὦ οὖς	ὦ ὦτα

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ὦτε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὠτοῖν.

ὁ παῖς [19]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ παῖς	οἱ παῖδες
Γεν.	τοῦ παιδὸς	τῶν παίδων
Δοτ.	τῷ παιδὶ	τοῖς παισὶ

Αἰτ.	τὸν παῖδα	τοὺς παῖδας
Κλητ.	ὦ παῖ	ὦ παῖδες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ παῖδε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν παίδοῖν.

ὁ πους [20]

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ὁ ποῦς	οἱ πόδες
Γεν.	τοῦ ποδὸς	τῶν ποδῶν
Δοτ.	τῷ ποδὶ	τοῖς ποσὶ
Αἰτ.	τὸν πόδα	τοὺς πόδας
Κλητ.	ὦ ποῦς	ὦ πόδες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ πόδε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ποδοῖν.

Τύπος τῶν εἰς α Οὐδετέρων.

	Ἀριθμ. Ἑνικ. [21]	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματα
Γεν.	τοῦ σώματος	τῶν σωμάτων
Δοτ.	τῷ σώματι	τοῖς σώμασι
Αἰτ.	τὸ σῶμα	τὰ σώματα
Κλητ.	ὦ σῶμα	ὦ σώματα

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ σώματε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν σωμάτοιν.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται ὅλα τὰ εἰς α οὐδέτερα, ὁποῖα εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα, βῆμα, γράμμα, δόμα, ζῶσμα, θρέμμα, καῦμα, ἅρπαγμα, εὕρημα.

Τύπος τῶν εἰς ι Οὐδετέρων.

Ἀριθμὸς Ἑνικός. [22]

Ὀνομ.	τὸ μέλι
Γεν.	τοῦ μέλιτος
Δοτ.	τῷ μέλιτι
Αἰτ.	τὸ μέλι
Κλητ.	ὦ μέλι

Οὐδέτερα εἰς υ.

Τὸ γόνυ, καὶ δόρυ, κλίνονται καθὼς καὶ τὰ εἰς αρ οὐδέτερα (βλ. 14), ὡς ἀπὸ ὀνομαστικὴν γόνας, δόρας.

Ὀνόματα Συναιρούμενα.

Ἐκ τῶν περιττοσυλλάβων ὀνομάτων εἶναι πολλὰ τὰ ὁποῖα συναιροῦνται εἰς πτώσεις τινὰς, ὅθεν λέγονται Συνῃρημέναι. Εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα τῆς κλίσεως τούτων βάλλονται πρῶτον αἱ συνῃρημέναι πτώσεις, τὰς ὁποίας συνειθίζουσι νὰ μεταχειρίζωνται, καὶ κατόπιν ἡ ἀσυναίρετος κατάληξις αὐτῶν.

Ἀρσενικὰ εἰς ης.

[1]

	Συνῃρημένον	Ἄσυν.		Συνῃρημένον	Ἄσυν.
Ὀνομ.	ὁ	Δημοσθένης	οἱ	Δημοσθένεις	—νεες
Γεν.	τοῦ	Δημοσθένους	—νεος	τῶν Δημοσθενῶν	—νέων
Δοτ.	τῷ	Δημοσθένει	—νέϊ	τοῖς Δημοσθένεσι	
Αἰτ.	τὸν	Δημοσθένη	—νεα	τοὺς Δημοσθένεις	—νεας
Κλητ.	ὦ	Δημόσθενες		ὦ Δημοσθένεις	—νεες

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ Δημοσθένη—εε· Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν Δημοσθενοῖν —έοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Σωκράτης, ὁ Ἰσοκράτης, ὁ Κλεάνθης, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς ης κύρια κάμνουσι τὴν Αἰτιατικὴν καὶ εἰς ην, καθὼς τὰ εἰς ης ἰσοσύλλαβα τῆς πρώτης κλίσεως· οὕτω λέγουσι, τὸν Δημοσθένην, τὸν Σωκράτην, κ.τ.λ.

Ἡ Κλητικὴ, καθὼς βλέπεις, μεταβάλλει τὸ η τῆς Ὀνομαστικῆς εἰς ες, καὶ ἀναβιβάζει τὸν τόνον· τὴν σήμερον ὅμως μεταχειριζόμεθα κοινῶς τὴν Ὀνομαστικὴν, ἀποσιωπῶντες μόνον τὸ ς.

Ἐπίθετα εἰς ης.

Τὰ εἰς ης περιττοσύλλαβα ἐπίθετα εἶναι ὅλα κοινὰ κατὰ τὸ γένος καὶ κλίνονται κατὰ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα· πρέπει μόνον νὰ βάλληται ὁ τόνος ἐπὶ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν, ὅπου τὸν ἔχει καὶ ἡ Ὀνομαστικὴ, καθὼς βλέπεις καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

[2]

	Συνῃρημένον·	Ἄσυν.		Συνῃρημένον·	Ἄσυν.
Ὀνομ.	ὁ	ἀληθὴς	οἱ	ἀληθεῖς	—θέες
Γεν.	τοῦ	ἀληθοῦς	—θέος	τῶν ἀληθῶν	—θέων
Δοτ.	τῷ	ἀληθεῖ	—θέϊ	τοῖς ἀληθέσι	
Αἰτ.	τὸν	ἀληθῆ	—θέα	τοὺς ἀληθεῖς	—θέας
Κλητ.	ὦ	ἀληθὲς, καὶ ἀληθὴς		ὦ ἀληθεῖς	—θέες.

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀνομ. καὶ Αἰτ. τὼ ἀληθῆ—έε. Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ἀληθοῖν—έοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ψευδὴς, ὁ ἀτυχὴς, ὁ εὐτυχὴς, ὁ εὐσεβὴς, ὁ εὐπειθὴς, ὁ ἐπιμελὴς, ὁ χρηστοήθης, ὁ κακοήθης.

Σημείωσον ὅμως ὅτι τὰ σύνθετα, ὅσα ἔχουσι τὸ οὐδέτερον προπαροξύτονον, ὡς, ὁ χρηστοήθης, τὸ χρηστόηθες· ὁ αὐτάρκης, τὸ αὔταρκες· ὁ ἀγάντης, τὸ ἄναντες· ὁ κατάντης, τὸ κάταντες, κάμνουσι τὴν Πληθυντικὴν Γενικὴν παροξυτόνως· οὕτω λέγουσι τῶν χρηστοήθων, ὄχι τῶν χρηστοηθῶν, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ες οὐδετέρων ἐπιθέτων.

Τὰ εἰς ες οὐδέτερα ἐπίθετα γίνονται ἀπὸ τῶν εἰς ης ἀρσενικῶν ἐπιθέτων, καὶ ὀξύνονται μὲν, ἐὰν ὀξύνηται καὶ τὸ ἀρσενικὸν, καθὼς, ὁ ἀληθὴς, τὸ ἀληθές· ὁ ψευδὴς, τὸ ψευδές· ὁ ἀκριβὴς, τὸ ἀκριβές· προπαροξύνονται δὲ, ἐὰν τὸ ἀρσενικὸν παροξύνεται, καθὼς εἰς τὰ σύνθετα, ὁ φιλαλήθης, τὸ φιλάληθες· ὁ χρηστοήθης, τὸ χρηστόηθες· κλίνονται δὲ οὕτω·

Συνῃρημένον. ᾿Ασυν.		[3]	Συνῃρημένον· ᾿Ασυν.	
᾿Ονομ.	τὸ ἀληθὲς		τὰ	ἀληθῆ—θέα
Γεν.	τοῦ ἀληθοῦς—θέος		τῶν	ἀληθῶν—θέων
Δοτ.	τῷ ἀληθεῖ—θέϊ		τοῖς	ἀληθέσι
Αἰτ.	τὸ ἀληθὲς		τὰ	ἀληθῆ—θέα
Κλητ.	ὦ ἀληθὲς		ὦ	ἀληθῆ—θέα

Ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς σχηματίζεται ὡς εἰς τὸ ἀρσενικόν.

Κύρια εἰς *Κλης*.

		[4]
᾿Ονομ.	ὁ	Περικλῆς
Γεν.	τοῦ	Περικλέους
Δοτ.	τῷ	Περικλεῖ
Αἰτ.	τὸν	Περικλέα ἢ Περικλῆ καὶ Περικλῆν.
Κλητ.	ὦ	Περίκλεις.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ καλλικλῆς, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

Τὰ κύρια ταῦτα ὀνόματα εἶναι σύνθετα ἀπὸ τὴν λέξιν κλέος, καὶ συναιροῦνται καθ᾿ ὅλας τὰς πτώσεις· ἡ ἀσυναίρετος αὐτῶν κλίσις εἶναι, παραδείγματος χάριν, Περικλέης, περικλέεος, Περικλέει, Περικλέεα, Περίκλεες· τῶν ὁποίων αἱ συνειθιζόμεναι συναιρέσεις εἶναι ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας βλέπεις εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα.

Τύπος τῶν εἰς *ος* Οὐδετέρων.

Συνῃρημένον. ᾿Ασυν.		[5]	Συνῃρημένον. ᾿Ασυν.	
᾿Ονομ.	τὸ τεῖχος		τὰ	τείχη—χεα
Γεν.	τοῦ τείχους—χεος		τῶν	τειχῶν—χέων
Δοτ.	τῷ τείχει—χεϊ		τοῖς	τείχεσι
Αἰτ.	τὸ τεῖχος		τὰ	τείχη—χεα
Κλητ.	ὦ τεῖχος		ὦ	τείχη—χεα

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ πλάτος, τὸ μῆκος, τὸ βάθος, τὸ ἄνθος, τὸ κράτος, τὸ στῆθος, τὸ ἦθος.

Τὰ εἰς *ης* ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς *ες* καὶ *ος* οὐδέτερα λαμβάνουσι τὴν συναίρεσιν εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς πτώσεις ὅπου συμπίπτουσι δύο φωνήεντα εἰς τὸν ἀσυναίρετον σχηματισμόν· καὶ τὰ μὲν *εο* συναιροῦνται εἰς *ου*· τὰ δὲ *εϊ* καὶ *εας* εἰς *ει*· τὰ δὲ *εα* εἰς *η*· καὶ τὰ *εω* εἰς *ω*, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα.

Τύπος τῶν εἰς ις ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν.

[6]

	Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.		Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.
᾿Ονομ.	ὁ	ὄφις		οἱ	ὄφεις—εες
Γεν.	τοῦ	ὄφεως		τῶν	ὄφεων
Δοτ.	τῷ	ὄφει —εϊ		τοῖς	ὄφεσι
Αἰτ.	τὸν	ὄφιν		τοὺς	ὄφεις—εας
Κλητ.	ὦ	ὄφι, ἢ ὄφις		ὦ	ὄφεις—εες.

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

᾿Ονομ. καὶ Αἰτ.. τὼ ὄφη—εε· Γεν. καὶ Δοτ. τοῖν ὄφεων.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μάντις, ἡ πόλις, ἡ τάξις, ἡ πρᾶξις, ἡ θέσις, ἡ ἀκρόπολις, ἡ μέθεξις, ἡ ἔφεσις, ἡ ἄνεσις, ἡ παράδοσις, κ.τ.λ. Ἔτι τὸ πῆχυς, πέλεκυς, πρέσϐυς.

Παρατήρησον ὅτι ἡ Γενικὴ ἑνικὴ καὶ πληθυντικὴ τῶν ὀνομάτων τούτων προπαροξύνεται.

Τὰ ἀκόλουθα ὅμως, ὁ ἰχθὺς, ἡ δρῦς, ὁ βότρυς, καὶ γενικῶς ὅσα ἄλλα οὐσιαστικὰ λήγοντα εἰς υς, δὲν μεταϐάλλουσι τὸ υ εἰς ε, ταῦτα κάμνουσι τὴν ἑνικὴν Γενικὴν εἰς ος, ἔχουσι τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν παροξύτονον, καὶ δὲν λαμϐάνουσι συναίρεσιν παρὰ εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν, Αἰτιατικὴν, καὶ Κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, καθὼς, ὁ ἰχθὺς, τοῦ ἰχθύος, τῷ ἰχθύϊ, τὸν ἰχθύν· οἱ ἰχθύες, καὶ συνῃρημένως ἰχθῦς, τῶν ἰχθύων, τοῖς ἰχθύσι, τοὺς ἰχθύας, καὶ συνῃρημένως ἰχθῦς, ὦ ἰχθύες, ἰχθῦς.

Ὡς τὸ ὄφις, κλίνονται καὶ τὰ εἰς ι οὐδέτερα, ὁποῖα τὰ ἀκόλουθα, τὸ σίνηπι, τὸ κιννάϐαρι, τὸ στίμμι, τὸ πέπερι.

Τύπος τῶν εἰς υ Οὐδετέρων.

[7]

	Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.		Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.
᾿Ονομ.	τὸ	ἄστυ		τὰ	ἄστη—εα
Γεν.	τοῦ	ἄστεως ἢ ος		τῶν	ἀστέων
Δοτ.	τῷ	ἄστει —εϊ		τοῖς	ἄστεσι
Αἰτ.	τὸ	ἄστυ		τὰ	ἄστη—εα
Κλητ.	ὦ	ἄστυ		ὦ	ἄστη—εα

Δυϊκός. τὼ ἄστεε. τοῖν ἀστέοιν.

Τύπος τῶν εἰς υς Ἐπιθέτων

[8]

	Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.		Συνῃρημένον.	᾿Ασυν.
᾿Ονομ.	ὁ	ταχὺς		οἱ	ταχεῖς—χέες
Γεν.	τοῦ	ταχέος		τῶν	ταχέων
Δοτ.	τῷ	ταχεῖ—ταχέϊ		τοῖς	ταχέσι
Αἰτ.	τὸν	ταχὺν		τοὺς	ταχεῖς—χέας
Κλητ.	ὦ	ταχὺς		ὦ	ταχεῖς—χέες

Δυϊκός. τὼ ταχέε. τοῖν ταχέοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ὀξὺς, ὁ βραδὺς, ὁ δριμὺς, ὁ γλυκὺς, ὁ εὐθύς.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ οὐδέτερα αὐτῶν, τὸ ταχὺ, τὸ ὀξὺ, τὸ βραδὺ, τὸ δριμὺ, τὸ γλυκὺ, τὸ εὐθύ· εἰς τὸν πληθυντικὸν ὅμως ἀριθμὸν λήγουσι χωρὶς συναίρεσιν, τὰ ταχέα, τὰ ὀξέα, κ.τ.λ.

Τύπος τῶν εἰς ως καὶ τῶν εἰς ω Θηλυκῶν.

	Συνῃρημένον.	Ἀσυν. [9]	Συνῃρημένον.	Ἀσυν.
Ὀνομ.	ἡ αἰδώς		αἱ αἰδοὶ	
Γεν.	τῆς αἰδοῦς	—δόος	τῶν αἰδῶν	
Δοτ.	τῇ αἰδοῖ	—δόϊ	ταῖς αἰδοῖς	
Αἰτ.	τὴν αἰδῶ	—δόα	τὰς αἰδοῦς	
Κλητ.	ὦ αἰδοῖ		ὦ αἰδοὶ	

Δυϊκός. τὰ αἰδώ. ταῖν αἰδοῖν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ εἰς ω, ἡ ἠχὼ, ἡ Λητὼ, ἡ Σαπφὼ, ἡ Γοργώ· τούτων ὅμως ἡ ἑνικὴ Αἰτιατικὴ δὲν περισπᾶται, ἀλλ' ὀξύνεται.

Τύπος τῶν εἰς ευς.

	Συνῃρημένον.	Ἀσυν. [10]	Συνῃρημένον.	Ἀσυν.
Ὀνομ.	ὁ βασιλεὺς		οἱ βασιλεῖς	—λέες
Γεν.	τοῦ βασιλέως		τῶν βασιλέων	
Δοτ.	τῷ βασιλεῖ	—λέϊ	τοῖς βασιλεῦσι	
Αἰτ.	τὸν βασιλέα		τοὺς βασιλεῖς	—λέας
Κλητ.	ὦ βασιλεῦ, ἡ βασιλεὺς		ὦ βασιλεῖς	—λέες

Δυϊκός. τὼ βασιλέε. τοῖν βασιλέοιν.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ χαλκεὺς, ὁ κναφεὺς, ὁ κεραμεὺς, ὁ συγγραφεὺς, ὁ γραμματεὺς, ὁ ἱερεὺς, ὁ ἀρχιερεὺς, ὁ ἱππεὺς, ὁ κουρεὺς, ὁ φονεὺς, ὁ Πειραιεύς.

Σημείωσον ὅτι ὅσα ἔχουσι πρὸ τῆς καταλήξεως ευς φωνῆεν, ἢ δίφθογγον, τούτων ἡ ἑνικὴ Γενικὴ συναιρεῖται εἰς ως, καὶ ἡ Αἰτιατικὴ εἰς α, καθὼς, ὁ Πειραιεὺς, τοῦ Πειραιῶς, τὸν Πειραιᾶ.

Παρατηρήσεις τινὲς εἰς τὰ Περιττοσύλλαβα.

Ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ περιττοσύλλαβα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἡ σημερινὴ μετέβαλεν εἰς ἰσοσύλλαβα κατὰ τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, κάμνουσα Ὀνομαστικὴν τῶν μὲν θηλυκῶν τὴν ἑνικὴν Αἰτιατικὴν, τῶν δὲ ἀρσενικῶν τὴν ἀσυναίρετον πληθυντικὴν Αἰτιατικὴν, ἢ μᾶλλον, τὴν ἑνικὴν μὲ προσθήκην τοῦ ς, διὰ τὸν ἀρσενικὸν σχηματισμόν· οὕτω λέγουσιν ἡ ὄρνιθα, ἡ πέρδικα, ἡ κεραμίδα, ὁ βασιλέας, ὁ ἱερέας, φυλάττοντες τὸ α καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις. Ὅθεν δύναταί τις ἐκ τῶν τοιούτων κοινῶν Ὀνομα-

στικῶν νὰ εὑρίσκῃ τῶν πλειοτέρων τὴν ἀρχαίαν Ὀνομαστικὴν, ἐὰν θέλῃ νὰ δίδῃ εἰς τὴν Γλῶσσαν εὐγενεστέραν μορφὴν, ὁδηγούμενος ὑπὸ τῶν ἀκολούθων παρατηρήσεων.

ά. Ὅταν ἡ κοινὴ Ὀνομαςικὴ τελειόνῃ εἰς οντας, καθὼς, ὁ γέροντας, ὁ λέοντας, ὁ ἄρχοντας, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν *τας*, καὶ τρέποντες τὸ *ο* εἰς *ω*, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν Ὀνομαστικὴν, ὁ γέρων, ὁ λέων, ὁ ἄρχων.

β'. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς *αντας*, καθὼς, ὁ γίγαντας, ὁ Ἄτλαντας, ὁ Αἴαντας, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν *τας*, καὶ μεταβάλλοντες τὸ *ν* εἰς *ς*, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὁ γίγας, ὁ Ἄτλας, ὁ Αἴας.

γ'. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς *ωτας*, καθὼς, ὁ ἱδρῶτας, ὁ γέλωτας, ὁ ἔρωτας, ἀποκόπτοντας τὴν λήγουσαν *τας* καὶ προσθέτοντες τὸ *ς*, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ ἱδρὼς, ὁ γέλως, ὁ ἔρως.

δ'. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς *κας*, *γας*, *χας*, καθὼς, ὁ κόρακας, ὁ κόλακας, ὁ μύρμηκας, ὁ ἅρπαγας, ὁ τέττιγας, ὁ λάρυγγας, ὁ φάρυγγας, ὁ βήχας, ἀποκόπτοντες τὸ *α* τῆς ληγούσης, ἢ τὸ *γα* καὶ βάλλοντες *ξ*, ἀντὶ τοῦ *κς*, ἢ *χς*, ἢ *γς*, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ κόραξ, ὁ κόλαξ, ὁ μύρμηξ, ὁ ἅρπαξ, ὁ τέττιξ, ὁ λάρυγξ, ὁ φάρυγξ, ὁ βήξ.

έ. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς *βας*, ἢ *πας*, καθὼς, ὁ Ἄραβας, ὁ Αἰθίοπας, ἀποκόπτοντες τὸ *α*, καὶ βάλλοντες *ψ*, ἀντὶ τοῦ *βς*, *πς* κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ Ἄραψ, ὁ Αἰθίοψ.

ϛ'. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *εας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ευς*, καθὼς, ὁ ἱερέας, ὁ ἱερεύς· ὁ Ὀδυσσέας, ὁ Ὀδυσσεύς· ὁ Ἀχιλλέας, ὁ Ἀχιλλεύς· ὁ βασιλέας, ὁ βασιλεύς.

ζ'. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *ηνας*, ἢ *ενας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ην*, καθὼς, ὁ Ἕλληνας, ὁ Ἕλλην· ὁ σωλῆνας, ὁ σωλήν· ὁ λιμένας, ὁ λιμήν· ὁ ποιμένας, ὁ ποιμήν· ὁ αὐχένας, ὁ αὐχήν.

ή. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *ερας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ηρ*, καθὼς, ὁ ἀέρας, ὁ ἀήρ· ὁ πατέρας, ὁ πατήρ· ὁ αἰθέρας, ὁ αἰθήρ.

θ'. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *ηρας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ηρ*, καθὼς, ὁ σωτῆρας, ὁ σωτήρ. Ὅταν εἰς *υρας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *υρ*, ἢ εἰς *υς*, καθὼς, ὁ μάρτυρας, ὁ μάρτυρ, ἢ μάρτυς.

ί. Ὅταν ἡ κοινὴ εἶναι εἰς *ορας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ωρ*, καθὼς, ὁ αὐτοκράτορας, ὁ αὐτοκράτωρ· ὁ ῥήτορας, ὁ ῥήτωρ.

ιά. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *ωνας*, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς *ων*, καθὼς, ὁ αἰῶνας, ὁ αἰών· ὁ ἀγκῶνας, ὁ ἀγκών· ὁ ἄμβωνας, ὁ ἄμβων.

Μὲ τοιαύτην τινὰ ἀποκοπὴν εὑρίσκεται καὶ τῶν θηλυκῶν ἡ ἀρχαία ὀνομαστική· οὕτω,

ά. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς *θα*, *ϑα*, *να*, ἀποκόπτοντες τὰς συλλαβὰς ταύτας, καὶ προσθέτοντες *ς*, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὀνομαστικήν· καθὼς, ἡ ὄρνιθα, ἡ ὄρνις· ἡ ἐλπίδα, ἡ ἐλπίς· ἡ λαμπάδα, ἡ λαμπάς· ἡ ἀκτῖνα, ἡ ἀκτίς.

β'. Τῶν εἰς *βα*, ἡ ἀρχαία ὀνομαστικὴ λήγει εἰς *ψ*, καθὼς, ἡ φλέβα, ἡ φλέψ· τῶν εἰς *γα*, *κα*, *κτα*, εἰς *ξ*, καθὼς, ἡ αἶγα, ἡ αἶξ· ἡ μάστιγα, ἡ μάστιξ· ἡ φλόγα, ἡ φλόξ· ἡ νύκτα, ἡ νύξ· ἡ προῖκα, ἡ προίξ· ἡ τρίχα, ἡ θρίξ.

γ'. Τῶν εἰς *τα*, κάμνει εἰς *της*, καθὼς, ἡ ὁσιότητα, ἡ ὁσιότης· ἡ ἁγιότητα, ἡ ἁγιότης.

δ'. Τῶν εἰς *τερα*, κάμνει εἰς *τηρ*, καθὼς, ἡ μητέρα, ἡ μήτηρ· ἡ θυγατέρα, ἡ θυγάτηρ.

έ· Τῶν εἰς *ονα* κάμνει εἰς *ων*, καθὼς, ἡ τριγόνα, ἡ τρυγών· ἡ εἰκόνα, ἡ εἰκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

1. Συγκριτικὰ καὶ Ὑπερθετικά. 2. Πῶς σχηματίζονται.

1. Τί εἶναι τὰ Συγκριτικὰ καὶ Ὑπερθετικά;

Μὲ τὰ λεγόμενα Οὐσιαστικὰ ὀνόματα φανερόνομεν ἁπλῶς τὰ πράγματα, ὀνομάζοντες αὐτά. Μὲ τὰ ἐπίθετα φανερόνομεν ὁποῖα εἶναι τὰ πράγματα, ἢ ὁποῖα μᾶς φαίνονται· ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον κάμνει τὸ πρᾶγμα νὰ ἦναι, ἢ νὰ μᾶς φαίνεται τοιοῦτον, ἢ τοιοῦτον, γλυκὺ, παραδείγματος χάριν, ἢ πικρόν· ὠφέλιμον ἢ βλαπτικὸν, λέγεται ποιότης: Ἀλλὰ μία τις ποιότης δὲν εὑρίσκεται πάντοτε ἀπαραλλάκτως ἡ αὐτὴ εἰς δύο, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς πολλὰ πράγματα. Ἐμπορεῖ τωόντι νὰ ἦναι εἰς τὸ ἓν πλέον καλὴ παρὰ εἰς τὸ ἄλλο. Ὅταν λοιπὸν συγκρίνωμεν πρὸς ἄλληλα δύο τινὰ πράγματα, ἤγουν ὅταν ἐξετάζωμεν αὐτὰ, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ποῖον ἔχει μίαν τινὰ ποιότητα πλέον καλὴν, ἢ πλέον κακὴν παρὰ τὸ ἄλλο, δίδομεν εἰς τὸ ἐπίθετον τὸ παριστάνον τὴν ποιότητα, σχηματισμόν τινα ἰδιαίτερον, μὲ τὸν ὁποῖον φανερόνομεν τὴν κρίσιν ἡμῶν περὶ τῆς ποιότητος ἐκείνης. Οὕτω παραδείγματος χάριν, συγκρίνοντες κατὰ τὸ πλάτος δρόμον τινὰ μὲ ἄλλον, λέγομεν ὅτι εἶναι πλατύτερος παρὰ ἐκεῖνον· συγκρίνοντες αὐτὸν μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ εὑρίσκοντες ὅτι εἶναι ὁ πλέον πλατὺς, λέγομεν ὅτι εἶναι πλατύτατος. Ἐκ τῶν δύο τούτων σχηματισμῶν τοῦ ἐπιθέτου πλατὺς, ὁ πρῶτος πλατύτερος, λέγεται *Συγκριτικόν*· ὁ δεύτερος, πλατύτατος, λέγεται *Ὑπερθετικόν*· τὸ δὲ ἐπίθετον πλατὺς, λέγεται ὡς πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς

τούτους *Θετικόν*. Τὸ Θετικὸν φανερόνει καθ' ἑαυτὴν τὴν φυσικὴν ποιότητα τοῦ προσώπου, ἢ πράγματος· καθὼς, πλατὺς, πικρὸς, ὑψηλός· τὸ Συγκριτὸν, πλατύτερος, πικρότερος, ὑψηλότερος, φανερόνει τὴν ποιότητα ἀνωτέραν εἰς τὸ συγκρινόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα παρὰ εἰς ἄλλα· τὸ Ὑπερθετικὸν πλατύτατος, πικρότατος, ὑψηλότατος, φανερόνει τὴν ποιότητα ταύτην εἰς τὸν πλέον ὑψηλὸν βαθμὸν ὡς πρὸς πάντα τὰ ἄλλα τὰ ἔχοντα τὴν αὐτὴν ποιότητα.

2. Πῶς σχηματίζονται τὰ Συγκριτικὰ καὶ Ὑπερθετικά;

ά. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *ος*, τὸ συγκριτικὸν αὐτοῦ σχηματίζεται εἰς ώτερος, ἢ ότερος, καὶ τὸ ὑπερθετικὸν εἰς ώτατος, ἢ ότατος, ἤγουν ἀποβάλλεται τὸ ς, καὶ προστίθεται διὰ μὲν τὸ συγκριτικὸν *τερος*, διὰ δὲ τὸ ὑπερθετικὸν *τατος*, τὸ δὲ *ο*, μεταβάλλεται εἰς ω, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ἦναι βραχεῖα, καθὼς, πλούσιος, πλουσιώτερος, πλουσιώτατος· φυλάττεται δὲ, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ἦναι φύσει μακρὰ, *η*, δηλαδὴ, *ω*, ἢ δίφθογγος· ἐὰν ἦναι θέσει μακρὰ, ἤγουν, βραχὺ φωνῆεν ἢ δίχρονον πρό τινος τῶν διπλῶν Ζ, Ξ, Ψ, ἢ πρὸ δύο συμφώνων, καθὼς, σκληρὸς, σκληρότερος, σκληρότατος· μεγαλόφωνος, μεγαλοφωνότερος, μεγαλοφωνότατος· παλαιὸς, παλαιότερος, παλαιότατος· ἔνδοξος, ἐνδοξότερος, ἐνδοξότατος· ἁδρὸς, ἁδρότερος, ἁδρότατος.

β'. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *υς*, ἀποβάλλεται τὸ ς, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγκρίσεως, τὸ *τερος* διὰ τὸ συγκριτικὸν, καὶ τὸ *τατος*, διὰ τὸ ὑπερθετικὸν, καθὼς, ταχὺς, ταχύτερος, ταχύτατος· παχὺς, παχύτερος, παχύτατος· γλυκὺς, γλυκύτερος, γλυκύτατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ὀξὺς, ἀμβλὺς, εὐθύς.

γ'. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *ους*, συνῃρημένον ἀπὸ τῶν εἰς *οος*, προσθέτονται ἁπλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς, ἀγχίνους, ἀγχινούστερος, ἀγχινούστατος, ὀξύνους, ὀξυνούστερος, ὀξυνούστατος· ἁπλοῦς, ἁπλούστερος, ἁπλούστατος·

δ'. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *ης*, μεταβάλλεται τὸ *η* εἰς *ε*, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς, ἀληθὴς, ἀληθέστερος, ἀληθέστατος· ἐπιμελὴς, ἐπιμελέστερος, ἐπιμελέστατος· εἰλικρινὴς, εἰλικρινέστερος, εἰλικρινέστατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἀψευδὴς, θεοσεβὴς, χρηστοήθης, φιλαλήθης.

έ. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *εις*, ἀποβάλλεται τὸ *ι*, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριστικὰ, ὡς, χαρίεις, χαριέστερος, χαριέστατος.

ϛ′. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς *ων*, μεταβάλλεται τὸ ω εἰς ο, καὶ προσθέτονται ἐδῶ, χαρακτηριστικὰ *εστερος*, *εστατος*, καθὼς, εὐδαίμων, εὐδαιμονέστερος, εὐδαιμονέστατος· σώφρων, σωφρονέστερος, σωφρονέστατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ εὐγνώμων, ἀκτήμων, δεισιδαίμων, εἰδήμων, κ.τ.λ.

Εἶναι ὅμως τινὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν φυλάττεται ὁ τακτικὸς σχηματισμὸς, τὸν ὁποῖον εἴδομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω.

ά. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ λάλος, εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, λαλίστερος, τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ μεταχειριζώμεθα. Τοῦ ἐῤῥωμένος, ἐῤῥωμενέστερος· οὕτω καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον λέγομεν, προκομμένος, προκομμενέστερος.

β′. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ καλὸς, εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν καλλίων, κρείττων, ἢ βελτίων· εἰς δὲ τὴν σημερινὴν καλήτερος· τὸ ὑπερθετικὸν, κάλλιστος, (καὶ κράτιστος, ἢ βέλτιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

γ′. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ κακὸς, κακώτερος, (καὶ κακίων, ἢ χείρων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν κάκιστος, ἢ χείριστος, καθὼς εἰς τὴν ἀρχαίαν.

δ′. Μεγάλος καὶ μέγας, μεγαλήτερος, (μείζων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν, μεγαλώτατος, καὶ μέγιστος (ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν).

έ. Μικρὸς, μικρότερος, (ἐλάσσων εἰς τὴν ἀρχαίαν), τὸ ὑπερθετικὸν, μικρότατος, (ἐλάχιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

ϛ′. Πολὺς, πλειότερος, (πλείων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν, πλεῖστος, ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν.

ζ′. Αἰσχρὸς, αἰσχρότερος, (αἰσχίων, εἰς τὴν ἀρχαίαν)· τὸ ὑπερθετικὸν, αἰσχρότατος, αἴσχιστος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

Τὰ εἰς *ων* συγκριτικὰ, ὁποῖα τὰ, καλλίων, κρείττων, βελτίων, κακίων, χείρων, ἐλάσσων, ἢ ἐλάττων, τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ εἰς τὸ γένος (καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων, κάλλιον, κρεῖττον, βέλτιον, κάκιον, χεῖρον, ἔλασσον, ἢ ἔλαττον), εἶναι περιττοσύλλαβα καὶ κλίνονται κατὰ τὸ 5 (Σελ. 21) παράδειγμα τῆς Πέμπτης Κλίσεως, μεταβάλλοντα ὅμως εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τὸ ω εἰς ο· τὰ δὲ ἄλλα εἶναι ἰσοσύλλαβα, καὶ κλίνονται τὰ μὲν ἀρσενικὰ καὶ οὐδέτερα, κατὰ τὴν Τρίτην Κλίσιν, τὰ δὲ θηλυκὰ κατὰ τὴν δευτέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ′.

1. Ἀριθμητικά. 2. Τακτικά.

1. Ποῖα λέγονται ἀριθμητικὰ ὀνόματα;

Ἕκαστον πρᾶγμα θεωρούμενον καθ' ἑαυτὸ, εἶναι καὶ λέγεται ἓν, καθὼς, εἷς ἵππος, μία συκῆ, ἓν μῆλον· Παριστάνομεν τὸ ἓν

γενικῶς μὲ τὴν λέξιν μ ο ν ά ς. Οὕτω ὁ εἷς ἵππος εἶναι μία μ ο ν ά ς· ἡ μία συκῆ, ὁμοίως μία μονάς. Πολλαὶ μονάδες λαμβανόμεναι ὁμοῦ κάμνουσιν ἄθροισμα, τὸ ὁποῖον λέγομεν ἀ ρ ι θ μ ό ν. Ὁ Ἀριθμὸς λοιπὸν εἶναι ἄθροισμα μονάδων· καὶ αἱ λέξεις μὲ τὰς ὁποίας παριςάνομεν τὰ ἀθροίσματα τῶν μονάδων, λέγονται ἀριθμητικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσιν ἀπὸ τοῦ εἷς· κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον
Ὀνομ.	εἷς	μία	ἕν
Γεν.	ἑνὸς	μιᾶς	ἑνὸς
Δοτ.	ἑνὶ	μιᾷ	ἑνὶ
Αἰτ.	ἕνα	μίαν	ἕν

Δυϊκ. Δύο, καὶ δύω, (Ὀνομ. καὶ Αἰτ.) δυοῖν. (Γεν. καὶ Δοτ.) λέγουσι δὲ καὶ δυσὶ ὡς πληθυντικὴν δοτικὴν παρὰ τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ.

Ὀνομ.	τρεῖς	τρεῖς	τρία
Γεν.	τριῶν	τριῶν	τριῶν
Δοτ.	τρισὶ	τρισὶ	τρισὶ
Αἰτ.	τρεῖς	τρεῖς	τρία

Ὀνομ.	τέσσαρες	τέσσαρες	τέσσαρα
Γεν.	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων
Δοτ.	τέσσαρσι	τέσσαρσι	τέσσαρσι
Αἰτ.	τέσσαρας	τέσσαρας	τέσσαρα

Τὰ λοιπὰ ἀριθμητικὰ μέχρι τοῦ δέκα, καὶ τὰ ἀκόλουθα τούτου δεκαδικὰ μέχρι τοῦ ἑκατὸν, εἶναι ἄκλιτα, ὡς πέντε, ἕξ, ἑπτὰ, ὀκτὼ, ἐννέα, δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα, τεσσαράκοντα, πεντήκοντα, ἑξήκοντα, ἑβδομήκοντα, ὀγδοήκοντα, ἐννενήκοντα, ἑκατόν.

Λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον μόνον, ὅταν τὰ ἀριθμούμενα ἦναι ὡρισμένα, ὡς, οἱ πέντε ἄνδρες, κ.τ.λ. Τὰ μεταξὺ τοῦ δέκα καὶ εἴκοσι, εἶναι σύνθετα· προτάττεται δὲ εἰς τὴν σύνθεσιν γενικῶς τὸ μικρότερον ὡς, ἕνδεκα, δώδεκα, ἢ δυοκαίδεκα, τρισκαίδεκα, ἢ δεκατρεῖς, καὶ εἰς τὸ οὐδέτερον, δεκατρία· τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ εἰς τὸ οὐδέτερον, τεσσαρακαίδεκα, πεντεκαίδεκα, ἑκκαίδεκα, ἑπτακαίδεκα, ὀκτωκαίδεκα, ἐννεακαίδεκα.

Τὰ μεταξὺ τοῦ εἴκοσι καὶ τριάκοντα, λέγονται διηρημένως, καὶ ποτὲ μὲν βάλλεται πρότερος ὁ μικρότερος ἀριθμὸς, καὶ ἐπιφέρεται ὁ εἴκοσι μετὰ τοῦ καὶ, ὡς, εἷς καὶ εἴκοσι, δύο καὶ εἴκοσι, τρεῖς καὶ εἴκοσι, κτλ. ποτὲ δὲ προηγεῖται ὁ εἴκοσι, καὶ ἐπιφέρεται ἁπλῶς ὁ μικρότερος, ὡς, εἴκοσι καὶ εἷς, εἰκοσιδύο, εἰκοσιτρεῖς, συνθέτως. κ.τ.λ.

Συνειθίζουσιν οἱ ἀρχαῖοι νὰ ἐπιφέρωσι τὸν μεγαλήτερον ἀριθμὸν κατὰ δοτικὴν μετὰ τῆς προθέσεως π ρ ὸ ς, οἷον, πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα.

Ὅσα δὲ σημαίνουσιν δύο ἑκατοντάδας καὶ ἐπάνω εἶναι κλιτὰ, καθὼς,

οἱ διακόσιοι, αἱ διακόσιαι, τὰ διακόσια, τῶν διακοσίων· οὕτω καὶ τριακόσιοι, τετρακόσιοι, πεντακόσιοι, ἑξακόσιοι, ἑπτακόσιοι, ὀκτακόσιοι, ἐννεακόσιοι, χίλιοι. Καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ χιλιάδες, ὡς, δισχίλιοι, τρισχίλιοι, τετρακισχίλιοι, πεντακισχίλιοι, ἑξακισχίλιοι, ἑπτακισχίλιοι, ὀκτακισχίλιοι, ἐννεακισχίλιοι, μύριοι, (δέκα χιλιάδες). Ἀπὸ τοῦ μύριοι γίνονται ὁμοίως καὶ τὰ σύνθετα μὲ τὰ, δὶς, τρὶς, τετράκις, πεντάκις, κτλ. ὡς, δισμύριοι, τριςμύριοι·—δεκακισμύριοι, (ἑκατὸν χιλιάδες). Ταῦτα ἐκφράζονται καὶ διῃρημένως, καθὼς, δύο χιλιάδες,—δέκα μυριάδες. Τὰ μετὰ ταῦτα ὅμως πάντοτε διῃρημένως, καθὼς, ἕνδεκα μυριάδες,—ἑκατὸν μυριάδες· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν μυριάδων λέγεται τὴν σήμερον ἑκατομμύριον· ὅθεν ἓν ἑκατομμύριον, δύο ἑκατομμύρια.

Αἱ ἀριθμητικαὶ ποσότητες παριςάνονται καὶ διὰ τῶν ἀλφαβητικῶν γραμμάτων μὲ τοιαύτην τινὰ συνθήκην· ἐπάνωθεν τοῦ γράμματος βάλλεται τὸ σημεῖον [ʹ] διὰ νὰ παριστάνῃ μονάδας, δεκάδας, ἢ ἑκατοντάδας· τὸ αὐτὸ σημεῖον ὑπογράφεται εἰς τὸ γράμμα, διὰ νὰ παριςάνῃ χιλιάδας· οὕτω, ά, σημαίνει ἕν· α͵, σημαίνει χίλια, καὶ οὕτω περὶ τῶν ἄλλων, ὡς βλέπεις εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα, ὅπου ἄντικρυ εἰς τὰ ἀριθμητικὰ γράμματα σημειόνεται ἡ ἀξία των μὲ τοὺς συνήθεις ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας.

ά,	1.	ιά,	11.	κά,	21.
β́,	2.	ιβ́,	12.	κβ́,	22.
γ́,	3.	ιγ́,	13.	κγ́,	23.
δ́,	4.	ιδ́,	14.	κδ́,	24.
έ,	5.	ιέ,	15.	κέ,	25.
ϛ́,	6.	ιϛ́,	16.	κϛ́,	26.
ζ́,	7.	ιζ́,	17.	κζ́,	27.
ή,	8.	ιή,	18.	κή,	28.
θ́,	9.	ιθ́,	19.	κθ́,	29.
ί,	10.	κ́,	20.	λ́,	30.

Οὕτω τὸ ί, σημαίνει 10. τὸ κ́, 20. τὸ λ́. 30. τὸ μ́. 40. τὸ ν́. 50. τὸ ξ́. 60. τὸ ό, 70. τὸ π́. 80. τὸ ϟ́. 90. τὸ ρ́. 100. τὸ σ́, 200. τὸ τ́. 300. τὸ ύ, 400. τὸ φ́. 500. τὸ χ́. 600. τὸ ψ́, 700· τὸ ώ, 800· τὸ ϡ́. 900· τὸ ͵α, 1000· τὸ ͵β, 2000· καὶ οὕτω καθεξῆς· τὸ ͵ρ, 100000. κ.τ.λ.

2. Ποῖα λέγονται Τακτικά, καὶ πῶς σχηματίζονται;

Τακτικὰ λέγονται ἐκεῖνα τὰ ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα φανερόνουσι τάξιν ἢ βαθμὸν προσώπων ἢ πραγμάτων· σχηματίζονται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία γένη, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Πρῶτος, πρώτη, πρῶτον· δεύτερος, δευτέρα, δεύτερον· τρίτος, τρίτη, τρίτον· τέταρτος, τετάρτη, τέταρτον· οὕτω καὶ πέμπτος, ἕκτος, ἕβδομος, ὄγδοος, ἔννατος, δέκατος, ἐνδέκατος, ἢ δέκατος πρῶτος, δωδέκατος, ἢ δέκατος δεύτερος, τρισκαιδέκατος, ἢ δέκατος τρίτος, δέκατος τέταρτος, δέκατος πέμπτος,—εἰκοστὸς, τριακοστὸς, τεσσαρακοστὸς, πεντηκοστὸς, ἑξηκοστὸς, ἑβδομηκοςὸς, ὀγδοηκοςὸς, ἐννενηκοςὸς, ἑκατοστὸς, διακοσιοστὸς, τριακοσιοστὸς, κ.τ.λ. χιλιοστὸς, κ.τ.λ.

Τὰ μεταξὺ τῆς εἰκοστῆς καὶ τριακοστῆς, τάξεως, παριστάνονται μὲ τὴν προσθήκην τοῦ πρῶτος, δεύτερος,—ἔννατος· καθὼς, εἰκοςὸς πρῶτος, εἰκοστὸς δεύτερος,—εἰκοστὸς ἔννατος. Οὕτω καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Καὶ καθὼς ἀπὸ τὰς δεκάδας σχηματίζομεν τὰ τακτικὰ, δέκατος, εἰκοστὸς, κ.τ.λ. οὕτω καὶ ἀπὸ τὰς ἑκατοντάδας, λέγοντες, ἑκατοστὸς, διακοσιοστὸς, τριακοσιοστὸς,—χιλιοστός. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμποροῦμεν ἀπεριορίστως νὰ σχηματίζωμεν καὶ ἄλλα. Τὸ δὲ Ἔσχατος, ἢ τελευταῖος, φανερόνει τὸν ἔχοντα εἰς τὴν σειρὰν τὴν ὁλοῦστερινὴν τάξιν, ἢ τὸν ὁλοῦστερινὸν βαθμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

1. Ἀντωνυμίαι Προσωπικαί. 2. Κτητικαί. 3. Δεικτικαί. 4. Ἀναφορικαί. 5. Αὐτοπαθεῖς, ἢ Σύνθετοι. 6. Ἀλληλοπαθεῖς. 7. Ἀόριστοι. 8. Ἐρωτηματικαί.

1. Ποῖαι λέγονται προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι;

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας διακρίνονται τὰ πρόσωπα. Αὗται αἱ Ἀντωνυμίαι εἶναι τρεῖς. Ἐγὼ, Σὺ, Αὐτός· ἡ Ἐγὼ παριστάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον· ἡ Σὺ, τὸ δεύτερον· ἡ Αὐτὸς, τὸ τρίτον· κλίνονται δὲ μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	ἐγὼ	ἡμεῖς
Γεν.	ἐμοῦ, καὶ μοῦ	ἡμῶν
Δοτ.	ἐμοὶ, καὶ μοὶ	ἡμῖν
Αἰτ.	ἐμὲ, καὶ μὲ	ἡμᾶς

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. νῶϊ, καὶ νώ· γεν. καὶ Δοτ. νῶϊν καὶ νῷν.

Σημείωσον ὅτι αἱ πλάγιαι πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ, ὅταν λαμβάνωνται ἐμφαντικῶς, φυλάττουσι καὶ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν καὶ τὸν τόνον, ὡς, ἐμοῦ ἀμνημονεῖς; ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; ἐμὲ διώκεις; Καὶ μὲ τὰς προθέσεις, ὡς, κατ' ἐμοῦ· σὺν ἐμοί· κατ' ἐμέ. Ἀποβάλλουσι δὲ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν καὶ τὸν τόνον, ὅταν ἐγκλίνωνται, ὡς, ἄκουσόν μου· δός μοι· δίδαξόν με.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	σὺ	ὑμεῖς
Γεν.	σοῦ	ὑμῶν
Δοτ.	σοὶ	ὑμῖν
Αἰτ.	σὲ	ὑμᾶς

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. σφῶϊ, καὶ σφώ. Γεν. καὶ Δοτ. σφῶϊν καὶ σφῷν.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	αὐτὸς	αὐτοὶ
Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῷ	αὐτοῖς
Αἰτ.	αὐτὸν	αὐτοὺς

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. αὐτώ. Γεν. καὶ Δοτ. αὐτοῖν.

Θηλυκόν.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	αὐτὴ	αὐταὶ
Γεν.	αὐτῆς	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῇ	αὐταῖς
Αἰτ.	αὐτὴν	αὐτὰς

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. αὐτά. Γεν. καὶ Δοτ. αὐταῖν.

Οὐδέτερον.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.	Ἀριθμ. Πληθ.
Ὀνομ.	αὐτὸ	αὐτὰ
Γεν.	αὐτοῦ	αὐτῶν
Δοτ.	αὐτῷ	αὐτοῖς
Αἰτ.	αὐτὸ	αὐτὰ

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. αὐτώ. Γεν. καὶ Δοτ. αὐτοι.

Ἡ ἀκόλουθος τάττεται ἀπὸ τοὺς γραμματικοὺς ὡς καθαυτὸ τριτοπρόσωπος ἀντωνυμία· εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ἡ ὀνομαστικὴ αὐτῆς Ὅς δὲν λέγεται· αἱ δὲ πλάγιαι πτώσεις λαμβάνονται εἰς τοὺς Ἀττικοὺς συγγραφεῖς ἐν γένει ἀντὶ συνθέτου· εἰς τὸν Ὅμηρον δὲ καὶ Ἡρόδοτον συχνότερα ἀντὶ τῆς αὐτός.

Ἀριθμ. Ἑνικ. Γεν. οὗ. Δοτ. οἷ. Αἰτ. ἕ.

Δυϊκ. Ὀνομ. καὶ Αἰτ. σφωὲ καὶ σφώ. Γεν. καὶ Δοτ. σφωῒν.

Πληθ. Ὀνομ. σφεῖς. Γεν. σφῶν. Δοτ. σφίσι. Αἰτ. σφᾶς.

Εἰς τὸν Ἡρόδοτον εὑρίσκεται κατ' οὐδέτερον γένος σφέα.

Παρατηρήσεις τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

ά. Ἀντὶ τῆς γενικῆς ἐμοῦ, συνειθίζουσι κοινῶς νὰ λέγωσι μοῦ, ὅταν βάλληται πρὸ τοῦ ῥήματος, καθὼς, μοῦ εἶπε, μοῦ ἔγρα-

ψεν· ἢ κατὰ αἰτιατικὴν, μὲ εἶπε, μὲ ἔγραψε. Ὅταν ὅμως βάλληται κατόπιν ὀνομάτων περισπωμένων, ἢ ὀξυτόνων, ὁ τόνος φεύγει, καθὼς, ἡ γῆ μου, ὁ πατήρ μου, τὸ βιβλίον μου. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὄνομα ἦναι προπαροξύτονον, ἢ προπερισπώμενον, ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας μεταβαίνει εἰς τὴν λήγουσαν τοῦ ὀνόματος, καθὼς, τὸ πρᾶγμά μου, τὸ χωράφιόν μου· εἰς τὴν τοιαύτην περίστασιν λέγομεν ὅτι ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας ἐγκλίνεται, ἤγουν, κλίνει καὶ πίπτει ἐπὶ τῆς ληγούσης τῆς ἡγουμένης λέξεως. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν, μᾶς, (ἀντὶ ἡμῶν), καθὼς, ἡ γῆ μας, ὁ πατήρ μας, τὸ βιβλίον μας, τὸ πρᾶγμά μας, τὸ χωράφιόν μας. Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ διὰ τὴν Γενικὴν, σοῦ καὶ σᾶς, (ἀντὶ τῆς ἀρχαίας ὑμῶν). Τοιαύτη ἔγκλισις τόνου γίνεται καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν.

β'. Συνειθίζουσι νὰ μεταχειρίζωνται τὴν Κλητικὴν, ὦ Σύ· (εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὦ οὗτος), καὶ εἰς τὸ πληθυντικὸν, ὦ Σεῖς.

γ'. Τῆς ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώπου αἱ γενικαὶ, τοῦ, τῆς, τῶν, ἐγκλίνουσι τὸν τόνον, καθὼς, ἡ μοῦ, σοῦ, μᾶς, σᾶς, εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις, ὡς, ὁ πατήρ του, ὁ ἀδελφός της, ἡ πατρίς των. κ.τ.λ.

ΚΤΗΤΙΚΑΙ.

2. Ποῖαι λέγονται Κτητικαί;

Κτητικαὶ λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὸν κτήτορα τινὸς πράγματος, ἤγουν τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἔχει κτῆμά του κανὲν πρᾶγμα, καθὼς, ὅταν σὲ ἐρωτῶ, τίνος εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο; καὶ μὲ ἀποκρίνεσαι, ἰδικόν μου, ἢ ἰδικόν σου, ἢ ἰδικόν του.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει χώριστὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας, τὰς ὁποίας κάμνει ἀπὸ τῶν προσωπικῶν οὕτω· Ἀπὸ τῆς ἑνικῆς Γενικῆς ἐμοῦ, γίνεται ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ὁ ἐμὸς, διὰ νὰ φανερόνῃ ἕνα κτήτορα τοῦ πρώτου προσώπου· ἀπὸ τῆς πληθυντικῆς Γενικῆς ἡμῶν, ὁ ἡμέτερος, διὰ νὰ φανερόνῃ πολλοὺς κτήτορας· ὁμοίως ἀπὸ τῆς Γενικῆς σοῦ, ὁ σός· ἀπὸ τῆς Γενικῆς ὑμῶν, ὁ ὑμέτερος, διὰ νὰ φανερόνωσι τοὺς κτήτορας τοῦ δευτέρου προσώπου· εἰς δὲ τὸ τρίτον πρόσωπον λέγουσιν, ἑὸς, [ἰδικός του], σφέτερος (ἰδικός των). Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται τὸ ἐπίθετον ἰδικὸς, τὸ ὁποῖον σημαίνει κτῆσιν, κυριότητα, προσθέτουσα εἰς αὐτὸ τὴν Γενικὴν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, διὰ νὰ διακρίνωνται τὰ πρόσωπα τῶν κτητόρων, καθὼς βλέπεις εἰς τὴν ἀκόλουθον κλίσιν αὐτῆς, ὅπου βάλλεται καὶ ἡ κλίσις τῆς ἀρχαίας κτητικῆς.

Διὰ ἕνα κτήτορα πρώτου προσώπου,
Ἀρσενικόν.
Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ὀνομ.	ὁ ἐμὸς	ὁ ἰδικός μου
Γεν.	τοῦ ἐμοῦ	τοῦ ἰδικοῦ μου
Δοτ.	τῷ ἐμῷ	εἰς τὸν ἰδικόν μου
Αἰτιατ.	τὸν ἐμὸν	τὸν ἰδικόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀνομ.	οἱ ἐμοὶ	οἱ ἰδικοί μου
Γενικ.	τῶν ἐμῶν	τῶν ἰδικῶν μου
Δοτικ.	τοῖς ἐμοῖς	εἰς τοὺς ἰδικούς μου
Αἰτιατ.	τοὺς ἐμοὺς	τοὺς ἰδικούς μου

Βλέπεις ὅτι μόνον τὸ ἐπίθετον κλίνεται· τὸ δὲ μ ο ῦ μένει ἄκλιτον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς χρειάζεται παρὰ μόνον διὰ νὰ διακρίνωμεν τὸ πρόσωπον. Ἐὰν ἦναι πολλοὶ οἱ κτήτορες, τότε ἀντὶ μ ο ῦ, λέγομεν μᾶς, καθὼς, ὁ ἰ δ ι κ ό ς μ α ς ο ἶ κ ο ς, τ ο ῦ ἰ δ ι κ ο ῦ μ α ς, κ.τ.λ. Εἰς δὲ τὴν ἀρχαίαν, ὁ ἡ μ έ τ ε ρ ο ς, τ ο ῦ ἡ μ ε τ έ ρ ο υ· ἡ ἡ μ ε τ έ ρ α, τ ῆ ς ἡ μ ε τ έ ρ α ς· τ ὸ ἡ μ έ τ ε ρ ο ν, τ ο ῦ ἡ μ ε τ έ ρ ο υ.

Διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τοῦ ἐπιθέτου κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, ὡς, ἡ ἰ δ ι κ ή μ ο υ, τ ῆ ς ἰ δ ι κ ῆ ς μ ο υ, κ.τ.λ. τ ὸ ἰ δ ι κ ό ν μ ο υ, τ ο ῦ ἰ δ ι κ ο ῦ μ ο υ, κ.τ.λ. ἡ ἰ δ ι κ ή μ α ς, τ ὸ ἰ δ ι κ ό ν μ α ς, κ.τ.λ. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον δύνασαι εὐκόλως νὰ σχηματίσῃς καὶ νὰ κλίνῃς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον τῆς ἀρχαίας ὁ ἐ μ ὸ ς, καθὼς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον τοῦ ἐπιθέτου κ α λ ό ς.

Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἄλλων κτητικῶν· ὅθεν ἐδῶ γράφομεν μόνον τὴν ὀνομαστικήν.

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ἀρσενικὸν,	ὁ σὸς	ὁ ἰδικός σου
Θηλυκὸν,	ἡ σὴ	ἡ ἰδική σου
Οὐδέτερον,	τὸ σὸν	τὸ ἰδικόν σου
	ὁ ὑμέτερος κτλ.	ὁ ἰδικός σας κτλ.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

ἑὸς	ἢ ὁ αὐτοῦ	ὁ ἰδικός του
ἑὴ	ἡ αὐτῆς	ἡ ἰδική του
ἑὸν	τὸ αὐτοῦ	τὸ ἰδικόν του
ὁ σφέτερος	ἢ, ὁ αὐτῶν κτλ.	ὁ ἰδικός των κτλ.

Ἡ ἑ ὸ ς δὲν συνειθίζεται εἰς τοὺς πεζογράφους· ἀντὶ δὲ ταύτης μεταχειρίζονται τὴν γενικὴν τῆς α ὐ τ ὸ ς μὲ τὸ ἀνῆκον ἄρθρον, κατὰ

τὸ γένος τοῦ ὀνόματος· ὡς, ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τὸ βιβλίον αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ προσώπου, ἡ μήτηρ αὐτῆς, ὁ πατὴρ αὐτῆς, τὸ βιβλίον αὐτῆς· κ.τ.λ.

ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.

3. Ποῖαι λέγονται Δεικτικαί;

Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας δείχνομεν τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Εἶναι δύο, αἱ αὐταὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἡ οὗτος, διὰ τὰ πλησίον, καὶ ἡ ἐκεῖνος, διὰ τὰ μακράν· κλίνεται δὲ ἡ πρώτη καὶ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

	ΑΡΣΕΝΙΚΟΝ.	ΘΗΛΥΚΟΝ.	ΟΥΔΕΤΕΡΟΝ.
		Ἀριθμὸς Ἑνικός.	
Ὀνομ.	οὗτος	αὕτη	τοῦτο
Γεν.	τούτου	ταύτης	τούτου
Δοτ.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
Αἰτ.	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο
		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ὀνομ.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν.	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούτους	ταύτας	ταῦτα

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λέγουσι καὶ ὅδε, ἥδε, τόδε, αἱ ὁποῖαι κλίνονται ὡς τὰ ἄρθρα, ὅδε, τοῦδε, τῷδε, κ.τ.λ. Ἡ ἐκεῖνος κλίνεται καὶ εἰς τὰ τρία γένη, ὡς τὰ εἰς ος ἐπίθετα.

Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε κατ' ἐπίτασιν τὸ ι, καὶ τότε ὀξύνονται καθὼς, οὑτοσὶ, αὑτηΐ, τουτὶ, ὁδὶ, κ.τ.λ. Ἡ πρόληψις αὕτη τοῦ ι λέγεται προσχηματισμός.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ.

4. Ποῖαι λέγονται Ἀναφορικαί;

Ἀναφορικαὶ λέγονται ἐκεῖναι αἱ ἀντωνυμίαι μὲ τὰς ὁποίας κάμνομεν ἀναφορὰν εἴς τι τῶν προλεχθέντων, θέλοντες νὰ προσδιορίσωμεν αὐτὸ ἢ νὰ κάμωμεν ἄλλην τινὰ παρατήρησιν περὶ αὐτοῦ, καθὼς, « παρα» καλῶ νὰ μὲ στείλῃς τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον σ' ἐδάνεισα·» ἐδῶ βλέπεις ὅτι ἡ ἀναφορικὴ, τὸ ὁποῖον, προσδιορίζει ποῖον βιβλίον λέγω. Ἐὰν εἴπω, «τὰ καλὰ μαθήματα εἶναι πλοῦτος, τὸν ὁποῖον ὅστις ἀποκτήσῃ, δὲν φοβεῖται πτωχείαν·» ἐδῶ μετεχειρίσθην τὴν ἀναφορικὴν, διὰ νὰ παραστήσω ὅτι ἡ ἀπόκτησις τοῦ τοιούτου πλούτου εἶναι ἀσφαλής.

Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς εἶναι αἱ δύο αὗται, ὁ ὁποῖος, καὶ ὅστις· ἡ ὃς καὶ ὅστις, εἶναι ἀρχαία, καὶ δὲν λαμβάνεται τὴν σήμερον παρὰ μόνον εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν τοῦ

ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ, ὅστις, ἥτις· καὶ εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν τοῦ πληθυντικοῦ, οἵτινες, αἵτινες· ὁ ὁποῖος εἶναι ἐξήγησις ταύτης· κλίνονται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀρσενικόν

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὀνομ.	ὅς τις	ὁ ὁποῖος
Γεν.	οὗ τινος	τοῦ ὁποίου
Δοτ.	ᾧ τινι	εἰς τὸν ὁποῖον
Αἰτ.	ὅν τινα	τὸν ὁποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀνομ.	οἵ τινες	οἱ ὁποῖοι
Γεν.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Δοτ.	οἷς τισι	εἰς τοὺς ὁποίους
Αἰτ.	οὕς τινας	τοὺς ὁποίους

Δυϊκός.—Ὀνομ. καὶ Αἰτ. ὥ τινε. Γεν. καὶ Δοτ. οἷν τινοιν.

Λέγεται καὶ χωρὶς τὴν τις· ὁμοίως καὶ αἱ ἀκόλουθοι.

Θηλυκόν.

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὀνομ.	ἥ τις	ἡ ὁποία
Γεν.	ἧς τινος	τῆς ὁποίας
Δοτ.	ᾗ τινι	εἰς τὴν ὁποίαν
Αἰτ.	ἥν τινα	τὴν ὁποίαν

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀνομ.	αἵ τινες	αἱ ὁποῖαι
Γεν.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Δοτ.	αἷς τισι	εἰς τὰς ὁποίας
Αἰτ.	ἅς τινας	τὰς ὁποίας

Δυϊκός.—Ὀνομ. καὶ Αἰτ. ἅ τινε· Γεν. καὶ Δοτ. αἷν τινοιν.

Οὐδέτερον.

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Ὀνομ.	ὅ τι, ἢ ὅ,τι	τὸ ὁποῖον
Γεν.	οὗ τινος	τοῦ ὁποίου
Δοτ.	ᾧ τινι	εἰς τὸ ὁποῖον
Αἰτ.	ὅ τι, ἢ ὅ,τι	τὸ ὁποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γεν.	ἅ τινα	τὰ ὁποῖα
Δοτ.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Αἰτ.	οἷς τισι	εἰς τὰ ὁποῖα
Κλητ.	ἅ τινα	τὰ ὁποῖα

Δυϊκός.—Ὀνομ. καὶ Αἰτ. ὥτινε. Γεν. καὶ Δοτ. οἷν τινοιν

8. Ποῖαι λέγονται Αὐτοπαθεῖς;

Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται, ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσιν ὅτι ἐνεργεῖ τις εἰς ἑαυτόν του, ἢ εἰς κανὲν ἰδικόν του πρᾶγμα, καθὼς, ὁ ἄδικος βλάπτει ἑαυτὸν ἄλλον ἀδικῶν, σεαυτὸν βλάπτεις τιμῶν τὴν πατρίδα, ἐμαυτὸν τιμῶ· διὰ τοῦτο λέγονται αὐτοπαθεῖς, διότι ὅστις κάμνει εἰς ἑαυτὸν καλὸν, ἢ κακὸν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ πάσχει, ἤγουν, ὠφελεῖται, ἢ βλάπτεται.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίας καὶ διὰ τὰ τρία πρόσωπα, τὰς ὁποίας συνθέτει ἐκ δύο Γενικῶν τῆς αὐτοῦ, καὶ τῆς ἐμέο (ἐμοῦ) διὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον, καθὼς, ἐμαυτοῦ· ἐκ τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς σέο (σοῦ) διὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον, καθὼς, σεαυτοῦ ἢ σαυτοῦ· ἐκ τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἕο διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, καθὼς, ἑαυτοῦ, ἢ αὑτοῦ· ὅθεν καὶ λέγονται σύνθετοι. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται κοινῶς τὴν Γενικὴν μου, σου, του, της, μας, των, κατόπιν τῆς ἑαυτοῦ, ἑαυτὸν, διὰ νὰ διακρίνωσι τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς ἀριθμούς· συνειθίζεται ὅμως καὶ ἡ ἀρχαία, μάλιστα μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων· κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐμαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δοτ.	ἐμαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὸν	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γεν.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἑαυτοῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἑαυτοὺς	τὸν ἑαυτόν μας

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γεν.	ἐμαυτῆς	τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δοτ.	ἐμαυτῇ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὴν	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γεν.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἑαυταῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἑαυτὰς	τὸν ἑαυτόν μας

Οὐδέτερον.

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἐμαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ μου

Δοτ.	ἐμαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Αἰτ.	ἐμαυτὸ	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γεν.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δοτ.	ἑαυτοῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Αἰτ.	ἑαυτὰ	τὸν ἑαυτόν μας

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γεν.	σαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δοτ.	σαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Αἰτ.	σαυτὸν	τὸν ἑαυτόν σου

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γεν.	σαυτῆς	τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δοτ.	σαυτῇ	εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Αἰτ.	σαυτὴν	τὸν ἑαυτόν σου

Οὐδέτερον.

Γεν.	σαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δοτ.	σαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Αἰτ.	σαυτὸ	τὸν ἑαυτόν σου

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς εἶναι καθὼς ἀνωτέρω τοῦ Πρώτου Προσώπου.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

	Ἀρχαία. (Ἀριθ. Ἑνικ.)	Σημερινή.
Γεν.	ἑαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ του
Δοτ.	ἑαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν του
Αἰτ.	ἑαυτὸν	τὸν ἑαυτόν του

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γεν.	ἑαυτῆς	τοῦ ἑαυτοῦ της
Δοτ.	ἑαυτῇ	εἰς τὸν ἑαυτόν της
Αἰτ.	ἑαυτὴν	τὸν ἑαυτόν της

Οὐδέτερον.

Γεν.	ἑαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ του
Δοτ.	ἑαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν του
Αἰτ.	ἑαυτὸ	τὸν ἑαυτόν του

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τῆς ἀρχαίας συνθέτου διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι, καθὼς ἀνωτέρω· τῆς δὲ σημερινῆς ὁ Πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται μὲ τὴν προσθήκην τῆς των εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, καθὼς,

τοῦ ἑαυτοῦ των, εἰς τὸν ἑαυτόν των· τὸν ἑαυτόν των· τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον γένος.

Αἱ σύνθετοι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τῆς ἀρχαίας δὲν ἔχουσιν ἴδιον πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ δανείζονται αὐτὸν ἀπὸ τὸ τρίτον πρόσωπον.

Αἱ σύνθετοι τοῦ πρώτου καὶ τρίτου προσώπου δὲν εἶναι ὅλως ἀσυνήθιστοι τὴν σήμερον. Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ συνειθίζει νὰ μεταχειρίζεται καὶ τὰς ἁπλᾶς, καθὼς, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμῶν αὐτῶν, σφῶν αὐτῶν, κ.τ.λ.

Αἱ σύνθετοι ἀντωνυμίαι δὲν ἔχουσιν ὀνομαστικὴν, διότι ποτὲ δὲν λαμβάνονται ὡς ὑποκείμενον προτάσεως.

ΑΛΛΗΛΟΠΑΘΕΙΣ.

6. Ποῖαι λέγονται Ἀλληλοπαθεῖς.

Ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι πρόσωπα, ἢ πράγματα ἐνεργοῦντα τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Ἡ σημερινὴ Γλῶσσα διὰ νὰ παριστάνῃ τὴν ἀλληλοπάθειαν, μεταχειρίζεται συνήθως τὸ εἷς, μία, ἕν, ὁμοῦ μὲ τὸ ἐπίθετον ἄλλος, καθὼς, οἱ καλοὶ χριστιανοὶ ἀγαπῶσιν ὁ εἷς τὸν ἄλλον· αἱ σπουδαῖαι γυναῖκες δὲν καταλαλοῦσιν ἡ μία τὴν ἄλλην· τὰ χρηστοήθη παιδία δὲν ὑβρίζουσι τὸ ἓν τὸ ἄλλο.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἔχει διὰ τὴν χρείαν ταύτην τὰς ἀκολούθους, τὰς ὁποίας ἤρχισαν τὴν σήμερον νὰ μεταχειρίζωνται.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Γεν.	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτ.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἄλληλα

ΑΟΡΙΣΤΟΙ.

7. Ποῖαι λέγονται Ἀόριστοι.

Ἀόριστοι ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποῖας φανερόνομεν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὄχι κατ' ὄνομα, ὄχι ὡρισμένως, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀπροσδιορίστως. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, εἴπω, ὁ Γεώργιος ἐπιμελεῖται καὶ προκόπτει, ἐδῶ λαλῶ ὡρισμένως· ἐὰν ὅμως εἴπω, ὅστις ἐπιμελεῖται προκόπτει, τότε ὁ λόγος μου δὲν ἀναφέρεται εἰς κανὲν ὡρισμένον πρόσωπον, ἀλλὰ γενικῶς εἰς πάντα μαθητὴν ἐπιμελούμενον· διὰ τοῦτο αἱ λέξεις, ὅποιος, ὅστις, κάποιος, ὁ δεῖνα, τις, λέγονται Ἀόριστοι Ἀντωνυμίαι.

Ἐκτὸς τῆς ὁ δεῖνα, αἱ ἄλλαι κοιναὶ κλίνονται χωρὶς ἄρθρον, καθὼς, ὅποιος, ὁποίου, ὅποιον· ὅποιοι, ὁποίων, ὁποίους, διότι τὸ ἄρθρον λαμβάνεται εἰς ὡρισμένα πρόσωπα ἢ πράγμα-

τα· ἡ δεῖνα λαμβάνει ἄρθρον, διότι ἔχει τινὰ ἔννοιαν ὡρισμένου, ἂν καὶ μὴ λεγομένου.

Ἡ κάποιος συνειθίζεται νὰ λέγεται προπαροξυτόνως καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, κάποιος, κάποιου, κάποιον· κάποιοι, κάποιων, κάποιους· ὁμοίως καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, κάποια, κάποιον. Ἤρχισαν ὅμως εἰς τόπον αὐτῆς νὰ μεταχειρίζωνται τὴν τις· βάλλεται δὲ ἡ τις ἐγκλιτικῶς κατόπιν ὀνομάτων γενικῶν, ἢ ῥημάτων, καθὼς, ἄνθρωπός τις, βιβλίον τι, ἦλθέ τις, καὶ κλίνεται ὡς τὰ περιττοσύλλαβα, τὶς, τινὸς, τινὶ, τινά· τινὲς, τινῶν, τισὶ, τινάς· καὶ τὸ οὐδέτερον, τὶ, τινὸς, τινὶ, τὶ· τινὰ, τινῶν τισὶ, τινά· Αἱ δυσύλλαβοι πτώσεις αὐτῆς δὲν ἐγκλίνονται, ἤγουν, φυλάττουσι τὸν τόνον, ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις ἦναι παροξύτονος, καθὼς, ἀνθρώπου τινὸς, ἀνθρώπων τινῶν· ἐγκλίνονται δὲ, ὅταν ἦναι προπαροξύτονος, καθὼς, ἄνθρωπός τις.

Ἡ ὅστις κλίνεται καθὼς ἀνωτέρω (Σελ. 45.) ἡ ἀναφορική· δὲν συνειθίζεται ὅμως τὴν σήμερον παρὰ ἡ ἑνικὴ Ὀνομαστικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· εἰς δὲ τὴν Γενικὴν λέγομεν ὅτινος, καθὼς, ὅτινος εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο ἂς τὸ πάρῃ. Ἡ δεῖνα κλίνεται ἐνάρθρως, καθὼς, ὁ δεῖνα, τοῦ δεῖνος, (ἢ δεῖνα), τὸν δεῖνα· ἡ δεῖνα, τῆς δεῖνος, (ἢ δεῖνα), τὴν δεῖνα· τὸ δεῖνα, κτλ. Λέγουσιν ἀκόμη κοινότερον καὶ, ὁ τάδε, ἡ τάδε, τὸ τάδε.

Ὅταν γίνηται ἀορίστως ἄρνησις προσώπων ἢ πραγμάτων, λέγουσιν οὐδεὶς, καὶ κοινότερον κανεὶς, καὶ κλίνονται εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ὡς τὸ ἀριθμητικὸν εἷς, καθὼς, οὐδεὶς, οὐδενὸς, οὐδενὶ, οὐδένα· οὐδεμία, οὐδεμιᾶς, οὐδεμιᾷ, οὐδεμίαν· οὐδὲν, οὐδενὸς, οὐδενὶ, οὐδέν· καὶ κοινότερον, κανεὶς, κανενὸς, κανένα· καμμία, καμμιᾶς, ἐπίτι καμμίαν· κανὲν, κανενὸς, κανέν.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑΙ.

8. Ποῖαι λέγονται Ἐρωτηματικαί;

Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται, ὅταν ἐρωτῶσι περί τινος προσώπου ἢ πράγματος, καθὼς, τίς ἦλθε; τί ἔκαμες; ἢ ποῖος ἦλθε;

Μεταχειρίζονται τὴν ποῖος ἢ μόνην, ἢ μὲ τὴν τις, ποῖός τις, ὅταν ἐρωτῶσιν ὄχι ἁπλῶς περὶ προσώπου ἢ πράγματος, ἀλλὰ περὶ τῆς ποιότητος αὐτοῦ, ἢ περὶ τοῦ εἴδους, καθὼς, ποῖόν τι βιβλίον θέλεις; ποῖός τις ἄνθρωπος εἶναι οὗτος;

Ἡ ποῖος κλίνεται, ὡς τὰ εἰς ος ἐπίθετα τῆς τρίτης Κλίσεως.

Ἡ τίς κλίνεται ὡς ἡ ἀόριστος τις, παροξυτόνως ὅμως, καθὼς,

τίς, τίνος, τίνι, τίνα· τίνες, τίνων, τίσι, τίνας·
τί, τίνος, τίνι, τί· τίνα, τίνων, τίσι, τίνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

1. Προθέσεις. 2. Ἐπιῤῥήματα. 3. Σύνδεσμοι.

1. Τί εἶναι αἱ Προθέσεις;

Αἱ προθέσεις εἶναι λέξεις τινὲς ἄκλιτοι, τὰς ὁποίας βάλλομεν πρὸ τῶν ἄλλων διὰ νὰ φανερόνωμεν τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν γίνεταί τι, τὸ μέσον, ἢ τὸ ὄργανον μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται, τὴν τοποθεσίαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα λέγονται γενικῶς σχέσεις. Ἐπειδὴ αἱ λέξεις αὗται θέτονται πρὸ τῶν ἄλλων, διὰ τοῦτο ὀνομάζονται Προθέσεις· καὶ μένουσιν ἄκλιτοι, διότι δὲν φανερόνουσιν οὔτε πρόσωπον, οὔτε πρᾶγμα, ἀλλὰ μόνον σχέσιν τινὰ, ὁποῖα καὶ ἂν ἦναι τὰ πρόσωπα ἢ τὰ πράγματα τὰ ἔχοντα τὴν σχέσιν ταύτην· οὕτως εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα, ὁ Ἀντώνιος ἦτον εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν μὲ τὸν Δημήτριον· διὰ τῆς ἐπιμελείας ὅμως αὐτὸς ἐπροβιβάσθη εἰς ἀνωτέραν· ὁ δὲ Δημήτριος διὰ τὴν ἀμέλειαν ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εἰς τὴν αὐτήν· αἱ λέξεις εἰς, μὲ, διὰ, εἶναι Προθέσεις.

Αἱ προθέσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἶναι αἱ ἀκόλουθοι δεκαοκτὼ, ἐν, εἰς, ἐξ (πρὸ φωνήεντος), ἢ ἐκ (πρὸ συμφώνου), σὺν, πρὸς, πρὸ, ἀνὰ, κατὰ, διὰ, μετὰ, παρὰ, ἀντὶ, ἐπὶ, περὶ, ἀμφὶ, ἀπὸ, ὑπὸ, ὑπέρ. Πλὴν τῆς ἀμφὶ, ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, ἂν καὶ ὄχι καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας μετεχειρίζοντο αὐτὰς οἱ παλαιοί. Ἡ πρόθεσις μὲ, τὴν ὁποίαν ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ ἀνωτέρω κοιν[illegible] παράδειγμα, εἶναι λείψανον τῆς ἀρχαίας μετά. Ποίαν δὲ δύνα[illegible] χει εἰς τὸν λόγον ἑκάστη τούτων, καὶ μὲ ποίας πτώσεις τῶν [illegible] συντάσσεται, θέλομεν ὁμιλήσει περὶ τούτων εἰς τὸ Συντακτικόν.

2. Ποῖαι λέξεις λέγονται Ἐπιῤῥήματα;

Ἐπιῤῥήματα λέγονται λέξεις τινὲς ἄκλιτοι, μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν σχέσεις τινὰς, ἢ περιστατικὰ τῶν γινομένων, καθὼς, εἶναι, ὁ τόπος, ὁ χρόνος, ὁ τρόπος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὡς βλέπεις εἰς τὸν ἀκόλουθον κατάλογον τῶν Ἐπιῤῥημάτων. Ὀνομάζονται δὲ ἐπιῤῥήματα, ἐπειδὴ ὡς ἐπιτοπλεῖστον συντροφεύουσι τὰ ῥήματα.

Τὰ ἐπιῤῥήματα κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν αὐτῶν ἔλαβον καὶ διάφορον τινὰ ἐπωνομασίαν· οὕτω λέγονται,

ά. Χρονικὰ, ὅσα φανερόνουσι τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινεν, ἢ γίνεται ἢ θέλει γίνει τι· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, πάλαι, πέρυσι, χθὲς ἢ ἐχθὲς, σήμερον, πρωΐ, νεωστὶ, ἤδη, αὔ-

ριον, εἶτα, ἔπειτα, εὐθὺς, παρευθὺς, ἅμα, ἔτι, μέχρι, ἕως, τότε, ὅτε, ὅταν, πάντοτε, ἐνίοτε, ποτὲ, κ.τ.λ.

β'. Τοπικὰ, ὅσα φανερόνουσι τοπικὴν σχέσιν, καθὼς, ἄνω, ἐπάνω, κάτω, ἔξω, ἔσω, ἐντὸς, ἐκτὸς, ἐνώπιον, ἀπέναντι, ἀντικρὺ, ὀπίσω, πλησίον, μακρὰν, πόῤῥω, ἐνταῦθα, ἀλλαχοῦ. Καὶ τὰ εἰς θὲν, ὄπισθεν, μακρόθεν, πόῤῥωθεν, ἐγγύθεν, κ.τ.λ.

γ'. Τροπικὰ, ὅσα φανερόνουσι τρόπον, ὁποῖα εἶναι πάντα τὰ εἰς ως, καλῶς, κακῶς, ἐπιμελῶς, δικαίως, φρονίμως· καὶ τὰ πληθυντικὰ τῶν οὐδετέρων ὑπερθετικῶν λαμβανόμενα ἐπιῤῥηματικῶς, ὁποῖα τὰ, ἄριστα, κάλλιστα, κ.τ.λ. καὶ τὰ ἑνικὰ τῶν οὐδετέρων συγκριτικῶν, καθὼς, χεῖρον, κρεῖττον.

δ'. Ποσωτικὰ, ὅσα φανερόνουσι ποσάκις γίνεται κανὲν πρᾶγμα, ὁποῖα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, ἅπαξ, δὶς, τρὶς, πολλάκις.

έ. Τακτικὰ, ὅσα φανερόνουσι τάξιν τινὰ τῶν πραγμάτων, καθὼς, ἑξῆς, ἐφεξῆς· καὶ τὰ οὐδέτερα τῶν τακτικῶν ὀνομάτων λαμβανόμενα ἐπιῤῥηματικῶς, καθὼς, πρῶτον, δεύτερον, κ.τ.λ.

ς'. Ἀθροιστικὰ, ὅσα φανερόνουσι πολλὰ πρόσωπα, ἢ πράγματα ὁμοῦ συνηθροισμένα, καθὼς, ἅμα, πανδημί.

ζ'. Ἐξαιρετικὰ καὶ διαιρετικὰ, ὅσα φανερόνουσιν ἐξαίρεσιν, καθὼς, πλὴν, ἐκτὸς, παρεκτός· ἢ διαίρεσιν, χωρισμὸν, καθὼς, ἄνευ, χωρὶς, δίχα.

ή. Ὁμοιωτικὰ, ὅσα φανερόνουσιν ὁμοιότητα, ὁποῖα τὰ, ὡς, καθὼς, οὕτω, ὥσπερ. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ εἰς δον, καθὼς, ἀγεληδὸν, βοτρυδόν.

θ'. Συγκριτικὰ, ὅσα φανερόνουσι σύγκρισιν, ὁποῖα τὰ, μᾶλλον, πλέον, ἧττον. Ἐπιτατικὰ, ἢ τὰ σημαίνοντα ἐπίτασιν, ὁποῖα τὰ, λίαν, ἄγαν, σφόδρα, μάλιστα, κ.τ.λ.

ί. Ἐξηγητικὰ, ὅσα μεταχειρίζονται ὅταν ἐπιφέρωσιν ἐξήγησιν τινὰ τῶν λεχθέντων, ὁποῖα εἶναι τὰ, δηλαδὴ, ἤτοι, τουτέστιν, ἤγουν.

ιά. Ὀμοτικὰ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ὀμνύοντες, ὁποῖον τὸ μὰ, ἢ μόνον ἢ μὲ τὸ ναὶ, ἢ οὐ, καθὼς, μὰ, ναὶ μὰ, οὐ μά.

ιβ'. Καταφατικὰ, καθὼς τὸ ναί.

ιγ'. Ἀποφατικὰ, ἢ ἀρνητικὰ, καθὼς τὰ, οὐχὶ, οὐ, οὔτε, μήτε.

ιδ'. Ἀπαγορευτικὰ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται, ὅταν προστάττωσι, ἢ παρακαλῶσι νὰ μὴ γείνῃ τι, ὁποῖα τὰ, μὴ, μήτε, μηδέ.

ιέ. Ἐθνικὰ, ὅσα φανερόνουσιν ἐθνικόν τινα τρόπον, ἢ Γλῶσσαν, καθὼς, Ἑλληνιςὶ, Ἑβραϊςὶ, Ῥωμαϊςὶ, ἢ Λατινιστί.

ις'. Δεικτικὰ, ὁποῖα τὰ, ἰδοὺ, ἴδε.

ιζ΄. Παρακελευστικὰ, ὅσα μεταχειρίζονται παρακινοῦντες, ἢ ἐνθαῤῥύνοντες, καθὼς, δεῦτε, φέρε, ἄγε.

ιή. Εἰκαστικὰ, ὅσα φανερόνουσιν εἰκασίαν τινὰ καὶ ςοχασμὸν καθὼς, ἴσως, τάχα.

ιθ΄. Βεβαιωτικὰ, καθὼς, δήπου, βεβαίως, ὄντως.

κ΄. Εὐκτικὰ, καθὼς, εἴθε.

κά. Ἐπιφωνητικὰ, καὶ θαυμαστικὰ, ἢ σχετλιαστικὰ, ὅσα ἐπιφωνοῦσι διὰ νὰ φανερώσωσι κανὲν δυνατὸν αἴσθημα τῆς ψυχῆς, ἢ ἔπαινον, ἢ θαυμασμὸν, ἢ λύπην, ἢ χαρὰν, καθὼς, εὖγε, ὑπέρευγε, οὐαὶ, ὦ, αἴ, φεῦ, οἴ, κ.τ.λ.

κβ΄. Ἐρωτηματικὰ, καθὼς, ποῦ; πότε; πόθεν; πῶς;

κγ΄. Ἀόριστα, ὅσα φανερόνουσιν ἀοριςίαν χρόνου, ἢ τόπου, ἢ τρόπου, καθὼς, ποτὲ, ὅπως, ὅπως ποτὲ, ὁπόθεν.

Πολλὰ τῶν ἐπιῤῥημάτων συντάσσονται μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς, καὶ τότε θεωροῦνται ὡς προθέσεις.

3. Τί εἶναι οἱ Σύνδεσμοι;

Οἱ σύνδεσμοι εἶναι λέξεις τινὲς ὁμοίως ἄκλιτοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται εἰς τὸν λόγον διὰ νὰ συνδέωσιν ὁμοῦ τὰς λέξεις καὶ τὰς προτάσεις. Λαμβάνουσι δὲ καὶ οὗτοι χωριστὴν τινὰ ἐπωνομασίαν κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν δύναμιν· οὕτω λέγονται,

ά. Συμπλεκτικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ συμπλέκωσι λέξιν μὲ λέξιν, πρότασιν μὲ πρότασιν· τοιοῦτος εἶναι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν ὁ καὶ, ὁ μὲν, καὶ ὁ δὲ· καθὼς, ὁ Θεὸς μισεῖ τοὺς ὑπερηφάνους, καὶ ταπεινοῖ αὐτούς· ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ συμπλέκουσι καὶ αὐτοὶ προτάσεις, ὅταν γίνεται ἀπαρίθμησις, καθὼς, οἱ τίμιοι ἄνθρωποι λέγουσι μὲν τὴν ἀλήθειαν· πράττουσι δὲ τὰ δίκαια, μισοῦσι δὲ τὴν κολακείαν· ἢ ὅταν αἱ προτάσεις εἶναι ἐναντίαι, καθὼς, οἱ μὲν καλοὶ ζητοῦσι τὸ καλὸν· οἱ δὲ κακοὶ τρέχουσιν εἰς τὸ κακόν.

β΄. Διαζευκτικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι δύο ἢ πλειότερα πρόσωπα, ἢ πράγματα, ὄχι ἑνωμένα ὁμοῦ, ἀλλὰ χωριστὰ, καθὼς, ἐλθέτω ἢ ὁ Γεώργιος, ἢ ὁ Δημήτριος· Ἀντὶ τοῦ πρώτου ἢ, οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον καὶ ἤτοι.

γ΄. Ὑποθετικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν κάμνωσι καμμίαν ὑπόθεσιν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ εἰ, καὶ τὴν σήμερον ὁμοίως ὁ ἐάν, καὶ ἂν· ἐὰν ἦσαι ἀληθὴς φίλος τῆς παιδείας, βοήθει τὰ δημόσια Σχολεῖα.

δ΄. Αἰτιολογικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται, ὅταν φανερόνωσι τὴν αἰτίαν τινὸς πράγματος· τοιοῦτος εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ γὰρ, ὁ ἐπεί· καὶ τὴν σήμερον ὁ διότι καὶ ἐπειδή.

ε'. Τελικοί, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ τέλος καὶ τὸν σκοπὸν, ὁποῖοι εἶναι ὁ ἵνα καὶ ὅπως, τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, καὶ ὁ νὰ, ἢ διὰ νὰ, τῆς σημερινῆς· ὁ Θεὸς δέδωκεν ἡμῖν τὸν νοῦν ἵνα φωτίζωμεν αὐτὸν τοῖς καλοῖς μαθήμασιν· Ἤρχισαν καὶ τὴν σήμερον νὰ μεταχειρίζωνται τὸν ἵνα, καὶ ὅπως.

ς'. Συλλογιστικοὶ, ἢ Συμπερασματικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς τὰ συμπεράσματα τῶν συλλογισμῶν, ὁποῖοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ὁ ἄρα οὖν, τοιγαροῦν, τοίνυν· εἰς δὲ τὴν σημερινὴν, ὁ ἄρα, καὶ λοιπόν· ὁ Γεώργιος ἐπιμελεῖται· ἄρα ἐπιδώσει.

ζ'. Ἀπορρηματικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται, ὅταν λαλῶσι μὲ ἀπορίαν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ ἆρα, εἶτα· εἰς δὲ τὴν σημερινὴν, ὁ ἆρα, ἢ ἄραγε, καὶ τάχα· ἄραγε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;

ή. Ἐναντιωματικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν ἐπιφέρωσι καμμίαν πρότασιν, ἥτις ἔχει ἐναντιότητά τινα μὲ τὴν προλεχθεῖσαν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ δὲ, μέντοι, καιμὴν, γεμὴν, ἀλλὰ, ὅμως, ἀλλ' ὅμως· τὴν σήμερον συνειθίζονται οἱ τρεῖς τελευταῖοι· λέγεις ὅτι ἀγαπᾶς τὴν παιδείαν, ἀλλ' οὐχ ὁρῶ σε ἐπιμελούμενον.

θ'. Ἐλαττωτικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν φανερόνωσιν ἐλάττωσιν, ἤγουν ὀλιγόστευσιν, μετρίασιν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ὁ γὲ, γοῦν, κᾂν, ἐξ ὧν ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται τὸν τελευταῖον, λέγουσι καὶ, τοὐλάχιστον· ἂν μὴ ἐθέλῃς ἀμφότερα μαθεῖν, ἕν γε τούτων ὀφείλεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. Ῥῆμα. 2. Διάθεσις. 3. Χρόνος. 4. Πρόσωπον. 5. Ἔγκλισις. 6. Συζυγία.

1. Τί εἶναι Ῥῆμα;

Μὲ τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα ὀνομάζομεν τὰ πράγματα. Μὲ τὰς ἀντωνυμίας διακρίνομεν τὰ πρόσωπα. Ταῦτα ὅμως τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα ἐνεργοῦσι τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο, παθαίνουσί τι τὸ ἓν ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ἐνεργοῦσιν ἐπάνω μας, καὶ ἡμεῖς ἐπάνω εἰς αὐτὰ, λαμβάνουσι διαφόρους μεταβολὰς καὶ καταστάσεις· καὶ ὄχι μόνον γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἀκόμη βλέπομεν καὶ αἰσθανόμεθα τὰς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ τὰς μεταβολὰς, καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἴμεθα εἰς ἀνάγκην νὰ φανερόνωμεν αὐτὰς πρὸς ἀλλήλους μὲ λέξεις τινὰς, καθὼς, ὅταν λέγῃς εἰς τὴν Γλῶσσάν σου, ὁ ἄνεμος εἶναι σφοδρός· κλεῖσον τὰ παράθυρα· δὲν ἀγαπῶ νὰ παίζω μὲ τὰ και-

δία, τὰ ὁποῖα λαλοῦσι κακὰ λόγια. Αἱ τοιαῦται λέξεις, εἶναι, κλεῖσον, ἀγαπῶ, παίζω, λαλοῦσι, λέγονται Ῥήματα· καὶ γενικῶς τὰ Ῥήματα εἶναι λέξεις μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὰς ἐνεργείας, τὰ πάθη, τὴν κατάστασιν, ἢ μόνον τὴν ὕπαρξιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων.

2. Τί εἶναι Διάθεσις;

Διάθεσις θέλει νὰ εἴπῃ ἐδῶ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ὑπάρχει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα· ὅταν λέγω, ἔστιν ἥλιος, εἰσὶ δένδρα, εἰσὶν ἄνθρωποι, μὲ τὸ ῥῆμα, ἔστιν, εἰσὶ, δὲν φανερόνω ἄλλο παρὰ μόνον ὅτι ὑπάρχουσιν· ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγεται Ὑπαρκτικόν. Ὅταν ὅμως λέγω, ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν κόσμον, μὲ τὸ ῥῆμα φωτίζει, φανερόνω τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναί τις τρόπος εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς φαίνεται ἡ ὕπαρξις τοῦ ἡλίου. Ὅταν ὁμοίως λέγω ὁ Γεώργιος γράφει τὸ μάθημα, καὶ ἐδῶ τὸ ῥῆμα γράφει φανερόνει τί κάμνει ὁ Γεώργιος, ἢ εἰς ποῖον τρόπον ὑπάρξεως, ἢ εἰς ποίαν διάθεσιν εὑρίσκεται. Οἱ τρόποι δὲ τῆς ὑπάρξεως, ἢ αἱ διαθέσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων μᾶς παριστάνονται φυσικὰ τρεῖς· βλέπομεν τωόντι αὐτὰ ἢ ὅτι κάμνουσι καμμίαν ἐνέργειαν ἐπάνω εἰς ἄλλα, ἢ εἰς ἑαυτά· ἢ ὅτι παθαίνουσί τι ὑπὸ ἄλλων, ἢ ὅτι εὑρίσκονται εἰς μίαν τινὰ κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν δὲν βλέπομεν αὐτὰ νὰ ἐνεργῶσιν εἰς ἄλλα ἢ νὰ πάσχωσιν ὑπὸ ἄλλων. Καὶ τὰ ῥήματα λοιπὸν διὰ τῶν ὁποίων φανερόνομεν τὰς τρεῖς ταύτας διαθέσεις, εἶναι τριῶν εἰδῶν, Ἐνεργητικά, Παθητικά, Καταστατικά.

Λέγομεν τὸ ῥῆμα ἐνεργητικὸν, ἢ ὅτι εἶναι διαθέσεως ἐνεργητικῆς, ὅταν φανερόνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς ἄλλο, καθὼς, ὁ κηπουρὸς ποτίζει τὸν κῆπον.

Λέγομεν τὸ ῥῆμα παθητικὸν, ἢ ὅτι εἶναι διαθέσεως παθητικῆς, ὅταν παριστάνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι πάσχει, ἢ λαμβάνει καμμίαν ἀλλοίωσιν, ἢ μεταβολὴν παρ᾽ ἄλλου, καθὼς, οἱ παράνομοι τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν νόμων.

Λέγομεν τέλος πάντων ὅτι εἶναι καταστατικὸν, ὅταν παριστάνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι εὑρίσκεται εἰς κατάστασίν τινα, χωρὶς νὰ φαίνηται ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἄλλο, ἢ ὅτι πάσχει ὑπὸ ἄλλου, καθὼς, ὁ Γεώργιος κοιμᾶται, κάθηται, ἀῤῥωστεῖ.

Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα λήγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ω, καθὼς, ὠφελῶ, ὁδηγῶ, διορίζω, κ.τ.λ. Τὰ παθητικὰ ἐξεναντίας λήγουσιν ὡς ἐπιτοπλεῖςον εἰς μαι, καθὼς, ὠφελοῦμαι, ὁδηγοῦμαι, διορίζομαι, κ.τ.λ.

Εἶναι ὅμως καὶ ῥήματα καταστατικὰ εἰς ω, ἢ εἰς μαι, καθὼς,

ἀ ρ ρ ω σ τ ῶ, κ ά θ η μ α ι, κ ο ι μ ῶ μ α ι, καὶ ῥήματα ἐνεργητικὰ εἰς μ α ι, καθὼς, δ έ χ ο μ α ι, π ε ρ ι π ο ι ο ῦ μ α ι.

Ὅθεν διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἂν ἦναι τὸ ῥῆμα ἐνεργητικὸν, παθητικὸν ἢ καταστατικὸν, δὲν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὴν κατάληξιν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν ἔννοιαν.

Εἶναι τινὰ ῥήματα εἰς μ α ι, τὰ ὁποῖα παριστάνουν τὸ πρόσωπον ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἑαυτὸ, ἢ εἰς κανὲν ἰδικόν του πρᾶγμα, εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως, καθὼς, λ ο ύ ο μ α ι, ν ί π τ ο μ α ι, κ τ ε ν ί ζ ο μ α ι, ἐ ν δ ύ ο μ α ι, ἐ ξ ο ν υ χ ί ζ ο μ α ι, κ.τ.λ. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα ὀνομάζουσιν οἱ γραμματικοὶ μ έ σ α, κυρίως ὅμως καὶ ταῦτα διὰ τὴν σημασίαν εἶναι ἐνεργητικά.

3. Τί εἶναι Χρόνος;

Εἴπομεν ὅτι μὲ τὰ ῥήματα φανερόνομεν ἢ ἁπλῶς τὴν ὕπαρξιν, ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχει τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, ἢ φανερόνομεν ἐνέργειάν τινα αὐτοῦ, πάθος τι, ἢ κατάστασίν τινα· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα θεωροῦνται εἰς ἕνα τινὰ καιρὸν, ἢ παρόντα ἢ περασμένον, ἢ μέλλοντα, τὸν ὁποῖον καιρὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ φανερόνωμεν, καταλαμβάνεις ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωσι καὶ τὰ ῥήματα σχηματισμούς τινὰς, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνωμεν τὸν καιρὸν τῆς ὑπάρξεως, τῆς ἐνεργείας, τοῦ πάθους, ἢ τῆς καταστάσεως· οἱ σχηματισμοὶ λοιπὸν οὗτοι λέγονται Χ ρ ό ν ο ι τ ῶ ν ῥ η μ ά τ ω ν.

Ἐνεστώς.—Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὁποῖον παριστάνομεν τὸ ἐνεστὼς, ἤγουν, τὸ παρὸν, λέγεται χ ρ ό ν ο ς Ἐ ν ε σ τ ώ ς, καθὼς, γ ρ ά φ ω· καὶ τὸ ῥῆμα εἰς τὴν μορφὴν ταύτην λέγεται ὅτι εἶναι χ ρ ό ν ο υ Ἐ ν ε σ τ ῶ τ ο ς.

Ἀόριστος.—Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὁποῖον φανερόνομεν τὸ περασμένον, ἢ ὅτι ἡ πρᾶξις ἔγεινε μίαν φορὰν, λέγεται χ ρ ό ν ο ς Ἀ ό ρ ι σ τ ο ς, καὶ τὸ ῥῆμα χ ρ ό ν ο υ Ἀ ο ρ ί σ τ ο υ, καθὼς, ἔ γ ρ α ψ α· ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Ἀ ό ρ ι σ τ ο ς, ἐπειδὴ δὲν προσδιορίζει ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδεμίαν χρονικὴν σχέσιν, ἀλλ' ἁπλῶς φανερόνει τὴν πρᾶξιν περασμένην καὶ τετελειωμένην.

Μέλλων.—Ὁ σχηματισμὸς μὲ τὸν ὁποῖον φανερόνομεν τὸν καιρὸν, ὅστις εἶναι ὕστερον ἀπὸ τὸν παρόντα, λέγεται Μ έ λ λ ω ν· ὁ χρόνος οὗτος εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν εἶναι ἁπλοῦς, καθὼς, γ ρ ά ψ ω· εἰς τὴν σημερινὴν ὅμως Ἑλληνικὴν εἶναι σύνθετος ἐκ τοῦ Θ έ λ ω καὶ τοῦ γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ χωρὶς *ν*, γ ρ ά ψ ε ι, καθὼς, θ έ λ ω γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ γ ρ ά ψ ε ι.

Παρατατικός.—Οἱ τρεῖς προειρημένοι χρόνοι δύνανται νὰ λέγωνται ἀσχέτως, ἤγουν, μόνοι, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται εἰς ἄλλον, καθὼς, γ ρ ά φ ω τ ὸ μ ά θ η μ α· ἔ γ ρ α ψ α τ ὸ μ ά θ η μ α· γ ρ ά ψ ω τ ὸ μ ά θ η μ α. Πολλάκις ὅμως ἀκολουθεῖ χρεία νὰ φανερόνωμεν τοὺς

καιρούς σχετικώς, ήγουν, άναφερομένους τον ένα εις τον άλλον· καθώς όταν λέγης, χθὲς ἐγὼ ἔγραφον τὸ μάθημα, ὅτε ὁ Γεώργιος ἔπαιζε. Εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο βλέπεις ὅτι τὸ ἔγραφον φανερόνει πρᾶξιν περασμένην ὡς πρὸς τὸ παρὸν, ἥτις ὅμως ἦτο παροῦσα καὶ ἐξηκολούθει νὰ γίνηται εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καθ' ὃν ὁ Γεώργιος ἔπαιζεν. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχηματισμὸς ἔγραφον, λέγεται Παρατατικὸς, ἤγουν, ἐξακολουθητικὸς τῆς πράξεως· τὸ αὐτὸ ἐμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὸ ἔπαιζε, ἐὰν ἀναφέρῃς τὸν καιρὸν τοῦ παιγνιδίου εἰς τὸ ἔγραφον, καὶ εἴπῃς, χθὲς ὁ Γεώργιος ἔπαιζεν, ὅτε ἐγὼ ἔγραφον τὸ μάθημα, Παρατατικὸς εἶναι καὶ τὸ ἔπαιζε.

Παρακείμενος.—Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔδιδεν εἰς τὰ ῥήματα καὶ ἄλλον τινὰ χωριστὸν σχηματισμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἐφανέρονε τὸ πρᾶγμα ὄχι ἁπλῶς ὅτι ἔγεινε καὶ ἐπέρασε, καθὼς μὲ τὸν Ἀόριστον, ἀλλ' ὅτι καὶ σώζεται μέχρι τοῦ παρόντος, ἢ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ. Οἱ παλαιοὶ λέγοντες παραδείγματος χάριν, γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν, ἐφανέρονον ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη καὶ σώζεται. Ὁ σχηματισμὸς λοιπὸν οὗτος γέγραφα, λέγεται Παρακείμενος, ἤγουν, κείμενος πλησίον τοῦ παρόντος, σωζόμενος. Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τοιοῦτον σχηματισμὸν, ἀλλὰ λέγομεν ἔχω γεγραμμένην τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ὁ σύνθετος οὗτος σχηματισμὸς δύναται νὰ παριστάνῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ παλαιοῦ Παρακειμένου γέγραφα. Εἰς μέρη τινὰ, καθὼς εἰς τὴν Ἤπειρον, λέγουσιν, ἔχω γράψει.

Ὑπερσυντελικός.—Ὅταν λέγῃς, παραδείγματος χάριν, εἶχον γράψει, ἢ εἶχον γεγραμμένον τὸ μάθημά μου τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος μὲ τὸ ἐζήτησε, μὲ τὸν σχηματισμὸν τοῦτον εἶχον γράψει, ἢ εἶχα γεγραμμένον, ἢ, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν, ἐγεγράφειν, τὸ μάθημα, ὅτε ἐζήτησεν αὐτὸ ὁ διδάσκαλος, φανερόνεις ὅτι ἡ πρᾶξίς σου αὕτη δὲν ἐγίνετο, ἀλλ' ἦτο τετελειωμένη τὴν ὥραν ἐκείνην καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος ἔκαμε τὴν ζήτησίν. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχηματισμὸς, εἶχα γράψει, ἢ ὁ ἰσοδύναμός αὐτοῦ, εἶχα γεγραμμένον, καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν, ἐγεγράφειν, λέγεται Ὑπερσυντελικὸς, διότι φανερόνει πρᾶξιν ὑπερτετελειωμένην, συντετελεσμένην, ὡς πρὸς τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἄλλο τι ἔγεινεν ἢ ἐγίνετο. Ὁ χρόνος οὗτος τῆς σημερινῆς εἶναι, ὡς βλέπεις, σύνθετος ἐκ τοῦ εἶχον καὶ τοῦ γράψει, ἢ τῆς μετοχῆς γεγραμμένον· ἡ ἀρχαία ὅμως Ἑλληνικὴ εἶχεν ἕνα ἁπλοῦν σχηματισμὸν, λέγουσα ἐγεγράφειν.

Βλέπεις λοιπὸν ὅτι τὸ ῥῆμα δύναται νὰ λαμβάνῃ ἓξ σχηματισμοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους παριστάνονται οἱ καιροὶ τῶν πράξεων, καὶ παντὸς

γινομένου, καὶ διὰ τοῦτο λέγονται χ ρ ό ν ο ι. Ἐκ τούτων ὁ Παρατατικὸς, ὁ Παρακείμενος, ὁ Ὑπερσυντελικὸς, καὶ ὁ Ἀόριστος, λέγονται παρωχημένοι, καὶ ἱστορικοὶ, διότι αὐτοὺς μεταχειρίζονται εἰς τὴν διήγησιν τῶν γεγονότων. Λέγουσιν ἀκόμη Ἀρχικοὺς τὸν Ἐνεστῶτα, τὸν Παρακείμενον, καὶ τὸν Μέλλοντα, διότι ἐξ αὐτῶν γίνονται οἱ ἄλλοι.

	Χρόνοι τῆς Ἀρχαίας.	Χρόνοι τῆς Σημερινῆς.
Ἐνες.	Γράφω	Γράφω
Ἀόρ.	Ἔγραψα	Ἔγραψα
Μέλλ.	Γράψω	Θέλω γράψειν
Παρατ.	Ἔγραφον	Ἔγραφα (καὶ ἔγραφον)
Παρακ.	Γέγραφα	Ἔχω γεγραμμένα, ἢ Ἔχω γράψειν
Ὑπερσυντελ.	Ἐγεγράφειν	Εἶχα ἢ εἶχον γράψει.

4. Τί εἶναι Πρόσωπον;

Ἐπειδὴ τὰ ῥήματα φανερόνουσιν, ὡς εἴπομεν, τὴν ὕπαρξιν, τὰς ἐνεργείας, τὰ πάθη, καὶ τὰς καταστάσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἔπρεπε νὰ δοθῶσιν εἰς αὐτὰ ἰδιαίτεροί τινες σχηματισμοὶ, ἢ καταλήξεις, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνηται τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ δευτέρου, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τοῦ τρίτου. Οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι λέγονται π ρ ό σ ω π α· οὕτω εἰς τὸν Ἐνεςῶτα, διὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον λέγομεν γ ρ ά φ ω, καὶ ὅταν εἶναι πολλὰ, γ ρ ά φ ο μ ε ν· διὰ τὸ δεύτερον, γ ρ ά φ ε ι ς, καὶ εἰς τὸ πληθυντικὸν, γ ρ ά φ ε τ ε· διὰ τὸ τρίτον, γ ρ ά φ ε ι, καὶ πληθυντικῶς, γ ρ ά φ ο υ σ ι, καὶ κοινότερον, γ ρ ά φ ο υ ν. Τοιοῦτοι σχηματισμοὶ γίνονται καὶ εἰς πάντας τοὺς ἄλλους χρόνους.

5. Τί εἶναι Ἔγκλισις;

Δίδονται ἔτι εἰς τὰ ῥήματα σχηματισμοὶ, ἄλλοι διὰ νὰ φανερόνωσιν ἁπλῶς αὐτὰ τὰ γινόμενα, τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν, καθὼς, γ ρ ά φ ω, ἔ γ ρ α φ ο ν· κ.τ.λ. ἄλλοι διὰ νὰ παριςάνωσι τὰς θελήσεις ἡμῶν, καθὼς ὅταν λέγω, γ ρ ά φ ε, γ ρ ά ψ ο ν· ἢ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν κανὲν ἀγαθὸν, καθὼς, λέγουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, γ έ ν ο ι τ ο· τὸ ὁποῖον εἰς τὴν σημερινὴν παριστάνομεν μὲ τὸ, εἴ θ ε ν ὰ γείνῃ· καὶ ἄλλοι τέλος π ά ν τ ω ν, διὰ νὰ φανερόνωσι πράγματα τὰ ὁποῖα ὑποθέτομεν νὰ γείνωσιν, ἢ κάμνομεν συνθήκην τινὰ, καὶ κρίνομεν ἐξ αὐτῶν τί ἔχει νὰ προέλθῃ, καθὼς ὅταν λέγω, ἐ ὰ ν γ ρ ά φ ῃ ς μ ε τ ὰ π ρ ο σ ο χ ῆ ς, ἐ λ ά χ ι ς α ἁ μ α ρ τ ά ν ε ι ς. Οὗτοι λοιπὸν οἱ διάφοροι σχηματισμοὶ τοὺς ὁποίους λαμβάνει τὸ ῥῆμα, λέγονται Ἔ γ κ λ ι σ ι ς, καθὼς ὁ διάφορος σχηματισμὸς τῶν ὀνομάτων λέγεται Κ λ ῖ σ ι ς.

Αἱ Ἐγκλίσεις εἶναι κυρίως τέσσαρες, Ὁριστικὴ, Προστακτικὴ, Εὐκτικὴ, καὶ Ὑποτακτικὴ, καθὼς μὲ συντομίαν βλέπεις αὐτὰς ἐδῶ.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Ὁριστική,	γράφω	γράφω
Προστακτική,	γράφε	γράφε
Εὐκτική,	γράφοιμι	εἴθε νὰ γράφω
Ὑποτακτική,	ἐὰν γράφω	ἐὰν γράφω

Εἶναι καὶ δύο ἄλλοι σχηματισμοὶ τοῦ ῥήματος ἐξ ὧν ὁ εἷς δὲν φανερόνει ἀφ᾽ ἑαυτοῦ οὔτε πρόσωπον, οὔτε ἀριθμὸν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἔννοιαν αὐτὴν τοῦ ῥήματος, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται Ἀπαρέμφατος, καθὼς, γράφειν, ἀναγινώσκειν. Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τὸν σχηματισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὴν Ὑποτακτικὴν μὲ τὸ νὰ, συντροφεύουσα αὐτὸ πολλάκις μὲ τὸ οὐδέτερον ἄρθρον, καθὼς, τὸ νὰ γράφῃς συχνὰ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ μάθῃς νὰ γράφῃς καλά· τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἤθελες εἰπεῖ, τὸ συνεχῶς γράφειν ἀναγκαῖόν ἐστι πρὸς τὸ μαθεῖν καλῶς γράφειν. Ὁ ἄλλος σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος εἶναι ἐπιθετικὸς, καὶ κλίνεται καθὼς τὰ ἐπίθετα ὀνόματα, φυλάττων ὅμως καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν χρόνων, καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ῥήματος, ὡς, ὁ γράφων, ἡ γράφουσα, τὸ γράφον· διὰ τοῦτο λέγεται Μετοχὴ, διότι μετέχει τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος.

6. Τί εἶναι Συζυγία;

Συζυγία εἶναι ὁ τρόπος καθ᾽ ὃν σχηματίζονται ἢ κλίνονται πολλὰ ὅμοια ῥήματα. Ὠνομάσθη συζυγία, διότι τὰ ῥήματα βάλλονται ὁμοῦ ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ, ὡσὰν ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν ζυγὸν, καθὼς, γράφω, γράφεις, γράφει· λέγω, λέγεις, λέγει, κ.τ.λ. εἶναι λοιπὸν τρόπον τινὰ σύζυγα.

Δύο εἶναι κυρίως αἱ συζυγίαι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, ἡ μία τῶν εἰς ω ληγόντων ῥημάτων, ἐξ ὧν ἄλλα εἶναι ἀσυναίρετα, καθὼς, γράφω, λέγω, ἀναγινώσκω, κ.τ.λ. καὶ ἄλλα συνῃρημένα, καθὼς, βοηθέω βοηθῶ, τιμάω τιμῶ, ἀνορθόω ἀνορθῶ· καὶ ἡ ἄλλη τῶν εἰς μι, καθὼς, τίθημι, ἵστημι, δίδωμι. Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ ἔχει καθ᾽ αὐτὸ μίαν συζυγίαν, τῶν εἰς ω, καὶ τὰ ῥήματα αὐτῆς λέγονται ἄλλα Βαρύτονα, ἔχοντα τὸν τόνον εἰς τὴν παραλήγουσαν, καὶ ἄλλα Περισπώμενα.

Ἐδῶ ἐκθέτομεν διάφορα παραδείγματα σχηματισμοῦ συντροφευμένα μὲ τὸ σημερινὸν Ἑλληνικόν· καὶ πρῶτον τοῦ ὑπαρκτικοῦ Εἰμὶ, καὶ τῶν δύο ῥημάτων, Ἔχω, καὶ Θέλω, τὰ ὁποῖα μᾶς βοηθοῦσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἄλλων ῥημάτων τῆς σημερινῆς Γλώσσης, καὶ δυνάμεθα διὰ τοῦτο νὰ λέγωμεν αὐτὰ Βοηθητικά.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ *Εἰμί*. (ΕΙΜΑΙ.)

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΛΙΣΙΣ.

Ἀρχαία.	Σημερινή
Ἐνεστώς.	
Εἰμὶ, εἶς ἢ εἶ, ἐστὶ,	εἶμαι, εἶσαι, εἶναι,
ἐσμὲν, ἐστὲ, εἰσί.	εἴμεθα, εἶσθε, εἶναι.
Δυϊκ. ἐστὸν, ἐστόν.	
Παρατατικός.	
ἦν, ἦς ἢ ἦσθα, ἦν,	ἤμην, ἦσο, (κοινότερον,
ἦμεν, ἦτε, ἢ ἦστε, ἦσαν.	ἤμουν, ἦσουν) ἦτο,
Δ. ἦτον, ἤτην, ἢ ἦστον, ἤστην.	ἤμεθα, ἦσθε, ἦσαν. (1)
Μέλλων.	
ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσεται, ἢ ἔσται,	θέλω, θέλεις, θέλει }
ἐσόμεθα, ἔσεσθε, ἔσονται.	θέλομεν, θέλετε, θέλουσιν } εἶσθαι
Δ. ἐσόμεθον, ἔσεσθον, ἔσεσθον.	

Μέλλων Δεύτ. τῆς σημερινῆς.

θέλω, θέλεις, θέλει }
θέλομεν, θέλετε, θέλουσι } σταθῇ, ἢ γείνει

Σημείωσις.—Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς σημερινῆς Γλώσσης φανερόνει ὅτι τὸ πρᾶγμα θέλει γίνει μίαν φορὰν, ὄχι πάντοτε· τοιοῦτον Μέλλοντα ἔχομεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα· οὕτω λέγομεν, παραδείγματος χάριν, διὰ μὲν τὸ συχνὸν καὶ πολλάκις, θέλω γράφει, διὰ δὲ τὸ ἅπαξ, θέλω γράψει.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ἐνεστώς.	
ἔσο ἢ ἴσθι, ἔστω ἢ ἤτω,	ἔσο, ἢ εἶσου, ἂς ἦναι.
ἔστε, ἔστωσαν, ἢ ἔστων.	εἶσθε, ἂς ἦναι.
Δ. ἔστον, ἔστων.	

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
εἴην, εἴης, εἴη,	εἴθε νὰ ἦμαι, νὰ ἦσαι, νὰ ἦναι,
εἴημεν, εἴητε, εἴησαν, ἢ	εἴθε νὰ ἤμεθα, νὰ ἦσθε, νὰ ἦναι.
εἶμεν, εἶτε, εἶεν,	Διὰ δὲ τὸ παρελθὸν, εἴθε νὰ
Δ. εἴετον, εἰήτην.	ἤμην, νὰ ἦσο, νὰ ἦτο, κτλ.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
ἐὰν ὦ, ᾖς, ᾖ,	ἐὰν ἦμαι, ἦσαι, ἦναι,
ἐὰν ὦμεν, ἦτε, ὦσι.	ἐὰν ἤμεθα, ἦσθε, ἦναι.
Δ. ἐὰν ἦτον, ἦτον.	

---

(1) Ὁ παρατατικὸς τῆς σημερινῆς εἶναι σχεδὸν ὁ αὐτὸς μὲ τὸν μέσον τῆς ἀρχαίας ἤμην, ἦσο, ἤμεθα, ἦσθε, ἦντο, ἤμεθον, ἦσθον, ἤσθην.

Ἀόριστος τῆς Σημερινῆς.

ἐὰν σταθῶ, σταθῇς, σταθῇ, σταθῶμεν, σταθῆτε, σταθῶσι.
ἢ, ἐὰν γείνω, γείνῃς, γείνῃ, γείνωμεν, γείνητε, γείνωσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. εἶναι· νὰ ἧμαι, ἢ ὅτι εἶμαι
Μέλλων. ἔσεσθαι· ὅτι θέλω εἶσθαι, καὶ Μέλλ. β΄. ὅτι θέλω σταθῆ, ἢ γείνει.

Σημείωσις.—Τὸ Ἀπαρέμφατον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐξηγεῖται εἰς τὴν Σημερινὴν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἡγουμένου ῥήματος, πότε μὲ τὸ νὰ, πότε μὲ τὸ ὅτι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτὸς καὶ τὴν σήμερον,)

ὁ ὢν, τοῦ ὄντος· ἡ οὖσα, τῆς οὔσης. τὸ ὂν, τοῦ ὄντος.

Μέλλων.

ὁ ἐσόμενος, ἡ ἐσομένη, τὸ ἐσόμενον. τὰ αὐτὰ, ἢ ἀναλύοντες, ὅςις θέλει εἶσθαι ἢ θέλει σταθῆν.

Ἀόριστος τῆς Σημερινῆς.

σταθεὶς, σταθέντος· σταθεῖσα, σταθείσης· σταθὲν σταθέντος.
ἢ γενόμενος. κ.τ.λ.

ἜΧΩ.

Ἀρχαία.	ΘΡΙΓΓΙΚΗ.	Σημερινή.
	Ἐνεστώς.	
Ἔχω, ἔχεις, ἔχει ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι, Δ. ἔχετον, ἔχετον.		ἔχω, ἔχεις, ἔχει, ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουν, ἢ ἔχουσι.
	Παρατατικός.	
εἶχον, εἶχες, εἶχε, εἴχομεν, εἴχετε, εἶχον Δ. εἴχετον, εἰχέτην.		τὰ αὐτὰ· κοινότερον δὲ εἰς τὸ ἑνικὸν πρῶτον, εἶχα· καὶ εἰς τὸ πληθυντικὸν πρῶτον καὶ τρίτον, εἴχαμεν, εἶχαν.
	Μέλλων.	
ἕξω, ἕξεις, ἕξει, ἕξομεν, ἕξετε, ἕξουσι. Δ. ἕξετον, ἕξετον.		θέλω, θέλεις, θέλει, θέλομεν, θέλετε, θέλουσιν } ἔχειν.

Σημείωσις.—Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς σημερινῆς εἶναι, ἢ θέλω λάβει, ἢ θέλω ἀποκτήσει, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ λόγου. Καὶ ὁ ἀκόλουθος Ἀόριστος ἔσχον ἐξηγεῖται, ἢ μὲ τὸ ἔλαβον, ἢ μὲ τὸ ἀπέκτησα, κατὰ τὴν ἔννοιαν ὁμοίως τοῦ λόγου.

	Ἀόριστος.	
ἔσχον, ἔσχες, ἔσχε, ἔσχομεν, ἔσχετε, ἔσχον. Δ. ἔσχετον, ἐσχέτην.		ἔλαβον ἢ ἔλαβα, ἔλαβες, ἔλαβε, ἐλάβομεν ἢ ἐλάβαμεν, ἐλάβετε, ἔλαβον ἢ ἔλαβαν.

Παρακείμενος.

ἔσχηκα, ἔσχηκας, ἔσχηκε,	ἔχω, ἔχεις, ἔχει	λάβει ἢ ἔλαβον, καθὼς ὁ ἀόριςος.
ἐσχήκαμεν, ἐσχήκατε, ἐσχήκασι.	ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι	
Δ. ἐσχήκατον, ἐσχήκατον.		

Ὑπερσυντελικός.

ἐσχήκειν, ἐσχήκεις, ἐσχήκει,	εἶχον, εἶχες, εἶχε	λάβει.
ἐσχήκειμεν, ἐσχήκειτε, ἐσχήκεισαν	εἴχομεν, εἴχετε, εἶχον	
Δ. ἐσχήκειτον, ἐσχηκείτην.		

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἔχε, ἐχέτω,	ἔχε, ἂς ἔχῃ,
ἔχετε, ἐχέτωσαν.	ἔχετε, ἂς ἔχωσι.
Δ. ἔχετον, ἐχέτων.	

Ἀόριστος.

σχὲς, σχέτω,	λάβε, ἂς λάβῃ,
σχέτε, σχέτωσαν.	λάβετε, ἂς λάβωσι.
Δ. σχέτον, σχέτων.	

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἔχοιμι, ἔχοις, ἔχοι,	εἴθε νὰ ἔχω, νὰ ἔχῃς, νὰ ἔχῃ
ἔχοιμεν, ἔχοιτε, ἔχοιεν.	νὰ ἔχωμεν, νὰ ἔχητε, νὰ ἔχωσι.
Δ. ἔχοιτον, ἐχοίτην.	

Ἀόριστος.

σχοίην, σχοίης, σχοίη,	εἴθε νὰ λάβω, νὰ λάβῃς, νὰ λάβῃ,
σχοίημεν, σχοίητε, σχοίησαν	εἴθε νὰ λάβωμεν, νὰ λάβητε, νὰ λάβωσι
Δ. σχοίητον, σχοιήτην, ἢ σχοῖεν	

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτός) (1)

ἐὰν ἔχω, ἔχῃς, ἔχῃ,
ἐὰν ἔχωμεν, ἔχητε, ἔχωσι.
Δ. ἔχητον, ἔχητον.

Ἀόριστος.

ἐὰν σχῶ, σχῇς, σχῇ,	ἐὰν λάβω, λάβῃς, λάβῃ,
ἐὰν σχῶμεν, σχῆτε, σχῶσι.	ἐὰν λάβωμεν, λάβητε, λάβωσι.
Δ. σχῆτον, σχῆτον.	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	ἔχειν.	νὰ ἔχω, ἢ ὅτι ἔχω.
Παρακείμενος.	ἐσχηκέναι.	
Μέλλων	ἕξειν,	νὰ ἔχω, ἢ ὅτι θέλω ἔχειν.
Ἀόριστος.	σχεῖν.	νὰ λάβω, ἢ ὅτι ἔλαβον.

(1) Εἰς τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς ὑποτακτικῆς ἡ σημερινὴ Γλῶσσα συνηθίζει κοινότερον τὸν σχηματισμὸν τῆς Ὁριστικῆς ἔχετε.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτὸς καὶ τὴν σήμερον.)

ὁ ἔχων, ἡ ἔχουσα, τὸ ἔχον.

Μέλλων.

ὁ ἕξων, ἡ ἕξουσα, τὸ ἕξον, ὅςις θέλει ἔχειν, ἢ ὁ μέλλων νὰ ἔχῃ

Ἀόριστος.

ὁ σχὼν, ἡ σχοῦσα, τὸ σχόν. ὁ λαϐὼν, ἡ λαϐοῦσα, τὸ λαϐόν.

ΘΈΛΩ.

Ἀρχαία. **ΟΡΙΣΤΙΚΗ.** Σημερινή.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτός).

Θέλω, θέλεις, θέλει θέλομεν, θέλετε, θέλουσι.
κατὰ τὴν ἀρχαίαν, καὶ ἐθέλω, κ.τ.λ.
Δ. ἐθέλετον, ἐθέλετον.

Σημείωσις. Οἱ παρῳχημένοι χρόνοι τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς σχηματίζονται ἐκ τοῦ ἐθέλω.

Παρατατικός. (ὁ αὐτός).

ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε, ἠθέλομεν, ἠθέλετε ἤθελον.
Δ. ἠθέλετον, ἠθελέτην.

Μέλλων.

Θελήσω, θελήσεις, θελήσει, θέλω, θέλεις, θέλει } θελή-
θελήσομεν, θελήσετε, θελήσουσι. θέλομεν, θέλετε, θέλουσι } σειν.
Δ. θελήσετον, θελήσετον.

Ἀόριστος. (ὁ αὐτός).

ἠθέλησα, ἠθέλησας, ἠθέλησε, ἠθελήσαμεν, ἠθελήσατε, ἠθέλησαν.
Δ. ἠθελήσατον, ἠθελησάτην.

Παρακείμενος.

ἠθέληκα, ἠθέληκας, ἠθέληκε,
ἠθελήκαμεν, ἠθελήκατε, ἠθελήκασι. ὡς ὁ Ἀόριστος.
Δ. ἠθελήκατον, ἠθελήκατον.

Ὑπερσυντέλικός.

ἠθελήκειν, ἠθελήκεις, ἠθελήκει, εἶχον, εἶχες, εἶχε } θελή-
ἠθελήκειμεν, ἠθελήκειτε, ἠθελήκεισαν. εἴχομεν, εἴχετε εἶχον } σει.
Δ. ἠθελήκειτον, ἠθεληκείτην.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Θέλε, θελέτω θέλε, ἂς θέλῃ,
θέλετε, θελέτωσαν. θέλετε, ἂς θέλωσι.
Δ. θέλετον, θελέτων.

Ἀόριστος.

θέλησον, θελησάτω, θέλησον, ἂς θελήσῃ,
θελήσατε, θελησάτωσαν. θελήσατε, ἂς θελήσωσι.
Δ. θελήσατον, θελησάτων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

θέλοιμι, θέλοις, θέλοι, θέλοιμεν, θέλοιτε, θέλοιεν.
Δ. θέλοιτον, θελοίτην.

εἴθε νὰ θέλω, νὰ θέλῃς, νὰ θέλῃ, νὰ θέλωμεν, νὰ θέλητε, νὰ θέλωσι.

Ἀόριστος.

θελήσαιμι, θελήσαις, ἢ θελήσειας, θελήσαι, ἢ θελήσειε, θελήσαιμεν, θελήσαιτε, θελήσαιεν ἢ θελήσειεν.
Δ. θελήσαιτον, θελησαίτην.

εἴθε νὰ θελήσω, νὰ θελήσῃς, νὰ θελήσῃ, εἴθε νὰ θελήσωμεν, νὰ θελήσητε νὰ θελήσωσι.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτός).

ἐὰν θέλω, θέλῃς, θέλῃ, ἐὰν θέλωμεν, θέλητε, θέλωσι
Δ. θέλητον, θέλητον.

Ἀόριστος. (ὁ αὐτός).

ἐὰν θελήσω, θελήσῃς, θελήσῃ, ἐὰν θελήσωμεν, θελήσητε, θελήσωσι.
Δ. θελήσητον, θελήσητον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	θέλειν.	Ἀόριστος.	θελῆσαι.
Παρακείμενος.	ἠθεληκέναι.	Μέλλων.	θελήσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτός).

ὁ θέλων, ἢ ὁ ἐθέλων· ἡ θέλουσα· τὸ θέλον.

Ἀόριστος. (ὁ αὐτός).

ὁ θελήσας ἡ θελήσασα· τὸ θελῆσαν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἀρχαία. ΛΥΩ. Σημερινή.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. (ὁ αὐτός).

Λύω, λύεις, λύει,
λύομεν, λύετε, λύουσι.
Δ. λύετον, λύετον.

Παρατατικός. (ὁ αὐτός).

ἔλυον, ἔλυες, ἔλυε,
ἐλύομεν, ἐλύετε, ἔλυον.
Δ. ἐλύετον, ἐλυέτην.

Μέλλων.

λύσω, λύσεις, λύσει,
λύσομεν, λύσετε, λύσουσι·
Δ. λύσετον, λύσετον.

θέλω, θέλεις, θέλει | λύει, ἢ
θέλομεν, θέλετε, θέλουσι | λύσει.

'Αόριστος. (ὁ αὐτός.)

ἔλυσα, ἔλυσας, ἔλυσε,
ἐλύσαμεν, ἐλύσατε, ἔλυσαν.
Δ. ἐλύσατον ἐλυσάτην.

Παρακείμενος.

λέλυκα, λέλυκας, λέλυκε, — ἔχω, ἔχεις, ἔχει } λύσει
λελύκαμεν, λελύκατε, λελύκασι. — ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουσι } ἢ λελυ-
Δ. λελύκατον, λελύκατον — μένον, -μένην, -μένον.

Ὑπερσυντελικός.

ἐλελύκειν, ἐλελύκεις, ἐλελύκει, — εἶχον, εἶχες, εἶχε } λύσει.
ἐλελύκειμεν, ἐλελύκειται, ἐλελύκεισαν. — εἴχομεν, εἴχετε, εἶχον }
Δ. ἐλελύκειτον, ἐλελυκείτην.

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Κάμνομεν πολλάκις ὑποθέσεις περὶ πραγμάτων περασμένων, καὶ συμπεραίνομεν ἀπὸ ταύτας τί ἠδύνατο τότε νὰ γείνῃ, ἢ τί ἤθελε γίνεσθαι ἢ γείνει, ἢ εἶσθαι γεγενημένον. Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ μετεχειρίζετο τὸν σύνδεσμον ἄ ν, ὅςις λέγεται διὰ τοῦτο δυνητικός· ἡ σημερινὴ ἀντὶ τούτου μεταχειρίζεται τὸ ἤ θελον, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀκόλουθα.

Παρατατικὸς Ὑποθετικός.

ἔλυον, ἔλυες, ἔλυεν } ἂν — ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε } λύει.
ἐλύομεν, ἐλύετε, ἔλυον } — ἠθέλομεν, ἠθέλετε, ἤθελον }
Δ. ἐλύετον, ἐλυέτην.

'Αόριστος Ὑποθετικός.

ἔλυσα, ἔλυσας, ἔλυσεν } ἂν. — ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε } λύσει.
ἐλύσαμεν, ἐλύσατε, ἔλυσαν } — ἠθέλομεν, ἠθέλετε, ἤθελον }
Δ. ἐλύσατον, ἐλυσάτην.

Ὑπερσυντελικὸς Ὑποθετικός.

ἐλελύκειν, ἐλελύκεις, ἐλελύκει } — ἤθελον, ἤθελες, ἤθελε } ἔχει λε-
ἐλελύκειμεν, ἐλελύκειται, -ύκεισαν } ἄν. — ἠθέλομεν, ἠθέλετε, } λυμένον,
Δ. ἐλελύκειτον, ἐλελυκείτην } — ἤθελον } -ην, -ον.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.
'Ενεστώς.

λύε, λυέτω, — λύε, ἄς λύῃ,
λύετε, λυέτωσαν. — λύετε, ἄς λύωσι.
Δ. λύετον, λυέτων.

Παρακείμενος.

λέλυκε, λελυκέτω.
λελύκετε, λελυκέτωσαν.
Δ. λελύκετον, λελυκέτων.

'Αόριστος.

λύσον, λυσάτω,	λύσε, ἂς λύσῃ,
λύσατε, λυσάτωσαν.	λύσατε, ἂς λύσωσι.
Δ. λύσατον, λυσάτων.	

ΕΥΚΤΙΚΗ.

'Ενεστώς.

λύοιμι, λύοις, λύοι,	εἴθε νὰ λύω, νὰ λύῃς, νὰ λύῃ,
λύοιμεν, λύοιτε, λύοιεν.	νὰ λύωμεν, νὰ λύητε, νὰ λύωσι.
Δ. λύοιτον, λυοίτην.	

Παρακείμενος.

λελύκοιμι, λελύκοις, λελύκοι,
λελύκοιμεν, λελύκοιτε, λελύκοιεν.
Δ. λελύκοιτον, λελυκοίτην.

'Αόριστος.

λύσαιμι, λύσειας, λύσειε,	εἴθε νὰ λύσω, νὰ λύσῃς, νὰ λύσῃ,
λύσαιμεν, λύσαιτε, λύσειαν.	εἴθε νὰ λύσωμεν, νὰ λύσητε, νὰ λύσωσι.
Δ. λύσαιτον, λυσαίτην.	

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

'Ενεστώς. (ὁ αὐτός.)

ἐὰν λύω, λύῃς, λύῃ,
ἐὰν λύωμεν, λύητε, λύωσι.
Δ. λύητον, λύητον.

Παρακείμενος.

ἐὰν λελύκω, λελύκῃς, λελύκῃ,
ἐὰν λελύκωμεν, λελύκητε, λελύκωσι.
Δ. λελύκητον, λελύκητον.

'Αόριστος. (ὁ αὐτός.)

ἐὰν λύσω, λύσῃς, λύσῃ, ἐὰν λύσωμεν, λύσητε, λύσωσι.
λύσητον, λύσητον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἐνεστώς.	λύειν.	Παρακείμενος,	λελυκέναι.
Ἀόριστος.	λύσαι.	Μέλλων,	λύσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	ὁ λύων,	ἡ λύουσα,	τὸ λύον.
Μέλλ.	ὁ λύσων,	ἡ λύσουσα,	τὸ λύσον
Παρακείμενος.	ὁ λελυκώς,	ἡ λελυκυῖα,	τὸ λελυκός.
Ἀόριστος,	ὁ λύσας,	ἡ λύσασα,	τὸ λύσαν.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

'Ενεστώς.—Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ὁριστικῆς Ἐγκλίσεως λέγεται Θέμα, διότι αὐτὸς θέτεται ὡς ἀρχὴ ἐκ τῆς ὁποίας γεννῶνται ἄλλοι χρόνοι. Τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ὁ Ἐνεστώς, λέγεται Ἀρκτικὸν

γράμμα, καθὼς εἶναι τὸ λ εἰς τὸ λύω· ἢ Ἀ ρ κ τ ι κ ὰ γ ρ ά μ μ α τ α, ἐὰν ὁ λόγος εἶναι περὶ δύο γραμμάτων, καθὼς εἶναι τὸ ακ, εἰς τὸ ἀ κ ο ύ ω. Τὸ γράμμα, εἴτε φωνῆεν ἢ δίφθογγος εἶναι, εἴτε σύμφωνον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἀμέσως πρὸ τῆς καταλήξεως ω, λέγεται Χ α ρ α κ τ ὴ ρ τ ο ῦ ῥ ή μ α τ ο ς, ἢ Χ α ρ α κ τ η ρ ι σ τ ι κ ὸ ν, καθὼς τὸ γ, εἰς τὸ λ έ γ ω, τὸ υ, εἰς τὸ λ ύ ω, ἢ ου, δίφθογγος εἰς τὸ ἀ κ ο ύ ω. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα λήγουσιν εἰς π τ ω, ἢ κ τ ω, τὸ πρῶτον σύμφωνον π, κ, θεωρεῖται ὡς χ α ρ α κ τ η ρ ι σ τ ι κ ό ν· Ῥίζα τοῦ ῥήματος λέγεται ὅλον τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ ὁποῖον εἶναι πρὸ τῆς καταλήξεως ω, διότι αὐτὸ μένει εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν σχηματισμῶν· Αἱ ὀνομασίαι αὗται, ἀ ρ κ τ ι κ ὸ ν γ ρ ά μ μ α, χ α ρ α κ τ η ρ ι σ τ ι κ ὸ ν, ῥ ί ζ α, λέγονται κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων χρόνων τοῦ ῥήματος, καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων.

Παρατατικός.—Ὁ Παρατατικὸς γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστῶτος φυλάττων τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ω εἰς ον, καὶ λαμβάνων εἰς τὴν ἀρχὴν ε, ἐὰν τὸ ἀρκτικὸν γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι σύμφωνον, καθὼς, λ ύ ω, ἔ λ υ ο ν· γ ρ ά φ ω, ἔ γ ρ α φ ο ν· γ ν ω ρ ί ζ ω, ἐ γ ν ώ ρ ι ζ ο ν· τὸ ε τοῦτο λέγεται Συλλαβικὴ αὔξησις, διότι αὐξάνει ὁ Παρατατικὸς κατὰ μίαν συλλαβήν. Τὸ ἀρκτικὸν ρ διπλασιάζεται εἰς τὸν Παρατατικὸν, καθὼς ῥ ί π τ ω, ἔ ῤ ῥ ι π τ ο ν. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀρκτικὸν γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι φωνῆεν, ἢ δίφθογγος, διὰ νὰ σχηματίζωμεν ὀρθὰ τὸν Παρατατικὸν, πρέπει νὰ φυλάττωμεν τοὺς ἀκολούθους κανόνας.

α΄. Ἐὰν τὸ ἀρκτικὸν γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι α, ἢ ε, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει αὐτὸ εἰς η, καθὼς, ἀ κ ο ύ ω, ἤ κ ο υ ο ν· ἐ λ π ί ζ ω, ἤ λ π ι ζ ο ν.

Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Παρατατικὸς φυλάττων τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν ε προσλαμβάνει καὶ ι, ἔ χ ω, ε ἶ χ ο ν· ἕ λ ω, ε ἷ λ ο ν· ἐ ά ω, ε ἴ α ο ν· ἕ λ κ ω, ε ἷ λ κ ο ν· ἑ λ κ ύ ω, ε ἵ λ κ υ ο ν· ἕ ρ π ω, ε ἷ ρ π ο ν· ἑ ρ π ύ ζ ω, ε ἵ ρ π υ ζ ο ν· ἐ θ ί ζ ω, ε ἴ θ ι ζ ο ν· ἑ λ ί σ σ ω, ε ἵ λ ι σ σ ο ν· ἑ σ τ ι ά ω, ε ἱ σ τ ί α ο ν· ἐ ρ ύ ω, ε ἴ ρ υ ο ν· ἕ π ω, καὶ ἕ π ο μ α ι, ε ἱ π ό μ η ν· ἐ ρ γ ά ζ ο μ α ι, ε ἱ ρ γ α ζ ό μ η ν. Ὅσα ἀρχίζουσι ἀπὸ εο, μεταβάλλουσι μόνον τὸ ο εἰς ω, καθὼς, ἑ ο ρ τ ά ζ ω, ἑ ώ ρ τ α ζ ο ν.

Ἐξαιροῦνται ὁμοίως καὶ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ἔχοντα κατόπιν ἀπὸ τὸ α φωνῆεν, ἄ ω, ἀ ΐ ω, ἀ η δ ί ζ ο μ α ι, ἀ η θ έ σ σ ω· τὸ α μένει ἄτρεπτον.

β΄. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ο, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει αὐτὸ εἰς ω, καθὼς, ὀ ν ο μ ά ζ ω, ὠ ν ό μ α ζ ο ν, ὀ μ ν ύ ω, ὤ μ ν υ ο ν. Ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ι ἢ υ βραχέα, γίνονται μακρὰ εἰς τὸν παρατατικόν.

γ'. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰς διφθόγγους αι, αυ, οι, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει ὡς ἀνωτέρω τὸ α εἰς η, τὸ ο εἰς ω, τὸ δὲ ι ὑπογράφεται, καθὼς, αἰτέω, ᾔτεον· αὐξάνω, ηὔξανον· οἰκοδομέω, ᾠκοδόμεον· ἡ μεταβολὴ αὕτη τῶν φωνηέντων λέγεται Χρονικὴ αὔξησις, διότι τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ Ἐνεστῶτος γίνεται μακρόν.

Ἐξαιροῦνται τινὰ τὰ ὁποῖα διὰ τὴν κακοφωνίαν δὲν λαμβάνουσι μεταβολὴν εἰς τὸν Παρατατικὸν, ὁποῖα τὰ, αὐαίνω, οἰδαίνω, οἰκουρῶ· καὶ τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ οἶνος, οἶςρος, οἰωνὸς, οἴαξ· καθὼς, οἰακίζω, οἰακονομῶ, οἰακοστροφῶ, οἰνίζω, οἰστρέω, ἢ οἰσρόω, οἰωνοσκοπῶ· τοιοῦτον καὶ τὸ οἰόω, ἐκ τοῦ οἶος, καὶ τὸ οἰκουρέω. Τὰ δὲ ἔχοντα τὴν ευ δίφθογγον, ἀστατοῦσι, καὶ ποτὲ μὲν μεταβάλλουσι τὸ ε εἰς η, ποτὲ δὲ οὔ· οὕτως, ὁ Παρατατικὸς τοῦ εὔχομαι, εὑρίσκεται καὶ ηὐχόμην, καὶ εὐχόμην· εἰς δὲ τὸ εὑρίσκω μένει ἄτρεπτον.

Ἡ ου δίφθογγος μένει ἀμετάβλητος· ὁμοίως καὶ ἡ ει, καὶ τὸ η καὶ ω· τὸ δὲ υ καὶ ι, βραχέα ὄντα εἰς τὸν Ἐνεστῶτα, γίνονται μακρὰ εἰς τὸν Παρατατικόν.

δ'. Τὰ σύνθετα ἀπὸ πρόθεσιν λαμβάνουσι τὴν αὔξησιν οὐχὶ εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς γίνεται πολλάκις εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρόθεσιν, ὡς προσφέρω, προσέφερον. Εἰς ταύτην δὲ τὴν αὔξησιν τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς προθέσεως ἀποβάλλεται, καθὼς, ἀναβαίνω, ἀνέβαινον· καταβαίνω, κατέβαινον· διαβαίνω, διέβαινον· μεταβαίνω, μετέβαινον· παραβαίνω, παρέβαινον· ἀντιβαίνω, ἀντέβαινον· ἐπιβαίνω, ἐπέβαινον· ἀποβαίνω, ἀπέβαινον· ὑποβαίνω, ὑπέβαινον· τῆς πρὸ ὅμως καὶ τῆς περὶ καὶ ἀμφὶ τὸ φωνῆεν δὲν ἀποβάλλεται· ὅθεν προβαίνω, προέβαινον, καὶ προὔβαινον· (διότι τὸ ο καὶ ε λαμβάνουσι κρᾶσιν εἰς ου)· περιβαίνω, περιέβαινον· ἀμφιβαίνω, ἀμφιέβαινον.

Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ, τῶν ὁποίων τὸ ἁπλοῦν ἢ δὲν ὑπάρχει, ἢ κατήντησεν ἄχρηστον, καθὼς, καθεύδω, ἐκάθευδον, (καὶ καθηῦδον)· ἀφιέω, ἠφίεον (ἠφίουν)· κάθημαι, ἐκαθήμην· καθίζω, ἐκάθιζον· ἀμφισβητῶ, ἠμφισβήτουν· ἀντιβολῶ, ἠντιβόλουν· ἐπίσταμαι, ἠπιστάμην· τὸ δὲ ἀπολαύω κάμνει καὶ ἀπέλαυον καὶ ἀπήλαυον· καὶ πρὸς τούτοις τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα λαμβάνουσιν αὔξησιν καὶ πρὸ τῆς προθέσεως καὶ μετὰ τὴν πρόθεσιν, ἀνορθόω, ἠνώρθοον (ἠνώρθουν)· ἐνοχλέω, ἠνώχλεον· (ἠνώχλουν)· ἀνέχομαι, ἠνειχό-

μην· παροινῶ, ἐπαρῴνουν· ἀμπέχομαι, ἠμπειχόμην. Τὸ δὲ διακονῶ καὶ διαιτῶ λαμβάνουσι τὴν αὔξησιν ἢ ἔξωθεν, ἢ ἔσωθεν· ὡς, διακονῶ, ἐδιακόνουν, ἢ διηκόνουν· διαιτῶ, ἐδιαίτων ἢ διήτων.

έ. Τὰ σύνθετα ἀπὸ τὸ ευ καὶ δυς, λαμβάνουσι τὴν αὔξησιν κατόπιν, ἐὰν ἀρχίζωσιν ἀπὸ φωνῆεν τρεπτὸν, ὡς, εὐεργετέω, εὐηργέτεον (εὐηργέτουν)· δυσαρεστέω, δυσηρέστεον (δυσηρέστουν)· Ὅταν ὅμως ἀρχίζωσιν ἀπὸ φωνήεντος ἀτρέπτου, ἢ ἀπὸ συμφώνου, τότε τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ δυς λαμβάνουσιν ἔξωθεν τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, καθὼς δυσωπέω, ἐδυσώπεον (ἐδυσώπουν)· δυςυχέω, ἐδυστύχεον (ἐδυςύχουν)· τὰ δὲ ἐκ τοῦ ευ σύνθετα, τὰ μὲν πρὸ συμφώνου διφοροῦνται, καθὼς εὐτυχῶ, εὐτύχουν καὶ ηὐτύχουν· τὰ δὲ πρὸ φωνήεντος ἀτρέπτου μένουσιν ἀναύξητα, καθὼς εὐωχέομαι, εὐωχεόμην, (εὐωχούμην)· εὐημερῶ, εὐημέρουν.

ς'. Τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ σύνθετα ὀνόματα λαμβάνουσι τὴν συλλαβικὴν, ἢ χρονικὴν αὔξησιν γενικῶς εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς μελοποιὸς, μελοποιῶ, ἐμελοποίουν· πλημμελὴς, πλημμελῶ, ἐπλημμέλουν· οὕτω καὶ ναυπηγῶ, σιδηροφορῶ, ἐμπεδῶ, ἀπιστῶ, κτλ. ἐκ τῶν ναυπηγὸς, σιδηροφόρος, ἔμπεδος, ἄπιςος, κτλ. Οὕτω καὶ τὸ προοιμιάζομαι. Τὸ δὲ παρανομῶ (ἐκ τοῦ παράνομος) κάμνει παρηνόμουν. Οὕτω καὶ ἄλλα παραγόμενα ἐκ συθέτων ὀνομάτων, ὡς προφήτης, προφητεύω, προεφήτευον· ἐγκώμιον, ἐγκωμιάζω, ἐνεκωμίαζον· καὶ ἐπιθυμῶ, ἐπεθύμουν· ἐγχειρῶ, ἐνεχείρουν·

Μέλλων.—Ὁ Μέλλων γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστῶτος, τιθεμένου τοῦ σ μεταξὺ τοῦ χαρακτηριστικοῦ καὶ τῆς καταλήξεως ω, καθὼς, λύω, λύσω· κρούω, κρούσω. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεςῶτος ἦναι σύμφωνον, τότε, διὰ νὰ σχηματίσωμεν τὸν μέλλοντα, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὰ ἀκόλουθα.

ά. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος εἶναι β, π, φ, ἢ πτ, ὁ Μέλλων λήγει εἰς ψω· διότι βς, πς, φς, γράφονται καὶ προφέρονται ψ· ὅθεν τρίβω, τρίψω· τρέπω τρέψω· γράφω, γράψω· τύπτω, τύψω.

β'. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι γ, κ, χ, ἢ μόνα, ἢ ὁμοῦ μὲ ἄλλο τὶ σύμφωνον, ὁ Μέλλων λήγει εἰς ξω· διότι γς, κς, χς, γράφονται καὶ προφέρονται ξ, ὅθεν λέγω, λέξω· πλέκω, πλέξω· βρέχω, βρέξω.

γ'. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι δ, θ, τ, ἐπειδὴ τὰ σύμφωνα ταῦτα κάμνουσι κακοφωνίαν ὅταν ἦναι πρὸ τοῦ σ, απο-

βάλλει αὐτὰ ὁ Μέλλων, καὶ λήγει ἁπλῶς εἰς σω, καθώς, σπεύδω, σπεύσω· πείθω, πείσω· ἀνύτω, ἀνύσω.

δ'. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι κανὲν ἐκ τῶν ἀμεταβόλων *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, ὁ Μέλλων δὲν λαμβάνει *σ*, ἀλλὰ φυλάττει τὸ ἀμετάβολον, καὶ περισπᾶται, καθώς, κρίνω, κρινῶ· Ὁ Μέλλων οὗτος ὀνομάζεται ἰδιαιτέρως Μέλλων β'. καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν παραλήγουσαν βραχεῖαν· ὅθεν,

Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ διπλοῦν ἀμετάβολον, ἀποβάλλεται τὸ ἓν εἰς τὸν Μέλλοντα, ὡς ψάλλω, ψαλῶ.

Ἐὰν ἔχῃ δύο διάφορα ἀμετάβολα, ἀποβάλλεται τὸ δεύτερον, ὡς, τέμνω, τεμῶ· κάμνω, καμῶ.

Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ *αι*, ἢ *ει*, ἀποβάλλεται τὸ *ι*, καθώς, αἴρω, ἀρῶ· κτείνω, κτενῶ· σπείρω, σπερῶ.

έ. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἔχῃ *ζ*, *σσ*, *ττ*, ὁ Μέλλων εἰς ἄλλα μὲν ῥήματα λαμβάνει *σ*, ὡς, δικάζω, δικάσω, κομίζω, κομίσω· ποτίζω, ποτίσω·· εἰς ἄλλα δὲ *ξ*, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ ἄλλου ἀσυνειθίστου Ἐνεστῶτος ἔχοντος *κ*, ἢ *γ*, ἢ *χ*, καθώς, πλάζω, πλάγξω, (πλάγχω)· στίζω, στίξω, (στίγω)· πλήσσω, πλήξω, (πλήγω)· φρίττω, φρίξω, (φρίκω).

Ἀττικὸς Μέλλων.—Οἱ Ἀττικοὶ ἐσχημάτιζον ἰδιαίτερον Μέλλοντα ἐκ τῶν εἰς *ασω*, καὶ *εσω*, ἀποβάλλοντες τὸ *σ*, καὶ συναιροῦντες *αω* καὶ *εω* εἰς ῶ, καθώς, βιβῶ (ἐκ τοῦ βιβάσω), βιβᾷς, βιβᾷ· βιβῶμεν, βιβᾶτε, βιβῶσι· τελῶ τελεῖς, τελεῖ· τελοῦμεν, τελεῖτε, τελοῦσι· εἰς δὲ τὰ εἰς *ιζω* ὑπερδισύλλαβα ἀποβάλλοντες τὸ *σ*, περισπῶσιν ἁπλῶς, καθώς, κομίζω, κομίσω, κομιῶ, κομιεῖς, κομιεῖ· κομιοῦμεν, κομιεῖτε, κομιοῦσι (1).

Παρακείμενος.—Διὰ νὰ σχηματίζωμεν ὀρθῶς τὸν Παρακείμενον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τρία πράγματα, τὴν λήγουσαν, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν παραλήγουσαν.

Α'. *Λήγουσα.*—Ὁ Παρακείμενος λήγει εἰς *φα*, ἢ *χα*, ἢ *κα*, κατὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος.

ά. Εἰς *φα*, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο ἦναι *β*, *π*, *φ*, ἢ *πτ*, καθώς, τρίβω, τέτριφα· πέμπω, πέπομφα· γράφω, γέγραφα· τύπτω, τέτυφα.

β'. Εἰς *χα*, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι *γ*, *κ*, *χ*, ἢ μόνον ἢ μὲ ἄλλο σύμφωνον· καθώς, λέγω, λέλεχα· πλέκω, πέπλεχα· βρέχω, βέβρεχα.

---

(1). Βλέπε καὶ σελίδα 81. Μέρος Μέλλων β'.

γ'. Εἰς κα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι δ, θ, τ, ἢ κανὲν ἐκ τῶν ἀμεταβόλων λ, μ, ν, ρ, ἢ ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι φωνῆεν ἢ δίφθογγος, καθὼς, ᾄδω, ᾖκα· πλήθω, πέπληκα· ἀνύτω, ἤνυκα· ψάλλω, ἔψαλκα· νέμω, νενέμηκα· κρίνω, κέκρικα· σπείρω, ἔσπαρκα· βοάω, βεβόηκα· τελέω, τετέλεκα· τίω, τέτικα· ὀμόω, ὤμοκα· σείω, σέσεικα· ἱππεύω, ἵππευκα· κρούω, κέκρουκα.

Σημείωσις.—Εἰς πολλὰ ῥήματα ὁ Παρακείμενος φυλάττει τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεςῶτος· ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς λέγεται Μέσος Παρακείμενος, ἢ δεύτερος Παρακείμενος, καθὼς, λήθω, λέληθα· σήπω, σέσηπα· φεύγω, πέφευγα.

B. *Ἀρχή.*—Ἐὰν ὁ Ἐνεςὼς ἀρχίζῃ ἀπὸ ἓν σύμφωνον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ρ, οὔτε κανὲν ἀπὸ τὰ διπλᾶ, ζ, ξ, ψ, τότε ὁ Παρακείμενος λαμβάνει καὶ τὸ ἀρκτικὸν τοῦτο σύμφωνον τοῦ Ἐνεστῶτος πρὸ τῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως, καὶ ἐπειδὴ οὕτω λαμβάνεται εἰς τὸν Παρακείμενον δὶς, λέγεται ἀναδιπλασιασμὸς, καθὼς, λύω, λέλυκα· τελέω, τετέλεκα· ἐὰν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι δασὺ, εἰς τὸν ἀναδιπλασιασμὸν τοῦ Παρακειμένου μεταβάλλεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλὸν, καθὼς, θεωρέω, τεθεώρηκα· φύω, πέφυκα· χωρέω κεχώρηκα.

Ὁ διπλασιασμὸς γίνεται ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ Ἐνεστὼς ἀρχίζῃ ἀπὸ δύο σύμφωνα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον, καὶ τὸ δεύτερον ἀμετάβολον, καθὼς, κλίνω, κέκλικα· κρίνω, κέκρικα· γράφω, γέγραφα· πλὴν τοῦ γρηγορῶ, ἐγρηγόρηκα. Ἐξαιροῦνται ὅμως ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσιν ἀπὸ γν· διότι ὁ Παρακείμενος τούτων δὲν λαμβάνει ἀναδιπλασιασμὸν, ὡς, γνωρίζω, ἐγνώρικα· οὕτω καὶ γρηγορῶ, ἐγρηγόρηκα· τῶν δὲ ἀπὸ γλ, βλ, ποτὲ μὲν λαμβάνει αὐτὸν, ποτὲ δὲ οὐχὶ, ὡς, βεβλάστηκα, καὶ ἐβλάστηκα· γέγλυφα, καὶ ἔγλυφα.

Ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ διπλοῦν σύμφωνον, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα διάφορα ἀπὸ τὰ προειρημένα, ἢ ἀπὸ ρ, τότε ὁ Παρακείμενος λαμβάνει μόνον τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, καθὼς, ζητῶ, ἐζήτηκα· ξενίζω, ἐξένικα· ψάλλω, ἔψαλκα· πτύσσω, ἔπτυχα· ῥίπτω, ἔρριφα· κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται οἱ Παρακείμενοι μέμνημαι, κέκτημαι τοῦ μνάομαι καὶ κτάομαι· καὶ πέπτωκα τοῦ πτόω.

Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν α, ε, ο, ἢ ἀπὸ αι, αυ, οι, τότε ὁ Παρακείμενος φυλάττει μόνον τὴν χρονικὴν αὔξησιν τοῦ Παρατατικοῦ, καθὼς, ἀνύω, ἤνυον, ἤνυκα· ἐλπίζω, ἤλπιζον, ἤλπικα· ὁμιλέω, ὡμίλεον, ὡμίληκα· αἰτέω, ἤτε-

ον, ἤτηκα· αὐλέω, ηὔλεον, ηὔληκα· οἰκοδομέω, ᾠκοδόμεον, ᾠκοδόμηκα.

Γ. *Παραλήγουσα.*—Περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ Παρακειμένου παρατηροῦνται τὰ ἀκόλουθα.

Ὁ παρακείμενος γενικῶς φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, καθὼς, ποιέω, ποιήσω, πεποίηκα· βοάω, βοήσω, βεβόηκα· χρυσόω, χρυσώσω, κεχρύσωκα· ἰδιαιτέρως δὲ,

ά. Τῶν εἰς *λω*, καὶ *ρω*, δισυλλάβων ὁ Παρακείμενος τρέπει εἰς *α* τὴν παραλήγουσαν *ε* τοῦ Μέλλοντος, καθὼς, στέλλω, στελῶ, ἔσταλκα· σπείρω, σπερῶ, ἔσπαρκα· φθείρω, φθερῶ, ἔφθαρκα· τῶν πολυσυλλάβων ὅμως φυλάττει τὴν παραλήγουσαν *ε*, καθὼς, ἀγγέλλω, ἀγγελῶ, ἤγγελκα· ἐγείρω, ἐγερῶ, ἤγερκα.

β΄. Τῶν εἰς *ειν ω* δισυλλάβων τὸ *ε*, τρέπει ὁμοίως εἰς *α*, καθὼς, κτείνω, κτενῶ, ἔκτακα· τείνω, τενῶ, τέτακα.

γ΄. Τῶν εἰς *αιν ω* ἀποβάλλει τὸ *ι*, τὸ δὲ *ν*, πρὸ τοῦ *κ* τρέπεται εἰς *γ*, καθὼς, μιαίνω, μιανῶ, μεμίαγκα· φαίνω, φανῶ, πέφαγκα.

δ΄. Εἰς ἄλλα τινὰ ῥήματα παραλήγοντα *ε*, ὁ Παρακείμενος μεταβάλλει αὐτὸ εἰς *ο*, καθὼς, πέμπω, πέπομφα· λέγω, λέλοχα· κλέπτω, κέκλοφα.

έ. Ὁ δὲ Μέσος Παρακείμενος τὸ μὲν *α* τῆς παραληγούσης τοῦ Ἐνεστῶτος τρέπει πολλάκις εἰς *η*, καθὼς, θάλω, τέθηλα· δαίω, δέδηα· τὸ δὲ *ε* εἰς *ο*, ὡς, τίκτω, τέτοκα. (τέκω)· λέγω, λέλογα. Ἐὰν τὸ *ε* τοῦτο ἦναι μὲ *ι*, εἰς μὲν τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον ὁ Μέσος Παρακείμενος ἀποβάλλει τὸ *ι*, καθὼς, σπείρω, ἔσπορα· μείρω, μέμορα· κτείνω, ἔκτονα, εἰς δὲ τὰ ἄλλα ῥήματα φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, λείπω, λέλοιπα· πείθω, πέποιθα· (ειδω), οἶδα.

Ἀττικὸς Παρακείμενος.—Εἰς ῥήματα τινὰ οἱ Ἀττικοὶ ἐσυνείθιζον νὰ σχηματίζωσιν ἰδιαίτερον Παρακείμενον κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ά. Εἰς τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ λ, ἢ μ, δὲν ἔκαμνον ἀναδιπλασιασμὸν, ἀλλ᾽ ἐπρόσθετον *ι* εἰς τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ἤγουν. ἀντὶ *λε*, *με*, ἔβαλλον *ει*, καθὼς, εἴληφα, ἀντὶ λέληφα, (ἐκ τοῦ λήβω)· εἵμαρμαι, ἀντὶ μέμαρμαι, (ἐκ τοῦ μείρομαι)·

β΄. Εἰς τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ φωνήεντος τρεπτοῦ, ἤγουν *α*, *ε*, *ο*, καὶ ἔχοντα τὴν ῥίζαν τοῦ Ἐνεστῶτος μονοσύλλαβον ἢ δισύλλαβον, ἐπρόσθετον τὰ ἀρκτικὰ δύο γράμματα τοῦ Ἐνεστῶτος εἰς τὴν χρονικὴν αὔξησιν τοῦ Παρακειμένου, καθὼς ἀγέρ-ω (ἀγείρω), ἤγερ-κα, ἀγήγερ-κα· ἐμέ-ω, ἤμε-κα, ἐμήμε-κα· ὀμό-ω, ὤμο-κα, ὀμώμο-κα· ὄξ-ω, ὦδ-α, ὄδω-δα. Καὶ ἐὰν ἡ λήγουσα τῆς

ῥίζης ἦναι μακρὰ, τρέπουσιν αὐτὴν εἰς βραχεῖαν· ὅθεν ἐὰν ἦναι δίφθογγος *ου*, ἀποβάλλουσι τὸ *υ*, καθὼς, ἀκούω, ἀκήκοα· ἐὰν *ευ*, τὸ *ε*, καθὼς, ἐλεύθω, ἐλύληθα· ἐὰν *ει*, τὸ *ε*, καθὼς ἀλείφω, ἀλήλιφα.

Εἰς ῥήματα τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ *ο*, ἢ ἀπὸ *ω*, οἱ Ἀττικοὶ συνειθίζουσι νὰ βάλλωσιν *ε* εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν παρῳχημένων χρόνων, καθὼς, ἑώρων, ἑώρακα, ἑωράκειν· (ἐκ τοῦ ὁράω)· ὀθέω, ἐώθουν, κ.τ.λ. τοῦτο δὲ τὸ *ε* φυλάττει τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐνεστῶτος.

Ὑπερσυντελικός.—Ὁ Ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τοῦ Παρακειμένου μεταβάλλων τὸ *α* κατάληξιν εἰς *ειν*, καὶ λαμβάνων τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν πρὸ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ, ὡς γέγραφα, ἐγεγράφειν· λέλυκα, ἐλελύκειν.

Ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα λαμβάνῃ χρονικὴν αὔξησιν, φυλάττει αὐτὴν, ὡς, ἤλπικα, ἠλπίκειν· ἤγγελκα, ἠγγέλκειν. Εἰς ῥήματα τινὰ λαμβάνει καὶ δευτέραν χρονικὴν αὔξησιν, ὡς, ἀκήκοα, ἠκηκόειν· ὀμώμοκα, ὠμωμόκειν, κατὰ τοὺς Ἀττικούς.

Ἀόριστος.—Ὁ Ἀόριστος γίνεται ἀπὸ τοῦ Μέλλοντος μεταβάλλων τὴν λήγουσαν ἐκείνου εἰς *α*, καὶ λαμβάνων τὴν αὔξησιν, εἴτε συλλαβικὴ εἶναι, εἴτε χρονικὴ, καθὼς, γράψω, ἔγραψα· ἐλπίσω, ἤλπισα· οἰκοδομήσω, ᾠκοδόμησα, κ.τ.λ. ἐξαιροῦνται οἱ ἀκόλουθοι, εἶπα, ἤνεγκα, ἔθηκα, ἔδωκα, ἧκα (ἐκ τοῦ ἵημι), ἔχεα, (ἐκ τοῦ χέω), ἔσευα, (ἐκ τοῦ σεύω).

ά. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον, ἡ βραχεῖα παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος γίνεται μακρὰ εἰς τὸν Ἀόριστον, ὅθεν, ἐὰν ἦναι *ε*, τοῦτο γίνεται *ει* εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς, στέλλω, στελῶ, ἔστειλα· νέμω, νεμῶ, ἔνειμα· σπείρω, σπερῶ, ἔσπειρα. Ἐὰν ἦναι *α*, γίνεται *η*, εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς, φαίνω, φανῶ, ἔφηνα· αἴρω, ἀρῶ, ἦρα· τὸ δὲ βραχὺ *ι* ἢ *υ* ἐκτείνεται.

Ὑπάρχουσιν ὅμως ἐξαιρέσεις τινὲς τῶν εἰς *αινω* ῥημάτων. Πρῶτον, εἰς τοὺς Ἀττικοὺς φυλάττεται ἐνίοτε τὸ *α*· οὕτω λέγουσιν, ἐκοίλανα, ἐσήμανα, τῶν ὁποίων οἱ Ἐνεστῶτες εἶναι κοιλαίνω, σημαίνω. Δεύτερον τὰ ἔχοντα *ρ* πρὸ τῆς καταλήξεως *αινω*, ἢ τὰ εἰς *ραίνω*, φυλάττουσι τὸ *α* ἐκτείνοντες αὐτὸ εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς, εὐφραίνω, εὐφρανῶ, εὔφρανα· δυσχεραίνω, δυσχερανῶ, ἐδυσχέρανα· ξηραίνω, ξηρανῶ, ἐξήρανα· μαραίνω, μαρανῶ, ἐμάρανα· ῥαίνω, ῥανῶ, ἔῤῥανα. Οὕτω καὶ κερδαίνω, κερδανῶ, ἐκέρδανα.

Ἀόριστος β'.—Εἶναι τινὰ ῥήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τὰ ὁποῖα ἔχουσι δύο Ἐνεστῶτας, καὶ ὁ εἷς ἐκ τούτων εἶναι ὁ ἀρχαιότερος καὶ ἁπλούστερος τοῦ ἄλλου, καθὼς, παραδείγματος χάριν, λί-

πω, λείπω· φύγω, φεύγω· ὁ ἁπλούστερος οὗτος Ἐνεςὼς λέγεται Θέμα τοῦ ἄλλου· ἐκ τούτου λοιπὸν τοῦ ἁπλουστέρου Ἐνεστῶτος γίνεται ὁ λεγόμενος Ἀόριστος Δεύτερος, ὡς Παρατατικὸς αὐτοῦ· ὅθεν οὐδεμίαν δυσκολίαν ἠθέλομεν ἔχει εἰς τὸ νὰ σχηματίζωμεν τὸν Ἀόριςον Δεύτερον τοῦ ῥήματος, ἂν ἠξεύρομεν πάντοτε τὸ ἁπλοῦν θέμα αὐτοῦ· ἀρκετὰ μ᾽ ὅλον τοῦτο δυνάμεθα νὰ εὐκολυνώμεθα ἐκ τῶν ἀκολούθων παρατηρήσεων.

ά. Ὁ β΄. Ἀόριστος βραχύνει ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν παραλήγουσαν· ὅθεν ὅταν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ *η*, ἢ *ω*, εἰς τὴν παραλήγουσαν, ὁ Ἀόριστος Δεύτερος λαμβάνει *α*, καθὼς, λήθω, ἔλαθον· τρώγω, ἔτραγον.

β΄. Ὅταν ἔχῃ *αι*, ἀποβάλλει τὸ *ι*, καθὼς, καίω, ἔκαον.

γ΄. Ὅταν *ευ*, ἢ *ει*, ἀποβάλλει τὸ *ε*, καθὼς, φεύγω, ἔφυγον· λείπω, ἔλιπον.

δ΄. Ὅταν *ε* λαμβάνῃ *α*, καθὼς, τρέπω, ἔτραπον.

έ. Ὅταν *πτ*, ὁ Ἀόριστος β΄. λαμβάνει *β*, *π*, ἢ *φ*, κατὰ τὸ ἀρχικὸν θέμα, καθὼς, τύπτω, ἔτυπον· κρύπτω, ἔκρυβον· ῥάπτω, ἔῤῥαφον, (ἐκ τοῦ τύπω, κρύβω, ῥάφω).

ς΄. Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον, καὶ ἔχοντα *ε* εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, ὁ Ἀόριστος β΄. λαμβάνει *α*, καθὼς, κτείνω, κτενῶ, ἔκτανον· σπείρω, σπερῶ, ἔσπαρον· στέλλω, στελῶ, (ἔσταλον). Εἰς τὰ ὑπερδισύλλαβα ἀποβάλλει τὸ *ι*, τῆς *ει*, διφθόγγου, καθὼς, ὀφείλω, ὤφελον.

Τὰ εἰς *ανω* ῥήματα ἐμπεριέχουσι τὸ ἁπλοῦν θέμα ἐκ τοῦ ὁποίου γίνονται· τὸ λανθάνω, παραδείγματος χάριν, ἐμπεριέχει τὸ λάθω, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔγεινε μὲ τὴν μεταβολὴν τῆς *ω* καταλήξεως εἰς *ανω*, καὶ τὴν πρόσθεσιν τοῦ *ν* πρὸ τοῦ χαρακτηριστικοῦ *θ*· ὅθεν ὁ Ἀόριστος β΄. εἶναι ἔλαθον· τὸ *ν* τοῦτο ὅταν συμπέσῃ πρὸ τοῦ *β*, γίνεται *μ*· καὶ πρὸ τοῦ *χ*, γίνεται *γ*· οὕτω καὶ τοῦ λαμβάνω τὸ ἁπλοῦν θέμα εἶναι λάβω· τοῦ λαγχάνω, λάχω· τοῦ μανθάνω, μάθω, κ.τ.λ. ὅθεν οἱ Ἀόριστοι Δεύτεροι αὐτῶν εἶναι ἔλαβον, ἔλαχον, κ.τ.λ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Εἰς τοὺς ἀκολούθους σχηματισμοὺς, ὅσοι εἶναι οἱ αὐτοὶ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, δὲν γράφονται· οὐδὲ ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς, διότι εἶναι ἄχρηστος τὴν σήμερον.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἀρχαία		Σημερινή.
	Ἐνεστώς.	
λύομαι, λύῃ, λύεται,		ὁ αὐτὸς πλὴν τοῦ λύεσαι.

λυόμεθον, λύεσθον, λύεσθον,
λυόμεθα, λύεσθε, λύονται.

Παρατατικός. (ὁ αὐτός).

ἐλυόμην, ἐλύου, ἐλύετο,	Κοινότερον δὲ λέγουσι διὰ τὸ ἑνικὸν
ἐλυόμεθον, ἐλύεσθον, ἐλυέσθην,	πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον,
ἐλυόμεθα, ἐλύεσθε, ἐλύοντο.	ἐλύουμουν, ἐλύουσουν.

Παρακείμενος.

λέλυμαι, λέλυσαι, λέλυται,	εἶμαι, εἶσαι, εἶναι λελυμένος,
λελύμεθον λέλυσθον, λέλυσθον,	-ένη,-ένον.
λελύμεθα, λέλυσθαι, λέλυνται,	εἴμεθα, εἶσθε, εἶναι λελυμένοι,
	-έναι,-ένα.

Ὑπερσυντελικός.

ἐλελύμην, ἐλέλυσο, ἐλέλυτο	εἶχα, εἶχες, εἶχε } λυθῆ.
ἐλελύμεθον, ἐλέλυσθον, ἐλελύσθην,	
ἐλελύμεθα, ἐλέλυσθε, ἐλέλυντο.	εἴχομεν, εἴχετε, εἶχον

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

λελύσομαι, λελύσῃ, λελύσεται	θέλω, θέλεις, θέλει, εἶσθαι
λελυσόμεθον, λελύσεσθον, λελύσεσθον,	λελυμένος,-ένη,-ένον.
λελυσόμεθα, λελύσεσθε, λελύσονται.	θέλομεν, θέλετε, θέλουσιν,
	εἶσθαι λελυμένοι,-έναι,-ένα.

Ἀόριστος.

ἐλύθην, ἐλύθης, ἐλύθη,
ἐλύθητον, ἐλυθήτην, (τὰ αὐτά).
ἐλύθημεν, ἐλύθητε, ἐλύθησαν.

Μέλλων.

λυθήσομαι, λυθήσῃ, λυθήσεται,	θέλω, θέλεις, θέλει } λυθῆ.
λυθησόμεθον, λυθήσεσθον, λυθήσεσθον,	
λυθησόμεθα, λυθήσεσθε, λυθήσονται	θέλομεν, θέλετε, θέλουσι

Μέσος Μέλλων.

λύσομαι, λύσῃ, λύσεται,
λυσόμεθον, λύσεσθον, λύσεσθον,
λυσόμεθα, λύσεσθε, λύσονται.

Μέσος Ἀόριστος.

ἐλυσάμην, ἐλύσω, ἐλύσατο,
ἐλυσάμεθον, ἐλύσασθον, ἐλυσάσθην,
ἐλυσάμεθα, ἐλύσασθε, ἐλύσαντο.

Σημείωσις. Ὁ Μέσος Μέλλων ἐξηγεῖται εἰς τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικήν, ἢ καθὼς ὁ ἐνεργητικὸς Μέλλων, ὅταν φανερόνῃ ἐνέργειαν γινομένην εἰς ἄλλο πρόσωπον, ἢ καθὼς ὁ παθητικὸς Μέλλων, ὅταν τις ἐνεργῇ εἰς ἑαυτόν· οὕτω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ σημερινὸς Ἕλλην λέγει, θέλω λουσθῆν, ὁ παλαιὸς ἔλεγε, λούσομαι.

Μετ' ὀλίγον Μέλλοντα δὲν ἔχουσι τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον ῥήματα, οὐδὲ τὰ λαμβάνοντα χρονικὴν αὔξησιν.

Οἱ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῆς παθητικῆς φωνῆς γίνονται μὲ τὴν προσθήκην τοῦ ἂν, καθὼς εἰς τὴν ἐνεργητικὴν, ὡς ἐλυόμην ἂν, ἐλελύμην ἂν, ἐλύθην ἂν, ἐλυσάμην ἄν.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

λύου, λυέσθω, — λύου, ἄς λύεται,
λύεσθον, λυέσθων,
λύεσθε, λυέσθωσαν. — ἄς λυώμεθα, ἄς λύωνται.

Παρακείμενος.

λέλυσο, λελύσθω — ἔσο / ἄς ἦναι } λελυμένος, -ένη, -ένον.
λέλυσθον, λελύσθων,
λέλυσθε, λελύσθωσαν. — νὰ ἦσθε / ἄς ἦναι } λελυμένοι, -έναι, -ένα.

Ἀόριστος.

λύθητι, λυθήτω, — λύσου, ἄς λυθῇ,
λύθητον, λυθήτων, — λύθητε, ἄς λυθῶσι.
λύθητε, λυθήτωσαν.

Μέσος Ἀόριστος.

λύσαι, λυσάσθω,
λύσασθον, λυσάσθων,
λύσασθε, λυσάσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

λυοίμην, λύοιο, λύοιτο, — Εἴθε νὰ λύωμαι, νὰ λύησαι, νὰ λύηται.
λυοίμεθον, λύοισθον, λυοίσθην,
λυοίμεθα, λύοισθε, λύοιντο. — νὰ λυώμεθα, νὰ λύησθε, νὰ λύωνται.

Παρακείμενος.

εἴην / εἴης / εἴη } λελυμένος, -ένη, -ένον. — Εἴθε νὰ ἤμην / νὰ ἦσο / νὰ ἦτο } λελυμένος, -ένη, -ένον.

εἴητον / εἰήτην } λελυμένω, -ένα, -ένω.

εἴημεν / εἴητε / εἴησαν } λελυμένοι, -έναι, -ένα. — Εἴθε νὰ ἤμεθα / νὰ ἦσθε / νὰ ἦσαν } λελυμένοι, -έναι, -ένα.

Ἀόριστος.

λυθείην, λυθείης, λυθείη, — Εἴθε νὰ λυθῶ, νὰ λυθῇς, νὰ λυθῇ,
λυθείητον, λυθειήτην,
λυθείημεν, λυθείητε, λυθείησαν. — νὰ λυθῶμεν, νὰ λυθῆτε, νὰ λυθῶσι.

Μέλλων τῆς Ἀρχαίας.

λυθησοίμην, λυθήσοιο, λυθήσοιτο,
λυθησοίμεθον, λυθήσοισθον, λυθησοίσθην,
λυθησοίμεθα, λυθήσοισθε, λυθήσοιντο.

Μέσος Ἀόριστος.

λυσαίμην, λύσαιο, λύσαιτο,
λυσαίμεθον, λύσαισθον, λυσαίσθην.
λυσαίμεθα, λύσαισθε, λύσαιντο.

Μέσος Μέλλων.

λυσοίμην, λύσοιο, λύσοιτο.
λυσοίμεθον, λύσοισθον, λυσοίσθην.
λυσοίμεθα, λύσοισθε, λύσοιντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. ὁ αὐτός, πλὴν τοῦ Ἐὰν λύησαι.

Ἐὰν λύωμαι, λύῃ, λύηται,
λυώμεθον, λύησθον, λύησθον,
λυώμεθα, λύησθε, λύωνται.

Παρακείμενος τῆς Ἀρχαίας.

Ἐὰν ὦ, ᾖς, ᾖ	λελυμένος, —ένη, —ένον.
Ἐὰν ἦτον, ἦτον	λελυμένω, —ένα, —ένω.
Ἐὰν ὦμεν, ἦτε, ὦσι.	λελυμένοι, —έναι, —ένα.

Ἀόριστος.

Ἐὰν λυθῶ, λυθῇς, λυθῇ,
λυθῆτον, λυθῆτον, (ὁ αὐτός.)
λυθῶμεν, λυθῆτε, λυθῶσι.

Μέσος Ἀόριστος τῆς Ἀρχαίας.

Ἐὰν λύσωμαι, λύσῃ λύσηται.
λυσώμεθον, λύσησθον, λύσησθον,
λυσώμεθα, λύσησθε, λύσωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς	λύεσθαι.	Παρακείμενος	λελύσθαι.
Ἀόριστος.	λυθῆναι.	Μέλλων.	λυθήσεσθαι.
Μέσος Ἀόριστος.	λύσασθαι	Μέσος Μέλλων.	λύσεσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Ὁ λυόμενος,	ἡ λυομένη,	τὸ λυόμενον.
Παρατατικός.	Ὁ λελυμένος,	ἡ λελυμένη,	τὸ λελυμένον.
Ἀόριστος.	Ὁ λυθείς,	ἡ λυθεῖσα,	τὸ λυθέν.
Μέλλων.	Ὁ λυθησόμενος,	ἡ λυθησομένη,	τὸ λυθησόμενον.
Μέσος Ἀόριστος.	Ὁ λυσάμενος	ἡ λυσαμένη,	τὸ λυσάμενον.
Μέσος Μέλλων.	Ὁ λυσόμενος,	ἡ λυσομένη,	τὸ λυσόμενον.

Ἡ Ἀπαρέμφατος ἐξηγεῖται μὲ τὸ *νά*, ἢ μὲ τὸ *ὅτι*· Οἱ χρόνοι δὲ τῆς Μετοχῆς, πλὴν τοῦ Μέσου Μέλλοντος, εἶναι εἰς χρῆσιν καὶ τὴν σήμερον.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

Ενεστώς.--Ὁ παθητικὸς Ἐνεστὼς γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Ἐνεστῶτος κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγούσης ω εἰς *ομαι*, καθὼς, λύω, λύομαι.

γράφω, γράφομαι, ἢ ταὐτὸν εἰπεῖν, προστιθεμένης εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ῥήματος τῆς καταλήξεως *ομαι*.

Παρατατικός.—Ὁ Παρατατικὸς γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστῶτος κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγούσης *μαι*, εἰς *μην*, λαμβάνων καὶ τὴν συλλαβικὴν ἢ χρονικὴν αὔξησιν, καθὼς, εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φωνήν· οἷον, λύομαι, ἐλυόμην· γράφομαι, ἐγραφόμην· ἀκούομαι, ἠκουόμην· ἔρχομαι, ἠρχόμην· ὀνομάζομαι, ὠνομαζόμην· αἰσχύνομαι, ᾐσχυνόμην· αὔξομαι, ηὐξόμην· οἴομαι, ᾠόμην.

Σημείωσις.—Οἱ Ἀττικοὶ μεταβάλλουσιν ἐνίοτε τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν εἰς χρονικὴν, ὡς, ἠβουλόμην, ἠδυνάμην, ἤμελλον, ἀντὶ ἐβουλόμην, ἐδυνάμην (ἐκ τοῦ δύναμαι), ἔμελλον. Εἰς ῥήματα τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ *ο*, ἢ *ω*, προσθέτουσι τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν πρὸ τῆς χρονικῆς, καθὼς, ὁρῶ, ἑώρων, ἑωρώμην· ὠνοῦμαι, ἐωνούμην· οὕτω καὶ εἰς τοὺς ἄλλους παρῳχημένους.

Εἰς ῥήματα τινὰ ἀρχόμενα ἀπὸ δύο ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων, ὁ παθητικὸς Παρατατικὸς καθὼς καὶ ὁ ἐνεργητικὸς, δὲν λαμβάνει αὔξησιν διὰ τὴν κακοφωνίαν· ὅθεν λέγουσιν, ἀηδίζομαι, ἀηδιζόμην· καὶ ὄχι ἠηδιζόμην·

Παρακείμενος.—Ὁ παθητικὸς Παρακείμενος γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ, μεταβάλλων τὴν λήγουσαν ἐκείνου *α* εἰς μαι· αὕτη δὲ ἡ μαι κατάληξις εἶναι ἢ χωρὶς ἄλλου συμφώνου, καθὼς, λέλυκα, λέλυμαι· ἢ προηγεῖται αὐτῆς ἄλλο τι σύμφωνον κατὰ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

α΄. Ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου ἦναι φωνῆεν μακρὸν *η*, *ω*, ἢ *ρα*, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος λήγει ἁπλῶς εἰς μαι, καθὼς, πεποίηκα, πεποίημαι· κεχρύσωκα, κεχρύσωμαι· ἑώρακα, ἑώραμαι· πλὴν τοῦ ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, καί τινων ἄλλων.

β΄. Ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ῥήματος ἦναι σύμφωνον *δ*, *θ*, *ζ*, *τ*, τὸ ὁποῖον ἀποβάλλεται εἰς τὸν Μέλλοντα, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος ἀντὶ τοῦ συμφώνου ἐκείνου λαμβάνει *σ*, καθὼς, ᾄδω, ᾄσω, ᾖσμαι· πείθω, πείσω, πέπεισμαι· σώζω, σώσω, σέσωσμαι· ἀνύτω, ἀνύσω, ἤνυσμαι.

Ὁμοίως ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος ἦναι βραχεῖα, καθὼς, τελέω, τελέσω, τετέλεσμαι· ξέω, ξέσω, ἔξεσμαι· θλάω, θλάσω, τέθλασμαι· σπάω, σπάσω, ἔσπασμαι· πλὴν τινῶν, ὡς δέω, δέσω, (καὶ δήσω), δέδεμαι· ἀρόω, ἀρόσω, ἤρομαι.

Πολλὰ ῥήματα παραλήγοντα δίφθογγον *αι*, *αυ*, *ει*, *ευ*, *οι*, *ου*, λαμβάνουσι *σ*, εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον· καθὼς, παίω,

ἔπταισμαι· παλαίω, πεπάλαισμαι· θραύω, τέθραυσμαι· κλείω, κέκλεισμαι· κελεύω, κεκέλευσμαι· κρούω, κέκρουσμαι· ἔτι δὲ καί τινα παραλήγοντα ι μακρὸν, καθὼς, πρίω, πέπρισμαι· χρίω, κέχρισμαι. Ἄλλα δὲ πάλιν, μάλιστα ἐκ τῶν εἰς ευω, δὲν λαμβάνουσι τὸ *σ*, καθὼς, πεπίστευμαι, βεβούλευμαι, ἠγόρευμαι. κ.τ.λ.

Εἰς τὰ εἰς *αινω*, καὶ *υνω*, ῥήματα τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος κάμνει *γκα*, ὁ παθητικὸς λαμβάνει *σ* ἀποβάλλων τὸ *γ*, καθὼς, φαίνω, πέφαγκα, πέφασμαι· λυμαίνω, λελύμαγκα, λελύμασμαι· ὑφαίνω, ὕφαγκα, ὕφασμαι· μολύνω, μεμόλυγκα, μεμόλυσμαι· εἰς τινὰ ὅμως τὸ *ν*, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν ἐνεργητικὸν Παρακείμενον ἔγεινε *γ*, εἰς τὸν παθητικὸν μεταβάλλεται εἰς *μ*, καθὼς, αἰσχύνω, ᾔσχυγκα, ᾔσχυμμαι· ξηραίνω, ἐξήραγκα, ἐξήραμμαι· σπανίως δὲ ἀποβάλλεται, καθὼς, τραχύνω, τετράχυγκα, τετράχυμαι· τοῦτο δὲ τὸ *ν* φυλάττεται εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα καὶ χρόνους πρὸ τοῦ *σ*, *τ*, *θ*, καθὼς, πέφανσαι, πέφανται, πεφάνθαι. κ.τ.λ. Τῶν δὲ εἰς *ινω* καὶ *υνω* δισυλλάβων ῥημάτων ὁ παθητικὸς Παρακείμενος λήγει ἁπλῶς εἰς *μαι*, κρίνω, κέκριμαι· πλύνω, πέπλυμαι.

γʹ. Ὅταν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος λήγῃ εἰς *φα*, ὁ παθητικὸς μεταβάλλει τὸ *φ* εἰς *μ*, πρὸ τῆς *μαι* καταλήξεως, ὅθεν, γέγραφα, γέγραμμαι· τέτυφα, τέτυμμαι· τέτριφα, τέτριμμαι.

Ἐὰν δὲ πρὸ τῆς *φα* καταλήξεως τοῦ ἐνεργητικοῦ εὑρεθῇ *μ*, ὡς πέπομφα, τὸ *μ* τοῦτο ἀποβάλλεται εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, διὰ νὰ μὴ συμπέσωσι τρία σύμφωνα τὰ αὐτά· ὅθεν κάμνει πέπεμμαι, ἀλλ' οὐχὶ πέπεμμμαι.

δʹ. Ὅταν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος λήγῃ εἰς *χα*, ὁ παθητικὸς μεταβάλλει τὸ *χ* εἰς *γ*, καθὼς, πέπλεχα, πέπλεγμαι· λέλεχα, λέλεγμαι. Ἐὰν δὲ πρὸ τοῦ *χα*, εὑρεθῇ *γ*, ἀποβάλλεται τοῦτο εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, διὰ νὰ μὴ συμπέσωσι δύο *γ* πρὸ τοῦ *μ*, ὅθεν ἐλήλεγχα, (ἐκ τοῦ ἐλέγχω), ἐλήλεγμαι, οὐχὶ ἐλήλεγγμαι.

εʹ. Ἐὰν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος παραλήγῃ *ο*, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ *ε* τοῦ Ἐνεστῶτος, τοῦτο τὸ *ο* μετατρέπει πάλιν εἰς *ε* ὁ παθητικὸς Παρακείμενος, καθὼς, κλέπτω, κέκλοφα, κέκλεμμαι· ἐδέω, ἐδήδοκα, (Ἀττικῶς), ἐδήδεσμαι.

Ἐὰν ὅμως πρὸ τούτου τὸ *ο* εὑρεθῇ *ρ* μὲ ἄλλο τι σύμφωνον, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος μεταβάλλει αὐτὸ εἰς *α*, καθὼς, στρέφω, ἔστροφα, ἔστραμμαι· τρέπω, τέτροφα, τέτραμ-

μαι· τρέφω, τέτροφα, τέθραμμαι· πλὴν τοῦ βρέχω, βέβροχα, βέβρεγμαι.

ϛʹ. Ἐὰν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος ἔχῃ *α*, τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ *ε* τοῦ Μέλλοντος, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, στέλλω, στελῶ, ἔσταλκα, ἔςαλμαι· φθείρω, φθερῶ, ἔφθαρκα, ἔφθαρμαι· σπείρω, σπερῶ, ἔσπαρκα, ἔσπαρμαι.

ζʹ. Εἰς ῥήματα τινὰ παραλήγοντα *ευ*, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος ἀποβάλλει τὸ *ε*, καθὼς, τεύχω, τέτυγμαι· πεύθω, πέπυσμαι· φεύγω, πέφυγμαι· πνεύσω, πέπνυμαι, (χεύω), κέχυμαι· πλὴν τοῦ (ζεύγω) ἔζευγμαι.

Ὑπερσυντελικός.—Ὁ παθητικὸς Ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἐκ τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *μαι* εἰς *μην*, καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὔξησιν, καθὼς ὁ Ὑπερσυντελικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, ὡς, τέτυμμαι, ἐτετύμμην· λέλεγμαι, ἐλελέγμην· ἤκουσμαι, ἠκούσμην· ἠλέημαι, ἠλεήμην· ὠνόμασμαι, ὠνομάσμην, κ.τ.λ.

Ὅταν τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου ἔχῃ σύμφωνον πρὸ τῆς καταλήξεως *ται*, καθὼς, γέγραπται, λέλεκται, τότε δὲν μεταχειρίζονται τὸ τρίτον πληθυντικὸν οὔτε εἰς τὸν Παρακείμενον, οὔτε εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν, ἀλλὰ τὸ ἀναπληροῦσι διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, καθὼς, λελεγμένοι εἰσί· γεγραμμένοι εἰσί· διὰ δὲ τὸν Ὑπερσυντελικὸν, λελεγμένοι ἦσαν. Κάμνουσι δὲ τὴν τοιαύτην περίφρασιν διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν κακοφωνίαν, ἥτις προέρχεται ἀπὸ τὰ συμπίπτοντα σύμφωνα πρὸ τῆς καταλήξεως *νται* τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου λέλενκται, γέγραπνται, κ.τ.λ. εἰς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας ἀποβάλλουσι τὸ *σ* τῆς καταλήξεως τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ παρακειμένου τῆς ἀπαρεμφάτου, λέγοντες λέλεχθον, λελέχθων, λελέχθαι, ἀντὶ λέλεγσθον, κ.τ.λ.

Μετ᾽ ὀλίγον Μέλλων.—Ὁ χρόνος οὗτος γίνεται ἐκ τοῦ δευτέρου ἑνικοῦ προσώπου τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *αι* εἰς *ομαι*, καθὼς, λέλυσαι, λελύσομαι· τετίμησαι, τετιμήσομαι· λέλεξαι, λελέξομαι. Τὰ εἰς ἀμετάβολον λήγοντα ῥήματα, καὶ ὅσα λαμβάνουσι χρονικὴν αὔξησιν, δὲν σχηματίζουσι Μετ᾽ ὀλίγον Μέλλοντα.

Ἀόριστος ά.—Ὁ πρῶτος Ἀόριςος γίνεται ἐκ τοῦ ἑνικοῦ τρίτου προσώπου τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ται* εἰς *θην*, καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὔξησιν τοῦ Παρατατικοῦ, καθὼς λέλυται, ἐλύθην· ἠλέηται, ἐλεήθην· τετίμηται, ἐτιμήθην· κεχρύσωται, ἐχρυσώθην. Ἐὰν πρὸ τοῦ *ται* εὑ-

ρίσκεται σύμφωνον ψιλὸν, δηλαδὴ, π, ἢ κ, καθὼς, γέγραπται, λέλεκται, τὸ ψιλὸν τοῦτο σύμφωνον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον αὐτοῦ δασὺ πρὸ τοῦ θ· ὅθεν ὁ Ἀόριστος ἐγράφθην, ἐλέχθην·

Εἰς ὀλίγα τινὰ ῥήματα ὁ Ἀόριστος λαμβάνει σ, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εἰς τὸν παρακείμενον, καθὼς, μέμνηται, ἐμνήσθην· κέχρηται, (χράομαι), ἐχρήσθην· ἔρρωται, (ῥώομαι), ἐρρώσθην· ἐξ ἐναντίας δὲ ὁ Ἀόριστος ἐσώθην, ἀποβάλλει τὸ σ τοῦ Παρακειμένου, σέσωσται, διότι γίνεται ἐκ τοῦ σαόω (σώω, σώζω).

Ὁ Ἀόριστος φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ Παρακειμένου, πλὴν τοῦ εὕρηται, ἐπῄνηται, ἀφῄρηται, εἴρηται, πεπόθηται, τέθειτε, ἀφεῖται, ἔσχηται, τῶν ὁποίων ὁ Ἀόριστος μεταβάλλων τὸ η εἰς ε, κάμνει εὑρέθην, ἐπῃνέθην, ἀφῃρέθην, ἐρρέθην (καὶ ἐρρήθην), ἐποθέσθην, ἐτέθην, ἀφέθην, ἐσχέθην.

Εἰς τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος μεταβάλλει τὴν παραλήγουσαν ε εἰς ο, καὶ ὁ παθητικὸς εἰς α, ὁ Ἀόριστος λαμβάνει πάλιν τοῦτο τὸ ε, καθὼς, ϛρέφω, ἔϛροφα, ἔϛραμμαι, ἐϛρέφθην· τρέφω, τέτροφα, τέθραμμαι, ἐθρεύθην.

Ἀόριστος β΄.—Ὁ παθητικὸς β΄. Ἀόριστος ἔχει τὴν παραλήγουσαν βραχεῖαν, καὶ γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ δευτέρου Ἀορίϛου μεταβάλλων τὴν *ον* κατάληξιν εἰς *ην*, καθὼς, ἔτραπον, ἐτράπην. Πολλὰ ὀλίγα ὅμως ῥήματα ἔχουσιν ἐνταυτῷ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον· καὶ ἀπὸ ὅσα ἔχουσι τὸν παθητικὸν, τὰ πλειότερα δὲν ἔχουσιν ἐνεργητικόν. Αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις δύνανται ἀρκετὰ νὰ μᾶς ὁδηγῶσιν εἰς τὸ νὰ σχηματίζωμεν τὸν παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον.

ά. Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον καὶ ἔχοντα ε εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος ὁ παθητικὸς δεύτερος Ἀόριστος μεταβάλλει τὸ ε εἰς α, καθὼς, στέλλω, στελῶ, ἐϛάλην· φθείρω, φθερῶ, ἐφθάρην· σπείρω, σπερῶ, ἐσπάρην· πείρω, περῶ, ἐπάρην. Ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος ἦναι α, φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, φαίνω, φανῶ, ἐφάνην· μαίνω, μανῶ, ἐμάνην.

β΄. Εἰς ῥήματα τινὰ μὴ ἔχοντα ἐνεργητικὸν δεύτερον Ἀόριστον, ὁ παθητικὸς γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Παρατατικοῦ, καθὼς, γράφω, ἔγραφον, ἐγράφην· τρίβω, ἔτριβον, ἐτρίβην· φλέγω, ἔφλεγον, ἐφλέγην· λέγω, ἔλεγον, ἐλέγην· ὅθεν τὰ σύνθετα, συνελέγησαν, κατελέγησαν.

γ΄. Ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ Ἐνεϛῶτος ἦναι η, ὁ παθητικὸς β΄. Ἀόριστος τρέπει αὐτὸ εἰς α, καθὼς, τήκω, ἐτάκην· σήπω, ἐσά-

πην· ῥήσσω, ἐῤῥάγην· ἐκτὸς τοῦ ἐπλήγην ἐκ τοῦ πλήσσω· εἰς τοὺς συνθέτους ὅμως χρόνους τὸ *η* αὐτοῦ τρέπεται εἰς *α*, ὡς, ἐξεπλάγην, κατεπλάγην.

δ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς *πτ* φυλάττει τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁπλουστέρου θέματος, καθὼς, ῥίπτω, ἐῤῥίφην, (ὡς ἐκ τοῦ ῥίφω)· κρύπτω, ἐκρύβην (ἐκ τοῦ κρύβω)· ῥάπτω, ἐῤῥάφην, (ἐκ τοῦ ῥάφω)· θρύπτω, ἐτρύφην (ἐκ τοῦ τρύφω)· θάπτω, ἐτάφην (ἐκ τοῦ τάφω)· σκάπτω, ἐσκάφην (ἐκ τοῦ σκάφω)· οὕτω καὶ ψύχω, ἐψύγην· σμύχω, ἐσμύγην· νύσσω, ἐνύγην, ὡς ἐκ τοῦ ψύγω, σμύγω, νύγω.

έ. Τὰ εἰς *δω*, *θω*, *ζω*, δὲν ἔχουσι παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον, πλὴν τοῦ Ἀττικοῦ κατεδάρθην (ἐκ τοῦ καταδάρθω)· οὐδὲ τὰ εἰς *ω* καθαρὸν, πλὴν τοῦ ἐδάην, (ἐκ τοῦ δάω)· ἐῤῥύην, (ἐκ τοῦ ῥύω), καὶ ἐφύην, ἐκ τοῦ φύω.

Μέλλων ά.—Ὁ παθητικὸς Μέλλων ά. γίνεται ἐκ τοῦ παθητικοῦ Ἀορίστου ά. μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ην* εἰς *ησομαι*, καὶ φυλάττων χωρὶς αὔξησιν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον ἢ φωνῆεν τοῦ Ἐνεστῶτος, καθὼς, ἐτύφθην, τυφθήσομαι· ἠλεήθην, ἐλεηθήσομαι· ἠκούσθην, ἀκουσθήσομαι· ὠνομάσθην, ὀνομασθήσομαι· ᾐτήθην, αἰτηθήσομαι· ηὐξήθην, αὐξηθήσομαι· ᾠκοδομήθην, οἰκοδομηθήσομαι.

Μέλλων β'.—Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τοῦ παθητικοῦ Ἀορίστου β'. καθὼς, ἐτύπην, τυπήσομαι· ἐτράπην, τραπήσομαι· ἐῤῥάγην, ῥαγήσομαι·

Μέσος Ἀόριστος ά. Ὁ Μέσος Ἀόριστος ά. γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Ἀορίστου ά. λαμβάνων τὴν κατάληξιν *μην*, καὶ τὴν συνήθη αὔξησιν, καθὼς, ἔτυψα, ἐτυψάμην· ᾔτησα, ᾐτησάμην, ᾠκοδόμησα, ᾠκοδομησάμην.

Μέσος Ἀόριστος β'. Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Ἀορίστου β'. καθὼς, ἔλαθον, ἐλαθόμην· ἢ ἐκ τοῦ Παρατατικοῦ τοῦ ἀχρήστου ἁπλοῦ θέματος, καθὼς, ἔλαβον, ἐλαβόμην· ᾐσθόμην, ἐκ τοῦ λάβω, αἴσθομαι.

Μέσος Μέλλων ά. Οὗτος γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Μέλλοντος μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ω* εἰς *ομαι*, καθὼς, τύψω, τύψομαι· διδάξω, διδάξομαι· οἰκοδομήσω, οἰκοδομήσομαι.

Μέσος Μέλλων β'. Οὗτος γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Μέλλοντος β'. μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ῶ* εἰς *οῦμαι*, καθὼς, ψαλῶ, ψαλοῦμαι· φανῶ, φανοῦμαι· νεμῶ, νεμοῦμαι· Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σχηματίζεται ὁ Ἀττικὸς Μέλλων τῶν εἰς *ιζω*, ἢ *ιζομαι*, καθὼς, νομιῶ, νομιοῦμαι· λογιοῦμαι. κ.τ.λ. Ὅταν δὲ ὁ κοινὸς Μέλλων λήγῃ εἰς *σομαι* ἐξ ἐνεργητικοῦ εἰς *σσω*, ὁ

Ἀττικὸς σχηματίζεται εἰς *οῦμαι*, καθὼς, ὀ μ ό ω, (ὀμόσω), ὀ μ ό σ ο μ α ι· ὅθεν ἀποβολῇ τὸ *σ*, καὶ συναιρέσει τῶν δύο *ο* εἰς *ου*, ὀ μ ο ῦ μ α ι.

Καὶ ῥήματα τινὰ, ἂν καὶ δὲν λήγωσιν εἰς ἀμετάβολον, σχηματίζουσι Μέλλοντα β΄. ὡς ἐκεῖνα, καθὼς, μ ά χ ο μ α ι, μ α χ ο ῦ μ α ι· κ α θ έ ζ ο μ α ι, κ α θ ε δ ο ῦ μ α ι· ἐξαιροῦνται τοῦ σχηματισμοῦ τούτου οἱ τρεῖς ἀκόλουθοι, ἔ δ ο μ α ι, π ί ο μ α ι, τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων π ί ν ω, ἐ σ θ ί ω, καὶ φ ά γ ο μ α ι, ὅςις εἶναι μεταγενεςέρων Συγγραφέων.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

	Ὁριϛ.	Πρ.	Εὐχ.	Ὑπ.	Ἀπαρ.	Μετοχή.
Ἐνεστώς.	ω	ε	οιμι	ω	ειν	ων, ουσα, ον.
Παρατατικός	ον					
Παρακείμενος	α	ε	οιμι	ω	έναι	ώς, υῖα, ός.
Ὑπερσυντελικ.	ειν					
Ἀόριστος ά.	α	ον	αιμι	ω	αι	ας, ασα, αν.
Ἀόριστος β΄.	ον	ε	οιμι	ω	εῖν	ών, οῦσα, όν.
Μέλλων ά.	ω		οιμι		ειν	ων, ουσα, ον.
Μέλλων β΄.	ῶ		οῖμι		εῖν	ῶν, οῦσα, όν.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

Ἐνεστώς.	ομαι	ου	οίμην	ωμαι	εσθαι	μενος, νη, νον.
Παρατατικός.	ομην					
Παρακείμενος.	μαι	σο	μένος	μένος	θαι	μένος, νη, νον.
Ὑπερσυντελικ.	μην		εἴην	ὦ		
Μετ' ὀλίγον Μ.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	σόμενος, νη, νον.
Ἀόριστος ά. καὶ β΄.	ην	ητι ηθι	είην	ῶ	ῆναι	εἰς, εῖσα, έν.
Μέλλων ά. καὶ β΄.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	σόμενος, νη, νον.
Μέσ. Ἀόρ. ά.	άμην	αι	αίμην	ωμαι	ασθαι	άμενος, νη, νον.
Μέσ. Ἀόρ. β΄.	όμην	οῦ	οίμην	ωμαι	έσθαι	όμενος, νη, νον.
Μέσ. Μ. ά.	ομαι		οίμην		εσθαι	όμενος, νη, νον.
Μέσ. Μ. β΄.	οῦμαι		οιμην		εῖσθαι	ούμενος, νη, νον.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ

ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ.

	Ἀριθμ. Ἑνικ.			Ἀριθ. Πληθ.		
Πρόσωπα.—	ά.	ϐ'.	γ'.	ά.	ϐ'.	γ'.
Ἐνεσ. καὶ Μ. ά.	ω	εις	ει	ομεν	ετε	ουσι.
Παρατ. καὶ Α. ϐ'.	ον	ες	ε	ομεν	ετε	ον.
Παρακείμενος.	α	ας	ε	αμεν	ατε	ασι.
Ὑπερσυντελικός.	ειν	εις	ει	ειμεν	ειτε	εισαν.
Ἀόριστος ά.	α	ας	ε	αμεν	ατε	αν.
Μέλλων β'.	ῶ	εῖς	εῖ	οῦμεν	εῖτε	οῦσι.

ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα. —	β'.	γ'.	β'.	γ'.
Ἐν. Παρακ. καὶ Ἀ. β'.	ε	έτω	ετε	έτωσαν
Ἀόριστος.	ον	άτω	ατε	άτωσαν

ΤΗΣ ΕΥΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα.—	ά.	ϐ'.	γ'.	ά.	ϐ'.	γ'.
Ἐνεστώς. Παρακείμενος. Μέλλων. Ἀόριστος β'.	οιμι	οις	οι	οιμεν	οιτε	οιεν.
Ἀόριστος ά.	αιμι	ειας	ειε	αιμεν	αιτε	ειαν.
Μέλλων β'.	οῖμι	οῖς	οῖ	οῖμεν	οῖτε	οῖεν.

ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Ὅλοι οἱ χρόνοι ω, ῃς, ῃ, ωμεν, ητε, ωσι.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

	Ἀριθ. Ἑνικός.			Ἀριθ. Πληθυντικός		
Πρόσωπα.—	ά.	ϐ'.	γ'.	ά.	ϐ'.	γ'.
Ἐνεστώς.	ομαι	ῃ	εται	όμεθα	εσθε	ονται.
Παρατατικός.	όμην	ου	ετο	μεθα	εσθε	οντο.
Παρακείμενος	μαι	σαι	ται	μεθα	θε	νται.
Ὑπερσυντελικ.	μην	σο	το	μεθα	θε	ντο.
Μετ' ὀλίγον Μ.	σομαι	σῃ	σεται	σόμεθα	σεσθε	σονται.
Ἀόριστος.	ην	ης	η	ημεν	ητε	ησαν.
Μέλλων.	ήσομαι	ήσῃ	ήσεται	ησόμεθα	ησεσθε	ήσονται.
Μέσ. Ἀόρ. ά.	άμην	ω	ατο	άμεθα	ασθε	αντο.
Μέσ Ἀόρ. ϐ'.	όμην	ου	ετο	όμεθα	εσθε	οντο.
Μέσ. Μέλ. ά.	σομαι	σῃ	σεται	σόμεθα	σεσθε	σονται.
Μέσ. Μέλ. β'.	οῦμαι	ῇ	εῖται	ούμεθα	εῖσθε	οῦνται

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα.—	β΄.	γ΄.	β΄.	γ΄.
Ἐνεστώς.	ου	έσθω	εσθε	έσθωσαν.
Παρακείμενος.	σο	θω	θε	θωσαν.
Ἀόριστος.	ητι	ήτω	ητε	ήτωσαν.
Μέσος Ἀόριστος ά.	αι	άσθω	ασθε	άσθωσαν.
Μέσος Ἀόριστος β΄.	οῦ	έσθω	εσθε	εσθωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα.—	ά.	β΄.	γ΄.	ά.	β΄.	γ΄.
Ἐνεστὼς καὶ Μ.	οίμην	οιο	οιτο	οίμεθα	οισθε	οιντο.
Ἀόριστος β΄.	είην	είης	είη	είημεν	είητε	είησαν.
Μέσ. Ἀόρ. ά.	αίμην	αιο	αιτο	αίμεθα	αισθε	αιντο.
Μέσ. Ἀόρ. β΄.	οιμην	οῖο	οῖτο	οίμεθα	οῖσθε	οῖντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐν. καὶ Μ. Α.	ωμαι	ῃ	ηται	ώμεθα	ησθε	ωνται.
Ἀόριστος.	ῶ	ῇς	ῃ	ῶμεν	ῆτε	ῶσι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ περισπώμενα ῥήματα γίνονται ἐκ βαρυτόνων ληγόντων εἰς *έω*, *άω*, *όω*, κατὰ συναίρεσιν τῶν φωνηέντων τούτων. Συναιροῦνται δὲ τὰ τοιαῦτα βαρύτονα μόνον εἰς τὸν Ἐνεστῶτα καὶ Παρατατικὸν πασῶν τῶν Ἐγκλίσεων καὶ τῆς Μετοχῆς· διότι εἰς τούτους τοὺς χρόνους εὑρίσκονται καθαρά· οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ Ε ω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρατατικός.	
Ἀσυναίρ.	Συνῃρημένα.	Ἀσυναίρετα.	Συνῃρημένα.
ποιέω	ποιῶ	ἐποίεον	ἐποίουν
ποιέεις	ποιεῖς	ἐποίεες	ἐποίεις
ποιέει	ποιεῖ	ἐποίεε	ἐποίει
ποιέετον	ποιεῖτον	ἐποιέετον	ἐποιεῖτον
ποιέετον	ποιεῖτον	ἐποιεέτην	ἐποιείτην
ποιέομεν	ποιοῦμεν	ἐποιέομεν	ἐποιοῦμεν
ποιέετε	ποιεῖτε	ἐποιέετε	ἐποιεῖτε
ποιέουσι	ποιοῦσι	ἐποίεον	ἐποίουν

Παρακείμενος.	Ὑπερσυντελικός.
πεποίηκα, πεποίηκας, πεποίηκε.	ἐπεποιήκειν, ἐπεποιήκεις, -ήκει.
πεποιήκατον, πεποιήκατον·	ἐπεποιήκειτον, ἐπεποιηκήτην.
πεποιήκαμεν, -ήκατε, -ήκασι.	ἐπεποιήκειμεν, -ήκειται, -ήκεισαν.

Ἀόριστος.	Μέλλων.
ἐποίησα, ἐποίησας, ἐποίησε.	ποιήσω, ποιήσεις, ποιήσει.
ἐποιήσατον, ἐποιησάτην.	ποιήσετον, ποιήσετον.
ἐποιήσαμεν, ἐποιήσατε, ἐποίησαν.	ποιήσομεν, ποιήσετε, -ήσουσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
ποίεε	ποίει	ποποίηκε, πεποιηκέτω·
ποιεέτω	ποιείτω	πεποιήκετον, πεποιηκέτων·
ποιέετον	ποιεῖτον	πεποιήκετε, πεποιηκέτωσαν.
ποιεέτων	ποιείτων	Ἀόριστος.
ποιέετε	ποιεῖτε	ποίησον, ποιησάτω·
ποιεέτωσαν	ποιήτωσαν	ποιήσατον, ποιησάτων·
		ποιήσατε, ποιησάτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
ποιέοιμι	ποιοῖμι	πεποιήκοιμι, πεποιήκεις, -ήκει·
ποιέεις	ποιεῖς	πεποιήκοιτον, πεποιηκήτην.
ποιέει	ποιεῖ	πεποιήκοιμεν, πεποιήκειτε, -ήκοιεν.
ποιέοιτον	ποιοῖτον	Ἀόριστος.
ποιεοίτην	ποιοίτην	ποιήσαιμι, ποιήσαις, ποιήσαι·
ποιέοιμεν	ποιοῖμεν	ποιήσαιτον, ποιησαίτην·
ποιέοιτε	ποιοῖτε	ποιήσαιμεν, ποιήσαιτε, ποιήσαιεν.
ποιέοιεν	ποιοῖεν.	

Μέλλων.

ποιήσοιμι, ποιήσοις, ποιήσοι· ποιήσοιτον, ποιησοίτην· ποιήσοιμεν, ποιήσοιτε, ποιήσοιεν.

Σημείωσις.—Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Εὐκτικῆς σχηματίζεται κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς εἰς *οίην*, καθὼς, ποιοίην, ποιοίης, ποιοίη· ποιοίημεν, ποιοίητε· ὁ σχηματισμὸς οὗτος ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ εἰς τὰ βαρύτονα· τὸ τρίτον ὅμως πληθυντικὸν μένει κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμὸν, ποιοῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
Ἐὰν ποιέω	ποιῶ	Ἐὰν πεποιήκω, πεποιήκῃς, πεποιήκῃ·
ποιέῃς	ποιῇς	πεποιήκητον, πεποιήκητον·
ποιέῃ	ποιῇ	πεποιήκωμεν, πεποιήκητε, -ήκωσι.
ποιέητον	ποιῆτον	Ἀόριστος.
ποιέητον	ποιῆτον	ποιήσω, ποιήσῃς, ποιήσῃ·
ποιέωμεν	ποιῶμεν	ποιήσητον, ποιήσητον·
ποιέητε	ποιῆτε	ποιήσωμεν, ποιήσητε, ποιήσωσι.
ποιέωσι	ποιῶσι.	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	ποιέειν	ποιεῖν.	Παρακείμενος.	πεποιηκέναι.
Ἀόριστος.		ποιῆσαι.	Μέλλων.	ποιήσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	ὁ ποιέων ποιῶν,	ἡ ποιέουσα ποιοῦσα,	τὸ ποιέον ποιοῦν.
Παρακείμεν.	ὁ πεποιηκώς,	ἡ πεποιηκυῖα,	τὸ πεποιηκός.
Ἀόριστος.	ὁ ποιήσας,	ἡ ποιήσασα,	τὸ ποιῆσαν.
Μέλλων.	ὁ ποιήσων,	ἡ ποιήσουσα,	τὸ ποιῆσον.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΩ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείνος.	
Ἀσυναίρετα.	*Συνῃρημένα.*	*Ἀσυναίρετα.*	*Συνῃρημένα.*
ποιέομαι	ποιοῦμαι	ἐποιεόμην	ἐποιούμην
ποιέῃ	ποιῇ	ἐποιέου	ἐποιοῦ
ποιέεται	ποιεῖται	ἐποιέετο	ἐποιεῖτο
ποιεόμεθον	ποιούμεθον	ἐποιεόμεθον	ἐποιούμεθον
ποιέεσθον	ποιεῖσθον	ἐποιέεσθον	ἐποιεῖσθον
ποιέεσθον	ποιεῖσθον	ἐποιεέσθην	ἐποιείσθην
ποιεόμεθα	ποιούμεθα	ἐποιεόμεθα	ἐποιούμεθα
ποιέεσθε	ποιεῖσθε	ἐποιέεσθε	ἐποιεῖσθε
ποιέονται	ποιοῦνται.	ἐποιέοντο	ἐποιοῦντο.

Παρακείμενος.

πεποίημαι, πεποίησαι, πεποίηται·
πεποιήμεθον, πεποίησθον, ησθον·
πεποιήμεθα, πεποίησθε, -ηντε.

Ὑπερσυντελικός.

ἐπεποιήμην, ἐπεποίησο, ἐπεποίητο,
ἐπεποιήμεθον, ἐπεποίησθον, ήσθην·
ἐπεποιήμεθα, ἐπεποίησθε, -ηντο.

Ἀόριστος.

ἐποιήθην, ἐποιήθης, ἐποιήθη·
ἐποιήθητον, ἐποιηθήτην·
ἐποιήθημεν, ἐποιήθητε, -ησαν.

Μέλλων.

ποιηθήσομαι ποιηθήσῃ, ποιηθήσεται·
ποιηθησόμεθον, ποιηθήσεσθον, -εσθον·
ποιηθησόμεθα, ποιηθήσεσθε, -ηντο.

Μέσος Ἀόριστος.

ἐποιησάμην, ἐποιήσω, ἐποιήσατο·
ἐποιησάμεθον, ἐποιήσασθον, -άσθην·
ἐποιησάμεθα, ἐποιήσασθε, ήσαντο·

Μέσος Μέλλων.

ποιήσομαι, ποιήσῃ, ποιήσεται·
ποιησόμεθον, ποιήσεσθον, -εσθον·
ποιησόμεθα, ποιήσεσθε, -ήσονται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ποιέου	ποιοῦ
ποιεέσθω	ποιείσθω
ποιέεσθον	ποιεῖσθον
ποιεέσθων	ποιείσθων
ποιέεσθε	ποιεῖσθε
ποιεέσθωσαν	ποιείσθωσαν.

Παρακείμενος.

πεποίησο, πεποιήσθω·
πεποίησθον, πεποιήσθων·
πεποίησθε, πεποιήσθωσαν.

Ἀόριστος.

ποιήθητι, ποιηθήτω·
ποιήθητον, ποιηθήτων·
ποιήθητε, ποιηθήτωσαν.

Μέσος Ἀόριστος.

ποίησαι ποιησάσθω· ποιήσασθον, ποιησάσθων·
ποιήσασθε, ποιησάσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ποιεοίμην	ποιοίμην
ποιέοιο	ποιοῖο
ποιέοιτο	ποιοῖτο
ποιεοίμεθον	ποιοίμεθον
ποιέοισθον	ποιοῖσθον
ποιεοίσθην	ποιοίσθην
ποιεοίμεθα	ποιοίμεθα
ποιέοισθε	ποιοῖσθε
ποιέοιντο	ποιοῖντο.

Μέλλων.

ποιηθησοίμην, ποιηθήσοιο, -σοιτο·
ποιηθησοίμεθον, -οισθον, -σοίθην.
ποιηθησοίμεθα, -οισθε, -οιντο.

Μέσος Μέλλων.

ποιησοίμην, ποιήσοιο, ποιήσοιτο·
ποιησοίμεθον, ποιήσοισθον, -οίσθην·
ποιησοίμεθα, ποιήσοισθε, ποιήσοιντο.

Παρακείμενος.

πεποιήμην, πεποιῇο, πεποιῇτο·
πεποιήμεθον, πεποιῇσθον, -ῄσθην.
πεποιήμεθα, πεποιῇσθε, -ῇντο.

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

πεποιησοίμην, πεποιήσοιο, -οιτο·
πεποιησοίμεθον, -οισθον, -οίσθην·
πεποιησοίμεθα, -ησθε, -οιντο.

Ἀόριστος.

ποιηθείην, ποιηθείης, ποιηθείη·
ποιηθείητον, ποιηθειήτην·
ποιηθείημεν, ποιηθείητε, -ησαν.

Μέσος Ἀόριστος.

ποιησαίμην, ποιήσαιο, ποιήσαιτο·
ποιησαίμεθον, ποιήσαισθον, -αίσθην
ποιησαίμεθα, ποιήσαισθε, -αιντο·

Σημείωσις.—Εἰς τὸν Παρακείμενον τῆς Εὐκτικῆς τὸ ι, χαρακτηριστικὸν αὐτῆς, ὑπογράφεται εἰς τὸ η· οὕτω καὶ εἰς τὴν Εὐκτικὴν τῶν εἰς άω, καὶ όω.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἐὰν	ποιέωμαι	ποιῶμαι
	ποιέῃ	ποιῇ
	ποιέηται	ποιῆται
	ποιεώμεθον	ποιώμεθον
	ποιέησθον	ποιῆσθον
	ποιέησθον	ποιῆσθον
	ποιεώμεθα	ποιώμεθα
	ποιέησθε	ποιῆσθε
	ποιέωνται	ποιῶνται

Παρακείμενος.

πεποιῶμαι, πεποιῇ, πεποιῆται.
πεποιώμεθον, πεποιῆσθον, -ῆσθον·
πεποιώμεθα, πεποιῆσθε, -ῶνται.

Ἀόριστος.

ποιηθῶ, ποιηθῇς, ποιηθῇ·
ποιηθῆτον, ποιηθῆτον·
ποιηθῶμεν, ποιηθῆτε, ποιηθῶσι.

Μέσος Ἀόριστος.

ποιήσωμαι, ποιήσῃ, ποιήσητε·
ποιησώμεθον, ποιήσησθον, -ησθον.
ποιησώμεθα, ποιήσησθε, -ωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	ποιέεσθαι ποιεῖσθαι.	Παρακείμενος.	πεποιῆσθαι.
Μετ' ὀλ. Μέλ.	πεποιήσεσθαι.	Ἀόριστος.	ποιηθῆναι.
Μέλλων.	ποιηθήσεσθαι.	Μέσ. Ἀόρις.	ποιήσασθαι.
		Μέσ. Μέλ.	ποιήσεσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ ποιεόμενος	ποιούμενος,
τοῦ ποιεομένου	ποιουμένου·
ἡ ποιεομένη	ποιουμένη,
τῆς ποιεομένης	ποιουμένης·
τὸ ποιεόμενον	ποιούμενον
τοῦ ποιεομένου	ποιουμένου.

Παρακείμενος.

ὁ πεποιημένος, τοῦ πεποιημένου·
ἡ πεποιημένη, τῆς πεποιημένης·
τὸ πεποιημένον, τοῦ πεποιημένου.

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

ὁ πεποιησόμενος, τοῦ πεποιησομένου·
ἡ πεποιησομένη, τῆς πεποιησομένης·
τὸ πεποιησόμενον, τοῦ πεποιησομένου.

Ἀόριστος.

ὁ ποιηθεὶς, τοῦ ποιηθέντος·
ἡ ποιηθεῖσα, τῆς ποιηθείσης·
τὸ ποιηθὲν, τοῦ ποιηθέντος.

Μέλλων.

ὁ ποιηθησόμενος, τοῦ -ομένου·
ἡ ποιηθησομένη, τῆς -ομένης·
τὸ ποιηθησόμενον, τοῦ -ομένου.

Μέσος Ἀόριστος.

ὁ ποιησάμενος, τοῦ ποιησαμένου·
ἡ ποιησαμένη, τῆς ποιησαμένης·
τὸ ποιησάμενον, τοῦ ποιησαμένου.

Μέσος Μέλλων.

ὁ ποιησόμενος τοῦ ποιησομένου·
ἡ ποιησομένη, τῆς ποιησομένης·
τὸ ποιησόμενον, τοῦ ποιησομένου.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ Α Ω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τιμάω	τιμῶ
τιμάεις	τιμᾷς
τιμάει	τιμᾷ
τιμάετον	τιμᾶτον
τιμάετον	τιμάτων
τιμάομεν	τιμῶμεν
τιμάετε	τιμᾶτε
τιμάουσι	τιμῶσι

Παρατατικός.

ἐτίμαον	ἐτίμων
ἐτίμαες	ἐτίμας
ἐτίμαε	ἐτίμα
ἐτιμάετον	ἐτιμᾶτον
ἐτιμαέτην	ἐτιμάτην
ἐτιμάομεν	ἐτιμῶμεν
ἐτιμάετε	ἐτιμᾶτε
ἐτίμαον	ἐτίμων.

Παρακείμενος.

τετίμηκα, τετίμηκας, τετίμηκε·
τετιμήκατον, τετιμήκατον·
τετιμήκαμεν, -μήκατε, -ήκασι.

Ὑπερσυντελικός.

ἐτετιμήκειν, ἐτετιμήκεις, -ήκει·
ἐτετιμήκειτον, ἐτετιμηκείτην·
ἐτετιμήκειμεν, -ήκειτε, -ήκεισαν.

Ἀόριστος.

ἐτίμησα, ἐτίμησας, ἐτίμησε·
ἐτιμήσατον, ἐτιμησάτην·
ἐτιμήσαμεν, ἐτιμήσατε, ἐτίμησαν.

Μέλλων.

τιμήσω, τιμήσεις, τιμήσει·
τιμήσετον, τιμήσετον·
τιμήσομεν, τιμήσετε, -ήσουσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τίμαε	τίμα
τιμαέτω	τιμάτω
τιμάετον	τιμᾶτον
τιμαέτων	τιμάτων
τιμάετε	τιμᾶτε

Παρακείμενος.

τετίμηκε, τετιμηκέτω·
τετιμήκετον, τετιμηκέτων·
τετιμήκετε, τετιμηκέτωσαν.

Ἀόριστος.

τίμησον τιμησάτω·

τιμαέτωσαν τιμάτωσαν.

τιμήσατον, τιμησάτων·
τιμήσατε, τιμησάτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
τιμάοιμι	τιμῷμι
τιμάοις	τιμῷς
τιμάοι	τιμῷ
τιμάοιτον	τιμῷτον
τιμαοίτην	τιμῴτην
τιμάοιμεν	τιμῷμεν
τιμάοιτε,	τιμῷτε
τιμάοιεν	τιμῷεν

Παρακείμενος.

τετιμήκοιμι, τετιμήκοις, -ήκοι.
τετιμήκοιτον, τετιμηκοίτην·
τετιμήκοιμεν, τετιμήκοιτε, -οιεν.

Ἀόριστος.

τιμήσαιμι, τιμήσαις, τιμήσαι·
τιμήσαιτον, τιμησαίτην·
τιμήσαιμεν, τιμήσαιτε, τιμήσαιεν.

Μέλλων.

τιμήσοιμι, τιμήσοις, τιμήσοι τιμήσοιτον, τιμησοίτην·
τιμήσοιμεν, τιμήσοιτε, τιμήσοιεν.

Σημείωσις.—Ὁ Ἐνεςὼς τῆς Εὐκτικῆς σχηματίζεται κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς εἰς ῴην, καθὼς, τιμῴην, τιμῴης, τιμῴη, τιμῴημεν, τιμῴητε· τὸ τρίτον μένει κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμόν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
Ἐὰν τιμάω	τιμῶ
τιμάῃς	τιμᾷς
τιμάῃ	τιμᾷ
τιμάητον	τιμᾶτον
τιμάητον	τιμᾶτον
τιμάωμεν	τιμῶμεν
τιμάητε	τιμᾶτε
τιμάωσι	τιμῶσι.

Παρακείμενος.

Ἐὰν τετιμήκω, τετιμήκῃς, τετιμήκῃ·
τετιμήκητον, τετιμήκητον·
τετιμήκωμεν, τετιμήκητε, -ήκωσι.

Ἀόριστος.

Ἐὰν τιμήσω, τιμήσῃς, τιμήσῃ·
τιμήσητον, τιμήσητον·
τιμήσωμεν, τιμήσητε, τιμήσωσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. τιμάειν τιμᾷν. Παρακείμενος. τετιμηκέναι.
Ἀόριστος. τιμῆσαι. Μέλλων. τιμήσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	
ὁ τιμάων	τιμῶν
τοῦ τιμάοντος	τιμῶντος
ἡ τιμάουσα	τιμῶσα
τῆς τιμαούσης	τιμώσης
τὸ τιμάον	τιμῶν
τοῦ τιμάοντος	τιμῶντος.

Παρακείμενος.

ὁ τετιμηκὼς, τοῦ τετιμηκότος.
ἡ τετιμηκυῖα, τῆς τετιμηκυίας.
τὸ τετιμηκὸς, τοῦ τετιμηκότος.

Ἀόριστος.

ὁ τιμήσας, τοῦ τιμήσαντος·
ἡ τιμήσασα, τῆς τιμησάσης·
τὸ τιμῆσαν, τοῦ τιμήσαντος.

Μέλλων.

ὁ τιμήσων, τοῦ τιμήσοντος· ἡ τιμήσουσα, τῆς τιμησούσης·
τὸ τιμῆσον, τοῦ τιμήσοντος.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΩ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρατατικός.	
τιμάομαι	τιμῶμαι	ἐτιμαόμην	ἐτιμώμην
τιμάῃ	τιμᾷ	ἐτιμάου	ἐτιμῶ
τιμάεται	τιμᾶται	ἐτιμάετο	ἐτιμᾶτο
τιμαόμεθον	τιμώμεθον	ἐτιμαόμεθον	ἐτιμώμεθον
τιμάεσθον	τιμᾶσθον	ἐτιμάεσθον	ἐτιμᾶσθον
τιμάεσθον	τιμᾶσθον	ἐτιμαέσθην	ἐτιμάσθην
τιμαόμεθα	τιμώμεθα	ἐτιμαόμεθα	ἐτιμώμεθα
τιμάεσθε	τιμᾶσθε	ἐτιμάεσθε	ἐτιμᾶσθε
τιμάονται	τιμῶνται.	ἐτιμάοντο	ἐτιμῶντο.

Παρακείμενος

τετίμημαι, τετίμησαι, τετίμηται
τετιμήμεθον, τετίμησθον, -ησθον·
τετιμήμεθα, τετίμησθε, τετίμηνται.

Ὑπερσυντελικός.

ἐτετιμήμην, ἐτετίμησο, -ητο.
ἐτετιμήμεθον, -ησθον, -ήσθην·
ἐτετιμήμεθα, ἐτετίμησθε, -ηντο.

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

τετιμήσομαι, τετιμήσῃ, -εται.
τετιμησόμεθον, -ήσεσθον, -ήσεσθον·
τετιμησόμεθα, -ήσεσθε, -ήσονται·

Ἀόριστος.

ἐτιμήθην, ἐτιμήθης, ἐτιμήθη·
ἐτιμήθητον, ἐτιμηθήτην·
ἐτιμήθημεν, ἐτιμήθητε, -ησαν.

Μέλλων.

τιμηθήσομαι, τιμηθήσῃ, -ήσεται·
τιμηθησόμεθον, ήσεσθον, -ήσεσθον·
τιμηθησόμεθα, -ήσεσθε, -ήσονται.

Μέσος Ἀόριστος.

ἐτιμησάμην, ἐτιμήσω, -ήσατο.
ἐτιμησάμεθον, -ήσασθον, -ησάσθην.
ἐτιμησάμεθα, -ήσασθε, -ήσαντο.

Μέσος Μέλλων.

τιμήσομαι, τιμήσῃ, τιμήσεται· τιμησόμεθον, τιμήσεσθον, -ήσεσθον·
τιμησόμεθα, τιμήσεσθε, τιμήσονται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
τιμάου	τιμῶ
τιμαέσθω	τιμάσθω
τιμάεσθον	τιμᾶσθον
τιμαέσθων	τιμάσθων
τιμάεσθε	τιμᾶσθε
τιμαέσθωσαν	τιμάσθωσαν.

Παρακείμενος.

τετίμησο, τετιμήσθω·
τετίμησθον, τετιμήσθων·
τετίμησθε, τετιμήσθωσαν.

Ἀόριστος.

τιμήθητι, τιμηθήτω·
τιμήθητον, τιμηθήτων·
τιμήθητε, τιμηθήτωσαν.

Μέσος Ἀόριστος.

τίμησαι, τιμησάσθω· τιμήσασθον, τιμησάσθων.
τιμήσασθε, τιμησάσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	
τιμαοίμην	τιμῴμην
τιμάοιο	τιμῷο

Παρακείμενος.

τετιμήμην, τετιμῇο, τετιμῇτο·
τετιμήμεθον, τετιμῇσθον, -ῄσθην·

τιμάοιτο	τιμῷτο	τετιμήμεθα, τετιμῇσθε, τετιμῇντο.
τιμαοίμεθον	τιμώμεθον	Μετ' ὀλίγον Μέλλων.
τιμάοισθον	τιμῷσθον	τετιμησοίμην, τετιμήσοιο, -ήσητο.
τιμαοίσθην	τιμώσθην	τετιμησοίμεθον, -οισθον, -οίσθην.
τιμαοίμεθα	τιμώμεθα	τετιμησοίμεθα, τετιμήσοισθε, -οιντο.
τιμάοισθε	τιμῷσθε	Ἀόριστος.
τιμάοιντο	τιμῷντο	τιμηθείην, τιμηθείης, τιμηθείη·

Μέλλων.

τιμηθησοίμην, τιμηθήσοιο, -οιτο·
τιμηθησοίμεθον, -οισθον -οίσθην·
τιμηθησοίμεθα, -οισθε -οιντο·

Μέσος Ἀόριστος.

τιμησαίμην, τιμήσαιο, -αιτο·
τιμησαίμεθον, τιμήσεσθον, -έσθην·
τιμησαίμεθα, -αισθε, -αιντο.

τιμηθείητον, τιμηθειήτην·
τιμηθείημεν, τιμηθείητε, -είησαν.

Μέσος Μέλλων.

τιμησοίμην, τιμήσοιο, τιμήσοιτο·
τιμησοίμεθον, τιμήσοισθον, -οίσθην.
τιμησοίμεθα, τοιμήσοισθε, -οιντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἐὰν τιμάωμαι	τιμῶμαι
τιμάῃ	τιμᾷ
τιμάηται	τιμᾶται
τιμαώμεθον	τιμώμεθον
τιμάησθον	τιμᾶσθον
τιμάησθον	τιμᾶσθον
τιμαώμεθα	τιμώμεθα
τιμάησθε	τιμᾶσθε
τιμάωνται	τιμῶνται.

Παρακείμενος.

Ἐὰν τετιμῶμαι, τετιμῇ, τετιμῆται·
τιτιμώμεθον, τετιμῆσθον, -ῆσθον.
τετιμώμεθα, τετιμῆσθε, ῶνται.

Ἀόριστος.

τιμηθῶ, τιμηθῇς, τιμηθῇ·
τιμηθῆτον, τιμηθῆτον·
τιμηθῶμεν, τιμηθῆτε, τιμηθῶσι.

Μέσος Ἀόριστος.

τιμήσομαι, τιμήσῃ, τιμήσηται·
τιμησόμεθον, τιμήσησθον, -ησθον·
τιμησόμεθα, τιμήσησθε, τιμήσωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	τιμάεσθαι τιμᾶσθαι.	Παρακείμενος.	τετιμῆσθαι.
Μετ' ὀλ. Μ.	τετιμήσεσθαι.	Ἀόριστος.	τιμηθῆναι.
Μέλλων.	τιμηθήσεσθαι	Μέσος Ἀόριστος.	τιμήσασθαι.
Μέσ. Μέλλων.	τιμήσεσθαι.		

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ τιμαόμενος	τιμώμενος,
τοῦ τιμαομένου	τιμωμένου·
ἡ τιμαομένη	τιμωμένη,
τῆς τιμαομένης	τιμωμένης·
τὸ τιμαόμενον	τιμώμενον,
τοῦ τιμαομένου	τιμωμένου.

Παρακείμενος.

ὁ τετιμημένος, τοῦ τετιμημένου.
ἡ τετιμημένη, τῆς τετιμημένης·
τὸ τετιμημένον, τοῦ τετιμημένου.

Μετ' ὀλ. Μέλλων.

ὁ τετιμησόμενος, τοῦ τετιμησομένου·
ἡ τετιμησομένη, τῆς τετιμησομένης·
τὸ τετιμησόμενον, τοῦ τετιμησομένου.

Ἀόριστος.	Μέλλων.
ὁ τιμηθεὶς, τοῦ τιμηθέντος·	ὁ τιμηθησόμενος, τοῦ τιμηθησομένου·
ἡ τιμηθεῖσα, τῆς τιμηθείσης·	ἡ τιμηθησομένη, τῆς τιμηθησομένης·
τὸ τιμηθὲν, τοῦ τιμηθέντος.	τὸ τιμηθησόμενον, τοῦ τιμηθησομένου.
Μέσος Ἀόριστος.	**Μέσος Μέλλων.**
ὁ τιμησάμενος, τοῦ τιμησαμένου·	ὁ τιμησόμενος, τοῦ τιμησομένου·
ἡ τιμησαμένη, τῆς τιμησαμένης·	ἡ τιμησομένη, τῆς τιμησομένης·
τὸ τιμησάμενον, τοῦ τιμησαμένου.	τὸ τιμησόμενον, τοῦ τιμησομένου.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ Ο Ω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρατατικός.	
Ἀσυναίρ.	*Συνῃρημένα.*	*Ἀσυναίρετα.*	*Συνῃρημένα.*
χρυσόω	χρυσῶ	ἐχρύσοον	ἐχρύσουν
χρυσόεις	χρυσοῖς	ἐχρύσοες	ἐχρύσους
χρυσόει	χρυσοῖ	ἐχρύσοε	ἐχρύσου
χρυσόετον	χρυσοῦτον	ἐχρυσόετον	ἐχρυσοῦτον
χρυσόετον	χρυσοῦτον	ἐχρυσοέτην	ἐχρυσούτην
χρυσόομεν	χρυσοῦμεν	ἐχρυσόομεν	ἐχρυσοῦμεν
χουσόετε	χρυσοῦτε	ἐχρυσόετε	ἐχρυσοῦτε
χρυσόουσι	χρυσοῦσι.	ἐχρύσοον	ἐχρύσουν.

Παρακείμενος.	Ὑπερσυντελικός.
κεχρύσωκα, κεχρύσωκας, -ωκε·	ἐκεχρυσώκειν, ἐκεχρυσώκεις, -ώκει.
κεχρυσώκατον, κεχρυσώκατον·	ἐκεχρυσώκειτον, ἐκεχρυσωκείτην·
κεχρυσώκαμεν -ατε -ασι.	ἐκεχρυσώκειμεν, -ειτε, -εισαν.
Ἀόριστος	**Μέλλων**
ἐχρύσωσα, ἐχρύσωσας, ἐχρύσωσε·	χρυσώσω, χρυσώσεις, χρυσώσει·
ἐχρυσώσατον, ἐχρυσωσάτην.	χρυσώσετον, χρυσώσετον·
ἐχρυσώσαμεν, ἐχρυσώσατε, -ωσαν.	χρυσώσομεν, χρυσώσετε, -ώσουσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
χρύσοε	χρύσου	κεχρύσωκε, κεχρυσωκέτω·
χρυσοέτω	χρυσούτω	κεχρυσώκετον, κεχρυσωκέτων·
χρυσόετον	χρυσοῦτον	κεχρυσώκετε, κεχρυσωκέτωσαν.
χρυσοέτων	χρυσούτων	**Ἀόριστος.**
χρυσόετε	χρυσοῦτε	χρύσωσον, χρυσωσάτω,
χρυσοέτωσαν	χρυσούτωσαν.	χρυσώσατον, χρυσωσάτων·
		χρυσώσατε, χρυσωσάτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
χρυσόοιμι	χρυσοῖμι	κεχρυσώκοιμι, -ώκεις, -ώκει.
χρυσόοις	χρυσοῖς	κεχρυσώκοιτον, κεχρυσωκοίτην·

χρυσόοι	χρυσοῖ	κεχρυσώκοιμεν, -ώκοιτε, -ώκοιεν·
χρυσόοιτον	χρυσοῖτον	Ἀόριστος.
χρυσοοίτην	χρυσοίτην	χρυσώσαιμι, χρυσώσαις, -ώσαι·
χρυσόοιμεν	χρυσοῖμεν	χρυσώσαιτον, χρυσωσαίτην·
χρυσόοιτε	χρυσοῖτε	χρυσώσαιμεν, χρυσώσαιτε, -ώσαιεν.
χρυσόοιεν	χρυσοῖεν.	

Μέλλων.

χρυσώσοιμι, χρυσώσοις, χρυσώσοι· χρυσώσοιτον, χρυσωσοίτην. χρυσώσοιμεν, χρυσώσοιτε, χρυσώσοιεν.

Σημείωσις.—Ὁ Ἀττικὸς σχηματισμὸς τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Εὐκτικῆς εἶναι καὶ ἐνταῦθα καθὼς εἰς τὰ εω, χρυσοίην, χρυσοίης, κ.τ.λ.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
Ἐὰν χρυσόω	χρυσῶ	κεχρυσώκω, κεχρυσώκῃς, -ώκῃ.
χρυσόῃς	χρυσοῖς	κεχρυσώκητον, κεχρυσώκητον·
χρυσόῃ	χρυσοῖ	κεχρυσώκωμεν, -ώκητε, -ώκωσιν.
χρυσόητον	χρυσῶτον	Ἀόριστος.
χρυσόητον	χρυσῶτον·	χρυσώσω, χρυσώσῃς, χρυσώσῃ.
χρυσόωμεν	χρυσῶμεν	χρυσώσητον, χρυσώσητον·
χρυσόητε	χρυσῶτε	χρυσώσωμεν, χρυσώσητε, -ώσωσι.
χρυσόωσι	χρυσῶσι.	

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεςώς.	χρυσόειν	χρυσοῦν.	Παρακείμενος.	κεχρυσωκέναι.
Ἀόριςος.	χρυσῶσαι.		Μέλλων.	χρυσώσειν.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.		Παρακείμενος.
ὁ χρυσόων	χρυσῶν	ὁ κεχρυσωκώς, τοῦ κεχρυσωκότος·
τοῦ χρυσόοντος	χρυσοῦντος	ἡ κεχρυσωκυῖα, τῆς κεχρυσωκυίας·
ἡ χρυσόουσα	χρυσοῦσα	τὸ κεχρυσωκός, τοῦ κεχρυσωκότος.
τῆς χρυσοούσης	χρυσούσης	Ἀόριστος.
τὸ χρυσόον	χρυσοῦν	ὁ χρυσώσας, τοῦ χρυσώσαντος·
τοῦ χρυσόοντος	χρυσοῦντος.	ἡ χρυσώσασα, τῆς χρυσωσάσης·
		τὸ χρυσῶσαν, τοῦ χρυσώσαντος.

Μέλλων.

ὁ χρυσώσων, τοῦ χρυσώσοντος· ἡ χρυσώσουσα, τῆς χρυσωσούσης. τὸ χρυσῶσον, τοῦ χρυσώσοντος.

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΩ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρατατικός.	
χρυσόομαι	χρυσοῦμαι	ἐχρυσοόμην	ἐχρυσούμην
χρυσόῃ	χρυσοῖ	ἐχρυσόου	ἐχρυσοῦ

χρυσόεται	χρυσοῦται	ἐχρυσόετο	ἐχρυσοῦτο
χρυσοόμεθον	χρυσούμεθον	ἐχρυσοόμεθον	ἐχρυσούμεθον
χρυσόεσθον	χρυσοῦσθον	ἐχρυσόεσθον	ἐχρυσοῦσθον
χρυσόεσθον	χρυσοῦσθον	ἐχρυσοέσθην	ἐχρυσούσθην
χρυσοόμεθα	χρυσούμεθα	ἐχρυσοόμεθα	ἐχρυσούμεθα
χρυσόεσθε	χρυσοῦσθε	ἐχρυσόεσθε	ἐχρυσοῦσθε
χρυσόονται	χρυσοῦνται	ἐχρυσόοντο	ἐχρυσοῦντο.

Παρακείμενος.

κεχρύσωμαι, κεχρύσωσαι, -ωται·
κεχρυσώμεθον, -ωσθον, -ωσθον·
κεχρυσώμεθα, -ωσθε, -ωνται.

Ὑπερσυντελικός.

ἐκεχρυσώμην, -ύσωσο, -ύσωτο·
ἐκεχρυσώμεθον, -ωσθον, -ώσθην.
ἐκεχρυσώμεθα, -ωσθε, -ωντο.

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

κεχρυσώσομαι, -ώσῃ, -εται·
κεχρυσωσόμεθον, -ώσεσθον, -ώσεσθον·
κεχρυσωσόμεθα, -ώσεσθε, -ώσονται.

Ἀόριστος.

ἐχρυσώθην, ἐχρυσώθης, -ώθη·
ἐχρυσώθητον, ἐχρυσωθήτην·
ἐχρυσώθημεν, -ώθητε, -ώθησαν.

Μέλλων

χρυσωθήσομαι, -ωθήσῃ, -ωθήσεται·
χρυσωθησόμεθον, ήσεσθον, -ήσεσθον·
χρυσωθησόμεθα, -ήσεσθε, -ήσονται.

Μέσος Ἀόριστος.

ἐχρυσωσάμην, -ώσω, -ώσατο.
ἐχρυσωσάμεθον, -ασθον, -άσθην·
ἐχρυσωσάμεθα, -ασθε, -αντο.

Μέσος Μέλλων.

χρυσώσομαι, χρυσώσῃ, χρυσώσεται χρυσωσόμεθον, -εσθον, -εσθον·
χρυσωσόμεθα, χρυσώσεσθε, χρυσώσονται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

χρυσόου	χρυσοῦ
χρυσοέσθω	χρυσούσθω
χρυσόεσθον	χρυσοῦσθον
χρυσοέσθων	χρυσούσθων
χρυσόεσθε	χρυσοῦσθε
χρυσοέσθωσαν	χρυσούσθωσαν.

Παρακείμενος.

κεχρύσωσο, κεχρυσώσθω·
κεχρύσωσθον, κεχρυσώσθων·
κεχρύσωσθε, κεχρυσώσθωσαν.

Ἀόριστος.

χρυσώθητι, χρυσωθήτω·
χρυσώθητον, χρυσωθήτων·
χρυσώθητε, χρυσωθήτωσαν.

Μέσος Ἀόριστος.

χρύσωσαι, χρυσωσάσθω· χρυσώσασθον, χρυσωσάσθων·
χρυσώσασθε, χρυσωσάσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

χρυσοοίμην	χρυσοίμην
χρυσόοιο	χρυσοῖο
χρυσόοιτο	χρυσοῖτο
χρυσοοίμεθον	χρυσοίμεθον
χρυσόοισθον	χρυσοῖσθον
χρυσοοίσθην	χρυσοίσθην
χρυσοοίμεθα	χρυσοίμεθα

Παρακείμενος.

κεχρυσῴμην, κεχρυσῷο, -ῷτο·
κεχρυσῴμεθον, -ῷσθον, -ῴσθην·
κεχρυσῴμεθα, -ῷσθε, -ῷντο.

Μετ' ὀλ. Μέλλων.

κεχρυσωσοίμην, -ώσοιο, -οιτο·
κεχρυσωσοίμεθον, -οισθον, -οίσθην.
κεχρυσωσοίμεθα, -οισθε, -οιντο.

χρυσόοισθε	χρυσοῖσθε
χρυσόοιντο	χρυσοῖντο.

Μέλλων.

χρυσωθησοίμην, χρυσωθήσοιο, -οιτο·
χρυσωθησοίμεθον, -οισθον, -οίσθην·
χρυσωθησοίμεθα, -οισθε, -οιντο.

Μέσος Μέλλων.

χρυσωσοίμην, χρυσώσοιο, χρυσώσοιτο·
χρυσωσοίμεθον, χρυσώσοισθον, -οίσθην·
χρυσωσοίμεθα, χρυσώσοισθε, -ώσοιντο.

Ἀόριστος.

χρυσωθείην, χρυσωθείης, -ωθείη·
χρυσωθείητον, χρυσωθειήτην·
χρυσωθείημεν, χρυσωθείητε, -εισαν

Μέσος Ἀόριστος.

χρυσωσαίμην, χρυσώσαιο, -αιτο·
χρυσωσαίμεθον, -αισθον, -αίσθην·
χρυσωσαίμεθα, -αισθε, -αιντο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἐὰν χρυσόωμαι	χρυσῶμαι
χρυσόῃ	χρυσοῖ
χρυσόηται	χρυσῶται
χρυσοώμεθον	χρυσώμεθον
χρυσόησθον	χρυσῶσθον
χρυσόησθον	χρυσῶσθον
χρυσοώμεθα	χρυσώμεθα
χρυσόησθε	χρυσῶσθε
χρυσόωνται	χρυσῶνται.

Παρακείμενος.

Ἐὰν κεχρυσῶμαι, κεχρυσῇ, -ῶται·
κεχρυσώμεθον, -ῶσθον, -ῶσθον·
κεχρυσώμεθα, -ῶσθε, -ῶνται.

Ἀόριστος.

χρυσωθῶ, χρυσωθῇς, -ωθῇ·
χρυσωθῆτον, χρυσωθῆτον·
χρυσωθῶμεν, -ωθῆτε, -ωθῶσι.

Μέσος Ἀόριστος.

Ἐὰν χρυσώσωμαι, χρυσώσῃ, -ηται· χρυσωσώμεθον, -ησθον, -ησθον·
χρυσωσώμεθα, χρυσώσησθε, χρυσώσωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.	χρυσόεσθαι χρυσοῦσθαι	Παρακείμενος.	κεχρυσῶσθαι.
Μετ' ὀλ. Μέλλων	κεχρυσώσεσθαι.	Ἀόριστος.	χρυσωθῆναι.
Μέλλων.	χρυσωθήσεσθαι.	Μέσ. Ἀόρ.	χρυσώσασθαι.
Μέσος Μέλλων.	χρυσώσεσθαι.		

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ χρυσοόμενος	χρυσούμενος,
τοῦ χρυσοομένου	χρυσουμένου·
ἡ χρυσοομένη	χρυσουμένη,
τῆς χρυσοομένης	χρυσουμένης·
τὸ χρυσοόμενον	χρυσούμενον,
τοῦ χρυσοομένου	χρυσουμένου

Ἀόριστος.

ὁ χρυσωθεὶς, τοῦ χρυσωθέντος·
ἡ χρυσωθεῖσα, τῆς χρυσωθείσης·
τὸ χρυσωθὲν, τοῦ χρυσωθέντος·

Παρακείμενος.

ὁ κεχρυσωμένος, τοῦ κεχρυσωμένου.
ἡ κεχρυσωμένη, τῆς κεχρυσωμένης·
τὸ κεχρυσωμένον, τοῦ κεχρυσωμένου.

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

ὁ κεχρυσωσόμενος, τοῦ -ωσομένου·
ἡ κεχρυσωσομένη, τῆς -ωσομένης·
τὸ κεχρυσωσόμενον, τοῦ -ωσομένου.

Μέλλων.

ὁ χρυσωθησόμενος, τοῦ -ομένου·
ἡ χρυσωθησομένη, τῆς -ομένης·
τὸ χρυσωθησόμενον, τοῦ -ομένου·

Μέσος Ἀόριστος.	Μέσος Μέλλων.
ὁ χρυσωσάμενος, τοῦ -ωσαμένου	ὁ χρυσωσόμενος, τοῦ -ωσομένου·
ἡ χρυσωσαμένη, τῆς -ωσαμένης	ἡ χρυσωσομένη, τῆς -ωσομένης·
τὸ χρυσωσάμενον, τοῦ -οσαμένου	τὸ χρυσωσόμενον, τοῦ -ωσομένου.

Εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα σημειοῦνται αἱ συναιρέσεις τὰς ὁποίας λαμβάνει τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆεν ἑκάστου χρόνου καὶ ἡ κατάληξις αὐτοῦ εἰς τὰ εἰς *έω*, *άω*, καὶ *όω* ῥήματα· ἡ δευτέρα στήλη περιέχει τὰς συναιρέσεις.

Χαρακτηριστικὸν ε			Χαρακτηριστικὸν α			Χαρακτηριστικὸν ο	
ε	ει		ε	α		ε	ου
ο	ου		ο	ω		ο	ου
η	η		η	α		η	ω
ω	ω		ω	ω		ω	ω
ει	ει		ει	ᾳ		ει	οι
οι	οι		οι	ῳ		οι	οι
ου	ου		ου	ω		ου	ου
ῃ	ῃ		ῃ	ᾳ		ῃ	οι

Σημείωσις.—Ἡ κατάληξις *ον*, τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἀορίστου ἐσχηματίζετο εἰς *σαν*, ἀπὸ ἀρχαίας τινὰς διαλέκτους, καθὼς, ἐτύπτωσαν, ἐτύψασαν, ἤλθοσαν, εἴδοσαν, ἐδολιοῦσαν· ἐντεῦθεν διέμεινεν ὁ σχηματισμὸς οὗτος εἰς τοὺς Ἀλεξανδρινοὺς συγγραφεῖς, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μάλιστα Παλαιὰν διαθήκην καὶ εἰς τὴν Νέαν.

Οὕτως ἐσχημάτιζον καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς Εὐκτικῆς εἰς *οισαν*, *αισαν*, ἀντὶ *οιεν*, *αιεν*.

Ἡ κατάληξις *εθα* τοῦ πρώτου πληθυντικοῦ προσώπου ἐγίνετο μὲ παρένθεσιν τοῦ *σ*, πρὸ τοῦ *θ*, Δωρικῶς καὶ Ἰωνικῶς, καθὼς, ἐρχόμεσθα, λεγόμεσθα. Ὁ σχηματισμὸς οὗτος σώζεται καὶ τὴν σήμερον εἰς πολλὰ μέρη.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΜΙ.

Τὰ εἰς *μι*, ῥήματα παράγονται ἀπὸ βαρυτόνων ληγόντων εἰς *έω*, *άω*, *ύω*, *όω*, καὶ σχηματίζονται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ά. Ἡ κατάληξις *ω*, μεταβάλλεται εἰς *μι*.

β΄. Ἡ βραχεῖα παραλήγουσα τοῦ βαρυτόνου τρέπεται εἰς μακρὰν, ἤγουν, τὸ *ε* ἢ τὸ *α* εἰς *η*· τὸ *ο* εἰς *ω*.

γ΄. Προστίθεται *ι* εἰς τὴν ἀρχήν· καὶ ἐὰν τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου, τὸ σύμφωνον τοῦτο βάλλεται καὶ πρὸ τοῦ *ι*, ἢ ὁποῖον εἶναι, ἢ μεταβαλλόμενον εἰς ψιλὸν, ἐὰν ἦναι δασύ· οὕτω ἀπὸ τὸ θέω γίνεται τίθημι· ἀπὸ τὸ δόω, δίδωμι.

δ΄. Ἐὰν δὲ τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος ἢ ἀπὸ *πτ*, *στ*, τότε βάλλεται μόνον τὸ *ι* δασυνόμενον· οὕτως ἀπὸ τοῦ ἕω, γίνεται

ἵημι· ἀπὸ τοῦ *πτάω* ἵπτημι (ὅθεν τὸ ἵπταμαι). ἀπὸ τοῦ στάω, ἵστημι.

ἑ. Ὅταν ἡ ῥίζα τοῦ ἀρχικοῦ ῥήματος λήγῃ εἰς ἀμετάβολον ἢ εἰς ἄφωνον, τὸ ἐκ τούτου παραγόμενον εἰς *μι* προσλαμβάνει τὴν συλλαβὴν *νυ*, καθὼς δείκω, δείκνυμι· ζεύγω, ζεύγνυμι· πτάρω, πτάρνυμι· ἐὰν δὲ τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς ῥίζης ἦναι φωνῆεν, τὸ ἀπὸ τοιούτου ῥήματος παραγόμενον εἰς *νύω* ἢ *νυμι*, διπλασιάζει τὸ *ν*, καθὼς, σβέω, σβεννύω, σβέννυμι· κορέω, κορεννύω, κορέννυμι· ἀμφιέω, ἀμφιεννύω, ἀμφιέννυμι. Καὶ τὸ ο τῆς παραληγούσης τοῦ ἀρχικοῦ ῥήματος μεταβάλλεται εἰς ω, καθὼς, χόω, χωννύω, χώννυμι· χρόω, χρωννύω, χρώννυμι· ςρόω, στρωννύω, στρώννυμι.

Καὶ ἀπὸ βαρυτόνων ὑπερδισυλλάβων παράγονται εἰς *μι*, μεταβαλλομένης πάντοτε τῆς βραχείας παραληγούσης εἰς μακρὰν, καθὼς, ὀνέω, ὄνημι· εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ποιηταὶ κάμνουσιν ἐνίοτε καὶ διπλασιασμὸν τῶν δύο ἀρκτικῶν γραμμάτων μὲ προσθήκην ἐνίοτε τοῦ *ι*, καθὼς, ὀνίνημι· ἀλάω, ἀλάλημι· ἀχέω, ἀκάχημι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΩ.

ΤΙΘΗΜΙ ΕΚ ΤΟΥ Θέω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τίθημι, τίθης, τίθησι· τίθεμεν, τίθετε, τιθεῖσι, ἢ τιθέασι.
Δ. Τίθετον, τίθετον.

Παρατατικός.

ἐτίθην, ἐτίθης, ἐτίθη ἐτίθεμεν, ἐτίθετε, ἐτίθεσαν.
Δ. ἐτίθετον, ἐτιθέτην.

Ἀόριστος.

ἔθην, ἔθης, ἔθη· ἔθετον, ἐθέτην· ἔθεμεν, ἔθετε, ἔθεσαν.

Ὁ Παρακείμενος τέθεικα, ὁ Ὑπερσυντελικὸς ἐτεθείκειν, ὁ Ἀόριστος ἔθηκα, ὁ Μέλλων θήσω, γίνονται ἀπὸ τοῦ βαρυτόνου θέω, καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα· σημειωτέον μόνον ὅτι οἱ τρεῖς οὗτοι ἀόριστοι τῶν εἰς *μι* λήγουσιν εἰς *κα*, ὡς, ἔθηκα, ἔδωκα, ἧκα, καὶ ὅτι ἡ παραλήγουσα *ει* τοῦ Παρακειμένου ἔμεινε κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν, ἥτις μετήλλαττεν ἐνίοτε τὴν *ει* καὶ τὸ *η*.

Ὁ Παρακείμενος τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων γίνεται ἀπὸ τοῦ Παρακειμένου τῆς Ὁριστικῆς, καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα.

Τὸ συνῃρημένον τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τιθεῖσι εἶναι τὸ εὔχρηστον· οὕτω καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἵστασι, διδοῦσι, δεικνῦσι. Σχηματίζεται δὲ οὕτως εἰς ἀποφυγὴν τῆς κακοφωνίας τι-

θέντσι, ἱστάντσι, διδόντσι, δεικνύντσι, κ.τ.λ. Γίνονται δὲ ἔτι κατὰ τροπὴν τοῦ ν εἰς α ἰωνικῶς καὶ ἀποβολὴν τοῦ τ, τιθέασι, διδόασι, δεικνύασι, κ.τ.λ.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι σχηματίζονται καὶ εἰς τὴν Ὁριστικὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις, ὡς εἰς τὰ βαρύτονα.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

(τίθετι), τίθει, τιθέτω· τίθετον, τιθέτων· τίθετε, τιθέτωσαν.

Ἀόριστος β'.

θὲς, θέτω· θέτον, θέτων· θέτε, θέτωσαν.

Σημειωτέον ὅτι οἱ Ἀόριστοι τῆς προστακτικῆς λήγουσιν εἰς θι, ὅπου ὅμως συμπίπτουσι δύο θ, τρέπεται τὸ δεύτερον εἰς τ· ὅθεν τίθετι, τύφθητι, ἀντὶ τίθεθι, τύφθηθι.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τιθείην, τιθείης, τιθείη· τιθείημεν, τιθείητε, τιθείησαν, ἢ
Δ. τιθείητον, τιθειήτην· τιθεῖμεν, τιθεῖτε, τιθεῖεν, καὶ
Δυϊκῶς. τιθεῖτον, τιθείτην.

Ἀόριστος β'.

θείην, θείης, θείη· θείημεν, θείητε, θείησαν, ἢ
Δ. θείητον, θειήτην. θεῖμεν, θεῖτε, θεῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἐὰν τιθῶ, τιθῇς, τιθῇ· τιθῆτον, τιθῆτον· τιθῶμεν τιθῆτε, τιθῶσι.

Ἀόριστος β'.

ἐὰν θῶ, θῇς, θῇ· θῆτον, θῆτον. θῶμεν, θῆτε, θῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. τιθέναι. Ἀόριστος β'. θεῖναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ τιθεὶς, ἡ τιθεῖσα, τὸ τιθέν.

Ἀόριστος β'.

ὁ θεὶς, ἡ θεῖσα, τὸ θέν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τίθεμαι, τίθεσαι, ἢ τίθῃ, τίθεται· τιθέμεθα, τίθεσθε, τίθενται.
Δ. τιθέμεθον, τίθεσθον, τίθεσθον.

Παρατατικός.

ἐτιθέμην, ἐτίθεσο, ἢ ἐτίθου, ἐτίθετο· ἐτιθέμεθα, ἐτίθεσθε, ἐτίθεντο.
Δ. ἐτιθέμεθον, ἐτίθεσθον, ἐτιθέσθην.

Μέσος Ἀόριστος β'.

ἐθέμην, (ἔθεσο) ἔθου, ἔθετο· ἐθέμεθα, ἔθεσθε, ἔθεντο.
Δ. ἐθέμεθον, ἔθεσθον, ἐθέσθην.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτο-

να, ἀπὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ Παρακειμένου τέθεικα, ὁ παθητικὸς τέθειμαι, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ Ὑπερσυντελικὸς, ἐτεθείμην· ἀπὸ τοῦ Ἀορίστου ά. ἔθηκα, ὁ Μέσος Ἀόριςος ά. ἐθηκάμην, ἀπὸ τοῦ Μέλλοντος θήσω, ὁ Μέσος Μέλλων, θήσομαι· ἀπὸ τοῦ τέθειται ἑνικοῦ τρίτου προσώπου τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, ὁ Ἀόριστος ἐτέθην, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ Μέλλων, τεθήσομαι.. Ἐκ τούτων ὁ Μέσος Ἀόριςος ά. εὑρίσκεται μόνον εἰς τὴν Ἰωνικὴν καὶ Δωρικὴν διάλεκτον· ὁ Μέσ. Ἀόρ. β΄. εἶναι εὔχρηςος εἰς τοὺς Ἀττικούς.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τίθεσο, ἢ τίθου, τιθέσθω· τίθεσθον, τιθέσθων· τίθεσθε, τιθέσθωσαν.

Μέσος Ἀόριστος β΄.

(θέσο) θοῦ, θέσθω· θέσθον, θέσθων· θέσθε, θέσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τιθείμην, τιθεῖο, τιθεῖτο· τιθείμεθα, τιθεῖσθε, τιθεῖντο.

Δ. τιθείμεθον, τιθεῖσθον, τιθείσθην.

Μέσος Ἀόριςος. β΄.

θείμην, θεῖο, θεῖτο· θείμεθα, θεῖσθε, θεῖντο·

Δ. θείμεθον, θεῖσθον, θείσθην.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἐὰν τιθῶμαι, τιθῇ, τιθῆται· τιθώμεθα, τιθῆσθε, τιθῶνται.

Δ. τιθώμεθον, τιθῆσθον, τιθῆσθον.

Μέσος Ἀόριστος. β΄.

ἐὰν θῶμαι, θῇ, θῆται· θώμεθα, θῆσθε, θῶνται.

Δ. θώμεθον, θῆσθον, θῆσθον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. τίθεσθαι. Μέσος Ἀόριστος β΄. θέσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς. ὁ τιθέμενος, κτλ. Μέσος Ἀόρ. β΄. ὁ θέμενος, κτλ.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἐκ τῶν χρόνων τῆς Ὁριστικῆς, καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα· ἐκ τοῦ τέθεισαι δευτέρου προσώπου τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου γίνεται ὁ Παρακείμενος τῆς προστακτικῆς, τέθεισο· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τεθεῖσθαι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τεθειμένος· ὁ Παρακείμενος τῆς Εὐκτικῆς καὶ Ὑποτακτικῆς, τεθείμην, τεθῶμαι, εἶναι ἄχρηστοι· ἀπὸ τοῦ Ἀορίστου, ἐτέθην, ὁ Ἀόριστος τῆς Προστακτικῆς, τέθητι· τῆς Εὐκτικῆς, τεθείην· τῆς Ὑποτακτικῆς, τεθῶ· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τεθεῖναι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τεθείς· ἀπὸ τοῦ Μέλλοντος, τεθήσομαι, ὁ Μέλλων τῆς Εὐκτικῆς, τεθησοίμην· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τεθήσεσθαι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τεθησόμενος, κτλ.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον μορφόνονται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα ῥήματα.

Ὁ Ἐνεστὼς καὶ ὁ Μέσος Ἀόριστος β΄. τῆς Εὐκτικῆς Ἀττικῶς λαμβάνει πολλάκις τὸν σχηματισμὸν τῶν βαρυτόνων, ὡς, παρατίθοιτο, πρόσθοιτο.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΩ.

ΙΣΤΗΜΙ, ΕΚ ΤΟΥ Στάω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἵστημι, ἵστης, ἵστησι· ἵστατον, ἵστατον· ἵσταμεν, ἵστατε, ἱστᾶσι·

Παρατατικός.

ἵστην, ἵστης, ἵστη· ἵστατον, ἱστάτην· ἵσταμεν, ἵστατε, ἵστασαν.

Μέσος Ἀόριστος β΄.

ἔστην, ἔστης, ἔστη· ἔστητον, ἐστήτην· ἔστημεν, ἔστητε, ἔστησαν.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἐκ τοῦ στάω, καθὼς, Μέλλων, στήσω· Παρακείμενος, ἕστηκα· Ὑπερσυντελικὸς, ἑστήκειν, ἢ εἱστήκειν· Ἀόριστος, ἔστησα.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἵσταθι, ἱστάτω· ἵστατον, ἱστάτων· ἵστατε, ἱστάτωσαν.

Ἀόριστος β΄.

στῆθι, στήτω· στῆτον, στήτων. στῆτε, στήτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἱσταίην, ἱσταίης, ἱσταίη· ἱσταίημεν, ἱσταίητε, ἱσταίησαν, ἢ

Δ. ἱσταίητον, ἱσταιήτην. ἱσταῖμεν, ἱσταῖτε, ἱσταῖεν.

Ἀόριστος β΄.

σταίην, σταίης, σταίη σταίημεν, σταίητε, σταίησαν, καὶ

Δ. σταίητον, σταιήτην. σταῖμεν, σταῖτε, σταῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἐὰν ἱστῶ, ἱστῇς, ἱστῇ· ἐὰν ἱστῆτον, ἱστῆτον· ἱστῶμεν, ἱστῆτε, ἱστῶσι.

Ἀόριστος β΄.

ἐὰν στῶ, στῇς, στῇ· ἐὰν στῆτον, στῆτον· στῶμεν, στῆτε, στῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. ἱστάναι. Ἀόριστος β΄. στῆναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ ἱστὰς, ἡ ἱστᾶσα, τὸ ἱστάν.

Ἀόριστος β΄.

ὁ στὰς, ἡ στᾶσα, τὸ στάν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἵσταμαι, ἵστασαι, ἵσταται· ἱστάμεθα, ἵστασθε, ἵστανται.
Δ. ἱστάμεθον, ἵστασθον, ἵστασθον.

Παρατατικός.

ἱστάμην, ἵστασο, ἢ ἵστω, ἵστατω· ἱστάμεθα, ἵστασθε, ἵσταντο.
Δ. ἱστάμεθον, ἵστασθον, ἱστάσθην.

Μέσος Ἀόριστος. β΄.

ἐστάμην, (δὲν εἶναι εἰς χρῆσιν.)

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἵστατο, καὶ ἵστω, ἱστάσθω· ἵστασθε, ἱστάσθωσαν.
Δ. ἵστασθον, ἱστάσθων.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἱσταίμην, ἱσταῖο, ἱσταῖτο· ἱσταίμεθα, ἱσταῖσθε, ἱσταῖντο.
Δ. ἱσταίμεθον, ἱσταῖσθον, ἱσταίσθην.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἐὰν ἱστῶμαι, ἱστῇ, ἱστῆται· ἐὰν ἱστώμεθα, ἱστῆσθε, ἱστῶνται.
Δ. ἱστώμεθον, ἱστῆσθον, ἱστῆσθον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. ἵστασθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ ἱστάμενος, ἡ ἱσταμένη, τὸ ἱστάμενον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΕΙΣ *ΟΩ.*

ΔΙΔΩΜΙ ΕΚ ΤΟΥ *Δόω.*

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δίδωμι, δίδως, δίδωσι· δίδομεν, δίδοτε, διδόασιν, ἢ διδοῦσι.
Δ. δίδοτον, δίδοτον.

Παρατατικός.

ἐδίδων, ἐδίδως, ἐδίδω· ἐδίδομεν, ἐδίδοτε, ἐδίδοσαν.
Δ. ἐδίδοτον, ἐδιδότην.

Ἀόριστος β΄.

ἔδων, ἔδως, ἔδω· ἔδοτον, ἐδότην· ἔδομεν, ἔδοτε, ἔδοσαν.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τὸ δόω, ὡς,

Μέλλων.

δώσω, δώσεις, δώσει· δώσομεν, δώσετε, δώσουσι.
Δ. δώσετον, δώσετον.

Παρακείμενος.

δέδωκα, δέδωκας, δέδωκε· δεδώκαμεν, δεδώκατε, δεδώκασι.
Δ. δεδώκατον, δεδώκατον.

Υπερσυντελικός.

ἐδεδώκειν, ἐδεδώκεις, ἐδεδώκει· ἐδεδώκειμεν, ἐδεδώκειτε,
Δ. ἐδεδώκειτον, ἐδεδωκείτην. ἐδεδώκεισαν.

Ἀόριστος.

ἔδωκα, ἔδωκας, ἔδωκε· ἐδώκαμεν, ἐδώκατε, ἔδωκαν·
Δ. ἐδώκατον, ἐδωκάτην.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δίδοθι, διδότω· δίδοτον, διδότων· δίδοτε, διδότωσαν·

Ἀόριστος β'.

(δόθι), δὸς, δότω· δότον, δότων· δότε, δότωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

διδοίην, διδοίης, διδοίη· διδοίημεν, διδοίητε, διδοίησαν, ἢ
Δ. διδοίητον, διδοιήτην· διδοῖμεν, διδοῖτε, διδοῖεν.

Ἀόριστος β'.

δοίην, δοίης, δοίη· δοίημεν, δοίητε, δοίησαν, ἢ
Δ. δοίητον, δοιήτην. δοῖμεν, δοῖτε, δοῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἐὰν διδῶ, διδῷς, διδῷ· ἐὰν διδῶμεν, διδῶτε, διδῶσι.
Δ. διδῶτον, διδῶτον.

Ἀόριστος β'.

ἐὰν δῶ, δῷς, δῷ· δῶτον, δῶτον· δῶμεν, δῶτε, δῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. διδόναι. Ἀόριστος β'. δοῦναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ διδούς, ἡ διδοῦσα, τὸ διδόν.

Ἀόριστος β'.

ὁ δούς, ἡ δοῦσα, τὸ δόν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δίδομαι, δίδοσαι, δίδοται· διδόμεθα, δίδοσθε, δίδονται.
Δ. διδόμεθον, δίδοσθον, δίδοσθον.

Παρατατικός.

ἐδιδόμην, ἐδίδοσο, ἢ ἐδίδου, ἐδίδοτο. ἐδιδόμεθα, ἐδίδοσθε, ἐδίδοντο.
Δ. ἐδιδόμεθον, ἐδίδοσθον, ἐδιδόσθην.

Μέσος Ἀόριστος. β'.

ἐδόμην, (ἔδοσο) ἢ ἔδου ἔδοτο· ἐδόμεθα, ἔδοσθε, ἔδοντο.
Δ. ἐδόμεθον, ἔδοσθον, ἐδόσθην.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δίδοσο, διδόσθω· δίδοσθον, διδόσθων· δίδοσθε, διδόσθωσαν.

Μέσος Ἀόριστος β'.

(δόσο) δοῦ, δόσθω· δόσθον, δόσθων· δόσθε, δόσθωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

διδοίμην, διδοῖο, διδοῖτο· διδοίμεθα, διδοῖσθε, διδοῖντο.
Δ. διδοίμεθον, διδοῖσθον, διδοίσθην.

Μέσος Ἀόριστος β'.

δοίμην, δοῖο, δοῖτο· δοίμεθα, δοῖσθε, δοῖντο.
Δ. δοίμεθον, δοῖσθον, δοίσθην.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἐὰν διδῶμαι, διδῷ, διδῶται· ἐὰν διδώμεθα διδῶσθε, διδῶνται.
Δ. διδώμεθον, διδῶσθον, διδῶσθον.

Μέσος Ἀόριστος β'.

ἐὰν δῶμαι, δῷ, δῶτε· ἐὰν δώμεθα, δῶσθε, δῶνται.
Δ. δώμεθον, δῶσθον, δῶσθον.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. δίδοσθαι. Μέσος Ἀόριστος β'. δόσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ διδόμενος, ἡ διδομένη, τὸ διδόμενον.

Μέσος Ἀόριστος β'.

ὁ δόμενος, ἡ δομένη, τὸ δόμενον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΕΙΣ *ΥΩ*.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

(*Δείκνυμι ἐκ τοῦ Δεικνύω.*)

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δείκνυμι, δείκνυς, δείκνυσι· δείκνυμεν, δείκνυτε, δεικνῦσι, * δεικνύασι.
Δ. δείκνυτον, δείκνυτον.

Παρατατικός.

ἐδείκνυν, ἐδείκνυς, ἐδείκνυ· ἐδείκνυμεν, ἐδείκνυται, ἐδείκνυσαν.
Δ. ἐδείκνυτον, ἐδεικνύτην.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δείκνυθι, ἢ δείκνυ, δεικνύτω· δείκνυτε, δεικνύτωσαν.
Δ. δείκνυτον, δεικνύτων.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. δεικνύναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ δεικνύς, ἡ δεικνῦσα, τὸ δεικνύν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

'Ενεστώς.

δείκνυμαι, δείκνυσαι, δείκνυται· δεικνύμεθα, δείκνυσθε, δείκνυνται.
Δ. δεικνύμεθον, δείκνυσθον, δείκνυσθον.

Παρατατικός.

ἐδεικνύμην, ἐδείκνυσο, ἐδείκνυτο· ἐδεικνύμεθα, ἐδείκνυσθε, ἐδεί-
Δ. ἐδεικνύμεθον, ἐδείκνυσθον, ἐδεικνύσθην. κνυντο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

'Ενεστώς.

δείκνυσο, δεικνύσθω δείκνυσθε, δεικνύσθωσαν.
Δ. δείκνυσθον, δεικνύσθων.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς. δείκνυσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ δεικνύμενος, ἡ δεικνυμένη, τὸ δεικνύμενον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ *ΜΙ*, ΡΗΜΑΤΩΝ.

ά. Εἰς τὸν ἐνεργητικὸν Παρατατικὸν ἡ κατάληξις *μι*, τοῦ Ἐνεστῶτος μεταβάλλεται εἰς *ν*, τίθημι, ἐτίθην· ἵστημι, ἵστην· δίδωμι, ἐδίδων· δείκνυμι, ἐδείκνυν.

β΄. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος Ἀόριστος γίνεται ἐκ τοῦ Παρατατικοῦ, ἀποβάλλων τὸν ἀναδιπλασιασμὸν, καθὼς, ἐτίθην, ἔθην· ἐδίδων, ἔδων· ἢ λαμβάνων τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ἐὰν τὸ ῥῆμα ἄρχηται ἀπὸ ι δασυνόμενον, καθὼς, ἵστην, ἔστην. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γίνεται καὶ ὁ Μέσος Ἀόρ. β΄. ἐκ τοῦ παθητικοῦ Παρατατικοῦ, καθὼς, ἐτιθέμην, ἐθέμην· ἐδιδόμην, ἐδόμην.

γ΄. Εἰς τὸν Ἐνεστῶτα, εἰς τὸν Παρατατικὸν, καὶ εἰς τὸν Ἀόριστον β΄. τῆς ὁριστικῆς ὁ πληθυντικὸς καὶ δυϊκὸς ἀριθμὸς ἀναλαμβάνει τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος θέω, στάω, δόω, πλὴν τοῦ β΄. Ἀορίστου τοῦ ἵστημι, ὅστις φυλάττει τὸ *η* καθ' ὅλους τοὺς ἀριθμούς· τὸ δὲ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τρέπει τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ θέματος εἰς μακρὰν, ὥστε τὸ *ε* γίνεται *ει*, τὸ *ο*, *ου*, καὶ τὸ βραχὺ *α* καὶ *υ* γίνονται μακρὰ, καθὼς, τιθεῖσι, διδοῦσι, ἱστᾶσι, δεικνῦσι. Οἱ Ἴωνες ὅμως σχηματίζουσιν αὐτὸ εἰς *ασι*, καθὼς, τιθέασι, διδόασι, δεικνύασι. Βλ. καὶ Σελ. 98.

δ΄. Ὁ Ἐνεστὼς, καὶ β΄. Ἀόριστος τῆς Εὐκτικῆς προσλαμβάνουσιν ι ὁμοῦ μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆεν τοῦ θέματος, καὶ λήγουσιν εἰς *ην*, ὡς ὁ παθητικὸς Ἀόριστος τῶν εἰς ω ῥημάτων, καθὼς, τιθείην, θείην· ἱσταίην, σταίην· διδοίην, δοίην. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μορφόνονται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φω-

την, προστιθεμένης τῆς καταλήξεως *μην*, καθὼς, τιθείμην, θείμην· διδοίμην, δοίμην· τὰ δὲ εἰς *υμι* συνήθως δὲν ἔχουσιν οἴκοθεν Εὐκτικὴν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς λαμβάνουσι τὴν τοῦ βαρυτόνου θέματος, καθὼς, δεικνύοιμι, δεικνύοις, δεικνύοι, κ.τ.λ.

έ. Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ἀπαρεμφάτου εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν, λήγει πάντοτε εἰς *ναι*, καὶ ἔχει παραλήγουσαν τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος, καθὼς, τιθέναι, ἱςάναι, διδόναι, ζευγνύναι· ὁ δὲ Ἀόριςος β΄. αὐτῆς ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν λαμβάνων *ει* ἀντὶ *ο*, *η* ἀντὶ *α*, *ου* ἀντὶ *ο*, καθὼς, θεῖναι, στῆναι, δοῦναι.

ς΄. Ἡ λήγουσα τοῦ Ἐνεςῶτος καὶ Ἀορίςου β΄. τῆς Μετοχῆς μεταβάλλει τὸ *ε* τοῦ θέματος εἰς *ει*, τὸ *ο* εἰς *ου*, ἐκτείνει δὲ τὸ *α* καὶ *υ*· ὅθεν, ὁ τιθεὶς, ὁ θείς· ὁ διδοὺς, ὁ δούς· ὁ ἱςὰς, ὁ ςάς· ἡ ἱςᾶσα, ἡ ςᾶσα· ὁ δεικνὺς, ἡ δεικνῦσα.

ζ΄. Ὁ Παθητικὸς Ἐνεςὼς γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ μεταβάλλων τὴν *μι* κατάληξιν ἐκείνου εἰς *μαι*, καὶ τρέπων τὴν μακρὰν παραλήγουσαν εἰς τὸ βραχὺ φωνῆεν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θέματος, καθὼς, τίθημι, τίθεμαι (ἐκ τοῦ θέω)· ἵστημι, ἵσταμαι (ἐκ τοῦ ςάω)· δίδωμι δίδομαι (ἐκ τοῦ δόω).

ή. Ὁ παθητικὸς Παρατατικὸς γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεςῶτος, μεταβάλλων τὴν *μαι* κατάληξιν ἐκείνου εἰς *μην*, καθὼς, τίθεμαι, ἐτιθέμην· ἵςαμαι, ἱςάμην· δίδομαι, ἐδιδόμην.

θ΄. Ὁ παθητικὸς Παρακείμενος γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὡς εἰς τὰ βαρύτονα, καθὼς, τέθεικα, τέθειμαι· εἶκα, εἷμαι, ὅθεν ἀφεῖμαι, Παρακείμενος τοῦ ἵημι, ἐκ τοῦ ἕω. Ἐξαιρεῖται ὁ Παρακείμενος τοῦ ἵστημι, καὶ δίδωμι, διότι οὗτος ἀντὶ τῆς μακρᾶς παραληγούσης λαμβάνει τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος, καθὼς, ἕστηκα, ἕσταμαι, (στάω)· δέδωκα, δέδομαι, (δόω).

ί. Ὁ Ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἐκ τοῦ Παρακειμένου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, τέθειμαι, ἐτεθείμην· ἕσταμαι, ἑστάμην· δέδομαι, ἐδεδόμην.

ιά. Ὁ παθητικὸς Ἀόριςος γίνεται καὶ οὗτος ὡς εἰς τὰ βαρύτονα ἐκ τοῦ τρίτου ἑνικοῦ προσώπου τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν *ται* κατάληξιν εἰς *θην*, καθὼς, ἕςαμαι, ἐςάθην· δέδοται, ἐδόθην· τοῦ ἵημι ὅμως καὶ τίθημι ὁ Ἀόριςος ἀναλαμβάνει τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ βαρυτόνου θέματος, ὅθεν. ἀφεῖμαι, ἀφέθην (ἕω)· τέθειμαι, ἐτέθην· (θέω), κατὰ τροπὴν τοῦ *θ* εἰς τὸ ἀντίςοιχον αὐτοῦ *τ*.

ιβ΄. Ὁ Μέλλων γίνεται ἐκ τοῦ Ἀορίςου, καθὼς, ἐτέθην, τεθήσομαι· ἐςάθην, ςαθήσομαι· ἐδόθην, δοθήσομαι.

ιγ΄. Ὁ Μέσος Ἀόριστος ά. γίνεται ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ Ἀορίστου,

καθὼς, ἔθηκα, ἐθηκάμην· ἔδωκα, ἐδωκάμην· εἶναι δὲ ἄχρηστος.

Παρατηρήσεις.—ά. Εἰς τὸ ἵςημι ἡ αὔξησις ε, ἥτις βάλλεται ἀντὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ι δασύνεται καὶ προσλαμβάνει ἐνίοτε τὸ ι εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν, καθὼς, ἕςηκα, εἱςήκειν.

β'. Τὸ ἑνικὸν δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Ὁριστικῆς, καὶ τὰ τρία ἑνικὰ πρόσωπα τοῦ Παρατατικοῦ λαμβάνουσι πολλάκις τὸν συνῃρημένον σχηματισμὸν τῶν εἰς *εω*, *αω*, *οω*· καθὼς τίθημι, τιθεῖς, τιθεῖ· ἵςημι, ἱςᾷς, ἱςᾷ· δίδωμι, διδοῖς, διδοῖ· ἐτίθουν, ἐτίθεις, ἐτίθει· ἵςων, ἵςας, ἵςα· ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου.

γ'. Ἀντὶ τοῦ ἕςηκα εὑρίσκεται συχνότερα κατὰ συγκοπὴν ἕςα, ἕσταμεν, ἕσταται· εἰς δὲ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον ἑςήκασι, ἀποβάλλεται τὸ *κ*, μεταβάλλεται τὸ *η* εἰς *α*, καὶ γίνεται συναίρεσις τῶν δύο *α*, καθὼς ἑςᾶσι, καὶ εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν ἕςατον, ἑςάτην· ἕςαμεν, ἕςατε, ἕςασαν· εἰς δὲ τὸν Παρακείμενον τῆς Ἀπαρεμφάτου ἀποβάλλεται τὸ ἓν *α*, ὅθεν, ἑςάναι.

δ'. Εἰς τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς Προστακτικῆς εὑρίσκεται συχνάκις ὁ συνῃρημένος σχηματισμὸς εἰς τὸ τίθημι, ἵημι, δίδωμι, καθὼς, τίθει, ἵει, δίδου, ὡς ἐκ τοῦ τιθέω, ἕω, διδόω. Ἀντὶ ἵςαθι, εὑρίσκεται συχνότερα ἵςη· οὕτω καὶ πίμπρη, ἐμπίπλη, ζῆ, δείκνυ, ἀντὶ πίμπραθι, ἐμπίπλαθι, ζῆθι, δείκνυθι.

έ. Εἰς τὸν Ἀόριστον δεύτερον τῆς προστακτικῆς τὸ δεύτερον πρόσωπον εἶναι σχεδὸν πάντοτε θὲς, δὸς· ἀντὶ δὲ τοῦ ςῆθι εὑρίσκεται συχνάκις εἰς τὰ σύνθετα ὁ σχηματισμὸς *στα*, καθὼς, ἀνάστα, παράστα, οὕτω καὶ πρόβα, ἀντὶ πρόβηθι.

ς'. Ὁ Ἐνεστὼς καὶ Ἀόριστος β'. τῆς Εὐκτικῆς ἔχουσι συχνότερα τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, εἰς *ειμεν*, *ειτε*, *ειεν*· *αιμεν*, *αιτε*, *αιεν*· *οιμεν*, *οιτε*, *οιεν*, καθὼς, θεῖμεν, ἱςαῖμεν, δοῖμεν, κ.τ.λ. Εἰς νεωτέρους συγγραφεῖς εὑρίσκεται διδῴην, δῴην, ἀντὶ διδοίην, δοίην.

ζ'. Τὸ ἀπαρέμφατον φυλάττει τὸν ἑαυτοῦ τόνον καὶ ὅταν συντίθεται μὲ πρόθεσιν εἴτε μονοσύλλαβον, εἴτε δισύλλαβον, καθὼς, προθέσθαι, ἀποθέσθαι· κ.τ.λ. Ἡ δὲ Προστακτικὴ ὅταν ἡ πρόθεσις ἦναι δισύλλαβος, τότε μόνον ἀναβιβάζει τὸν τόνον, οἷον, ἀπόθου, κατάθου. Εἰς τὸν πληθυντικὸν ὅμως ἀριθμὸν ὁ τόνος πίπτει πάντοτε εἰς τὴν πρόθεσιν, οἷον, σύνθεσθε, πρόδοσθε, ἄφεσθε, ἐπίθεσθε.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ.

Εἶμι (*Πορεύομαι*), *ἐκ τοῦ ἴω.*

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

εἶμι, εἶς, (κοινῶς εἶ), εἶσι· ἴτον, ἴτον· ἴμεν, ἴτε, ἴασι.

Παρατατικός.

ᾔειν (κοινῶς, ᾔα, ἢ ᾖα), ᾔεις, ᾔει· ᾔειμεν, ᾔειτε, ᾔεσαν, ἢ
ἢ ᾔειν, (Ἰωνικ. ᾔϊε, ἢ ᾔεν), ᾖμεν, ᾖτε, (Ἰωνικ. ᾔϊσαν, ἢ
Δ. ᾔειτον, ᾐείτην. ᾖσαν).

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ἴθι, (εἶ) ἴτω· ἴτον, ἴτων· ἴτε, ἴτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

ἴοιμι, (ἢ ἰοίην) ἴοις, ἴοι· ἴοιτον, ἰοίτην· ἴοιμεν, ἴοιτε, ἴοιεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

ἐὰν ἴω, ἴῃς, ἴῃ· ἴητον, ἴητον· ἴωμεν, ἴητε, ἴωσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ. ἰέναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ ἰών, ἡ ἰοῦσα, τὸ ἰόν.

Σημείωσις. ά.—Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον ὁ Ἐνεστὼς, ἴεμαι, καὶ ὁ Παρατατικὸς, ἰέμην, οἱ ὁποῖοι σχηματίζονται, ὡς, τίθεμαι, ἐτιθέμην, καὶ τὸ Ἀπαρέμφατον ἴεσθαι.

β΄. Εἰς τοὺς ἐποποιοὺς εὑρίσκεται Παρατατικὸς ἤϊον, καὶ ᾖον· καὶ Μέσος Μέλλων, εἴσομαι, καὶ Μέσος Ἀόριστος εἰσάμην.

γ΄. Ὁ Ἐνεστὼς εἶμι, λαμβάνεται κατὰ σημασίαν Μέλλοντος, ἀντὶ ἐλεύσομαι· καὶ συντιθέμενος μὲ προθέσεις, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, καθὼς ἄνειμι, ἄπειμι, ἀπέξειμι, διέξειμεν.

Ἵημι, (ἐκπέμπω), ἐκ τοῦ Ἕω.

Τὸ ῥῆμα τοῦτο λαμβάνεται σχεδὸν πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἕω, καθὼς τὸ τίθημι ἐκ τοῦ θέω· λαμβάνει δὲ ι ἀντὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ, καὶ κλίνεται σχεδὸν ὡς τὸ τίθημι.

Ἐνεστώς.—Ἵημι, ἵης, ἵησι· ἵετον, ἵετον· ἵεμεν, ἵετε, ἱεῖσι, ἢ ἱᾶσι, ἐκ τοῦ ἱέασι, ὅθεν τὰ σύνθετα ἐνιᾶσιν, ἀφιᾶσι.

Παρατατικός.—Ἵην, ἵης, ἵη· ἵετον, ἱέτην· ἵεμεν, ἵετε, ἵεσαν, καὶ ἵουν (ἐκ τοῦ ἱέω), καθὼς, ἐτίθουν, ἐκ τοῦ τιθέω· ὅθεν ἀφίουν, ἢ ἠφίουν, καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν ἠφίεσαν.

Παρακείμενος.—εἷκα, εἷκας, εἷκε· εἵκατον, ἵκατον· εἵκαμεν, εἵκατε, εἵκασι, καθὼς, τέθεικα· καὶ ἄλλος σχηματισμὸς, ἕωκα, κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω, ὅθεν, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος, ἀφέωνται, παρὰ τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ.

Ὑπερσυντελικός.—εἵκειν, εἵκεις, εἵκει· εἵκειτον, εἱκείτην· εἵκειμεν, εἵκειτε, εἵκεισαν.

Μέλλων.—ἥσω, κ.τ.λ.

Ἀόριστος. ά.—ἧκα, ἧκας, ἧκε· ἥκατον, ἡκάτην· ἥκαμεν, ἥκατε, ἧκαν· καὶ Ἰωνικῶς, ἕηκα, ὅθεν, ἀ φ ῆ κ α, π α ρ ῆ κ α, π ρ ο έ η κ α.

Ἀόριστος β'.—ἧν, ἧς, ἧ· ἕτον, ἕτην· ἕμεν, ἕτε, ἕσαν, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι, εἷμεν, εἷτε, εἷσαν· ὅθεν συνθέτως ἀ φ ε ῖ μ ε ν, ἀ φ ε ῖ τ ε, ἀ φ ε ῖ σ α ν· εἰς τὸν ἑνικὸν ὅμως ἀριθμὸν εἶναι ἄχρηςος καὶ ἀναπληροῦται διὰ τοῦ Ἀορίςου ά.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.—ἵεθι, ἱέτω· ἵετον, ἱέτων· ἵετε, ἱέτωσαν· ἢ ἵει, ἐκ τοῦ ἱέω, καθὼς, τίθει ἐκ τοῦ τιθέω.

Ἀόριστος β'.—ἕς, ἕτω· ἕτον, ἕτων· ἕτε, ἕτωσαν· ὅθεν τὰ σύνθετα, ἄ φ ε ς, π ρ ό ε ς.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.—ἱείην, κτλ. καθὼς, τιθείην.

Ἀόριστος β'.—εἵην, εἵης, εἵη· εἵημεν, εἵητε, εἵησαν, καὶ εἷμεν, εἷτε, εἷεν, ὅθεν ἀ ν ε ῖ μ ε ν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.—ἐὰν, ἱῶ, καθὼς, τιθῶ.

Ἀόριστος β'.—ἐὰν ὧ, ᾗς, ᾗ· ὧμεν, ἧτε, ὧσι· ὅθεν, ἀφῶ, κ.τ.λ.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.—ἱέναι.

Ἀόριστος β'.—εἶναι· ὅθεν ἀ φ ε ῖ ν α ι, κ α θ ε ῖ ν α ι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.—ὁ ἱεὶς, τοῦ ἱέντος· ἡ ἱεῖσα, τῆς ἱείσης· τὸ ἱὲν, τοῦ ἱέντος· ὅθεν ἀ φ ι ε ί ς.

Ἀόριστος β'. — ὁ εἷς, τοῦ ἕντος· ἡ εἷσα, τῆς εἵσης· τὸ ἕν, τοῦ ἕντος· ὅθεν, ἀ φ ε ὶ ς, π α ρ ε ί ς.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

Ἐνεστώς.—ἵεμαι, καθὼς, τίθεμαι.

Παρατατικός.—ἱέμην, καθὼς, ἐτιθέμην.

Παρακείμενος.—εἷμαι, ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἷκα, ὡς ἐκ τοῦ τέθεικα, τέθειμαι· ὅθεν ἀ φ ε ῖ ν τ α ι, ἀ ν ὲ ῖ ν τ α ι, καὶ ἀ φ έ ω ν τ α ι· κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω.

Ἀόριστος.—ἕθην, καθὼς, ἐτέθην, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι, εἵθην, ὅθεν ἀ φ ε ί θ η ν, ἀντὶ ἀ φ έ θ η ν.

Μέλλων.—ἑθήσομαι, ὅθεν ἀ φ ε θ ή σ ε τ α ι παρὰ τῇ Νέα Διαθήκῃ.

Μέσος Μέλλων.—ἥσομαι, κτλ. ἐκ τοῦ ἥσω.

Μέσος Ἀόριστος ά.—ἡκάμην, ἐκ τοῦ ἧκα, ὅθεν π ρ ο η κ ά μ η ν, ἀ ν η κ ά μ η ν.

Μέσος Ἀόριστος β'.—ἕμην, ἕσο καὶ οὗ, ἕτο· ἕμεθα, ἕσθε, ἕντο, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι εἵμην· ὅθεν μ ε θ ε ί μ η ν, μ ε θ ε ῖ σ θ ε· ἀ φ ε ῖ τ ο, ἐ φ ε ῖ ν τ ο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Παρακείμενος.—εἶσο, εἴσθω. εἶσθε, εἴσθωσαν· ὅθεν, τὸ σύνθετον μ ε θ ε ί σ θ ω.

Μέσος Ἀόριστος β'.—οὗ, ἕσθω, ἕσθε, ἕσθωσαν· ὅθεν, ἀ φ ο ῦ, π ρ ο ο ῦ, π ρ ό ε σ θ ε.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Οἱ χρόνοι τῆς Εὐκτικῆς δύνανται νὰ σχηματίζωνται, ὡς εἰς τὸ τ ί θ ε μ α ι· οἱ Ἀττικοὶ ὅμως σχηματίζουσι τὸν Ἐνεστῶτα καὶ τὸν Μέσον Ἀόριςον β'. τῶν εἰς *μι*, κατὰ τὸν τρόπον τῶν βαρυτόνων ῥημάτων· ὅθεν.

Ἐνεστώς.—ἱοίμην, ἱοιο, ἱοιτο· ἱοίμεθα, ἱοισθε, ἱοιντο· ὅθεν ἀ φ ί- ο ι ν τ ο.

Μέσος Ἀόριστος β'.—οἵμην, οἷο, οἷτο· οἵμεθα, οἷσθε, οἷντο, ὅθεν π ρ ο ῖ σ θ ε, π ρ ό ο ι ν τ ο, ἀντὶ ἑοίμην ἐκ τοῦ ἕ ω.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Μέσος Ἀόριστος β'.—ἐὰν ὦμαι, ᾗ, ἧται· ἐὰν ὤμεθα, ἧσθε, ὧνται, ὅθεν, π ρ ό ω μ α ι, π ρ ό η τ α ι, π ρ ό ω ν τ α ι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

Ἐνεστώς.—ἵεσθαι, ὅθεν π ρ ο ΐ ε σ θ α ι, μ ε θ ί ε σ θ α ι.

Παρακείμενος—εἶσθαι, ὅθεν ἀ ν ε ῖ σ θ α ι, ἀ φ ε ῖ σ θ α ι.

Ἀόριστος.—ἑ θ ῆ ν α ι, ὅθεν ἀφεθῆναι.

Μέσος Μέλλων.—ἥσεσθαι, ὅθεν, π ρ ο ή σ ε σ θ α ι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.—ὁ ἱέμενος, ἡ ἱεμένη, τὸ ἱέμενον· ὅθεν ἀ φ ι έ μ ε ν ο ς, π ρ ο ϊ έ μ ε ν ο ς.

Παρακείμενος.—ὁ εἱμένος, ἡ εἱμένη, τὸ εἱμένον· ὅθεν ἐ φ ε ι μ έ- ν ο ς, π α ρ ε ι μ έ ν ο ς.

Ἀόριστος.—ὁ ἑθείς, ἡ ἑθεῖσα, τὸ ἑθέν· ὅθεν ἀ φ ε θ ε ί ς, ἐ ν ε θ ε ί ς, π α ρ ε θ ε ί ς.

Μέσος Ἀόριστος β'.—ὁ ἕμενος, ἡ ἑμένη, τὸ ἕμενον· ὅθεν, ἀ φ έ- μ ε ν ο ς, π ρ ο έ μ ε ν ο ς.

Ἕ ω, (καθίζω).

Ἐκ τοῦ ἕ ω γίνεται Μέλλων ἕσω, καὶ ποιητικῶς εἴσω, καὶ Μέσος Μέλλων, εἴσομαι· Ἀόριστος εἶσα· Μέσος Ἀόριστος ἱσάμην· καὶ Μετοχὴ ἕσας· οἱ χρόνοι οὗτοι λαμβάνονται κατὰ σημασίαν ἐνεργητικήν· οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἱ δ ρ ύ ω. Οἱ δὲ ἀκόλουθοι λαμβάνονται κατὰ μέσην σημασίαν, καὶ συνήθως μὲ τὴν κ α τ ά.

Παρακείμενος.—εἶμαι, καὶ συνήθως, ἧμαι, ἧσαι, ἧται, ἡ ἧσται· ἥμεθα, ἧσθε, ἧνται, καὶ Ἰωνικῶς ἕαται, εἰς δὲ τοὺς ἐποποιούς, εἴαται, ὅστις λαμβάνεται κατὰ σημασίαν Ἐνεστῶτος· ὅθεν ὁ Ὑπερσυντελικὸς κατὰ σημασίαν Παρατατικοῦ.

Ὑπερσυντελικός.—ἥμην, ἦσο, ἦτο, ἢ ἧστο· ἥμεθα, ἧσθε, ἧντο, καὶ Ἰωνικῶς ἕατο, εἰς δὲ τοὺς ἐποποιοὺς εἵατο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.—ἧσο, ἥσθω· ἧσθε, ἥσθωσαν.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.—ἧσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.—ὁ ἥμενος, ἡ ἡμένη, τὸ ἥμενον.

Πλέον εὔχρηστα εἶναι τὰ σύνθετα τοῦ ῥήματος τούτου, ὡς κάθημαι, ἐκαθήμην, ἢ καθήμην, ἐκάθησο, ἐκάθητο, καὶ καθῆσο.

ΕΥΚΤΙΚΗ.—καθοίμην, κάθοιο, κάθοιτο.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.—κάθωμαι, ὡς τὰ βαρύτονα.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.—καθῆσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.—ὁ καθήμενος.

Μεταγενέστεροι συγγραφεῖς λέγουσιν εἰς τὸ ἑνικὸν δεύτερον πρόσωπον τῆς Ὁριστικῆς, κάθῃ, ἀντὶ κάθησαι· καὶ τῆς Προστακτικῆς κάθου, ἀντὶ κάθησο.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἕζομαι συντιθεμένου μὲ τὴν κατά· ὅθεν Ἀόρ. ἐκαθέσθην, Μέλλ. καθεσθήσομαι, καὶ Ἀττικῶς, καθεδοῦμαι, κ.τ.λ.

Ἕννυμι (ἐνδύω). ἐκ τοῦ ἕω.

Ὁ Ἐνεστώς.—σχηματίζεται ὡς τὸ δείκνυμι.

Ὁ Μέλλων.—κάμνει ἕσω· καὶ ἕσσω· ὁ Ἀόριστος, *ἕσσα*· ὁ Παρακείμενος εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἷμαι, εἷσαι, εἷται· εἵμεθα, εἷσθε, εἷνται, καὶ ἕσμαι, ὅθεν τὸ ἕσσο δεύτερον πρόσωπον, καὶ τὸ τρίτον ἕστο τοῦ Ὑπερσυντελικοῦ (ἕσμην).

Μέσος Ἀόριστος.—ἑσσάμην.

Μόνοι οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς τὴν ἁπλῆν ταύτην μορφήν· οἱ δὲ πεζογράφοι μεταχειρίζονται τὸ σύνθετον ἀμφιέννυμι, τοῦ ὁποίου ὁ Μέλλων εἶναι ἀμφιέσω, καὶ Ἀττικῶς ἀμφιῶ· Ἀόριστος, ἠμφίεσα· παθητικὸς Παρακείμενος, ἠμφίεσμαι, ἠμφίεσαι, ἠμφίεσται· ἠμφιέσμεθα, ἠμφίεσθε, ἠμφιεσμένοι εἰσί· Μέσος Μέλλων, ἀμφιέσομαι.

Φημὶ (λέγω), ἐκ τοῦ φάω.

Σχηματίζεται ὡς τὸ ἵστημι, δὲν μεταχειρίζονται ὅμως αὐτὸ παρὰ εἰς τοὺς ἀκολούθους χρόνους.

Ὁριστική.—Ἐνεστώς, φημὶ, φῂς, φησί· φατὸν, φατόν· φαμὲν, φατὲ, φασί· Παρατατικὸς, ἔφην, ἔφης, καὶ ἔφησθα, ἔφη· ἔφατον, ἐφάτην· ἔφαμεν, ἔφατε, ἔφασαν, καὶ ποιητικῶς, ἔφαν· Μέλλων. φήσω, φήσεις, κτλ. Ἀόριστος, ἔφησα, ἔφησας, κ.τ.λ.

Προστακτική.—φάθι, φάτω· φάτον, φάτων· φάτε, φάτωσαν.

Εὐκτική.—φαίην, φαίης, φαίη· φαίητον, φαιήτην· φαίημεν, φαίητε, φαίησαν· καὶ φαῖμεν, τὸ τρίτον φαῖεν· Ἀόριστος, φήσαιμι.

Ὑποτακτική.—ἐὰν φῶ, φῇς, φῇ· φῆτον, φῆτον· φῶμεν, φῆτε, φῶσι.

Ἀπαρέμφατος.—φάναι· Ἀόριστος, φῆσαι· Μέλλων, φήσειν.

Μετοχή.—Ὁ φὰς, ἡ φᾶσα, τὸ φάν· Ἀόριστος, ὁ φήσας, ἡ φήσασα, τὸ φῆσαν.

Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶναι εὔχρηστος κυρίως εἰς τοὺς ποιητὰς, ὁ Μέσος Ἀόριστος β΄. τῆς Ὁριστικῆς, ἐφάμην, ἔφασο, ἔφατο· ἐφάμεθα, ἔφασθε, ἔφαντο· τῆς Προστακτικῆς, φάο, ἀντὶ φάσο, καὶ τὸ πληθυντικὸν, φάσθε· τῆς Ἀπαρεμφάτου, φάσθαι· τῆς Μετοχῆς, ὁ φάμενος.

Παρατηρήσεις. ά. Τὸ ῥῆμα τοῦτο σημαίνει γενικῶς τὸ λέγω· σημαίνει δὲ ἰδιαιτέρως καὶ τὸ βεβαιόνω, ἢ προφασίζομαι. Κατὰ τὰς δύο ταύτας σημασίας λαμβάνεται ὁ Ἐνεστώς. Τὴν σημασίαν τοῦ λέγω ἔχει κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ὁ Ἐνεςὼς καὶ Παρατατικός· τὴν σημασίαν δὲ τοῦ βεβαιόνω, ἢ προφασίζομαι. ὁ Μέλλων, φήσω, καὶ ὁ Ἀόριστος, ἔφησα· κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν εἶναι συνηθέστερον εἰς τὸν Παρατατικὸν καὶ εἰς τὸν Ἐνεστῶτα τῆς Ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς Μετοχῆς τὸ φάσκω, καθὼς, ἔφασκε σπουδάζειν· φάσκων σπουδάζειν· καὶ ὁ Μέσος Ἀόριστος β΄. τοῦ φημὶ, φάμενος.

Καθὼς ἡμεῖς τὴν σήμερον παρεμβάλλομεν συχνὰ εἰς τὴν διήγησιν τινὸς συνδιαλέξεως τὸ, εἶπα, εἶπε, οὕτω καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἦν, καὶ ἦ, ἐκ τοῦ φημὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ φ, ἀντὶ ἔφην, ἔφη, καθὼς, ἦν δ' ἐγώ· ἡ δ' ὅς, ἤγουν, καὶ ἐγὼ εἶπα, καὶ ἐκεῖνος εἶπε. Κατὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν εὑρίσκεται καὶ ὁ Ἐνεστὼς ἠμὶ, ἀντὶ φημί.

ΠΕΡΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ἀνώμαλα ῥήματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσι πάντας τοὺς χρόνους οἰκείους, ἀλλὰ δανείζονται τινὰς παρ' ἄλλων ῥημάτων ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν, ἢ καὶ ἐκ ῥημάτων παντάπασι διαφόρων εἰς τὴν φωνὴν, ἐχόντων ὅμως τὴν αὐτὴν σημασίαν, οὕτω, παραδείγματος χάριν, τὰ εἰς ανω εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον κατὰ τὸν Ἐνεστῶτα καὶ Παρατατικὸν τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, καθὼς, λανθάνω, ἐλάνθανον· λαμβάνω, ἐλάμβανον· τὸν δὲ Μέλλοντα, λήσω, λήψομαι, καὶ τὸν Ἀόριστον δεύτερον, ἔλαθον, ἔλαβον, λαμβάνουσιν ἐκ τῶν ἀχρήστων λάθω, λάβω, καὶ Ἰωνικῶς, λήθω, λήβω. Οὕτω καὶ τὸ ὁρῶ εἶναι εἰς χρῆσιν κατὰ τὸν Παρατατικὸν ἑώρων, καὶ τὸν Παρακείμενον ἑώρακα· τὸν δὲ μέλλοντα ὄψομαι ἐκ τοῦ ἀχρήστου ὄπτομαι, καὶ τὸν Ἀόριστον εἶδον ἐκ τοῦ εἴδω.

Αἱ διάφοροι διάλεκτοι, Ἰωνικὴ, Δωρικὴ, Αἰολικὴ, Ἀττικὴ, εἰς τὰς ὁποίας ἦτο διῃρημένη ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, καὶ ἡ εὐφωνία μάλιςα τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην Γλῶσσαν, ἐστάθησαν τὰ κυριώτερα

αἴτια τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ἐνταῦθα σημειόνομεν τοὺς διαφόρους τρόπους, καθ' οὓς ἔκαμνον οἱ Ἕλληνες μεταβολάς τινας εἰς τὰ ῥήματα.

Εἰς ἄλλα λοιπὸν ῥήματα ἔκαμνον μακρὰν τὴν βραχεῖαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος, ἤγουν τὴν συλλαβὴν ἥτις εἶναι πρὸ τῆς καταλήξεως ω· εἰς ἄλλα ἔκαμνον προσθήκην εἰς τὴν λήγουσαν· εἰς ἄλλα ἐγίνετο ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥήματος· καὶ εἰς ἄλλα τέλος πάντων μετεχειρίζοντο πάντας τούτους τοὺς τρόπους.

Α. Ἔκαμνον μακρὰν τὴν βραχεῖαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος, τρέποντες τὸ βραχὺ φωνῆεν εἰς μακρὸν ἢ εἰς δίφθογγον, καθὼς, τρόω, τρώω· κάω, καίω· κλάω, κλαίω· ἢ προσθέτοντες εἰς αὐτὸ σύμφωνον.

ά. Ν. καθὼς, τέμω, τέμνω· κάμω, κάμνω· δαμάω, δαμνάω· δάκω, δάκνω.

β'. Σ. καθὼς, ἕπομαι, ἕσπομαι.

γ'. Τ. καθὼς, τύπω, τύπτω· κλέπω, κλέπτω· ἀνύω, ἀνύτω.

Ἢ μεταβάλλοντες τὸ γ, κ, χ, εἰς σσ (ττ) καθὼς, πράγω, πράσσω, φρίκω, φρίσσω· ἢ εἰς ζ, καθὼς, στενάχω, στενάζω· κράγω, κράζω· οὕτω καὶ τὸ δ μεταβάλλουσι συχνὰ εἰς ζ, καθὼς, φράδω, φράζω· ἕδω, ἕζω.

Β'. Ἐπέκτεινον τὴν κατάληξιν ω.

ά. Εἰς *άω*, *έω*, *όω*, *ύω*, καθὼς μύκω, μυκάω· φίλω, φιλέω· ἕλκω, ἑλκύω· Εἰς τὸν εἰς *ύω* σχηματισμὸν τὸ σύμφωνον διπλασιάζεται, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ πρωτοτύπου εἶναι βραχεῖα, καθὼς, ὄλω, ὀλλύω.

Ἐὰν ἡ ῥιζικὴ συλλαβὴ τῶν δισυλλάβων ῥημάτων ἔχῃ *ε*, μεταβάλλεται εἰς *ο*, καθὼς, φέρω, φορέω· τρέμω, τρομέω. δέμω, δομέω· τρέχω, τροχάω.

Τὰ εἰς *άω* μεταβάλλουσι τὸ *ε* τοῦτο εἰς *ο*, ἢ εἰς *ω*, καθὼς, στρέφω, στροφάω· τρέχω, τροχάω, καὶ τρωχάω· νέμω, νωμάω· πέτομαι, ποτάομαι.

Αὗται δὲ πάλιν αἱ καταλήξεις ἐπεκτείνονται.

ά. Εἰς *αινω*, ἢ *αύνω*, καθὼς, βάω, βαίνω· ἐλάω, ἐλαύνω.

β'. Εἰς *εινω*, καθὼς, τάω, τείνω· ἐρέω, ἐρεείνω.

γ'. Εἰς ζω, πελάω, πελάζω.

δ'. Εἰς *σκω*, καθὼς, φάω, φάσκω· γηράω, γηράσκω.

Τὰ εἰς *εω* μεταβάλλονται κοινῶς εἰς *ισκω*, καθὼς, στερέω, στερίσκω· κυέω, κυΐσκω.

Τὰ εἰς *όω*, εἰς *ώσκω*, μὲ ἀναδιπλασιασμὸν, καθὼς, γνόω, γιγνώσκω· βρόω, βιβρώσκω.

έ. Τὰ εἰς *μι* μορφόνονται ἀπὸ ῥημάτων ληγόντων εἰς ω καθαρὸν,

μὲ ἀναδιπλασιασμὸν, ὡς θέω, τίθημι, ἢ καὶ χωρὶς, καθὼς, κιρνάω, κίρνημι· κεράω, κεράννυμι.

Ἡ κατάληξις *άω*, *έω*, *ίω*, *όω*, μεταβάλλεται συχνότατα εἰς *άννυμι*, *έννυμι*, *ίννυμι*, *ώννυμι*, καθὼς, σκεδάω, σκεδάννυμι, σβέω, σβέννυμι· τίω, τίννυμι, (καὶ τίνυμι) στρόω, στρώννυμι· προηγεῖται δὲ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου ὁ εἰς νύω, καὶ διπλασιάζεται τὸ *ν*, καθὼς, σβεννύω, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ πρωτοτύπου ἦναι βραχεῖα ὡς βλέπεις εἰς τὰ παραδείγματα. (Βλ. καὶ σελ. 96.)

ά. Ἐπεκτείνουσι τὴν λήγουσαν ω, ά. εἰς *άθω*, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θέματος ἦναι μακρὰ, καθὼς, διώκω, διωκάθω· εἰς *έθω*, ἐὰν ἦναι βραχεῖα, καθὼς, τελέω, τελέθω· ἀγέρω, ἀγερέθω.

β΄. Εἰς *άνω*, καθὼς, λάμβω, (ἐκ τοῦ λήβω), λαμβάνω· ἁμάρτω, ἁμαρτάνω.

γ΄. Εἰς *σκω*, καθὼς, ἄρω, ἀρέσκω.

Γ΄. Γίνεται πολλάκις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὸ παραγόμενον ῥῆμα, καθὼς εἰς τὰ διδάσκω, τιτρώσκω, τίθημι, δίδωμι· οὕτω καὶ πίπτω (ἐκ τοῦ πέτω, πιπέτω).

Δ. Ἐνίοτε γίνονται νέοι σχηματισμοὶ Ἐνεστώτων ἐκ χρόνων τινῶν τοῦ θέματος, καθὼς ά. ἐκ τοῦ Παρακειμένου δέδοικα τοῦ δείδω, γίνεται ὁ Ἐνεστὼς δεδοίκω· ἐκ τοῦ πέφυκα, πεφύκω· ἐκ τοῦ κέκραγα, κεκράγω.

β΄. Ἐκ τοῦ Μέλλοντος, καθὼς, ἀλεξέω ἐκ τοῦ Μέλλοντος ἀλέξω (τοῦ ἀλέκω)· οὕτω καὶ τὰ σημαίνοντα ἐπιθυμίαν, ὡς δρασείω (ἐκ τοῦ δράσω).

γ΄. Ἐκ τοῦ Ἀορίστου δευτέρου, καθὼς, ἐκ τοῦ ἔμαθον, (μαθέω), ὅθεν μεμάθηκα, ἐκ τοῦ ἐχάρην, (χαρέω), ὅθεν κεχάρηκα.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Ὅσαι λέξεις εἶναι ἄχρηστοι γράφονται εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον μὲ γράμματα κεφαλαιακὰ ὁλοκλήρως.

Ὅσα ῥήματα σημειόνονται μὲ τὸ (*) εἶναι εὔχρηστα μόνον εἰς τοὺς ποιητάς.

Α.

Ἄγαμαι (θαυμάζω)· ἐκ τοῦ ΑΓΗΜΙ, Μέλλ. ἀγάσομαι, Ἀόρ. ἠγάσθην· Μέσ. Ἀόρ. ἠγασάμην.

Ἄγνυμι (συντρίβω)· Μέλλ. ἄξω, ἐκ τοῦ ΑΓΩ· Ἀόρ. ἔαξα ἀντὶ ἦξα· Μέσ. Παρακ. ἔαγα· Μετοχ. ἐαγὼς, καὶ συνθ. κατεαγώς· Ἀόρ. β΄. παθητ. ἐάγην.

Ἄγω (φέρω)· Παρακ. ἦχα, καὶ Ἀττικῶς ἀγήοχα. Ἀόρ. ά. ἦξα. (σπάνιος) Ἀόρ. β΄. ἤγαγον· παθητ. Παρακ. ἦγμαι, Ἀόρ. ἤχθην· Μέλλ. ἀχθήσομαι.

Αἱρέω (πιάνω)· Μέλλ. αἱρήσω· Παρακ. ᾕρηκα. Ἀόρ. β'. εἶλον ἐκ τοῦ ΕΛΩ. παθητ. Παρακ. ᾕρημαι· Ἀόρ. ᾑρέθην. Μέλλ. αἱρεθήσομαι. Μέσ. Ἀόρ. β'. εἱλόμην· εὑρίσκεται καὶ Μέλλ. ἐνεργητικὸς ἑλῶ, καὶ συνθέτως διελῶ.

Αἰσθάνομαι· Μέσ. Ἀόρ. β'. ᾐσθόμην ἐκ τοῦ ΑΙΣΘΟΜΑΙ, καὶ εἰς τὴν Εὐκτ. αἰσθοίμην· κτλ. Μέλλ. αἰσθήσομαι ἐκ τοῦ αἰσθέομαι· ὁ Παρακ. ᾔσθημαι.

Ἀλέξω (βοηθῶ κυρίως, ἀπομακρύνω) ἐκ τοῦ ΑΛΕΚΩ, Μέλλ. ἀλεξήσω· Μέσ. Ἀόρ. τῆς Ἀπαρ. ἀλέξασθαι, καὶ τῆς Μετ. ὁ ἀλεξάμενος.

Ἀλέω (ἀλέθω)· Μέλλ. ἀλήσω. παθητ. Παρακ. ἀλήλεσμαι.

Ἁλίσκομαι (πιάνομαι)· Παρατ. ἡλισκόμην· Μέσ. Μέλλ. ἁλώσομαι ἐκ τοῦ ΑΛΟΩ· Παρακ. ἥλωκα, καὶ ἑάλωκα. Ἀόρ. β'. ἥλων, καὶ ἑάλων· Εὐκτ. Ἀόρ. β'. ἁλοίην καὶ ἁλῴην· Ὑποτακ. ἐὰν ἁλῶ, ἁλῷς, ἁλῷ· Ἀπαρ. ἁλῶναι. Μετ. ὁ ἁλούς.

Ἁμαρτάνω. Ἀόρ. β'. ἥμαρτον ἐκ τοῦ ΑΜΑΡΤΩ. Παρακ. ἡμάρτηκα ὡς ἐκ τοῦ ἁμαρτέω. παθητ. Παρακ. ἡμάρτημαι. Ἀόρ. ἡμαρτήθην. Μέλλ. ἁμαρτήσομαι· κ.τ.λ.

Ἀναλίσκω. (ἐξοδεύω)· Μέλλ. ἀναλώσω ἐκ τοῦ ἀναλόω. Ἀόρ. ἀνάλωσα Ἀττικ. εἰς ἄλλους δὲ, ἀνήλωσα· καὶ ἄλλοτε ἠνάλωσα· ὁ Παρακ. ἀνάλωκα· ὁ παθητ. Παρακ. ἀνάλωμαι. ὁ Ἀόρ. ἀναλώθην.

(*) Ἀνδάνω· (ἐκ τοῦ ἥδω)· ἥνδανον, Μέλλ. ἁδήσω, ἐκ τοῦ ἁδέω· Παρακ. Ἀττικ. ἕαδα, καὶ Ἀόριστος β'. ἕαδον ἐκ τοῦ ἅδω· Εὐκτ. ἅδοιμοι· Ὑποτακ. ἐὰν ἅδω· Ἀπαρέμ. ἁδεῖν. Μετ. ὁ ἁδών.

(*) Ἄνωγα. (προστάζω)· παλαιὸς Παρακείμενος μὲ σημασίαν Ἐνεστῶτος· Ὑπερσ. ἠνώγειν· ἐκ τοῦ Παρακ. ὑποτίθεται Ἐνεστ. ΑΝΩΓΩ ἢ ΑΝΩΓΕΩ. ὅθεν Παρατ. ἄνωγον. Μέλλ. ἀνώξω· Προς. ἄνωχθι, ἀνώχθω, ἐκ τοῦ ΑΝΩΓΗΜΙ, ἀνώγηθι, ἄνωχθι, καὶ ἄνωγε, ἀνωγέτω.

Ἀπεχθάνομαι. (μισοῦμαι) Μέλλ. ἀπεχθήσομαι ὡς ἐκ τοῦ ἀπεχθέομαι· παθητ. Παρακ. ἀπήχθημαι.

Ἀρέσκω· ἤρεσκον. Μέλλ. ἀρέσω ὡς ἐκ τοῦ ἀρέω· Ἀόρ. ἤρεσα· παθητ. Παρακ. ἤρεσμαι· Ἀόρ. ἠρέσθην.

Αὐξάνω καὶ αὔξω, Μέλλ. αὐξήσω, ὡς ἐκ τοῦ αὐξέω· Ἀόρ. ηὔξησα· παθητ. Παρακ. ηὔξημαι· Ἀόρ. ηὐξήθην.

ΑΥΡΩ, ὅθεν τὸ σύνθετον ἀπαυράω. (ἀφαιρῶ)· ὁ παρατ. ἀπηύρων· ὁ Μέσ. Ἀόρ. ἀπηυράμην· ὁ Ἀόρ. τῆς Μετ. ἀπούρας, καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἀπουράμενος, ὡς ἐκ τοῦ ΑΠΟΥΡΩ.

Ἄχθομαι. (βαρύνομαι), Μέλλ. ἀχθέσομαι ὡς ἐκ τοῦ ἀχθέομαι· Ἀόρ. ἠχθέσθην.

Β·

Βαίνω. (περιπατῶ)· Μέλλ. βήσομαι ἐκ τοῦ ΒΑΩ. Παρακ. βέβηκα· Ὑπερσ. ἐβεβήκειν· Ἀόρ. β'. ἔβην ἐκ τοῦ ΒΗΜΙ· καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἐβησά-

μην· ὁ Μέλλ. βήσω, καὶ ὁ Ἀόρ. ἔβησα λαμβάνονται καὶ κατὰ ἐνεργητικὴν σημασίαν. Προστ. βῆθι, ἐξ οὗ τὸ σύνθετον κατάβα, καθὼς, ἀνάστα· Εὐκτ. βαίην· Ὑποτ. ἐὰν βῶ· Ἀπαρέμ. βῆναι· Μετ. ὁ βάς· σύνθετ. παθητ. Παραχ. παραβέβαμαι. Ἀόρ. παρεβάθην.

Βάλλω. (ῥίπτω) Μέλλ. βαλῶ, καὶ βαλλήσω· ποιητ. Παραχ. βέβληκα, κατὰ συγκοπὴν ὡς ἐκ τοῦ βεβάληκα· Ἀόρ. β΄. ἔβαλον· παθητ. βάλλομαι. Παραχ. βέβλημαι. Ὑπερσυντ. ἐβεβλήμην· Ἀόρ. ἐβλήθην· Μέλλ. βληθήσομαι. Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐβαλόμην.

Βαρύνω. Παραχ. βεβάρηκα ὡς ἐκ τοῦ βαρέω, τὸ ὁποῖον κατ' Ἐνεστῶτα μεταχειρίζονται μεταγενέστεροι συγγραφεῖς· Παθητ. Παραχ. βεβάρημαι.

Βιβρώσκω (τρώγω)· Παραχ. βέβρωκα ἐκ τοῦ ΒΡΟΩ. Ἀόρ. β΄. ἔβρων ὡς ἐκ τοῦ βρῶμι· παθητ. Παραχ. βέβρωμαι· Μετ' ὀλίγον Μέλλων. βεβρώσομαι. Ἀόρ. ἐβρώθην· Μέλλ. βρωθήσομαι.

Βιόω· (ζῶ)· Μέλλ. βιώσομαι· Ἀόρ. ἐβίωσα· Ἀόρ. β΄. ἐβίων ἐκ τοῦ ΒΙΩΜΙ. Μέσ. Ἀόρ. ἐβιωσάμην. Προστ. Ἀόρ. β΄. (βίωθι) βιώτω. Εὐκτ. βιώην. Ὑποτακτ. ἐὰν βιῶ· Ἀπαρ. βιῶναι· Μετ. ὁ βιούς· εἰς τὴν παθητ. Μετ. τὰ βεβιωμένα.

Βλαστάνω, ἐβλάστανον· Μέλλ. βλαστήσω· Παραχ. βεβλάστηκα καὶ ἐβλάστηκα· Ἀόρ. ἐβλάστησα (παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις)· Ἀόρ. β΄. ἔβλαστον.

Γ.

Γαμέω (νυμφεύω, ἢ νυμφεύομαι)· Ἀόρ. ἔγημα, ἐκ τοῦ ΓΑΜΩ, ἢ ΓΗΜΩ· Ἀπαρ. γῆμαι. Μετ. ὁ γήμας· Μέσ. Ἀόρ. ἐγημάμην· Ἀπαρ. γήμασθαι· Μετ. ἡ γημαμένη.

ΓΕΝΩ. Ἐκ τούτου προῆλθε τὸ γίνομαι (γεννῶμαι) καὶ γίγνομαι· ἐκ τοῦ ΓΕΝΩ. Μέσ. Παραχ. γέγονα· καὶ εἰς τὴν παθητ. φωνὴν Παραχ. γεγένημαι· Μέλλ. Γενήσομαι· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐγενόμην.

Ἐκ τοῦ γείνομαι ὁ Μέσ. Ἀόρ. ἐγεινάμην (ἐγέννησα)· οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι κατὰ τὴν σημασίαν ταύτην λαμβάνονται ἐκ τοῦ γεννάω, τὸ ὁποῖον ὡσαύτως παράγεται ἐκ τοῦ ΓΕΝΩ.

Τὸ δὲ γίγνομαι εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον κατὰ τὸν Ἐνεστῶτα καὶ Παρατατικόν· Τὸ δὲ γέγονα καὶ ἐγενόμην λαμβάνονται καὶ ὡς παρῳχημένοι χρόνοι τοῦ ὑπαρκτικοῦ εἰμί.

Γηράσκω, ἐκ τοῦ ΓΗΡΑΩ, ἐξ οὗ λαμβάνει τοὺς ἄλλους χρόνους· Μέσ. Μέλλ. γηράσομαι· εἰς τὴν Ἀπαρέμφατον ὅμως ἀντὶ γηρᾶσαι οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι γηρᾶναι, ὡς ἐκ τοῦ ΓΗΡΗΜΙ.

Γιγνώσκω καὶ γινώσκω (ἐξεύρω) ἐκ τοῦ ΓΝΟΩ· Παραχ. ἔγνωκα· Ἀόρ. β΄. ἔγνων ὡς ἐκ τοῦ ΓΝΩΜΙ· Προστ. γνῶθι. Εὐκτ. γνοίην καὶ γνῴην· πληθυν· γνοῖμεν, γνοῖτε, γνοῖεν, ἀντὶ γνοίημεν, κτλ. Ὑποτ.

ἐὰν γνῶ, γνῷς, γνῷ, Ἀπαρ. γνῶναι· Μετ. ὁ γνοὺς, ἡ γνοῦσα, τὸ γνόν· παθητ. παρακ. ἔγνωσμαι· Ἀόρ. ἐγνώσθην· Μέσ. Μέλλ. γνώσομαι.

Δ.

Δάκνω· Ἀόρ. β΄. ἔδακον ἐκ τοῦ ΔΗΚΩ· Μέσ. Μέλλ. δήξομαι· Παρακ. δέδηχα, καὶ παθ. δέδηγμαι· Ἀόρ. ἐδήχθην.

Δαρθάνω, (κοιμῶμαι)· Μέλλ. δαρθήσομαι τοῦ ΔΑΡΘΕΩ· Παρακ. δεδάρθηκα· Ἀόρ. β΄. ἔδαρθον, ἐκ τοῦ ΔΑΡΘΩ· καὶ ἔδραθον ποιητικῶς, καὶ ἐκ τοῦ συνθέτου καταδαρθάνω· Ἀόρ. κατεδάρθην καὶ εἰς τὴν Μετ. καταδαρθείς.

Δεῖ (εἶναι χρεία)· Μέλλ. δεήσει· Ἀόρ. ἐδέησε· Εὐκτ. δέοι· Ὑποτ. ἐὰν δέῃ· Ἀπαρ. δεῖν· Μετ. δέον.

Δείκνυμι· Μέλλ. δείξω ἐκ τοῦ ΔΕΙΚΩ· Ἀόρ. ἔδειξα· παθητ. Παρακ. δέδειγμαι· Ἀόρ. ἐδείχθην.

ΔΕΙΩ ἢ δίω (φοβοῦμαι)· Μέλλ. δείσω· καὶ Μέσ. Μέλλ. δείσομαι· Ἀόρ. ἔδεισα· Παρακ. δέδοικα, καὶ δέδια ποιητικῶς ἐκ τοῦ δίω, καὶ τὸ πληθυντικὸν κατὰ συγκοπὴν, δέδιμεν, δέδιτε, δεδίασιν, ἀντὶ δεδίαμεν, δεδίατε· Ὑπερσυντ. ἐδεδίειν, καὶ τὸ πληθυντικὸν ἐδέδισαν, ἀντὶ ἐδεδίεσαν· Προστ. δέδιθι ὡς ἀπὸ θέματος εἰς μι· Ὑποτ. ἐὰν δεδίω· Ἀπαρ. δεδιέναι· Μετ. ὁ δεδιώς.

Διδράσκω (φεύγω)· Μέσ. Μέλλ. δράσομαι ἐκ τοῦ ΔΡΑΩ· Παρακ. δέδρακα· Ἀόρ. β΄. ἔδραν (ἀντὶ ἔδρην ὡς ἐκ τοῦ ΔΡΗΜΙ)· ἔδρας, ἔδρα· καὶ τὸ τρίτον πληθυντ. ἔδραν ἀντὶ ἔδρασαν· Προστ. δρᾶθι· Ὑποτ. ἐὰν δρῶ, δρᾷς, δρᾷ. Εὐκτ. δραίην· Ἀπαρ. δρᾶναι· Μετ. ὁ δράς. Τὸ ῥῆμα τοῦτο εὑρίσκεται πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, ὡς ἀποδιδράσκω, διαδιδράσκω, ἐκδιδράσκω.

Δοκέω· (φαίνομαι)· Μέλλ. δόξω ἐκ τοῦ ΔΟΚΩ· Ἀόρ. ἔδοξα· παθητ. Παρακ. δέδογμαι.

Δύναμαι, ὡς ἐκ τοῦ ΔΥΝΗΜΙ· Παρατ. ἐδυνάμην καὶ ἠδυνάμην· Μέλλ. δυνήσομαι ἐκ τοῦ ΔΥΝΑΩ· Παρακ. δεδύνημαι· Ἀοριστ. ἠδυνήθην· ὁ δὲ ἐδυνάσθην εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ΔΥΝΑΖΩ.

Δύω καὶ δύνω (ἐνδύω). Μέλλ. δύσω· Ἀόρ ἔδυσα· Ἀόρ. β΄. ἔδυν ἐκ τοῦ ΔΥΜΙ· Προστ. δῦθι· ὑποτ. ἐὰν δύω· Ἀπαρ. δῦναι· Μετ. ὁ δύς, ἡ δῦσα, τὸ δύν.

Ε.

Ἔδω (τρώγω)· παρακ. ἐδήδοκα, ἐδήδεσμαι· Ἀόρ. ἐδέσθην. Βλ. καὶ ἐσθίω.

Ἕζομαι (καθίζω) ἐκ τοῦ ΕΩ· τὸ σύνθετον καθέζομαι εἶναι μᾶλλον εἰς χρῆσιν· Μέλλ. καθεδοῦμαι, ἐκ τοῦ ΕΔΩ· ὁ δὲ Ἀόρ. ἐκαθέσθην, καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ, δὲν εἶναι Ἀττικοί.

ΕΙΔΩ (ἐξεύρω)· Μέλλ. εἰδήσω παρὰ ποιηταῖς, ὡς ἐκ τοῦ εἰδέω. Παρακ. ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος, οἶδα, οἶσθα, οἶδε· ἴσμεν,

ἴστε, ἴσασι· Ὑπερ. ᾔδειν, ᾔδεις, ᾔδει· ᾔδειμεν, ᾔδειτε, ᾔδεσαν. Μέλλ. εἴσομαι· Προστ. ἴσθι, ἴστω· ἴστε, ἴστωσαν· Εὐκτ. εἰδείην, ὡς ἐκ τοῦ εἴδημι· ὅθεν Ὑποτακτ. ἐὰν εἰδῶ. Ἀπαρ. εἰδέναι· Μετ. ὁ εἰδώς, ἡ εἰδυῖα, τὸ εἰδός. Κατὰ τὴν σημασίαν τοῦ βλέπω εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον οἱ Ἀόριστοι β΄. εἶδον, καὶ ποιητ, ἴδον, ἰδέσθαι, κτλ.

Εἴκω (ὁμοιάζω)· Παρακ. ἔοικα, ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος· Ὑπερσ. ἐῴκειν· Μετ. ἐοικώς, καὶ Ἀττικῶς, εἰκώς. Οἱ Ἀττικοὶ ἔλεγον καὶ εἴξασιν, ἀντὶ εἴκασιν, ἢ ἐοίκασιν.

Εἰπεῖν, Ἀόρ. β΄. τῆς Ἀπαρ. ἐκ τοῦ ΕΙΠΩ· Ὁριστ. Ἀόρ. β΄. εἶπον, καὶ Ἰωνικῶς εἶπα, εἶπες, καὶ εἶπας, εἶπε· εἴπομεν, εἴπετε, εἶπον· Προστ· εἰπὲ, ἢ εἰπὸν, εἰπάτω· εἴπατε, εἰπάτωσαν. Εὐκτ. εἴποιμι· Ὑποτ. ἐὰν εἴπω· Ἀπαρ. εἰπεῖν· Μετ. ὁ εἰπών· Μέλλ. ἐρῶ, ἐκ τοῦ εἴρω· Παρακ. εἴρηκα, ὡς ἐκ τοῦ εἰρέω· παθητ. Παρακ. εἴρημαι, εἴρησαι, εἴρηται. Ἀόρ. ἐῤῥήθην, καὶ ἐῤῥέθην, καὶ εἰρέθην, ἐκ τοῦ εἴρηται, ὡς εὑρέθην, (ἐκ τοῦ εὕρηται)· Μετ' ὀλίγον Μέλλ. εἰρήσομαι· Ἀπαρ. ῥηθῆναι· Μετ. Παρακ. ὁ εἰρημένος· Ἀόρ. ὁ ῥηθείς· ὁ Ἐνεςὼς καὶ Παρατ. λαμβάνεται ἐκ τοῦ φημί.

Ἐλαύνω (διώκω)· Μέλλ. ἐλάσω ἐκ τοῦ ἐλάω, καὶ Ἀττικῶς ἐλῶ, ἐλᾷς, ἐλᾷ· ἐλῶμεν, ἐλᾶτε, ἐλῶσι· καὶ Μετοχ. ἐλῶν. Παρακ. ἤλακα, καὶ Ἀττ. ἐλήλακα· παθητ. Παρακ ἐλήλαμαι. Ἀόρ. ἠλάθην.

Ἐνήνοθα, Ἀττ. Μέσ. Παρακ. ἐκ τοῦ ΕΝΟΘΩ (κινῶ, ἢ κινοῦμαι), ὅθεν τὰ σύνθετα ἐπενήνοθε, κατενήνοθε.

Ἐπίσταμαι (ἠξεύρω) Ἰωνικῶς ἀντὶ ἐφίσταμαι· Παρατ. ἠπιςάμην· Μέλλ. ἐπιστήσομαι· Ἀόρ. ἠπιστήθην. Εὐκτ. ἐπισταίμην· Ὑποτ. ἐὰν ἐπίστωμαι, ἐπίστῃ, ἐπίσταται.

Ἕπομαι καὶ ποιητ. ἕσπομαι (ἀκολουθῶ)· Παρατ· εἱπόμην· Μέλλ. ἕψομαι. Ἀόρ. ἕσπον· Μέσ. Ἀόρ. ἑσπόμην.

Ἐράω (ἀγαπῶ), καὶ ποιητ. ἔραμαι· Ἀόρ. ἠράσθην· Μέσ. Ἀόριστος ποιητ. ἠρασάμην· καὶ ἡ Μετ. ὁ ἐρώμενος.

Ἔρομαι καὶ Ἰωνικῶς εἴρομαι (ἐρωτῶ)· Μέλλ. ἐρήσομαι ὡς ἐκ τοῦ ἐρέω· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἠρόμην· Ἀπαρ. ἔρεσθαι· καὶ Μέσ. Ἀόριστος β΄. ἐρέσθαι.

Ἔρχομαι· Μέλλ. ἐλεύσομαι ἐκ τοῦ ΕΛΕΥΘΩ. Παρακ. ἤλυθα, καὶ Ἀττικῶς, ἐλήλυθα· Ἀόρ. β΄. ἤλυθον καὶ κατὰ συγκοπὴν, ἦλθον· Προστ. Ἀόρ. β΄. ἐλθέ. Εὐκτ. ἔλθοιμι· Ὑποτ. ἐὰν ἔλθω· Ἀπαρ. ἐλθεῖν· Μετοχ. ὁ ἐλθών.

Ἐσθίω (τρώγω)· Μέλλ. ἔδομαι ἐκ τοῦ ἔδω· Παρακ. Ἀττικ. ἐδήδοκα ὡς ἐκ τοῦ ΕΔΟΩ ἢ ΕΔΕΩ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο, καὶ Μέσ. Παρακ. ἔδηδα· Ἀόρ. β΄. ἔφαγον, ἐκ τοῦ ΦΑΓΩ, ὅθεν ὁ παρὰ τοῖς νεωτέροις Μέλ. φάγομαι· Παθητ. Παρακ. ἐδήδεσμαι· Ἀόρ. ἠδέσθην· Μετ. ἐδηδώς.

Εὑρίσκω· Μέλλ. εὑρήσω, ὡς ἐκ τοῦ ΕΥΡΕΩ· Παρακ. εὕρηκα·

Ἀόρ. β΄. εὗρον ἐκ τοῦ ΕΥΡΩ· παθητ. Παρακ. εὕρημαι Ἀόρ. εὑρέθην· Μέσ. Ἀόρ. β΄. εὑρόμην· ὁ δὲ Μέσος Ἀόρ. ά. εὑράμην, δὲν εἶναι τῶν Ἀττικῶν· Προστ. εὑρέ· Εὐκτ. εὕροιμι· Ὑποτ. ἐὰν εὕρω. Ἀπαρ. εὑρεῖν· Μετ. ὁ εὑρών.

Ἔ χ θ ο μ α ι (μισῶ)· Μέλλ. ἐχθήσομαι, ὡς ἐκ τοῦ ΕΧΘΕΩ· συνθέτως, ἀπέχθομαι, καὶ ἀπεχθάνομαι· Παρακ. ἀπήχθημαι· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἀπηχθόμην.

Ἔ χ ω· Μέλλ. ἕξω· Ἀόρ. β΄. ἔσχον, ὡς ἐκ τοῦ ΣΧΕΩ· ἐξ οὗ ὁ Μέλ. σχήσω· Παρακ. ἔσχηκα· Προστ. Ἀόρ. β΄. σχές· Εὐκτ. σχοίην· Ὑποτ. ἐὰν σχῶ· Ἀπαρ. σχεῖν· Μετ. ὁ σχών, ἡ σχοῦσα, τὸ σχόν· παθητ. Παρακ. ἔσχημαι· Μέσ. Μέλλ. σχήσομαι· Ἀόρ. ἐσχέθην· Μέσ. Ἀόρις. β΄. ἐσχόμην· Προστ. σχοῦ· Εὐκτ. σχοίμην· Ὑποτ. ἐὰν σχῶμαι· Ἀπαρ. σχέσθαι· Μετ. ὁ σχόμενος.

Ἕ ψ ω (ψήνω)· Μέλλ. ἑψήσω, ὡς ἐκ τοῦ ἑψέω· Ἀόρ. ἥψησα.

Ζ.

Ζ ῶ (κατὰ συναίρεσιν τοῦ ζάω), ζῇς, ζῇ· ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι· Παρατ.. ἔζων, ἔζης, ἔζη· ἐζῶμεν, ἐζῆτε, ἔζων· οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ βιόω· Μέλλ. βιώσομαι· Ἀόρ. β΄. ἐβίων· Παρακ. βεβίωκα· Ἀπαρ. βιῶναι· Μετ. ὁ βιούς· Προς. ζῆ καὶ ζῆθι, ὡς ἐκ τοῦ ΖΗΜΙ. Εὐκτ. ζῴην, ὡς τιμῴην· Ἀπαρ. ζῇν.

Ζ ε ύ γ ν υ μ ι· Μέλλ. ζεύξω ἐκ τοῦ ΖΕΥΓΩ· παθητ. Ἀόρ. β΄. ἐζύγην ἐκ τοῦ ΖΥΓΩ.

Ζ ώ ν ν υ μ ι ἐκ τοῦ ζωννύω· (1) Μέλλ. ζώσω ἐκ τοῦ ζ ό ω. παθητικὸς Παρακ. ἔζωσμαι.

Θ.

Θ ά π τ ω· Μέλλ. θάψω· Παρακ. τέτεφα. Παρακ. παθ. τέθαμμαι· Ἀόρ. β΄. ἐτάφην, ὡς ἐκ τοῦ ΤΑΦΩ.

Θ ι γ γ ά ν ω (ἐγγίζω)· Μέλλ. θίξω καὶ θίξομαι, ὡς ἐκ τοῦ θίγω· Ἀόρ. β΄. ἔθιγον. Ἀπαρ. θιγεῖν Μετ. θιγών.

Θ ν ή σ κ ω· Μέλλ. θανοῦμαι ἐκ τοῦ ΘΑΙΝΩ· Ἀόρ. β΄. ἔθανον· Παρακ. τέθνηκα, ἐκ τοῦ ΘΝΑΩ· καὶ τὸ πληθυντικὸν, τέθναμεν, τέθνατε, τεθνᾶσι, καθὼς, ἕσταμεν, ἕστατε, ἑστᾶσι· Ὑπερσ. ἐτεθνήκειν· καὶ τὸ γ΄. πληθυντικὸν, ἐτέθνασαν· Προστ. τέθναθι, ὡς ἐκ τοῦ ΤΕΘΝΗΜΙ· Εὐκτ. τεθναίην· Ἀπαρ. τεθνᾶναι· Μετ. τεθνηκὼς, καὶ τεθνεὼς, ἐκ τοῦ Παρακ. τ έ θ ν η κ α, γίνεται Ἐνεστὼς ΤΕΘΝΗΚΩ, ὅθεν ὁ Ἀττικὸς Μέλλ. τεθνήξω, καὶ συνηθέστερον, τεθνήξομαι.

Θ ρ ύ π τ ω (συντρίβω)· παθητ. Ἀόρ. β΄. ἐτρύφην, ὡς ἐκ τοῦ ΤΡΥΦΩ.

---

(1) ὅταν πρὸ τῆς καταλήξεως τοῦ ἁπλοῦ θέματος εὑρίσκηται ο, εἰς τὸν σχηματισμὸν ν υ μ ι καὶ ν ύ ω τὸ ο τρέπεται εἰς ω, καὶ τὸ ν διπλασιάζεται, καθὼς, ζόω, ζωννύω, ζώννυμι· χόω, χωννύω, καὶ χώννυμι· στρόω, στρωννύω, καὶ στρώννυμι.

I.

Ἱδρύω (καθίζω ἢ στήνω τι) παθητ. Ἀόρ. ά. ἱδρύθην, καὶ ἱδρύνθην, ἐκ τοῦ ΙΔΡΥΝΩ· Παρακ. παθητ. ἵδρυμαι· Μέσ. Ἀόρ. ἱδρυσάμην.

Ἵζω, ὅθεν καθίζω· Μέλλ. καθιῶ, ἀντὶ καθίσω· καὶ καθιζήσω, ἐκ τοῦ ΚΑΘΙΖΕΩ· Ἀόρ. ἐκάθισα.

Ἱκνέομαι (ἔρχομαι), καὶ τὸ σύνθετον, ἀφικνέομαι· Μέλλ. ἵξομαι, ἐκ τοῦ ἵκω· Μέσ. Ἀόρ. β'. ἱκόμην· Παρακ. ἷγμαι, ὅθεν ἀφῖγμαι· καὶ εἰς τὸ Ἀπαρ. ἀφῖχθαι.

Ἱλάσκομαι (κάμνω ἵλεον, εὐνοϊκόν). Μέλλ. ἱλάσομαι, ἐκ τοῦ ἱλάομαι· Μέσ. Ἀόρ. ἱλασάμην· Προστ. ἵλαθι, ἐκ τοῦ ΙΛΗΜΙ. καθὼς ἵσταθι ἐκ τοῦ ἵστημι· τὸ δὲ ἱλάσθητι τῶν νεωτέρων εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ἱλάζω.

Ἵπταμαι· βλέπε, πέτομαι.

K.

Καίω, Ἀττικῶς, κάω· Μέλλ. καύσω ἐκ τοῦ ΚΑΥΩ· Ἀόρ. ἔκαυσα, καὶ ἔκηα· παθητ. Παρακ. κέκαυμαι· Ἀόρις. ά. ἐκαύθην, καὶ β'. ἐκάην.

Καλέω, καλῶ· Μέλλ. καλέσω, καὶ Ἀττικῶς, καλῶ, καὶ καλοῦμαι· Παρακ. κέκληκα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκάληκα· ὅθεν παθητ. Παρακ. κέκλημαι· Ἀόρ ἐκλήθην.

Κάμνω (κοπιάζω)· Μέλλ. καμοῦμαι· Παρακ. κέκμηκα, ὡς κέκληκα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκάμηκα (ΚΑΜΕΩ)· Ἀόρ. β'. ἔκαμον, ἐκ τοῦ ΚΑΜΩ.

Κεῖμαι, ἐκ τοῦ κέω, κείω, ὅθεν, κείομαι, κεῖμαι, κ.τ.λ. Παρατ. ἐκείμην· Μέλλ. κείσομαι. Προστ. κεῖσο, κείσθω. Εὐκτ. κεοίμην· Ὑποτ. κέωμαι, κέῃ, κέηται· εὑρίσκεται καὶ εἰς ὁρις. μορφήν, κεῖμαι ἀντὶ τῆς Ὑποτακτικῆς· Ἀπαρ. κεῖσθαι.

Κεράννυμι (σμίγω)· καὶ κιρνάω, κίρνημι· Μέλλ. κεράσω, ἐκ τοῦ κεράω· Ἀόρ. ἐκέρασα· Παρακ. κέκρακα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκέρακα· ὅθεν παθητ. Παρακ. κέκραμαι· ἢ κεκέρασμαι· Ἀόρ. ἐκράθην, καὶ ἐκεράσθην· Μέσ. Ἀόρ. ἐκρασάμην, ἀντὶ ἐκερασάμην.

Κερδαίνω· Μέλλ. κερδανῶ· ἢ κερδήσω, ἐκ τοῦ ΚΕΡΔΕΩ· Ἀόρ. ἐκέρδησα· Ἀπαρ. κερδᾶναι.

Κορέννυμι (χορτάζω) Μέλλ. κορέσω, ἐκ τοῦ ΚΟΡΕΩ· Ἀόρ. ἐκόρεσα· Παρακ. κεκόρηκα, ὅθεν παθητ. κεκόρημαι, Ἰων. Ἀττικῶς δὲ, κεκόρεσμαι· Ἀόρ. ἐκορέσθην· καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἐκορεσάμην.

Κράζω. Μέλλ. κράξω, ἐκ τοῦ ΚΡΑΓΩ· Παρακ. κέκραγα· ὅθεν κέκραγμεν, κατὰ συγκοπήν. Ἀόρ. β'. ἔκραγον· Προστ. κέκραχθι, ὡς ἀπὸ τοῦ κεκράγηθι· ἀπὸ δὲ τοῦ Παρακ. κέκραγα γίνεται ῥῆμα κεκράγω· ὅθεν Μέλλ. κεκράξομαι· ὁ δὲ Ἀόρ. ἐκέκραξα, εὑρίσκεται μόνον εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν.

Κρεμάννυμι (κρεμνῶ)· Μέλλ. κρεμάσω, ἐκ τοῦ ΚΡΕΜΑΩ,

καὶ Ἀττικῶς κρεμῶ· Ἀόρ. ἐκρέμασα· καὶ παθητ. Ἀόρ. ἐκρεμάσθην· Μέλλ. κρεμασθήσομαι. Κρέμαμαι, (εἶμαι κρεμάμενος), ὡς ἐκ τοῦ ΚΡΕΜΗΜΙ. Παρατ. ἐκρεμάμην. Μέλλ. κρεμήσομαι· Εὐκτ. κρεμαίμην, καὶ κρεμοίμην· Ὑποτ. ἐὰν κρέμωμαι. Εὑρίσκεται καὶ ἄλλη μορφή, κρήμναμαι, ἐκ τοῦ ΚΡΗΜΝΗΜΙ.

Κ τ ε ί ν ω (θανατόνω)· Μέλλ. κτενῶ· Παρακ. ἔκτονα· Ἀόρ. ἔκτεινα, καὶ β΄. ἔκτανον· καὶ ποιητ. ἔκταν, ἔκτας, ἔκτα. Ἀπαρ. κτάναι, ὡς ἐκ τοῦ ΚΤΗΜΙ. Ἀόρ. ἐκτάθην, καὶ ἐκτάνθην· Μέσ. Ἀόρ. ἐκτάμην· Μετ. κτάς, καὶ Μέσ. Ἀόρ. κτάμενος.

Κ υ ν έ ω (φιλῶ)· ὅθεν τὸ σύνθετον προσκυνέω, τὸ ὁποῖον κλίνεται ὁμαλῶς. Μέλλ. κύσω, ἐκ τοῦ ΚΥΩ. Ἀόρ. ἔκυσα.

Λ.

Λ α γ χ ά ν ω (λαμβάνω διὰ κλήρου)· Μέλλ. λήξομαι, ἐκ τοῦ ΛΗΧΩ· Ἀόρ. β΄. ἔλαχον. Παρακ. εἴληχα, καὶ λέλογχα· Δωρικ. καὶ Ἰωνικ. ὡς ἐκ τοῦ ΛΕΓΧΩ.

Λ α μ β ά ν ω· Μέλλ. λήψομαι, ἐκ τοῦ ΛΗΒΩ· Παρακ. εἴληφα· Ἀόρ. β΄. ἔλαβον· παθητ. Παρακ. λέλημμαι, καὶ εἴλημμαι· Ἀόρ. ἐλήφθην· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἀλαβόμην.

Λ α ν θ ά ν ω· Μέλλ. λήσω, ἐκ τοῦ ΛΗΘΩ· Παρακ. λέληθα· Ἀόρ. β΄. ἔλαθον· καὶ εἰς τὴν μέσην φωνήν, λανθάνομαι· Μέλλ. λήσομαι· Παρακ. λέλησμαι· Ἀόρ. ἐλήσθην· Μέσος Ἀόρ. β΄. ἐλαθόμην.

Λ έ γ ω· Μέλλ. λέξω· Παρακ. εἴρηκα, κ.τ.λ. κατὰ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ συνάγω, εἴλοχα, καὶ συνθέτως, συνείλοχα· Ἀόρ. ἐλέγην, ὅθεν τὰ σύνθετα, συνελέγησαν, κατελέγησαν.

Λ ο ύ ω· (κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ λοέω), ἐκ τοῦ λόω Ἀττικῶς τὸ γ΄. πρόσωπον τοῦ Παρατατικοῦ, ἔλου, κατὰ συναίρεσιν καὶ τὸ πληθυντικὸν ἐλοῦμεν, ἐκ τοῦ ἐλοέομεν, ἐλοοῦμεν, καὶ κατὰ δευτέραν συναίρεσιν, ἐλοῦμεν, ἀντὶ ἔλουε, ἐλούομεν. Καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνήν, λοῦμαι, λοῦται, λούμενοι, ἐκ τοῦ λοέομαι. Παρακ. λέλουμαι· Μετοχ. λελουμένος.

Μ.

Μ α ν θ ά ν ω· Μέλλ. μαθήσομαι, ἐκ τοῦ ΜΑΘΕΩ· Παρακ. μεμάθηκα· Ἀόρ. β΄. ἔμαθον, ἐκ τοῦ ΜΗΘΩ, ὡς ἔλαθον ἐκ τοῦ ΛΗΘΩ.

Μ ά χ ο μ α ι· Μέλλ. μαχήσομαι, καὶ μαχέσομαι, ἐκ τοῦ μαχέω· Ἀττικῶς, μαχοῦμαι· Παρακ. μεμάχημαι, καὶ μεμάχησμαι· Μέσ. Ἀόρ. ἐμαχησάμην, καὶ ἐμαχετάμην.

Μ ε θ ύ ω· Παρατ. ἐμέθυον· Μέλλ. μεθυσθήσομαι· Ἀόρ. ἐμεθύσθην· εἰς δὲ τὸ ἐνεργητικόν, μεθύσκω (κάμνω ἄλλον νὰ μεθύῃ)· Μέλλ. μεθύσω, κ.τ.λ.)

Μ έ λ ω (φροντίζω)· Μέλλ. μελήσω, ἐκ τοῦ ΜΕΛΕΩ· Παρακ. μέμηλα. Ὑπερσ. ἐμεμήλειν, καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνήν, μέλομαι·

Μέλλ. μελήσομαι· Παρακ. μεμέλημαι· τὸ ῥῆμα τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον.

Μένω· Μέλλ. μενῶ. Ἀόρ. ἔμεινα. Παρακ. μεμένηκα ἐκ τοῦ ΜΕΝΕΩ.

Μηκάομαι (λέγεται διὰ τὴν φωνὴν τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν)· Παρακ. μέμηκα· Ἀόρ. β'. ἔμακον, καὶ εἰς τὴν μετοχὴν, μακὼν, ἐκ τοῦ ΜΗΚΩ.

Μίγνυμι καὶ μίσγω (σμίγω)· Μέλλ. μίξω, ἐκ τοῦ ΜΙΓΩ· Ἀόρ. ἔμιξα· παθητ. Παρακ. μέμιγμαι Ἀόρ. ά. ἐμίχθην· καὶ β'. ἐμίγην.

Μιμνήσκω (ἐνθυμίζω). Μέλλ. μνήσω, ἐκ τοῦ ΜΝΑΩ· Ἀόρ. ἔμνησα· εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, μιμνήσκομαι. Παρακ. μέμνημαι, (ὅστις ἔχει σημασίαν Ἐνεστῶτος). Ὑπερσ. ἐμεμνήμην· Ἀόρ. ἐμνήσθην· Μέλλ. μνησθήσομαι· Εὐκτ. μεμνήμην, Ἀττικῶς δὲ, μεμνοίμην καὶ μεμνῴμην.

Ν.

Νέμω (μοιράζω)· Μέλλ. νεμῶ, καὶ νεμήσω, ἐκ τοῦ ΝΕΜΕΩ. Παρακ. νενέμηκα· Ἀόρ. ἔνειμα, καὶ ὁ παθητ. ἐνεμήθην, καὶ ἐνεμέθην.

Ο.

Ὄζω· Μέλλ. ὀζέσω καὶ ὀζήσω, ἐκ τοῦ ὀζέω· Παρακ. ὄδωδα, ἐκ τοῦ ΟΔΩ, ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος.

Οἴγω, καὶ οἴγνυμι, ὅθεν συνθέτως ἀνοίγω, καὶ ἀνοίγνυμι· Παρατ. ἀνέῳγον· Μέλλ. ἀνοίξω. Ἀόρ. ἀνέῳξα· Παρακ. ά. ἀνέῳχα, καὶ β'. ἀνέῳγα (εἶμαι ἀνοικτὸς)· παθητ. Παρακ. ἀνέῳγμαι· Ἀόρ. ἀνεῴχθην. Εἰς τοὺς νεωτέρους εὑρίσκεται Ἀόρ. ἤνοιξα, καὶ εἰς τὸν παθητικὸν ἠνοίγην.

Οἰδαίνω, καὶ οἰδάνω (προΐσκομαι)· Μέλλ. οἰδήσω ἐκ τοῦ ΟΙΔΕΩ, ἢ ΟΙΔΑΩ· Παρακ. ᾤδηκα.

Οἴομαι καὶ οἶμαι (νομίζω)· Παρατ. ᾠόμην καὶ ᾤμην· Μέλλ. οἰήσομαι· Ἀόρ. ᾠήθην. Ἀπαρ. οἰηθῆναι· ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται καὶ τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν, διαλύων τὴν δίφθογγον, ὀΐω, καθὼς, καὶ ὀΐομαι, ὅθεν ὠΐσθην, ὠϊσάμην.

Οἴχομαι (ἀναχωρῶ)· Μέλλ. οἰχήσομαι, ἐκ τοῦ ΟΙΧΕΩ· Παρακ. οἴχωκα· ᾤχημαι· Ἰωνικ. ᾤχωκα ὡς ἐκ τοῦ ΟΙΧΟΩ.

Ολισθαίνω, καὶ ὀλισθάνω (γλιστρῶ)· Μέλλ. ὀλισθήσω, ἐκ τοῦ ΟΛΙΣΘΕΩ· Παρακ. ὠλίσθηκα· Ἀόρ. ὠλίσθησα· Ἀόρ. β'. ὤλισθον ἐκ τοῦ ΟΛΙΣΘΩ.

Ὄλλυμι (φθείρω), ἐκ τοῦ ΟΛΩ· Μέλλ. ὀλέσω, ἐκ τοῦ ΟΛΕΩ καὶ Ἀττικῶς, ὀλῶ, ὀλεῖς, ὀλεῖ· παθητ. ὄλλυμαι, καὶ Μέσος Μέλλ. ὀλοῦμαι. Παρακ. ά. ὀλώλεκα (Ἀττικῶς), καὶ β'. ὄλωλα· Ἀόρ. ὤλεσα· παθητ. Ἀόρ. ά. ὠλέσθην, καὶ Μέσ. Ἀόρ. β'. ὠλόμην.

Ὄμνυμι (ὀμόνω)· Μέλλ. ὀμόσω ἐκ τοῦ ΟΜΟΩ· καὶ Ἀττικῶς, ὀμοῦμαι· Παρακ. ὀμώμοκα (Ἀττικῶς). Ἀόρ. ὤμοσα· παθητ. Παρακ. ὀμώμοσμαι· εἰς δὲ τὸ γ'. πρόσωπον λέγουσιν καὶ ὀμώμοται.

Ὀ μ ό ρ γ ν υ μ ι (σπογγίζω)· Μέλλ. ὀμόρξω, ἐκ τοῦ ΟΜΟΡΓΩ. Μέσος Ἀόρ. ὠμορξάμην.

Ὀ ν ί ν η μ ι (ὠφελῶ), ἐκ τοῦ ΟΝΑΩ, ὄνημι, καθὼς ἵστημι, καὶ μὲ ἀνώμαλον ἀναδιπλασιασμὸν, ὀνίνημι· ὅθεν Μέλλ. ὀνήσω· Ἀόρ. ὤνησα· Ἀπαρ. ὀνινάναι· εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, ὀνίναμαι. Μέσ. Μέλλ. ὀνήσομαι· Μέσ. Ἀόρ. ϐ΄. ὠνάμην (ἐκ τοῦ ὄναμαι)· Εὐκτ. ὠναίμην καθὼς ἱσταίμην· Ἀπαρ. ὄνασθαι.

* Ὄ ν ο μ α ι (ὑϐρίζω), ἐκ τοῦ ΟΝΩ· Μέλλ. ὀνόσομαι, ἐκ τοῦ ὀνόομαι· Ἀόρ. ὠνόσθην, καὶ Μέσ. ὠνοσάμην.

Ὀ ρ ά ω (ϐλέπω)· Παρατ. ἑώρων· Παρακ. ἑώρακα· Μέλλ. ὄψομαι, ἐκ τοῦ ΟΠΤΩ· Ἀόρ. ϐ΄. εἶδον, ἐκ τοῦ ΕΙΔΩ, καὶ ἴδον, ὡς ἐκ τοῦ ΙΔΩ· ὅθεν Προστ. ἰδὲ, καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους, ἴδε· Εὐκτ. ἴδοιμι· Ὑποτ. ἐὰν ἴδω· Ἀπαρ. ἰδεῖν· Μετ. ὁ ἰδὼν, ἡ ἰδοῦσα, τὸ ἰδόν. παθητ. Παρακ. ἑώραμαι, καὶ ὦμμαι, ὦψαι, ὦπται (σπάνιος ὅμως)· Ἀόρ. ὤφθην.

Ὀ σ φ ρ α ί ν ο μ α ι (μυρίζομαι)· μέλλ. ὀσφρήσομαι, ἐκ τοῦ ὀσφρέομαι· Μέσ. Ἀόρ. ϐ΄. ὠσφρόμην, ἐκ τοῦ ὄσφρομαι· καὶ Ἰωνικῶς ἀναυξήτως, ὀσφράμην· εἰς τοὺς νεωτέρους εὑρίσκεται ὀσφράομαι.

Ὀ φ ε ί λ ω (χρεωστῶ)· Μέλλ. ὀφειλήσω, ἐκ τοῦ ὀφειλέω· Παρακ. ὠφληκα, ἐκ τοῦ ΟΦΛΕΩ· Ἀόρ. ϐ΄. ὤφελον, ἢ ἀναυξήτως ὄφελον· (λαμϐάνεται δὲ μόνον, ἢ μετὰ τοῦ εἴθε, κατ᾽ ἔννοιαν εὐχῆς).

Ὄ φ λ ω, καὶ ὀφλισκάνω (χρεωστῶ)· Μέλλ. ὀφλήσω, κτλ.

Π.

Π α ί ζ ω· Μέλλ. παίξομαι, καὶ παιξοῦμαι· Παρακ. πέπαιχα. Ἀόρ. ἔπαιξα· παθητ. Παρακ. πέπαιγμαι (παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις)· Ἀττικώτερον, ἔπαισα, πέπαισμαι.

Π α ί ω (κτυπῶ)· Ἀττ. Μέλλ. παιήσω, καὶ κοινὸς, παίσω· Παρακ. πέπαικα· Ἀόρ. ἔπαισα, καὶ παθ. ἐπαίσθην.

Π ά σ χ ω· Μέλλ. πείσωμαι, ἐκ τοῦ ΠΕΙΘΩ· Παρακ. πέπονθα ἐκ τοῦ ΠΕΝΘΩ. Ἀόρ. ϐ΄. ἔπαθον, ἐκ τοῦ ΠΗΘΩ, ἐκ τοῦ ὁποίου Μελλ. πήσομαι· Ἀόρ. ἔπησα· Παρακ. πέπηθα.

Π έ σ σ ω, καὶ πέττω (ψήνω)· Μέλλ. πέψω, ἐκ τοῦ ΠΕΠΤΩ· Ἀόρ. ἔπεψα· παθητ. Παρακ. πέπεμμαι· Ἀόρ. ἐπέφθην.

Π ε τ ά ν ν υ μ ι (ἐξαπλόνω)· Μέλλ. πετάσω, καὶ Ἀττικῶς, πετῶ, ἐκ τοῦ πετάω· Ἀόρ. ἐπέτασα· παθητ. Παρακ. πεπέτασμαι, πέπταμαι (συνηθέστερον), Ἀόρ. ἐπετάσθην.

Π έ τ α μ α ι (πετῶ)· Μέλλ. πτήσομαι, κατὰ συγκοπὴν τοῦ πετήσομαι, ὡς ἐκ τοῦ πετάομαι· Μέσ. Ἀόρ. ϐ΄. ἐπτόμην, ἀντὶ ἐπετόμην· Ἀπαρ. πτέσθαι· Ἄλλος Ἐνεστὼς, ἵπταμαι, ἐκ τοῦ ΙΠΤΗΜΙ· Παρατ. ἱπτάμην· Ἀόρ. ϐ΄. ἔπτην, ἐκ τοῦ ΠΤΗΜΙ, Εὐκτ. πταίην· Ὑποτ. ἐὰν πτῶ· Ἀπαρ. πτῆναι· Μετοχ. πτὰς, Ἀττικώτερον δὲ, πτᾶσθαι, καὶ πτάμενος.

Πήγνυμι, καὶ πηγνύω (ἐμπήγω)· Μέλλ. πήξω, ἐκ τοῦ ΠΗΓΩ· Ἀόρ. ἔπηξα· Παρακ. πέπαγα· παθητ. Παρακ. πέπηγμαι· Ἀόρ. ά. ἐπήχθην, καὶ β΄. ἐπάγην.

Πίμπλημι, (γεμίζω), ἐκ τοῦ ΠΛΑΩ, καὶ σχηματίζεται εἰς τὸν Ἐνεστῶτα καθὼς τὸ ἵστημι· Μέλλ. πλήσω, ἐκ τοῦ πλήθω· Παρακ. πέπληκα· Ἀπαρ. πιμπλάναι. Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, πίμπλαμαι· Παρακ. πέπλησμαι· Ἀόρ. ἐπλήσθην· Ἀπαρ. πίμπλασθαι.

Συντιθέμενον μὲ τὴν ἐν πρόθεσιν, ὅπου συμπίπτει τὸ ν πρὸ τοῦ π, ἀποβάλλεται τὸ μ, διὰ τὴν εὐφωνίαν, ὅθεν ἐμπίπλημι, ἐμπίπλαμαι, οὕτω καὶ εἰς τὸ πίμπρημι.

Πίμπρημι (καίω)· σχηματίζεται εἰς τὸν Ἐνεστῶτα καθὼς τὸ Ἵστημι, ἐκ τοῦ πιμπράω· Μέλλ. πρήσω, ἐκ τοῦ ΠΡΑΩ, ἢ πρήθω· Ἀόρ. ἔπρησα· Παρακ. πέπρηκα· Παθητ. Παρ. πέπρησμαι· Ἀόρ. ἐπρήσθην· Ἀπαρ. πιμπράναι· ὅταν συντίθεται μὲ τὴν ἐν, ἀποβάλλεται τὸ μ πρὸ τοῦ π· ὅθεν ἐμπίπρημι, ἐμπίπραμαι.

Πίνω, ἐκ τοῦ πίω· Μέλλ. πίομαι· εἰς δὲ τοὺς νεωτέρους, πιοῦμαι. Παρακ. πέπωκα, ἐκ τοῦ ΠΟΩ· Ἀόρ. β΄. ἔπιον· Προστ. πῖθι· παθητ. Παρακ. πέπομαι· Ἀόρ. ἐπόθην.

Πιπίσκω (ποτίζω)· Μέλλ. πίσω, ὡς ἐκ τοῦ ΠΙΩ. Ἀόρ. ἔπισα.

Πιπράσκω (πωλῶ)· Παρακ. πέπρακα, ἐκ τοῦ ΠΡΑΩ· κατὰ συγκοπὴν τοῦ περάω· καὶ παθητ. Παρακ. πέπραμαι· Ἀόρ. ἐπράθην· Μετ' ὀλίγον Μέλλ. πεπράσομαι, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ πραθήσομαι.

Πίπτω· Μέλλ. πεσοῦμαι, ἐκ τοῦ ΠΕΤΩ· Ἀόρ. β΄. ἔπεσον· Παρακ. πέπτωκα, ἐκ τοῦ πέπτηκα, κατὰ μεταβολὴν τοῦ η εἰς ω· εἰς δὲ τὴν Μετοχὴν, πεπτὼς, πεπτῶτος, Ἀττικῶς, ἐκ τοῦ πεπτηὼς, ἢ πεπτεὼς, ὡς τεθνὼς, ἐκ τοῦ τεθνεώς.

Πλέω· Μέλλ. πλεύσομαι, καὶ Δωρικῶς, πλευσοῦμαι· Ἀόρ. ἔπλευσα· Παρακ. πέπλευκα, καὶ παθητ. πέπλευσμαι· Ἀόρ. ἐπλεύσθην.

Πλήσσω, καὶ πλήττω (κτυπῶ)· Μέλλ. πλήξω, ἐκ τοῦ ΠΛΗΓΩ· Παρακ. πέπληγα· παθητ. Παρακ. πέπληγμαι· Ἀόρ. ἐπλήγην τὰ δὲ σύνθετα ἐξεπλάγην, κατεπλάγην, σημαίνουσιν ἔκπληξιν.

Πνέω· Μέλλ. πνεύσω, καὶ πνευσοῦμαι· Ἀόρ. ἔπνευσα· παθητ. Ἀόρ. ἐπνεύσθην.

Πρίαμαι (ἀγοράζω), ὡς ἀπὸ τοῦ πρίημι· Παρατατικὸς, λαμβανόμενος ἀντὶ Ἀορίστου, ἐπριάμην· Προστακτικὴ, πρίω, ἀντὶ πρίασο, καθὼς, ἵστω, ἀντὶ ἵστασο. Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ὠνέομαι.

Πυνθάνομαι (ἀκούω, ἢ μανθάνω)· Μέλλ. πεύσομαι ἐκ τοῦ πεύθομαι· Παρακ. πέπυσμαι· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐπυθόμην.

Ρ.

Ῥέω· Μέλλ. ῥεύσομαι· Ἀόρ. ἔῤῥευσα, καὶ Ἀττικώτερον, ῥυήσομαι, ἐῤῥύην, ὡς ἐκ τοῦ ΡΥΩ, καὶ ἐῤῥύηκα, ὡς ἐκ τοῦ ΡΥΕΩ.

Ῥήγνυμι (σχίζω)· Μέλλ. ῥήξω, ἐκ τοῦ ΡΗΓΩ· Ἀόρ. ἔῤῥιξα. Παρακ. ἔῤῥωγα, ἐκ τοῦ ΡΗΓΩ, ἔῤῥηγα, κατὰ μεταβολὴν τοῦ η εἰς ω· Μέσος Ἀόρ. ἐῤῥηξάμην· καὶ Ἀόρ. β'. ἐῤῥάγην. Μέλλ. ῥαγήσομαι.

Ῥώννυμι (δυναμόνω)· Μέλλ. ῥώσω, ἐκ τοῦ ΡΟΩ· Ἀόρ. ἔῤῥωσα· παθητ. Παρακ. ἔῤῥωμαι· Ἀόρ. ἐῤῥώσθην.

Σ.

Σβέννυμι· Μέλλ. σβέσω, ἐκ τοῦ ΣΒΕΩ· Ἀόρ. ἔσβεσα· παθητ. Παρακ. ἔσβεσμαι· Ἀόρ. ἐσβέσθην· καὶ καταστατικὸν ἔσβηκα· Ἀόρ. β'. ἔσβην. Ἀπαρ. σβῆναι, ὡς ἐκ τοῦ ΣΒΗΜΙ.

Σκεδάννυμι (σκορπίζω). Μέλλ. σκεδάσω, ἐκ τοῦ σκεδάω, καὶ Ἀττικῶς σκεδῶ· Παρακ. ἐσκέδακα· Ἀόρ. ἐσκέδασα· παθητ. Παρακ. ἐσκέδασμαι· Ἀόρ. ἐσκεδάσθην.

Σκέλλω (ξηραίνω)· Μέλλ. σκελῶ· Ἀόρ. ἔσκηλα· Παρακ. ἔσκληκα, ἀπὸ τοῦ ΣΚΛΕΩ. Ἀόρ. β'. ἔσκλην· Εὐκτ. σκλαίην· ἀπὸ τοῦ ΣΚΛΗΜΙ· Ἀπαρ. σκλῆναι.

Σμήχω (σπογγίζω)· Μέλλ. σμήσω, ἐκ τοῦ σμάω· Ἀόρ. ἔσμησα.

Στέρομαι (εἶμαι ἐστερημένος)· Μέλλ. στερήσομαι· Ἀόρ. β'. στερείς, παρὰ ποιηταῖς, ἐκ τοῦ ΣΤΕΡΗΜΙ.

Τ.

Τείνω (τεντόνω)· Μέλλ. τενῶ· Παρακ. τέτακα, ἐκ τοῦ ΤΑΩ· καὶ β'· τέταγα, ἐκ τοῦ ΤΑΓΩ· ὅθεν ὁ Ἀόρ. β'. κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν, τεταγών.

Τέμνω (κόπτω)· Μέλλ. τεμῶ, ἐκ τοῦ ΤΕΜΩ· Παρακ. τέτμηκα, ἐκ τοῦ ΤΜΑΩ· Ἀόρ. β'. ἔτεμον, ἢ ἔταμον.

Τίκτω (γεννῶ)· Μέλλ. τέξω, καὶ τέξομαι, καὶ ποιητ. τεκοῦμαι, ἐκ τοῦ ΤΕΚΩ· Παρακ. τέτοκα. Ἀόρ. β'· ἔτεκον.

Τιτρώσκω (πληγόνω) Μέλλ. τρώσω, ἐκ τοῦ τρόω· Παρακ. τέτρωκα. Ἀόρ. ἔτρωσα· παθητ. Παρακ. τέτρωμαι· Ἀόρ. ἐτρώθην. Μέλλ. τρωθήσομαι.

Τρέχω· Μέλλ. θρέξομαι· Ἀόρ. ἔθρεξα· εἶναι δὲ συνηθέστεροι οἱ ἀπὸ τοῦ ΔΡΕΜΩ· ὅθεν Μέλλ. δραμοῦμαι· Παρακ. δεδρόμηκα, καὶ ποιητ. δέδρομαι· Ἀόρ. β'. ἔδραμον.

Τυγχάνω (τυχαίνω)· Μέλλ. τεύξομαι, ἐκ τοῦ τεύχω· Ἀόρ. β'. ἔτυχον· Παρακ. τετύχηκα ἐκ τοῦ ΤΥΧΕΩ· τὸ δὲ τεύχω (κατασκευάζω), κλίνεται ὁμαλῶς, τεύξω, ἔτευξα, τέτευχα· παθητ. Παρακ. τέτυγμαι.

Υ.

Ὑπισχνοῦμαι (δίδω ὑπόσχεσιν)· Μέλλ. ὑποσχήσομαι, ὡς ἀπὸ

του ΣΧΕΩ· Παρακ. ὑπέσχημαι· Ἀόρ. ὑπεσχέθην· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ὑπεσχόμην.

Φ.

Φ έ ρ ω· Μέλλ. οἴσω, καὶ Μέσος, οἴσομαι, ἐκ τοῦ ΟΙΩ· Παρακ. ἐνήνοχα, ἐκ τοῦ ΕΝΕΚΩ, ΕΝΕΓΚΩ. Ἀόρ. ά. ἤνεγκα, καὶ β΄. ἤνεγκον· Προστ. Ἀόρ. ἔνεγκε, ἐνεγκάτω· ἐνέγκατε, ἐνεγκάτωσαν· Εὐκτ. ἐνέγκαιμι· Ὑποτ. ἐὰν ἐνέγκω· Ἀπαρ. ἐνεγκεῖν· Μετ. ἐνεγκών· εὑρίσκεται καὶ ὁ ά. Ἀόρ. ἐνέγκας· παθητ. Παρακ. ἐνήνεγμαι· Ἀόρ. ἠνέχθην· Μέλλ. ἐνεχθήσομαι, καὶ οἰσθήσομαι.

Φ ε ύ γ ω· Μέλλ. φεύξομαι, καὶ φευξοῦμαι· Παρακ. πέφευγα· Ἀόρ. β΄. ἔφυγον, ἐκ τοῦ ΦΥΓΩ.

Φ θ ά ν ω· Μέλλ. φθάσω, ἐκ τοῦ ΦΘΑΩ· Ἀόρ. ἔφθασα· Παρακ. ἔφθακα· ἐκ δὲ τοῦ ΦΘΗΜΙ, γίνεται Μέλλ. φθήσομαι· Ἀόρ. β΄ ἔφθην. Εὐκτ. φθαίην· Ὑποτ. ἐὰν φθῶ· Ἀπαρ. φθῆναι· Μετ. φθάς, καὶ Μέσ. Ἀόρ. φθάμενος.

Φ θ ί ν ω (φθείρω)· Μέλλ. φθίσω· Ἀόρ. ἔφθισα. Σημαίνει καὶ ἀμεταβάτως τὸ φ θ ε ί ρ ο μ α ι· καὶ τότε ἔχει Μέλλ. φθίσομαι ἐκ τοῦ φθίω· Παρακ. ἔφθιμαι.

Φ ύ ω (γεννῶ)· Μέλλ. φύσω· Ἀόρ. ἔφυσα. Ἀμεταβάτως λαμβάνονται ὁ Παρακ. πέφυκα, καὶ ὁ Ἀόρ. β΄. ἔφυν. ἐκ τοῦ ΦΥΜΙ· ὅθεν Ἀπαρέμφατος, φῦναι, καὶ Μετ. ὁ φύς, τοῦ φύντος· τὸ δὲ ἐφύην, φυῆναι, φυείς, εἶναι μεταγενέστεροι σχηματισμοί.

Χ.

Χ α ί ρ ω. Μέλλ. χαιρήσω, ἐκ τοῦ ΧΑΙΡΕΩ· (ὁ δὲ χαρήσομαι, εἶναι τῶν νεωτέρων)· Παρακ. κεχάρηκα· Ἀόρ. β΄. ἐχάρην· ἐκ τοῦ ΧΑΡΗΜΙ· παθητ. Παρακ. κεχάρημαι.

Χ έ ω (χύνω)· Μέλλ. χεύσω· Ἀόρ. ἔχεα· Παρακ. κέχυκα· Προστ. χέον, χεάτω· καὶ παθητ. Παρακ. κέχυμαι. Ἀόρ. ἐχύθην.

Χ ρ ὴ (εἶναι ἀνάγκη, πρέπει)· Παρατ. ἐχρῆν, καὶ χρῆν· Μέλλ. χρήσει. Εὐκτ. χρείη. Ὑποτ. ἐὰν χρῇ· Ἀπαρ. χρῆναι· Μετ. τὸ χρεὼν, ἥτις εἶναι ἄκλιτος.

Χ ρ ώ ν ν υ μ ι, καὶ χρωννύω (χρωματίζω)· Μέλλ. χρώσω, ἐκ τοῦ ΧΡΟΩ· Ἀόρ. ἔχρωσα· παθητ. Παρακ. κέχρωσμαι.

Χ ώ ν ν υ μ ι, καὶ χωννύω (ἐπισωρεύω χῶμα). Μέλλ. χώσω, ἐκ τοῦ χόω, τὸ ὁποῖον κλίνεται ὁμαλῶς· παθητ. Παρακ. κέχωσμαι.

Ω.

Ὠ θ έ ω, (σπρώχνω)· Παρατ. ἐώθουν· Μέλλ. ὠθήσω· συνηθεστέρως δὲ, ὤσω, ἐκ τοῦ ΟΘΩ· Ἀόρ. ἔωσα· Παρακ. ἔωκα· παθητ. Παρακ. ἔωσμαι· Ἀόρ. ἐώσθην· Μέλλ. ὠσθήσομαι.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Α.

Ἀλέθω· Μέλλ. θέλω ἀλέσειν· Ἀόρ. ἤλεσα.

Ἀμαρτάνω· Παρατ. ἡμάρτανον· Μέλλ. θέλω ἁμαρτήσει· Ἀόρ. ἡμάρτησα.

Ἄμε, καὶ πληθυντικῶς, ἄμετε, ἐκ τοῦ ΑΜΩ.

Ἀναιβαίνω, καὶ ἀναβαίνω· Μέλλ. θέλω ἀναβῇ· Ἀόρ. ἀνέβην· Προστ. Ἀόρ. ἀναῖβα.

Ἀποθαίνω, καὶ ἀποθνήσκω· Μέλλ. θέλω ἀποθάνει· Ἀόρ. ἀπέθανον.

Ἀποκάμνω· Μέλλ. θέλω ἀποκάμει· Ἀόρ. ἀπέκαμα.

Ἀπολαμβάνω· Μέλλ. θέλω ἀπολαύσει· Ἀόρ. ἀπήλαυσα.

Ἀρέσκω· Μέλλ. θέλω ἀρέσει· Ἀόρ. ἤρεσα.

Αὐξάνω· Μέλλ. θέλω αὐξήσει· Ἀόρ. ηὔξησα· Παθητ. αὐξάνομαι· Μέλλ. θέλω αὐξηθῇ· Ἀόρ. ηὐξήθην.

Ἀφίνω· Μέλλ. θέλω ἀφήσει· Ἀόρ. ἀφῆκα, καὶ ἄφησα· Προστ. ἄφησε, καὶ ἄφες· Παθητ. ἀφίνομαι· Μέλλ. θέλω ἀφεθῇ· Ἀόρ. ἀφέθην, καὶ κοινότερον ἀφέθηκα.

Β.

Βάλλω· Μέλλ. θέλω βάλλει· (διὰ τὸ πολλάκις), καὶ θέλω βάλει, διὰ τὸ ἅπαξ). Ἀόριστος ἔβαλα· Παθητ. βάλλομαι· Μέλλ. θέλω βαλθῇ· Ἀόρ. ἐβάλθην.

Βαρῶ (κτυπῶ) ἐκ τοῦ βαρέω· Μέλλ. θέλω βαρέσει· Ἀόρ. ἐβάρεσα· Παθητ. βαροῦμαι· Ἀόρ. ἐβαρέθην, ὅστις λαμβάνεται ὡς Ἀόριστος καὶ τοῦ βαρύνομαι· εἰς τοῦτο ὅμως ὁ ὀρθότερος εἶναι, ἐβαρύνθην.

Βαστῶ, ἐκ τοῦ βαστάω, καὶ βαστάζω· Μέλλ. θέλω βαςάξει, ἢ βαςάσει· Ἀόρ. ἐβάςαξα, καὶ ἐβάςασα· Ἀόρ. παθητ. ἐβαςάχθην.

Βλαστάνω· Μέλλ. θέλω βλαστήσει· Ἀόρ. ἐβλάστησα.

Βλέπω· Μέλλ. θέλω ἰδεῖ· Ἀόρ. εἶδον· τὰ δὲ σύνθετα κλίνονται ὁμαλῶς, ὡς, ἀποβλέπω· θέλω ἀποβλέψει· ἀπέβλεψα.

Βόσκω· Μέλλ· θέλω βοσκήσει· Ἀόρ. ἐβόσκησα· Παθητ. βόσκομαι· θέλω βοσκηθῇ· ἐβοσκήθην.

Γ.

Γέρνω· Μέλλ. θέλω γύρει· Ἀόρ. ἤγυρα.

Γίνομαι· Μέλλ. θέλω γείνει, ἢ γίνειν· Ἀόρ. ἔγεινα, ἢ ἔγινα.

Δ.

Δείχνω· Μέλλ. θέλω δείξει, Ἀόρ. ἔδειξα· Παθητ. θέλω δειχθῇ· Ἀόρ. ἐδείχθην.

Δέρνω· Μέλλ. θέλω δείρει· Ἀόρ. ἔδειρα· Παθητικὸν, θέλω δαρθῇ· Ἀόρ. ἐδάρθην.

Διδάσκω· Μέλλ. θέλω διδάξει· Ἀόρ. ἐδίδαξα· Παθητ. θέλω διδαχθῆ· Ἀόρ. ἐδιδάχθην.

Δίδω· Μέλλ. θέλω δώσει· Ἀόρ. ἔδωκα, ἢ ἔδοσα· Παθητ. θέλω δοθῆ· Ἀόρ. ἐδόθην.

Δύναμαι· Μέλλ. θέλω δυνηθῆ· Ἀόρ. ἐδυνήθην, καὶ ἠδυνήθην.

Ε.

Ἐνδύνω, καὶ ἐνδύω· Μέλλ. θέλω ἐνδύσει· Ἀόρ. ἔνδυσα, ἢ ἐνέδυσα· Παθητ. Μέλλ. θέλω ἐνδυθῆ· Ἀόρ. ἐνδύθην, ἢ ἐνεδύθην.

Ἐξεύρω· Μέλλ. θέλω μάθει· Ἀόρ. ἔμαθον.

Ἐντρέπομαι· Μέλλ· θέλω ἐντραπῆ· Ἀόρ. ἐντράπην.

Ἔρχομαι· Μέλλ. θέλω ἐλθεῖ· Ἀόρ. ἦλθον.

Εὑρίσκω· Μέλλ. θέλω εὑρεῖ· Ἀόρ. εὗρον· λέγουσι καὶ εὕρηκα· Παθητ. θέλω εὑρεθῆ· Ἀόρ. εὑρέθην.

Ἔχω· Μέλλ. θέλω λάβει· Ἀόρ. ἔλαβον.

Ζ.

Ζῶ, ζῇς, ζῇ· ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι. Παρατ. ἔζων, ἔζης, ἔζη· ἐζῶμεν, ἐζῆτε, ἔζων. κτλ. Μέλλ. θέλω ζήσει· Ἀόρ. ἔζησα· Προς. ζῆθι, ζήτω.

Θ.

Θάπτω· Μέλλ. θέλω θάψει· Ἀόρ. ἔθαψα· Παθητ. Μέλλ. θέλω ταφῆ· Ἀόρ. ἐτάφην.-

Θαῤῥῶ (ἔχω θάῤῥος εἰς τινά)· Μέλλ. θέλω θαῤῥήσει. Ἀόρ. ἐθάῤῥησα· καὶ θαῤῥεύομαι· Ἀόρ. ἐθαῤῥεύθην.

Θαῤῥῶ (νομίζω)· Ἀόρ. ἐνόμισα, καὶ κοινότερον, ἐθάῤῥευσα.

Θέτω· Μέλλ. θέλω θέσει· Ἀόρ. ἔθεσα· Παθητ. θέλω τεθῆ· Ἀόρ. ἐτέθην.

Κ.

Καίω, καὶ καύω· Μέλλ. θέλω καύσει· Ἀόρ. ἔκαυσα· Παθητ. καίομαι, καὶ καύομαι· Μέλλ. θέλω καῆ, ἢ καυθῆ· Ἀόρ. ἐκάην, ἢ ἐκαύθην.

Καλῶ· Μέλλ. θέλω καλέσει· Ἀόρ. ἐκάλεσα· Παθητ. θέλω καλεσθῆ· Ἀόρ. ἐκαλέσθην.

Κάμνω· Μέλλ. θέλω κάμει· Ἀόρ. ἔκαμον.

Καμόνομαι· Μέλλ. θέλω καμωθῆ· Ἀόρ. ἐκαμώθην.

Κερνῶ καὶ κιρνῶ· Μέλλ. θέλω κεράσει· Ἀόρ. ἐκέρασα.

Κλαίω· Μέλλ. θέλω κλαύσει· Ἀόρ. ἔκλαυσα.

Κρεμάζω, καὶ κρεμνῶ· Μέλλ θέλω κρεμάσει· Ἀόρ. ἐκρέμασα· παθητ. Μέλλ. θέλω κρεμασθῆ· Ἀόρ. ἐκρεμάσθην.

Κρέμαμαι, καὶ κρέμομαι (ἀπὸ)· λέγονται ἐπὶ πραγμάτων κρεμασμένων ἀπό τινος μέρους· καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων οἵτινες ὑπόκεινται εἰς ἄλλον, ἢ ἐλπίζουσιν εἰς αὐτόν.

Λ.

Λαμβάνω· Μέλλ. θέλω λάβει· Ἀόρ. ἔλαβον.

Λ α ν θ ά ν ω· Μέλλ. θέλω λανθάσει· Ἀόρ. ἐλάνθασα, καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, λανθάνομαι· Ἀόρ. ἐλανθάσθην.

Λ α χ α ί ν ω· Μέλλ. θέλω λάχει· Ἀόρ. ἔλαχον.

Λ έ γ ω· Μέλλ. θέλω εἰπεῖ· Ἀόρ. εἶπα, καὶ εἶπον· Παθητ. ἐλέχθην, καὶ κοινότερον εἰπώθη (ἀπροσώπως). Τὰ σύνθετα, διαλέγω, συλλέγω, ἔχουσιν Ἀόρ. ὁμαλὸν, ἐσύλλεξα, ἐδιάλεξα.

Μ α ν θ ά ν ω, καὶ κοινότερον, μαθαίνω· Μέλλ. θέλω μάθει· Ἀόρ. ἔμαθον.

Μ έ μ φ ο μ α ι· Μέλλ. θέλω μεμφθῇ· Ἀόρ. ἐμέμφθην.

Ξ.

Ξ ε ρ ν ῶ· Μέλλ. θέλω ξεράσει· Ἀόρ. ἐξέρασα.

Ξ ύ ν ω, καὶ ξ ύ ω· Μέλλ. θέλω ξύσει· Ἀόρ. ἔξυσα.

Ο.

Ὀ μ ν ύ ω, κοινότερον, ὀμόνω· Μέλλ. θέλω ὀμόσει· Ἀόρ. ὤμοσα.

Π.

Π ά σ χ ω, κοινότερον, π α θ α ί ν ω· Μέλλ. θέλω πάθει· Ἀόρ. ἔπαθον.

Π έ ρ ν ω· Μέλλ. θέλω πάρει· Ἀόρ. ἐπῆρα.

Π ε ρ ν ῶ· Μέλλ. θέλω περάσει· Ἀόρ. ἐπέρασα.

Π η γ α ί ν ω, π ά γ ω, ἢ ὑ π ά γ ω· Μέλλ. θέλω ὑπάγει· Ἀόρ. ἐπῆγα, καὶ ὑπῆγα.

Π ί ν ω· Μέλλ. θέλω πίει· Ἀόρ. ἔπιον· Παθ. θέλω ποθῇ· Ἀόρ. ἐπόθην.

Π ί π τ ω· Μέλλ. θέλω πέσει· Ἀόρ. ἔπεσα, ἢ ἔπεσον.

Π λ έ ω· Μέλλ. θέλω πλεύσει· Ἀόρ. ἔπλευσα.

Ρ.

Ῥ έ ω· Μέλλ. θέλω ῥεύσει· Ἀόρ. ἔῤῥευσα.

Σ.

Σ β ύ ν ω, καὶ σ β ύ ν ω· Παρατ. ἔσβενα, καὶ ἔσβυνα· Μέλλ· θέλω σβέσει, καὶ σβύσειν· Ἀόρ. ἔσβεσα, καὶ ἔσβυσα· Παθητ. σβύνομαι· Ἀόρ. ἐσβέσθην, καὶ κοινότερον, ἐσβύσθην.

Σ τ έ κ ω, καὶ σ τ έ κ ο μ α ι· Μέλλ. θέλω σταθῇ· Ἀόρ. ἐστάθην· Προστ. Ἀόρ. στάσου.

Τ.

Τ ρ ώ γ ω· Μέλλ. θέλω φάγει· Ἀόρ. ἔφαγον· Προστ. Ἀόρ. φάγε.

Τ υ χ α ί ν ω· Μέλλ. θέλω τύχει· Ἀόρ. ἔτυχον.

Υ.

Ὑ π ά γ ω· βλέπ. πηγαίνω.

Ὑ π ό σ χ ο μ α ι· Μέλλ. θέλω ὑποσχεθῇ· Ἀόρ. ὑπεσχέθην.

Φ.

Φ ε ύ γ ω· Μέλλ. θέλω φύγει· Ἀόρ. ἔφυγον· Προστ. Ἀόρ. φύγε.

Φ θ ε ί ρ ω· Μέλλ. θέλω φθείρει· Ἀόρ. ἔφθειρα· Παθητ. Μέλλ. θέλω φθαρῇ· Ἀόρ. ά. ἐφθάρην.

Φράττω. Μέλλ. θέλω φράξει· Ἀόρ. ἔφραξα.

Φρίττω· Μέλλ. θέλω φρίξει· Ἀόρ. ἔφριξα.

Χ.

Χόνω· Μέλλ. θέλω χώσει· Ἀόρ. ἔχωσα.

Χύνω· Μέλλ. θέλω χύσει· Ἀόρ. ἔχυσα, καὶ ἔχεα.

Ψ.

Ψήνω, καὶ ψένω· Μέλλ. θέλω ψήσει· Ἀόρ. ἔψησα.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΨΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΥΝΟΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

ά. Εἰς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων, καὶ εἰς τὰς παραγώγους ἐν γένει λέξεις, φυλάττεται τὸ ἀρχικὸν πνεῦμα, ἀγαθὸς, ἀγαθοῦ· ἅγιος, ἁγίου, ἁγιάζω· ἀκούω, ἤκουον, ἄκουσμα· ὁρῶ, ἑώρων, ὅρασις.

β'. Τὸ ἐπιτατικὸν, ἢ ςερητικὸν, ἢ προσθετικὸν α ψιλοῦται, καθὼς, ἄνοσμος, ἀθάνατος· στάχυς, ἄσταχυς.

γ'. Ὅσαι λέξεις ἀρχίζουσιν ἀπὸ φωνήεντος μετὰ ἀφαίρεσιν ψιλοῦ συμφώνου, δασύνονται, καθὼς, τόσος, ὅσος· πηλίκος, ἡλίκος· τότε, ὅτε· τέως, ἕως.

δ'. Τὰ ἀριθμητικὰ μέχρι τῶν ὀκτὼ δασύνονται, καθὼς, εἷς, ἕξ, ἑπτά.

έ. Αἱ ἀκόλουθοι λέξεις δασύνονται· ὅσαι δὲ ἐξ αὐτῶν εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, καταγράφονται ἰδιαιτέρως.

Ἅβρα, ἁβρὸς, ἁγνὸς, αἱμος, αἱμύλως, αἱρῶ, ἅλις, ἅλλομαι, ἅρμα, ἁψὶς, ἕδος, ἕδνα, ἕζομαι, εἱλύω, αἷμα, εἵργω, ἑκὰς, ἑκάτερος, ἕλιξ, ἑλίσσω, ἕλμινς, ἕνυς, ἕπομαι, ἕρκος, ἕρση, ἑστιῶ, ἕτερος, εὕδω, ἑφθὸς, ἕψω, ἑῴα, ἕωλος, ἥβη, ἡβάσκω, ἥκιστα, ἥκω, ἧλος, ἥμων, ἡνία, ἡνίκα, ἧπαρ, ἥσσων, ἡττῶμαι, ἱδρύω, ἵημι, ἱκάνω, ἱκνοῦμαι, ἱμὰς, ἱμάσσω, ἱμείρω, ἵμερος, ἵστημι, ὁλκὰς, ὁλκὴ, ὅλμος, ὁπλὴ, ὁρμαθὸς, ὁρῶ, ὧδε, ὡρακιῶ· ἡ ἀναφορικὴ ὅς, ἥ, ὅ· καὶ ἡ τριτοπρόσωπος οὗ, οἷ, ἕ.

ΚΟΙΝΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ.

Ἅγιος, ᾅδης, ἁδρὸς, αἷμα, ἅλας, ἅμα, ἅμαξα, ἁμαρτάνω, ἅμιλλα, ἁπαλὸς, ἅπαξ, ἁπλοῦς, ἅπτομαι, ἁρπάζω, ἁψίκορος, ἕβδομος, Ἑβραῖος, ἕδρα, εἱμαρμένη, εἱρμὸς, εἱρκτὴ, ἕκαστος, Ἑκάβη, Ἑκάτη, ἑκατὸν, ἑκὼν, Ἑλένη, Ἕλενος, Ἑλικὼν, Ἕλλην, Ἑλλήσποντος, ἕλκος, ἑλκύω, ἕλκω, ἕλος, ἕνεκα, ἑορτὴ, ἑρμηνεὺς, Ἑρμῆς, ἑρπετὸν, ἕρπω, ἑταῖρος, ἕτοιμος, εὑρίσκω, ἡγεμὼν, ἡγοῦμαι, ἥδομαι, ἡδὺς, ἡλικία, ἥλιος, ἡμέρα, ἥμερος, ἡμεῖς, ἥμισυς, ἡνίοχος, Ἥρα, Ἡρακλῆς, ἥρως, Ἡσίοδος, ἥσυχος, Ἡφαιστίων, Ἥφαιστος, ἱέραξ, ἱερὸς, ἱκανὸς, ἱκετεύω, ἱλαρὸς, ἵλεως, ἵνα, ἵππος, ἵπταμαι, ἱστορῶ, ὁδὸς, ὅλος, ὁμαλὸς, Ὅμηρος, ὅμιλος, ὅμοιος, ὁμοῦ, ὅμως, ὅπλον, ὅπου, ὅπως, ὅρκος, ὅρος, (ὁ), ὅπως, ὥρα, ὡραῖος, ὡς, τὰ ἄρθρα ὁ, ἡ, οἱ. Αἱ δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι, οὗτος, αὕτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. Σύνταξις. 2. Πρότασις. 3. Συμφωνία Ἐπιθετικὴ, καὶ Ῥηματική.

1. *Τί εἶναι ἡ Σύνταξις;*

ΣΥΝΤΑΞΙΣ λέγεται εἰς τὴν Γραμματικὴν ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν δίδομεν εἰς τὰς λέξεις μὲ σχηματισμόν τινα κανονικὸν, διὰ νὰ φανερόνωμεν καθαρὰ τὰ νοήματά μας, λαλοῦντες ἢ γράφοντες.

2. *Τί εἶναι ἡ Πρότασις;*

Πρότασις λέγεται ἡ διὰ λόγου φανέρωσις τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν κάμνομεν περὶ προσώπου τινὸς ἢ πράγματος. Καὶ ὁ πλέον σύντομος λόγος πρέπει ἀναγκαίως νὰ φανερόνῃ περί τινος προσώπου ἢ πράγματος, ὅτι ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἄλλο, ἢ πάσχει ὑπὸ ἄλλου, ἢ εὑρίσκεται εἰς κατάστασίν τινα. Ἡ φανέρωσις αὐτὴ λέγεται Πρότασις, διότι προτείνεται ἔξω, προβάλλεται ὑπὸ τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος, διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τοὺς ἄλλους. Καὶ ἐπειδὴ διακρίνομεν τὰ πρόσωπα μὲ τὰς ἀντωνυμίας, τὰ πράγματα μὲ τὰ οὐσιαστικὰ, τὴν ὕπαρξιν δὲ καὶ τὰς διαφόρους ἐνεργείας, πάθη, καὶ καταστάσεις αὐτῶν μὲ τὰ ῥήματα, εἶναι φανερὸν ὅτι πᾶσα πρότασις διὰ νὰ φανερόνῃ κρίσιν τινὰ τοῦ πνεύματος, πρέπει ἀναγκαίως νὰ ἔχῃ μίαν τινὰ ἀντωνυμίαν, ἢ ὄνομα καὶ ἓν ῥῆμα, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα.

Ἔστι Θεός. Ὁ Θεὸς ἐποίησε τὰ πάντα· Οἱ κακοὶ κολάζονται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· Οἱ δίκαιοι εἰρηνεύουσιν. Ἡ μέθη ἐστὶ μανία.

Εἰς τὰς προτάσεις ἡ ὀνομαστικὴ, ἥτις παριστάνει τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου κρίνομεν, λέγεται Ὑποκείμενον· τὸ δὲ ῥῆμα, καὶ ἡ ἄλλη ὀνομαστικὴ, ἂν ἦναι, ἥτις φανερόνει τί κρίνομεν περὶ τοῦ Ὑποκειμένου, ὀνομάζεται Κατηγορούμενον, ἤγουν λεγόμενον ἐπάνω εἰς τὸ Ὑποκείμενον, οὕτω εἰς τὰς ἀνωτέρω προτάσεις, ὁ Θεὸς, εἶναι Ὑποκείμενον· ὁμοίως οἱ κακοὶ, οἱ δίκαιοι, ἡ μέθη· ἔστι, εἶναι τὸ ῥῆμα τὸ φανερόνον ὕπαρξιν, ἐποίησε, κολάζονται,

ιὶρηνεύουσι, μανία, εἶναι καθὲν εἰς τὴν πρότασιν αὐτοῦ Κατηγορούμενον· Τὸ Ὑποκείμενον καὶ τὸ Κατηγορούμενον λέγονται καὶ Ὅροι τῆς· Προτάσεως, διότι ταῦτα εἶναι τὰ ὅρια αὐτῆς, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Εἰς τὰ ῥήματα, ὅπου δὲν φαίνεται τὸ ὑπαρκτικὸν, ἐννοεῖται· ὡς, ἔστι ποιήσας, ἀντὶ ἐποίησεν· εἰσὶ κολαζόμενοι, ἀντὶ κολάζονται· κτλ.

Ὅσαι ἄλλαι λέξεις ἤθελον προςεθῆ εἰς τὸ Ὑποκείμενον, ἢ εἰς τὸ Κατηγορούμενον κατὰ τὴν χρεῖαν λέγονται Συμπληρώματα, διότι συμπληροῦσι τότε τὴν πρότασιν.

Ἐὰν εἰς τὴν αὐτὴν πρότασιν ἦναι δύο Ὑποκείμενα ἢ Κατηγορούμενα διάφορα, ἡ πρότασις λέγεται Σύνθετος, καθὼς, Ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Παῦλος εἶναι ἐπιμελεῖς καὶ χρηστοήθεις. Ἡ σύνθεσις γίνεται ἢ εἰς μόνον τὸ ὑποκείμενον, ἢ εἰς μόνον τὸ κατηγορούμενον, ἢ καὶ εἰς τὰ δύο, ὁποῖα εἶναι ἡ ἀνωτέρω.

Τὸ ἐπίθετον φανερόνει μὲ συντομίαν ὁποῖον εἶναι τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν, ἢ γράφομεν· ἀντὶ νὰ εἴπω παραδείγματος χάριν, Ὁ μαθητὴς ὅστις ἔχει ἐπιμέλειαν, προκόπτει· λέγω, Ὁ ἐπιμελὴς μαθητὴς προκόπτει. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἐπίθετον προσδιορίζει τὸ οὐσιαστικὸν καὶ παριςάνει αὐτὸ ὁποῖον εἶναι, διὰ τοῦτο συμμορφόνεται μὲ ἐκεῖνο καὶ εἰς τὸ γένος, καὶ εἰς τὴν πτῶσιν, καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, καθὼς, ὁ δίκαιος κριτής· ἐὰν μεταβάλῃς τὴν πτῶσιν, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαςικοῦ, πρέπει νὰ κάμῃς τὴν αὐτὴν μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ ἐπίθετον, καθὼς, Τοῦ δικαίου κριτοῦ, κτλ. Ἐὰν ἀντὶ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ μεταχειρισθῇς θηλυκὸν, πρέπει τότε καὶ τὸ ἐπίθετον νὰ λαμβάνῃ σχηματισμὸν θηλυκοῦ γένους, καθὼς, Ἡ δικαία κρίσις. Ἡ δικαία τιμωρία. Ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, καθὼς, Τὸ δίκαιον πρόσταγμα. Αὕτη λοιπὸν ἡ συμμόρφωσις τοῦ ἐπιθέτου μὲ τὸ οὐσιαστικὸν λέγεται συμφωνία ἐπιθετική. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον συμφωνοῦσιν αἱ τριγενεῖς ἀντωνυμίαι μὲ τὸ οὐσιαστικὸν, καὶ αἱ μετοχαὶ, διότι κλίνονται καὶ εἰς τὰ τρία γένη.

Τὸ ῥῆμα πάλιν ἐπειδὴ φανερόνει τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, ὅτι ὑπάρχει ἢ ὅτι ἐνεργεῖ, πάσχει, ἢ εὑρίσκεται εἰς κατάστασίν τινα, πρέπει νὰ συμμορφόνηται μὲ τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσωπον καὶ κατὰ ἀριθμὸν, καθὼς, Ἡ φρόνησίς ἐστι μέγιςον ἀγαθόν· Οἱ νόμοι εἰσὶ ψυχὴ πόλεως. Πάντες οἱ κακοὶ κολάζονται. Αὕτη λοιπὸν ἡ συμμόρφωσις λέγεται συμφωνία ῥηματική.

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι λαμβάνεται καὶ εἰς τὸν ἑνικὸν καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ὁ Ἐνεστὼς τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἀποσιωπᾶται πολλάκις ἐννοούμενος κατὰ συνήθειαν τῆς Γλώσσης, καθὼς καὶ τὴν σήμερον, Πιστὸν ἡ γῆ. Ἄπιςον ἡ θάλασσα.

Ἡ πληθυντικὴ ὅμως ὀνομαστικὴ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων ἐλάμβανε κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ῥῆμα ἑνικοῦ ἀριθμοῦ· οὕτως ἔλεγον, Τὰ δώματα στάζει· Τὰ ξύλα σήπεται· ἀντὶ στάζουσι, σήπονται.

Ἐξεναντίας δὲ ἡ ἑνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα σημαίνουσι πολλὰ ὑποκείμενα, λαμβάνει εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ ῥῆμα πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· καὶ τότε ἡ συμφωνία τοῦ ῥήματος γίνεται μὲ τὴν ἔννοιαν τῶν πολλῶν, καθὼς, Ἡ βουλὴ ἔγνωσαν, ὅπου ἐννοοῦνται οἱ βουλευταί. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὸ ἕκαστος, καὶ εἰς τὸ ἄλλος ἄλλο· καθὼς, Ἕκαστος ἐθέλουσιν ἄρχειν. Ἄλλος ἄλλο ἠρώτων με, ὡς ἐὰν ἐλέγομεν καὶ τὴν σήμερον, Ἡ βουλὴ ἀπεφάσισαν· Ἕκαστος, ἢ καθεὶς θέλουσι νὰ ἄρχωσι· Μ' ἐρωτοῦσαν ἄλλος ἄλλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑ ΜΕΤΟΧΗΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ.

Εἶναι πολλὰ ῥήματα εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, τὰ ὁποῖα συντάσσονται μετὰ Μετοχῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, καὶ τότε φυσικὰ ἡ Μετοχὴ αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον, καθὼς τὰ ἐπίθετα· ἐξηγεῖται δὲ ἡ Μετοχὴ αὕτη εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν μὲ τὸ ὅτι, καὶ εἰς ἄλλα μὲ τὸ νά. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν αἰσθήσεως, ὁποῖον τὸ ὁρῶ. Ὁρῶ ἐξαμαρτάνων, ἤγουν, βλέπω ὅτι σφάλλω.

β'. Τὰ σημαίνοντα γνῶσιν, ὁποῖα τὰ, οἶδα, ἐπίσταμαι, οὐκ ἀγνοῶ, γινώσκω· καὶ τὸ σύνθετον σύνοιδα. Ἐν πολυτρόποις συμφοραῖς ἐπίςανται τραφέντες. Σύνοιδα εὔορκος ὤν· καὶ μὲ δοτικὴν διὰ τὴν σύν. Σύνοιδα ἐμαυτῷ οὐδὲν ἐπισταμένῳ.

γ'. Τὰ σημαίνοντα νόησιν, γνώρισιν· ὁποῖα τὰ, μανθάνω, ἐκμανθάνω, γινώσκω, ἐνθυμοῦμαι, ἐννοῶ, ἔγνων καλῶς πράξας.

δ'. Τὰ σημαίνοντα παρατήρησιν, ἢ δοκιμὴν, τὴν ὁποίαν τις κάμνει εἰς ἑαυτὸν, ὁποῖα τὰ, αἰσθάνομαι, εὑρίσκω. Οὐκ αἰσθάνεται ἀβουλίαν πολλὴν ἔχων.

έ. Τὰ σημαίνοντα δεῖξιν, φανέρωσιν, ὁποῖα τὰ, δείκνυμι, ἀποδείκνυμι, δηλῶ, δῆλον ποιῶ, διασαφῶ, ἐνδεί-

κνῦμι, δῆλος εἰμὶ, φανερὸς εἰμὶ, φαίνομαι, ἁλίσκομαι, ἐλέγχομαι· καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ, κρύπτομαι, λανθάνω. Δῆλός ἐςι ψευδόμενος.

ϛ΄. Τὰ σημαίνοντα μνήμην, ἢ λήθην, ὁποῖα τὰ μέμνημαι, ἐπιλανθάνομαι. Μέμνημαι εἰπὼν ταῦτα.

ζ΄. Τὰ σημαίνοντα παράβλεψιν, ὑπομονὴν ἢ ἐπιμονὴν, ὁποῖα τὰ, περιορῶ, ἀνέχομαι, ὑπομένω, μένω. Οὐκ ἀνέχεται καταφρονούμενος.

ή. Τὸ ἀγαπῶ, ὅταν σημαίνῃ τὸ ἀρκοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι. Ὑπὸ σμικροτέρων, καὶ φαυλωτέρων τιμώμενοι ἀγαπῶσι.

θ΄. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν, ἢ ἔναρξιν, ὁποῖα τὰ, παύομαι, λήγω, ἐπέχω, ἐκλείπω, ἐπιλείπω, ἀπολείπω, ἄρχομαι, ὑπάρχω. Οὐ παύεται κλαίων.

ί. Οὕτω συντάσσονται ἐνίοτε καὶ τὰ, πειρῶμαι, ἔοικα, κύριός εἰμι, συμβαίνει, ἀναίνομαι, παρασκευάζομαι· καὶ τὰ ἀφηγηματικὰ, ἀγγέλλεται, λέγεται, μαρτυροῦμαι, μαρτυρεῖται ταῦτα πράξας.

ιά. Τὰ σημαίνοντα ψυχικόν τι αἴσθημα, ὡς, χαρὰν, λύπην, κ.τ.λ. ὁποῖα τὰ, χαίρω, γήθομαι, ἥδομαι, ἄχθομαι, ἀγανακτῶ, αἰσχύνομαι, αἰδοῦμαι, χαίρουσι τιμώμενοι.

ιϐ΄. Τὰ σημαίνοντα ἐξακολούθησιν πράξεώς τινος, τὴν ὁποίαν φανερόνει ἡ μετοχὴ, ὁποῖα εἶναι τὰ, διατελῶ, διαγίγνομαι, διάγω, καθὼς, Διατελεῖ πράττων καὶ λέγων τὰ βέλτιστα.

ιγ΄. Τὸ λανθάνω, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν Μετοχὴν σημαίνει ὅτι ἡ πρᾶξις ἔγινεν ἀνεπαισθήτως, ἢ κρυφίως χωρὶς νὰ τὸ ἐξεύρῃ τις, καθὼς, Ὁ Κροῖσος φονέα τοῦ παιδὸς ἐλάνθανε βόσκων.

ιδ΄. Τὸ φθάνω, τὸ ὁποῖον σημαίνει προλαμβάνω, προφθάνω, καθὼς, Ἔφθησαν πολλῷ οἱ Σκύθαι τοὺς Πέρσας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι· ἤγουν, ἐπρόλαβαν πολὺ τοὺς Πέρσας οἱ σκύθαι καὶ ἦλθον εἰς τὴν γέφυραν.

ιέ. Τὸ τυγχάνω, ὅταν σημαίνῃ ὅτι γίνεταί τι κατὰ τύχην, καθὼς, Ἔτυχον ὁπλῖται ἐν τῇ ἀγορᾷ καθεύδοντες ὡς πεντήκοντα.

ιϛ΄. Ὅταν τὸ ῥῆμα προσδιορίζῃ τὴν ποιότητα τῆς πράξεως παριστάνον ὅτι ἔγεινε καλῶς ἢ κακῶς, δικαίως ἢ ἀδίκως, ἡ πρᾶξις ἐκφράζεται μὲ μετοχὴν, καθὼς, Ἀδικεῖτε πολέμου ἄρχοντες, ἤγουν, ἀδικεῖτε κάμνοντες ἀρχὴν πολέμου.

ιζ΄. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν συντάσσονται μὲ μετοχὴν κατὰ Μέλλοντα χρόνον, ἐνίοτε καὶ κατὰ Ἐνεστῶτα· παριστάνει δὲ ἡ μετοχὴ τὸν

σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθὼς, Ἀνίσταντο λέξοντες ἃ ἐγίνωσκον, ἤγουν, ἐσηκόνοντο διὰ νὰ εἴπωσι τὴν γνώμην αὐτῶν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Δὲν βλέπεις ὅτι κινδυνεύεις νὰ πέσῃς;

β'. Καταλαμβάνω ὅτι ἀπὸ τὴν ἀμέλειαν βλάπτομαι.

γ'. Τώρα γνωρίζω ὅτι δὲν δύναμαι νὰ προκόψω χωρὶς ἐπιμέλειαν.

δ'. Δὲν αἰσθάνεσαι ὅτι ἁμαρτάνεις εἰς τὸν Θεὸν, ὅταν παρακούῃς εἰς τοὺς γονεῖς σου;

έ. Ὁ Ἀντώνιος εἶναι φανερὸς ὅτι δὲν αἰσθάνεται ὅτι βλάπτει ἑαυτόν.

ς'. Ἐνθυμοῦ ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος.

ζ'. Μὴ ὑπόφερε νὰ νικᾶσαι ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν διὰ τὴν ἀμέλειάν σου.

ή. Εὐχαριςοῦ νὰ τιμᾶσαι ὑπὸ ἑνὸς καλοῦ μᾶλλον παρὰ ὑπὸ μυρίων ἀχρείων.

θ'. Μὴ παύου ποτὲ νὰ δοξάζῃς τὸν Θεὸν, ὅτι σὲ ἔκαμεν ἄνθρωπον, χριστιανὸν καὶ Ἕλληνα.

ί. Ὁ Σωκράτης μαρτυρεῖται ὅτι ἦτο σοφώτερος πάντων τῶν Ἑλλήνων.

ιά. Χαίρω νὰ βλέπω τὴν ἐπιμέλειάν σου.

ιβ'. Ὁ Δημήτριος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμελῆται καὶ νὰ ζῇ ἀμέμπτως.

ιγ'. Δὲν μὲ λανθάνεις ὅτι χθὲς παρεπίκρανας τὴν μητέρα σου.

ιδ'. Χθὲς μ' ἐπρόλαβεν ὁ Ἰωάννης καὶ κατέβη εἰς τὸν Πειραιᾶ.

ιέ. Χθὲς ὅτε ἦλθες, ἔτυχε νὰ κοιμῶμαι.

ις'. Τρεῖς ἀδικεῖς ὅταν ἀμελῇς, τὸν ἑαυτόν σου, τοὺς γονεῖς, καὶ τὴν πατρίδα.

ιζ'. Ἀκούσας ὅτι ἀῤῥωστεῖς, ἦλθον νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ.

Ἀντὶ· Πόσον πωλεῖς τοῦτο;

Τὸ βιβλίον τοῦτο ἠγόρασα δύο δραχμάς.

Οὕτω καὶ εἰς ἑκάστην τῶν ἀκολούθων προθέσεων ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ γυμνάζῃ τὸν μαθητὴν διὰ παραδειγμάτων, καὶ νὰ ὑποχρεοῖ αὐτὸν νὰ κάμνῃ καὶ οἴκοθεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Πλαγία Σύνταξις.

Πλαγία σύνταξις λέγεται, ὅταν λαμβάνηται εἰς τὴν πρότασιν πλαγία πτῶσις ὀνόματος, ἀντωνυμίας, ἢ μετοχῆς· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἐμβαίνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ἐννοοῦνται ἔξωθεν προθέσεις, πρέπει νὰ ὁμιλήσωμεν πρότερον συντόμως περὶ αὐτῶν.

Ἀπὸ τὰς προθέσεις ἄλλαι συντάσσονται μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίας πτώσεως, ἄλλαι μετὰ δύο, καὶ ἄλλαι μετὰ πασῶν.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ.

Ἀντὶ, Ἀπὸ, Ἐκ, Πρό.

Ἀ ν τ ί: Ἡ πρόθεσις αὕτη συντάσσεται μετὰ Γενικῆς, καὶ φανερόνει ἀνταλλαγὴν, ἤγουν, ὅτι δίδεται, λαμβάνεται καὶ γενικῶς, ὅτι γίνεταί τι εἰς τόπον ἄλλου, ἢ δι' ἄλλο τι· πολλάκις βάλλεται εἰς τὸν λόγον μόνη ἡ Γενική· καὶ ἐννοεῖται ἡ πρόθεσις, καθὼς εἰς τὰς πωλήσεις καὶ ἀγοράσεις. Ἡμεῖς λέγομεν, παραδείγματος χάριν, Ἠ γ ό ρ α σ α τ ο ῦ τ ο δ ι ὰ π έ ν τ ε δ ρ α χ μ ά ς, ἢ, π έ ν τ ε δ ρ α χ μ ά ς· οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον, Ὠ ν η σ ά μ η ν τ ο ῦ τ ο π έ ν τ ε δ ρ α χ μ ῶ ν.

Ἀ π ό. Ἡ πρόθεσις αὕτη φανερόνει ἀρχὴν τόπου ἢ χρόνου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀρχίζει νὰ γίνεται ἡ κίνησις, ἢ νὰ μετρῆται ἀπόστημα, ἢ χρόνος, καθὼς, Ἀ π' Ἀ θ η ν ῶ ν· Ἀ π ὸ τ ο ῦ Ἑ λ λ η ν ι κ ο ῦ π ο λ έ μ ο υ. Λαμβάνεται δὲ γενικῶς καὶ ὅπου εἶναι χρεία νὰ παραστήσωμεν ἢ πρόσωπον, ἢ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ ἄλλου τινός. Εἰς τὰς αὐτὰς σχεδὸν περιστάσεις μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον μετὰ Αἰτιατικῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἀναβιβάζουσα τὸν τόνον σημαίνει τὸ μακρὰν, ἢ ἔξω, καθὼς, Ἄ π ο σ κ ο π ο ῦ.

Ἐ κ καὶ Ἐ ξ, πρὸ φωνήεντος. Ἡ πρόθεσις αὕτη συνειθίζεται καὶ τὴν σήμερον· ἔχει δὲ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν μεγαλωτάτην ὁμοιότητα μὲ τὴν ἀ π ό· ὅθεν πολλάκις ἡ μία λαμβάνεται ἀντὶ τῆς ἄλλης εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις· ἰδιαιτέρως δὲ μεταχειρίζονται τὴν ἐ κ.

ά. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι τὴν αἰτίαν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεταί τι, καθὼς, Ἐ κ Θ ε ο ῦ τ ὰ π ά ν τ α.

β'. Τὰ μέρη ἐκ τῶν ὁποίων συνίσταταί τι, ἢ τὴν ὕλην, ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάζεται· εἰς ταύτην δὲ τὴν περίστασιν ἐννοεῖται πολλάκις, καθὼς, Π ᾶ σ α π ό λ ι ς ἐ ξ ο ἰ κ ι ῶ ν σ ύ γ κ ε ι τ α ι. Ἀ ν δ ρ ι ὰ ς λ ί θ ο υ, ἤγουν, Ἀ ν δ ρ ι ὰ ς ἐ κ λ ί θ ο υ κ α τ α σ κ ε υ α σ μ έ ν ο ς, ἢ λ ί θ ι ν ο ς.

γ'. Μεταβολὴν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην κατάστασιν, καθὼς, οἱ μὲν ἐ κ π τ ω χ ῶ ν π λ ο ύ σ ι ο ι γ ε γ ό ν α σ ι ν· ο ἱ δ' ἐ ξ ἀ δ ό ξ ω ν ἔ ν τ ι μ ο ι. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα κοινότερον τὴν ἀ π ὸ μὲ ὀνομαστικήν.

δ'. Τὸ ὅλον ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται μέρος. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ πρόθεσις ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθὼς, Τ ι ν ὲ ς τ ῶ ν Ἑ λ λ ή ν ω ν. Αἱ τοιαῦται φράσεις εἶναι συνήθεις καὶ τὴν σήμερον, κοινότερον ὅμως λέγομεν, Τ ι ν ὲ ς ἀ π ὸ τ ο ὺ ς Ἕ λ λ η ν α ς.

Π ρ ό. Ἡ π ρ ὸ φανερόνει κυρίως τὸ ἐμπρὸς, ἢ πρότερον, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὁμοίαν περίστασιν,

καθὼς, Πρὸ τῶν θυρῶν· Πρὸ τοῦ Περσικοῦ πολέμου. Ἠγωνίσθησαν πρὸ τῆς πατρίδος. Μετὰ Γενικῆς συντάττομεν καὶ ἡμεῖς τὴν πρόθεσιν ταύτην διὰ νὰ σημαίνωμεν τὸ ἔμπρὸς, ἢ τὸ πρότερον· κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπερασπίσεως μεταχειριζόμεθα τὴν διὰ μετὰ Αἰτιατικῆς, ἢ τὴν ὑπὲρ μετὰ Γενικῆς, καθὼς, Μάχεται διὰ τὴν πατρίδα, ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λαμβάνεται ὡς πρόθεσις καὶ τὸ ἕνεκα, ἢ ἕνεκεν, συντασσόμενον μετὰ Γενικῆς, διὰ νὰ φανερόνῃ τὴν αἰτίαν τινὸς πράξεως, ἢ τὸν σκοπὸν, καθὼς, Ἕνεκεν ἐμοῦ. Ἕνεκα τοῦ συμφέροντος. Σημαίνει ἀκόμη καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἐκφράζομεν μὲ τὰς φράσεις, ὅσον διὰ, ὅσον ἀπὸ, καὶ τότε προςίθεται ὁ γὲ, καθὼς, Εἰ μὴ εἴχομεν τὸ φῶς, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν, ἕνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν· ἤγουν, Ἂν δὲν εἴχαμεν τὸ φῶς, ὅμοιοι μὲ τοὺς τυφλοὺς ἠθέλαμεν εἶσθαι, ὅσον διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕΤΑ ΔΟΤΙΚΗΣ.

Ἐν, Σὺν.

Ἐν· Ἡ ἐν φανερόνει τὸ ἐντὸς, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, καθὼς, Ἐν Ἑλλάδι· Ἐν νυκτί· Ἐν λόγοις· Ἐν τῷ νῷ. Λεγομένη ἢ ἐννοουμένη, φανερόνει καὶ τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου γίνεταί τι, καθὼς, πλήττει λίθῳ, ἢ ἐν λίθῳ. Βάλλεται πολλάκις ἡ ἐν πρὸ τῆς Γενικῆς, καὶ τότε ἐννοεῖται ἡ Δοτικὴ, τόπῳ, ναῷ, ἢ ἄλλη τις κατάλληλος εἰς τὸ νόημα, καθὼς, Ἐν ᾅδου, ἤγουν ἐν τῷ τόπῳ. Ἐν Διονύσου, ἤγουν, ἐν τῷ ναῷ· ἡ ἐν συνειθίζεται καὶ τὴν σήμερον μετὰ Δοτικῆς, κοινότερον δὲ μεταχειρίζονται τὴν εἰς μετὰ Αἰτιατικῆς, ἢ μὲ τὸ μέσα εἰς, ἢ μὲ τὸ ἐντὸς καὶ μετὰ Γενικῆς, καθὼς, Δὲν ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν του. Εὑρέθη μέσα εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐργάζεται ἐντὸς τῆς οἰκίας του. Καὶ ἐπὶ χρόνου, καθὼς, Εἰς μίαν ἡμέραν· Μέσα εἰς μίαν ἡμέραν· Ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας· Τὸ δὲ ὄργανον φανερόνομεν μὲ τὴν μὲ καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, Τὸν ἐκτύπησε μὲ πέτραν· τὸ μέσον δὲ ἢ τὸν τρόπον τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν παριςάνομεν καὶ μὲ τὴν διὰ συντασσομένην μετὰ Γενικῆς, καθὼς, Τὸν ἔπεισε μὲ λόγον, ἢ διὰ λόγου.

Σύν. Ἡ σὺν μετὰ Δοτικῆς φανερόνει τὸ ὁμοῦ, ἕνωσιν, συντρόφευσιν προσώπων καὶ πραγμάτων, καθὼς, Ἧκε σὺν τριάκοντα ναυσίν· Ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν μὲ, ἢ τὴν ὁμοῦ μὲ,

καθὼς,, Ἦλθε μὲ, ἢ ὁμοῦ μὲ τριάκοντα ναῦς. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἡ σὺν ἀφίνεται πολλάκις ἐννοουμένη ἔξωθεν.

Εἰς, μετὰ Αἰτιατικῆς.

Ἡ εἰς, καὶ Ἀττικῶς ἐς, συντάσσεται μετὰ Αἰτιατικῆς, ὅπου θεωρεῖται κίνησις, ἢ μεταβολὴ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην κατάςασιν. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον.

Μὲ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα λαμβάνεται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἀντὶ τοῦ συνήθους ἕως, καθὼς, Εἰς ἑκατόν.

Πολλάκις ἐννοεῖται ἡ Αἰτιατικὴ, καθὼς, πορεύεται εἰς διδασκάλου, ἤγουν, εἰς τὸν οἶκον. Οὕτω λέγομεν καὶ ἡμεῖς, Ὑπάγω εἰς τοῦ Γεωργίου.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ.

Διὰ, Κατὰ, Ὑπέρ.

Διὰ, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει τὸ διὰ μέσου, ὄχι μόνον τὸ τοπικὸν, ἀλλὰ καὶ ὁποιονδήποτε ἄλλο μέσον τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεταί τις διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν του, καθὼς, Διὰ θαλάσσης. Διὰ τῆς ἠπείρου· Δι' ἔργων ἀγαθῶν· Διὰ τῆς ἐπιμελείας. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον τὴν διὰ μετὰ Γενικῆς, καθὼς, Ἦλθε διὰ θαλάσσης, διὰ ξηρᾶς· Διὰ τῶν καλῶν αὐτοῦ πράξεων ὠφέλησε τὴν πατρίδα. Ἐνίοτε ἀντὶ τῆς διὰ λέγομεν διὰ μέσου.

Διὰ, μετὰ Αἰτιατικῆς. Φανερόνει αἰτίαν ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται ἢ προξενεῖταί τι, ἢ, ὡς λέγουσι, τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, καθὼς, Δόκει ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης, μὴ δ' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν, ἤγουν, Φαίνου ὅτι ἀγαπᾶς τὴν δικαιοσύνην ὄχι δι' ἀδυναμίαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν.

Εἰς τοὺς ποιητὰς εὑρίσκεται ἡ διὰ καὶ μετὰ Αἰτιατικῆς, σημαίνουσα τὸ τοπικὸν ἢ χρονικὸν διὰ μέσου, ἢ διὰ τῆς βοηθείας.

Κατὰ, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει κυρίως κίνησιν γινομένην ἀπὸ τῶν ἄνω εἰς τὰ κάτω, καὶ γενικῶς, πᾶν ὅ,τι λέγεται, ἢ ἐνεργεῖται ἐπάνω εἰς τινὰ, εἴτε διὰ καλὸν, εἴτε διὰ κακὸν, καθὼς, Λίθος ἔπεσε κατ' αὐτοῦ. Τοξεύει κατὰ σκοποῦ. Τοῦτό ἐστι μέγιστον καθ' ἡμῶν ἐγκώμιον. Καὶ ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν κατὰ μετὰ Γενικῆς διὰ νὰ φανερόνωμεν ὁμοίως κίνησιν ἀπὸ τῶν ἄνω γινομένην ἐπάνω εἴς τι, καὶ γενικῶς ὅ,τι λέγεται ἢ πράττεται ἐναντίον τινός· εἰς τὴν ὁποίαν περίστασιν ἀντὶ τῆς προθέσεως μεταχειριζόμεθα πολλάκις τὸ οὐδέτερον ἐναντίον μετὰ

Γενικῆς, ἢ ὁμοῦ μὲ τὴν εἰς καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, Ἐλάλησε ψευδῆ ἐναντίον μου, ἢ ἐναντίον εἰς ἐμέ.

Κατὰ, μετὰ Αἰτιατικῆς. Προσδιορίζει θέσιν ἢ διεύθυνσιν τόπου, ἢ καιρὸν, καθὼς, Ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ Λύκειον· Κατὰ τὸν Περικλέους χρόνον. Λαμβάνεται καὶ εἰς ἄλλων πραγμάτων προσδιορισμοὺς, καθὼς, Κατὰ τὸν νόμον· Κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· Κατὰ φύσιν· εἰς τὰς ὁποίας περιστάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ὁμοιωματικὸν ἐπίῤῥημα ὡς, ἢ φανερόνει συμφωνίαν.

Εἰς τὰ ἐπίθετα, καὶ εἰς τὰ ῥήματα, ὅταν ἦναι χρεία νὰ προσδιορίσωσι τὸ μέρος ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου, ἢ τοῦ ῥήματος, συνειθίζουσι νὰ μεταχειρίζωνται τὴν Αἰτιατικὴν μόνην, ἀφίνοντες τὴν πρόθεσιν νὰ ἐννοῆται, ὡς, Λευκὸς τοὺς ὀδόντας· Ταχὺς τοὺς πόδας· Ἀγαθὸς τὰ πεζικά. Ἀλγεῖ τὴν κεφαλήν.

Ἀποσιωπᾶται πολλάκις καὶ εἰς τὰ καιροῦ σημαντικὰ ὀνόματα, καὶ εἰς διάφορα ἄλλα, ὡς, Ἐκείνην τὴν ἡμέραν· Τὸν αὐτὸν τρόπον.

Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν κατὰ μετὰ Αἰτιατικῆς, ἢ μόνον τὴν Αἰτιατικὴν ἀποσιωπῶντες τὴν πρόθεσιν.

Ὑπὲρ, μὲ Γενικήν. Φανερόνει τὸ ἐπάνω ἀπὸ, θέσιν ὑπερέχουσαν, ὑψηλοτέραν, ὡς, Ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς· Ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ· ἤγουν, ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλήν· ἐπάνω ἀπὸ τὸν δρόμον.

Μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι βοήθειαν, ὑπεράσπισιν, ὡς, ὅταν τις στέκηται ἐπάνω ἀπὸ κανένα ἀδύνατον καὶ ὑπερασπίζηται αὐτὸν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν λαμβάνεται εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν γινομένην διὰ τὸ καλὸν τινὸς, καθὼς, Γράφει ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· Μάχεται ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κατὰ τοιαύτην ἔννοιαν μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, συντάττοντες μετὰ Γενικῆς.

Ὑπὲρ, μετὰ Αἰτιατικῆς. Φανερόνει παραπάνω ἀπὸ, τὸ ἐπέκεινα ὡρισμένου τινὸς τόπου, ἢ χρόνου, ἢ ἄλλης τινὸς ὡρισμένης ποσότητος· ὡς, Ὑπὲρ τὴν γέφυραν· Ὑπὲρ τὰ ἐννενήκοντα ἔτη· Ὑπὲρ δύναμιν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς αὐτὴν μετὰ Αἰτιατικῆς, διὰ τὴν τοπικὴν ὅμως θέσιν λέγουν κοινότερον, παραπάνω ἀπό· καθὼς, Κατοικεῖ παραπάνω ἀπὸ τὴν γέφυραν.

Ἀνά.

Ἡ ἀνὰ εὑρίσκεται μετὰ Δοτικῆς εἰς τοὺς Ἰωνικοὺς καὶ Δωρικοὺς ποιητὰς, καὶ σημαίνει τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐντὸς, καθὼς, Χρυ-

σέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, ἤγουν, ἐπάνω εἰς τὸ χρυσοῦ σκῆπτρον· Ἀνὰ ναυσὶν, ἤγουν, μέσα εἰς τὰς ναῦς.

Μετὰ Αἰτιατικῆς σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν, ἢ συνέχειαν, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, Ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον· Ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἤγουν, κατὰ τοῦτον τὸν πόλεμον· καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Φανερόνει ἀκόμη τὸ ἐναντίον, καθὼς εἰς κίνησιν γινομένην πρὸς τὰ ἄνω ἐναντίον μὲ τὴν πρὸς τὰ κάτω, καθὼς, Πλεῖ ἀνὰ τὸν ποταμὸν, ἤγουν, ἐναντίον εἰς τὸν ποταμόν.

Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων φανερόνει τάξιν διανομῆς, ἢ διαιρέσεως, καθὼς, Ἔρχονται ἀνὰ τρεῖς· κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν ἀνὰ μετὰ Αἰτιατικῆς.

Εἰς φράσεις τινὰς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν ἢ διὰ, καθὼς, Ἀνὰ ςόμα ἔχειν· καὶ εἰς ἄλλας μὲ τὴν κατὰ, Ἀνὰ κράτος, ἤγουν, κατὰ κράτος.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΣ.

Ἀμφὶ, Ἐπὶ, Μετὰ, Παρὰ, Περὶ, Πρὸς, Ὑπό.

Ἀμφί. Ἡ ἀμφὶ μετὰ Γενικῆς σημαίνει τὸ πέριξ τόπου τινὸς, καὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν ὡς ἐπιτοπλεῖςον οἱ ποιηταὶ, καθὼς, Ἀμφὶ πόλιος, ἤγουν, πέριξ τῆς πόλεως· μεταχειρίζονται αὐτὴν μάλιστα διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον περιςρέφεται ὁ λόγος, ὁ νοῦς, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς, Ἀμφὶ ἀςέρων ἔγραψεν, ἤγουν, περὶ τῶν ἀστέρων.

Μετὰ Δοτικῆς σημαίνει τὸ πέριξ, τὸ τριγύρω εἰς τὶ, καθὼς, Ἀμφὶ ὤμοισιν. Ἀμφὶ πόδεσιν, ἤγουν, τριγύρω εἰς τοὺς ὤμους· κ.τ.λ.

Μετὰ Αἰτιατικῆς εἶναι συνήθης καὶ εἰς τοὺς λογογράφους, σημαίνουσα ὁμοίως τὸ πέριξ, καὶ εἰς τόπον καὶ εἰς χρόνον, καὶ εἰς ὁποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, Ἀμφὶ ψάμαθον· Ἀμφὶ δείλην, ἤγουν, περὶ τὴν ἄμμον, περὶ τὸ δειλινόν· μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ εἰς ἀριθμοὺς, καθὼς ἡμεῖς τὸ περίπου. Ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. Εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν εἶναι ἀσυνήθιςος, μεταχειρίζονται δὲ ἀντ' αὐτῆς τὴν περί. (βλ. κατωτέρω).

Ἐπὶ, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει τὸ ἐπάνω, θεωρούμενον καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρονικὴν ἐποχὴν, καὶ εἰς ἄλλο ὁποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, Ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἐπὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οὕτω μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς· κοινότερον δὲ λέγουσι διὰ μὲν τὴν τοπικὴν θέσιν, ἐπάνω εἰς, καθὼς, ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν· διὰ δὲ τὸν χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν, καθὼς, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Μετὰ Δοτικῆς φανερόνει ὁμοίως τὸ τοπικὸν ἐπάνω, καθὼς, Ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς. Ἐπὶ κεφαλῇ. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν φανερόνει καὶ ἐπιςασίαν ἐπάνω εἴς τι, ἢ πρόσθεσίν τινος πράγματος ἐπάνω εἰς ἄλλο, ἢ συμφωνίαν γινομένην ἐπάνω εἴς τι, ἢ αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν γίνεταί τι.

Μετὰ Αἰτιατικῆς φανερόνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον ἢ εἰς πρόσωπον, καὶ μάλιστα τὴν ἐναντίον τινὸς γινομένην, καθὼς, ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. Μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερόνωσι καὶ τὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθὼς, Ἐξέρχεται ἐπὶ θύραν. Εἰς τὰς αὐτὰς περιςάσεις ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν εἰς.

Μετά, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει τὸ ὁμοῦ, καθὼς ἡ σύν· Μετὰ φρονήσεως· Μετὰ δικαιοσύνης. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον· κοινότερον δὲ λέγουσι, Μὲ φρόνησιν· Μὲ δικαιοσύνην.

Μετὰ Δοτικῆς εἶναι συνήθης εἰς τοὺς ποιητὰς, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν, καθὼς, Μετὰ χερσὶν ἔχει, ἀντὶ ἐν χερσί.

Μετὰ Αἰτιατικῆς φανερόνει τὸ ὕστερον, θεωρούμενον καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον.

Παρά, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει ἀρχὴν προσωπικὴν, ἤγουν, τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ ὁποῖον προέρχεταί τι, μάλιστα μὲ τὰ ῥήματα ἀκούω, μανθάνω, ἀγγέλλω, ἀποςέλλομαι· καθὼς, Παρὰ σοῦ ὁμολογεῖται ταῦτα. Παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποστέλλεται. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον· κοινότερον ὅμως ἀντ' αὐτῆς μεταχειρίζονται τὴν ἀπὸ μὲ Αἰτιατικήν.

Μετὰ Δοτικῆς σημαίνει τὸ πλησίον, καθὼς, Παρὰ τῷ βασιλεῖ. Κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην μεταχειρίζονται τὴν σήμερον ὡς πρόθεσιν τὸ πλησίον μὲ Γενικήν.

Μετὰ Αἰτιατικῆς σημαίνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον ἢ πρόσωπον, εἰς τὴν ὁποίαν συνεννοεῖται καὶ τὸ πλησίον, καθὼς, Ἔρχομαι παρὰ σέ. Σημαίνει καὶ διάρκειαν χρονικὴν, ἤγουν, τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεταί τι, καθὼς, Παρὰ τὸν πλοῦν· Παρὰ τὸν δεῖπνον, ἤγουν, ἐνῷ ἔπλεον· ἐνῷ ἐδείπνουν.

Σημαίνει καὶ τὸ ἐναντίον, ἢ τὸ ἔξω, καθὼς, Παρὰ τὸν νόμον. Παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ τὴν σήμερον.

Σημαίνει ἀκόμη καὶ αἰτίαν, ὡς, Παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν, ἤγουν, διὰ τὴν ἀμέλειαν ἡμῶν.

Περί, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει ὡς καὶ ἡ ἀμφὶ τὸ τριγύρω,

καὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν ὑπόθεσιν, ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ὁ λόγος, ἢ γίνεται ἀσχολία τις νοερὰ, ὡς, Λέγω περὶ τούτων, διανοοῦμαι, σκέπτομαι, κ.τ.λ. Οὕτω μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον. Λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ, ὡς, Περὶ πατρίδος μάχομαι.

Μετὰ Δοτικῆς σημαίνει ὁμοίως τὸ πέριξ, Περὶ τῇ χειρί.

Μὲ Αἰτιατικὴν λαμβάνεται κυρίως διὰ νὰ φανερόνῃ τὸ πέριξ θεωρούμενον καὶ εἰς πρόσωπα, καὶ εἰς πράγματα, ὡς, Περὶ τὸν Πλάτωνα· Περὶ τὴν Ἀκρόπολιν. Μεταχειρίζονται αὐτὴν διὰ νὰ φανερόνωσι καὶ τὸ περίπου καὶ εἰς χρόνον, καὶ εἰς ἀριθμὸν, καθὼς, Περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν· Περὶ τρισχιλίους. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ τὴν σήμερον.

Πρὸς, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, ἤγουν, τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνεταί τι, ὡς, τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμονίων. Τὸ καθῆκον, τὸ ἄξιον, ὡς, Οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης τάδε, ἤγουν, δὲν εἶναι ἄξια τῆς ὑπολήψεώς σας. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα μόνην τὴν Γενικήν· ὡς, δὲν εἶναι τῆς ὑπολήψεώς σας. Σημαίνει ἀκόμῃ τὸ ἀπὸ μέρους· ὡς, Ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. Εὔνοιαν, οἰκειότητα· ὡς, Πρὸς ἡμῶν ἐστι, ἤγουν, εὐνοϊκὸς εἰς ἡμᾶς, ἀπὸ τὸ μέρος ἡμῶν. Θέσιν τοπικήν· ὡς, Πρὸς βορέου· Πρὸς νότου· τὴν ὁποίαν θέσιν ἡμεῖς παριςάνομεν μὲ Αἰτιατικὴν, λέγοντες, πρὸς βορρᾶν· πρὸς νότον. Χάριν προσώπου τινός· ὡς, Πρὸς Θεοῦ· Πρὸς τῶν σῶν τέκνων, ἤγουν, διὰ τὸν Θεόν· διὰ τὰ τέκνα σου. Καὶ τὸ ἐνώπιον· ὡς, τὼ δ᾽ αὐτὼ μαρτύρω ἔστων, κτλ. (Ὅμηρ.), ἤγουν, Αὐτοὶ δὲ ἃς ἦναι μάρτυρες, κ.τ.λ.

Μετὰ Δοτικῆς φανερόνει τὸ πλησίον, καὶ προσθήκην τινὸς εἰς ἄλλο· ὡς, Πρὸς τοῖς κριταῖς, ἤγουν, πλησίον τῶν κριτῶν. Πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα.

Μετὰ Αἰτιατικῆς φανερόνει κίνησιν εἰς πρόσωπον, καὶ γενικῶς διεύθυνσιν καὶ ἀπότασιν, ἢ ἀναφορὰν εἰς κανὲν πρᾶγμα· ὡς, Ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς· Λέγει πρὸς ἐμέ· Ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα. Διεύθυνσιν ἢ θέσιν τοπικήν· ὡς, Πρὸς ἀνατολάς. Σημαίνει ἀκόμη οἰκειότητα ἢ ἔχθραν· ὡς, Ἡ πρὸς ἐμὲ φιλία. Ἡ πρὸς τούτους ἀπέχθεια. Αἰτίαν, σκοπὸν, ἢ τέλος πράξεώς τινος· ὡς, Ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον. ἤγουν, διὰ τὸ αἰφνίδιον. Λέγει πρὸς τὸ βέλτιςον, ἤγουν, διὰ τὸ καλήτερον. Ἀναφορὰν συγκριτικὴν, ἢ ἀναλογίαν,

ως, Τὰ ἄλλα μικρὰ πρὸς ταῦτα. Πρὸς ἀρετὴν τὰς τιμὰς νέμει, ἤγουν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀρετήν.

Ὑπό, μετὰ Γενικῆς. Φανερόνει τὸ τοπικὸν ὑποκάτω. Μεταχειρίζονται δὲ αὐτὴν ἐξαιρέτως εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα, διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, ἢ τὴν ποιητικὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, ἢ ἄλλου ὁποιουδήποτε ἀποτελέσματος· ὡς, Δεῖ φυλάττειν τὰ ὑπὸ τῶν νόμων προςαττόμενα· Ὑπὸ τῶν φροντίδων καθεύδειν οὐ δύναται. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον· συνηθεςέρα ὅμως εἶναι ἡ ἀπὸ μετὰ Αἰτιατικῆς.

Μετὰ Δοτικῆς σημαίνει πολλάκις τὸ αὐτὸ, καθὼς, καὶ μὲ τὴν Γενικήν. Μεταχειρίζονται δὲ μάλιστα αὐτὴν μὲ Δοτικὴν διὰ νὰ φανερόνωσιν ὑποταγὴν, ὑποδούλωσιν, ἢ ὑποχρέωσιν· καθὼς, Ὑφ' αὑτῷ ποιεῖται τοὺς φίλους ταῖς εὐεργεσίαις, ἤγουν, Ὑποδουλόνει εἰς τὸν ἑαυτόν του τοὺς φίλους μὲ τὰς εὐεργεσίας.

Μετὰ Αἰτιατικῆς φανερόνει συνήθως τὸ τοπικὸν ὑποκάτω, καθὼς καὶ τὴν σήμερον· λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς πρόσωπα, σημαίνουσα ὑποταγὴν, ἢ βαθμὸν εἰς ἄλλο ἀνώτερον ὑποκείμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ′.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑ ΠΛΑΓΙΩΝ ΠΤΩΣΕΩΝ.

1. *Μετὰ Αἰτιατικῆς.*

Ὅταν κάμνωμεν ἐνέργειάν τινα, εἶναι φανερὸν ὅτι ἢ ἐνεργοῦμεν ἐπάνω εἰς κανὲν πρᾶγμα, καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης κάμνομεν εἰς αὐτὸ μεταβολήν τινα, καθὼς, ὅταν σκάπτωμεν τὴν γῆν, ὅταν κόπτωμεν κανὲν ξύλον, ὅταν ὠφελῶμεν ἄνθρωπόν τινα, ἢ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν ἡμῶν κανὲν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο πρὸ τῆς ἐνεργείας, καθὼς, ὅταν τις γράφῃ ἐπιστολὴν, ὅταν κτίζῃ οἰκίαν. Εἰς ταύτας λοιπὸν τὰς περιστάσεις τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ φανερόνωμεν τὴν ἐνέργειαν, συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς τοῦ ὀνόματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν. Ἡ αἰτιατικὴ αὕτη λέγεται ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας· καὶ λέγομεν τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα. Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ Αἰτιατικῆς.

Ὅταν λέγω, Ὁ γεωργὸς σκάπτει τὴν γῆν· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην παριστάνω τὸν γεωργὸν σκάπτοντα. Ἐμπορῶ ὅμως νὰ σύρω τὴν προσοχήν σου εἰς αὐτὴν τὴν σκαπτομένην γῆν, καὶ τότε λέγω εἰς τὴν Γλῶσσαν ἡμῶν, Ἡ γῆ σκάπτεται ἀπὸ τὸν γεωργόν. Εἰς τὴν νέαν ταύτην μορφὴν τῆς προτάσεως βλέπεις ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα σκάπτει ἔλαβε παθητικὸν σχηματισμὸν, ἡ

αἰτιατικὴ τῆς πρώτης, ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, μετεβλήθη εἰς ὀνομαςικὴν, καὶ τὸ ὑποκείμενον ἢ ἡ ὀνομαςικὴ γεωργὸς, ἔγεινεν αἰτιατικὴ πρὸ τῆς ὁποίας ἐτέθη ἡ πρόθεσις ἀπὸ, ἥτις λέγομεν ὅτι φανερόνει τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἐνέργειαν. Διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰς δύο ταύτας μορφὰς τῆς προτάσεως, ἐμποροῦμεν νὰ ὀνομάζωμεν τὴν πρώτην, Ἐνεργητικὴν μορφὴν, τὴν δὲ δευτέραν, Παθητικὴν μορφήν.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει διαφόρους προθέσεις, μὲ τὰς ὁποίας φανερόνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, συντάσσουσα αὐτὰς μετὰ Γενικῆς.

ά. Τὴν ὑπὸ, καθὼς, Ὄφις πεπηγὼς ὑπὸ κρύους, ἤγουν, ὄφις παγωμένος ἀπὸ τὸ κρύος.

β΄. Τὴν παρὰ· σημαίνει δὲ αὕτη κυρίως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς παριςάνομεν μὲ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ τὴν μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὅταν παριστάνωσι τὸ πρᾶγμα ὡς πηγάζον, ὡς προερχόμενον ἀπὸ μέρους τινὸς· καθὼς, Οὐκ ἔστι πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρώτων ὑπάρξῃ τὰ δέοντα, ἤγουν δὲν εἶναι δυνατὸν αὐστηρῶς νὰ ἐξετάσωμεν τί ἐπράχθη ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἂν ἀπὸ μέρους ἡμῶν αὐτῶν πρώτων δὲν γείνωσι, τὰ πρέποντα.

γ΄. Τὴν πρὸς, καθὼς, Τὸ πρὸς τῶν νόμων κελευόμενον, ἤγουν, τὸ ἀπὸ τοὺς νόμους προςαττόμενον.

δ΄. Τὴν ἐκ, μάλιστα ὅταν ἡ αἰτία ἦναι πρᾶγμα ἄψυχον· καθὼς, Αἱ πόλεις φθείρονται ἐκ τῶν ςάσεων, ἤγουν, αἱ πόλεις φθείρονται ἀπὸ τὰς φατρίας.

έ. Τὴν ἀπὸ, καθὼς, Ἐπράχθη ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν ἀξιόλογον.

ς΄. Τὴν ὑπὸ, μετὰ Δοτικῆς, εἰς τοὺς παθητικοὺς μάλιστα παρακειμένους, ὅπου ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον· καθὼς, Ταῦτα πέπρακται ἡμῖν, ἤγουν, ταῦτα ἐπράχθησαν ἀπὸ ἡμᾶς.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑ ΜΕΤΟΧΗΣ ΣΥΜΦΩΝΟΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ ῥήματα τὰ συντασσόμενα μὲ Αἰτιατικὴν λαμβάνουσι καὶ μετοχὴν ἀνάρθρως, ἥτις συμφωνεῖ μὲ αὐτὴν τὴν Αἰτιατικήν· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ ὁράσεως σημαντικὰ, καθὼς, Ἀεὶ τοὺς ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὁρῶ φαινομένους· ἤγουν, πάντοτε βλέπω τοὺς γινομένους ἀπὸ σᾶς λόγους ὅτι φαίνονται καὶ δίκαιοι καὶ

φιλάνθρωποι. Η τοιαύτη σύνταξις γίνεται πολλάκις καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικήν.

β΄. Τὰ γνωστικὰ καὶ ὅσα σημαίνουσι μάθησιν· καθὼς, Οὓς δ᾽ ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται, ἤγουν, ὁποίους ἤθελον μάθειν ὅτι ἀδικοῦσι (πράττοντες) κανὲν ἀπὸ ταῦτα, τιμωροῦνσιν αὐτούς.

γ΄. Τὰ σημαίνοντα εὕρεσιν, καθὼς, Εὑρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἤγουν, διότι εὑρίσκω ὅτι αὕτη (ἡ πολιτεία) μόνη ἐμπορεῖ νὰ γείνῃ καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἐμπόδιον, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγή.

δ΄. Τὰ σημαίνοντα παράβλεψιν· καθὼς, Μὴ περιΐδῃς τὴν σαυτοῦ φύσιν ἅμα πᾶσαν διαλυθεῖσαν, ἤγουν, μὴ ἀφήσῃς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν σου νὰ χαθῇ ὅλη ὁμοῦ, ἤγουν, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς.

έ. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν, καθὼς, Ἔπαυσε τοὺς Ἕλληνας στασιάζοντας, ἤγουν, ἔπαυσε τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τοῦ νὰ στασιάζωσι.

ϛ΄. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν· καθὼς, Ἔπεμψε χρήματα ἄξοντας, ἤγουν, ἔπεμψεν ἀνθρώπους νὰ φέρωσι χρήματα.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Βλέπω τὸν Γεώργιον ὅτι ἐπιμελεῖται, τὸν δὲ Ἀντώνιον ὅτι ἀμελεῖ.

Βλέπω τὰ δένδρα ὅτι βλαστάνουσι.

β΄. Σ᾽ ἐξεύρω ὅτι εἶσαι χρηστοήθης καὶ ἐπιμελής.

γ΄. Εὑρίσκω τὴν παιδείαν ὅτι εἶναι ἀναγκαία εἰς πάντα ἄνθρωπον καὶ μάλιστα εἰς τοὺς πλουσίους.

Ζητῶν τὸν Γεώργιον, εὕρηκα αὐτὸν νὰ κάθηται ὑποκάτω εἰς δένδρον, καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ξενοφῶντος.

δ΄. Μὴ παραβλέψῃς σεαυτὸν νὰ περιφρονῆται διὰ τὴν ἀμέλειαν.

Μὴ παράβλεπε τοὺς ἀδυνάτους νὰ ἀδικῶνται ὑπὸ τῶν δυνατῶν.

έ. Παῦσον τὸν υἱόν σου ἀπὸ τοῦ νὰ συναναστρέφηται μὲ νέους ἀχρείους καὶ ἀμελεῖς.

ϛ΄. Στεῖλε τὸν Δημήτριον νὰ λάβῃ τὸ βιβλίον.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ, Η ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

ά. Καταστατικά τινα ῥήματα σημαίνοντα ψυχικὸν αἴσθημα, λύπην δηλαδὴ ἢ χαρὰν, λαμβάνουσιν αἰτιατικὴν παριστάνουσαν τὸ ἀντικεί-

μένον τοῦ αἰσθήματος, [illegible] δὲ εἰς τὴν αἰτιατικὴν ταύτην διὰ τὸ πλῆρες τῆς ἐννοίας ἡ διά, ἢ ἡ πρός, ἢ ἡ μετοχὴ ὁρῶν, ἀκούων, καθὼς, Ἤλγησα ταῦτα· Πάσας δυσχαιρένομεν τὰς οἰκήσεις, ἤγουν ἐλυπήθην διὰ ταῦτα· εἰς ὅλας τὰς κατοικήσεις δυσαρεςούμεθα.

β΄. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα πάθος λαμβάνεται ἡ αἰτιατικὴ διὰ νὰ φανερόνῃ τὸ πάσχον μέρος, καθὼς, Ἀλγῶ τὴν κεφαλήν· Ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀποσεσήπασι τοὺς δακτύλους, ἤγουν πονῶ κατὰ τὴν κεφαλήν· ἀπὸ τὸ κρύος ἐσάπησαν κατὰ τοὺς δακτύλους. Εἰς τὰ τοιαῦτα ἐννοεῖται ἡ κατὰ πρόθεσις, ἥτις εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

γ΄. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι τὴν χρονικὴν διάρκειαν, μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐννοεῖται ἡ ἐπὶ πρόθεσις, καθὼς, Ἐμάχοντο δέκα ἐνιαυτούς· Οὕτω καὶ τὴν σήμερον παριστάνεται ἡ χρονικὴ διάρκεια.

δ΄. Ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ ἐπιθέτου εἶναι γενική, καὶ θέλωσι νὰ προσδιορίσωσιν αὐτήν, μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν μόνον ἐννοουμένης τῆς προθέσεως κατά, ἢ μὲ τὴν πρόθεσιν περί, ἢ Ἀπαρέμφατον, κατὰ τὴν χρείαν, καθὼς, Σπουδαῖος τὰ ἤθη. Γενναῖος τὴν ψυχήν· Φιλόπονος τὸ σῶμα· Ἀγαθὸς τὰ παιζικά· Δεινὸς περὶ τοὺς λόγους· Δεινὸς εἰπεῖν.

ε΄. Ὅταν ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου ἀποβλέπῃ εἰς σκοπόν τινα ἢ χρῆσιν, λαμβάνεται ἡ αἰτιατικὴ μὲ τὴν εἰς, ἢ μὲ τὴν πρός, ἢ μὲ τὴν ἐπί, καθὼς, Καλὸς εἰς βρῶσιν· Χρήσιμα πρὸς τὸν βίον· Ἱκανὸς ἐπὶ τοὺς πόνους, ἢ πρὸς τοὺς πόνους. Τὴν σήμερον μεταχειριζόμεθα ἐν τῇ αὐτῇ περιςάσει τὴν εἰς, πρός, ἢ διά.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

α΄. Οἱ ὑπερήφανοι δυσχεραίνουσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν.
Οἱ ἀνόητοι ἀλγοῦσιν εἰς τοὺς ἐλέγχους.

β΄. Δὲν εἶναι ὁ τόπος οὗτος καλὸς διὰ οἰκοδομήν.
Ἀπόκτα βιβλία ὠφέλιμα διὰ ἀνάγνωσιν.
Ἔκλεγε ἀνθρώπους πιστοὺς καὶ φρονίμους διὰ συμβουλήν.

2. *Μὲ Γενικήν.*

Εἴδομεν ὅτι τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς, ἥτις φανερόνει τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, ἢ τὸ ἐκ τῆς ἐνεργείας προερχόμενον πρᾶγμα. Εἶναι ὅμως καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὁποῖα φανερόνουσιν ἐσωτερικήν τινα ἐργασίαν τοῦ πνεύματος περιστρεφομένην εἰς κἀνὲν πρᾶγμα. Ταῦτα λοιπὸν τὰ ῥήματα εἰς μὲν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν συντάσσονται μετὰ Γενικῆς, εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν ὡς

ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ Αἰτιατικῆς· διαιροῦνται δὲ εἰς τὰς ἀκολούθους τάξεις.

ά. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμέλειαν, φροντίδα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ, ἐπιμελοῦμαι, κήδομαι, φροντίζω, ἀμελῶ, μέλει μοι, μεταμέλει μοι, κ.τ.λ. καθὼς, Τοῖς σπουδαίοις οὐχ οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν· Μὴ ὀλιγώρει τῶν φίλων. Ἡ Γενικὴ τῶν ῥημάτων τούτων εὑρίσκεται ἐνίοτε μὲ τὴν περὶ, ἢ μὲ τὴν ὑπέρ.

β'. Ὅσα φανερόνουσιν ἐνθύμησιν καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ μέμνημαι, μνημονεύω, ἐπιλανθάνομαι, ἀμνημονῶ· καθὼς, Ἐν ἅπασι τοῖς ἔργοις μέμνησο τῆς βασιλείας, ἤγουν, εἰς ὅλα τὰ ἔργα σου ἐνθυμοῦ τὴν βασιλείαν· Μὴ ἐπιλανθάνου τῶν φίλων, ἤγουν, μὴ λησμόνει τοὺς φίλους.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι (συλλογίζομαι), καὶ τὸ ξυνίημι (καταλαμβάνω), συντάσσονται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ αἰτιατικῆς.

γ'. Ὅσα φανερόνουσι ὄρεξιν, ἐπιθυμίαν, ὁποῖα, τὰ, ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, γλίχομαι, ἐφίεμαι, ἐρῶ· καθὼς, Ἐφίεται δόξης, ἤγουν, ἐπιθυμεῖ δόξαν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Ἐπιμελοῦ τὴν παιδείαν τῶν τέκνων σου.
Μὴ καταφρόνει τοὺς πτωχούς.

β'. Μὴ λησμόνει τὰς εὐεργεσίας.
Ἐνθυμοῦ τὰς καλὰς συμβουλάς.

γ'. Ὀρέγου τὴν ἀληθινὴν δόξαν.
Μὴ θέλε νὰ ἀκούῃς τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ μάταια.
Ὅςις ςερεῖται ἀπὸ παιδείαν, εἶναι πτωχὸς, καὶ ἂν ἔχῃ μέγαν πλοῦτον.

Μετὰ γενικῆς συντάσσονται καὶ ἄλλα πολλὰ ῥήματα, ὁποῖα τὰ ἀκόλουθα.

Ὅσα φανερόνουσιν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς, τῆς ὀσφρήσεως, τῆς γεύσεως, καὶ τῆς ἀφῆς, ἢ ὡς λέγουσι, τὰ αἰσθητικὰ· καθὼς, Ἀκούω θορύβου· Ὀσφραίνομαι θυμιάματος· Γεύομαι ὄψων· Ἅπτομαι τροφῆς.

Ὅσα φανερόνουσι στέρησιν, ἔλλειψιν, χρείαν, ὁποῖα τὰ, στερῶ, ςεροῦμαι, δέομαι, σπανίζω· ὡς, Σπανίζουσι τροφῆς· Στεροῦνται χρημάτων. Εἰς ταῦτα τὴν σήμερον μεταχειρίζονται γενικὴν, ἢ αἰτιατικὴν μὲ τὴν ἀπό.

Ὅσα φανερόνουσιν ἐλευθέρωσιν, ἐμπόδιον, ἀποχὴν, ἀπομάκρυνσιν, καὶ γενικῶς, ὅπου παριστάνεται χωρισμὸς ἀπό τι, ὁποῖα τὰ, ἐλευθερῶ, λύω, ἀπαλλάτω, λυτρόω, ῥύομαι, κωλύω,

εἴργω, ἀπέχομαι, ἀφίσταμαι. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα σημαίνουσιν ἐνταυτῷ καὶ ἐνέργειαν, ὅθεν συντάσσονται καὶ μὲ αἰτιατικὴν παριςάνουταν τὸ ἀντικείμενον τῆς Ἐνεργείας· ὡς, ἀπήλλαξεν ἡμᾶς πολέμου· Κωλύω σὲ τῶν κακῶν, κ.τ.λ. ἤγουν, μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ πόλεμον, ἐμποδίζω σε ἀπὸ τὰ κακά, κ.τ.λ.

Ὅσα φανερόνουσι παῦσιν, ὁποῖα τὰ, παύω, παύομαι, λήγω· ὡς, Λῆγε τῶν πόνων, ἔτι πονεῖν δυνάμενος, ἤγουν, παῦε ἀπὸ τοὺς κόπους, ἐνῷ δύνασαι ἀκόμη νὰ κοπιάζῃς.

Ὅσα φανερόνουσιν ὑπεροχὴν, καὶ τὸ ἐναντίον, ἢ ἐλάττωσιν, ἢ διαφορὰν, ὁποῖα τὰ, περιγίγνομαι, ὑπερέχω, διαφέρω, καλλιςεύω, κρατιςεύω, ἐλαττοῦμαι, ἀπολείπομαι· ὡς, Ὑπερέχει τῶν ἄλλων τῇ ἐπιμελείᾳ, ἤγουν, ὑπερέχει τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

Ὅσα φανερόνουσιν ἐξουσίαν, ἢ τὰ λεγόμενα ἀρχικὰ, ὁποῖα τὰ, βασιλεύω, ἄρχω, ἡγοῦμαι, κυριεύω, ἡγεμονεύω, ἀνάσσω.

Εἰς τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν ἡ τιμὴ τοῦ πράγματος παριςάνεται μὲ Γενικήν· τοιαῦτα εἶναι τὰ, πωλῶ, πιπράσκω, ἀποδίδομαι, ὠνοῦμαι, ἀλάττω, ἀνταλλάττομαι.

Ὅσα φανερόνουσιν ἔναρξιν τινὸς πράγματος, ὁποῖα τὰ ἄρχω, ἄρχομαι, κατάρχω, ὑπάρχω, καθὼς, Πρῶτοι αὐτοὶ κατῆρξαν τῆς ναυμαχίας, ἤγουν πρῶτοι αὐτοὶ ἤρχισαν τὴν ναυμαχίαν.

Ὅσα φανερόνουσι μέθεξιν, ἢ μετάδοσιν, ἢ ἀπόλαυσιν, ὁποῖα τὰ, μετέχω, κοινωνῶ, μέτεσι, μεταδίδωμι, ἀπολαύω. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται κοινότερον τὴν ἀπὸ μὲ αἰτιατικὴν, καθὼς, ἐμέθεξεν ἀπὸ τοὺς κινδύνους.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

Ἐμπόδιζε τὰ τέκνα σου ἀπὸ τὰς κακὰς συναναστροφάς.

Παρακάλει τὸν Θεὸν νὰ σὲ ἐλευθερόνῃ ἀπὸ ἄνθρωπον κακὸν, ἄδικον, ἢ ἀνόητον.

Ἂν θέλῃς νὰ ὑγιαίνῃς, παῦε ἀπὸ τοῦ νὰ τρώγῃς, πρὶν χορτασθῇς.

Φιλοτιμοῦ νὰ ὑπερέχῃς τοὺς ἄλλους κατὰ τὰ χρηστὰ ἤθη.

Ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς σοφίας αὐτοῦ ἄρχει εἰς πάντα τὰ ζῶα.

Μὴ θέλε ποτὲ νὰ πωλήσῃς σεαυτὸν διὰ χρήματα ἢ ψευδεῖς τιμάς.

Μὴ γίνεσαι κοινωνὸς εἰς ἄδικον κέρδος.

Ὅσα φανερόνουσιν ἐπιτυχίαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, ἀποτυγχάνω, ἁμαρτάνω, σφάλλομαι, καθὼς, Ἔτυχεν, ἢ ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ. Οὕτω

λέγουσι καὶ τὴν σήμερον· συνηθεστέρα ὅμως εἶναι εἰς τὰ ἐναντία τῆς ἐπιτυχίας ἡ αἰτιατικὴ, ἢ μόνη, ἢ μὲ τὴν ἀπὸ, καθὼς, Ἀπέτυχεν ἀπὸ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ὅσα φανερόνουσι πλήρωσιν, χορτασμὸν, ἢ κένωσιν, ὁποῖα τὰ, πληρῶ, γεμίζω, γέμω, πίμπλημι, κενῶ, καθὼς, Πιμπλᾶσιν ἄρτων τὸ σῶμα· ἤγουν, γεμίζουσι τὸ σῶμα ἀπὸ ψωμία, ἢ ψωμία, χωρὶς τὴν πρόθεσιν.

Ὅσα ῥήματα συντίθενται μὲ προθέσεις, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται μετὰ Γενικῆς, ἐὰν φυλάττωσι καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τὴν αὐτὴν σημασίαν, ὡς, ὅταν λαμβάνωνται χωρισταὶ, ταῦτα συντάσσονται μετὰ γενικῆς διὰ τὴν πρόθεσιν· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, διὰ νὰ φανερόνωσιν ἀντικατάστασίν τινος πράγματος ἀντὶ ἄλλου, ὡς, Ἀντιτίθημι τοῦτο ἐκείνου, ἤγουν, θέτω τοῦτο ἀντὶ ἐκείνου.

β'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐξ, διὰ νὰ φανερόνωσι κίνησιν ἀπὸ τόπου τινὸς εἰς τὰ ἔξω, ἢ πτῶσιν ἀπὸ τινὸς καταστάσεως εἰς ἄλλην, καθὼς, Ἐξέρχεται τῆς οἰκίας, Ἐξέστη τῶν λογισμῶν, ἤγουν, ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ λογικὰ αὐτοῦ.

γ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν πρὸ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πρότερον, ἢ τὸ ἔμπρὸς, ὡς, Ἡ γλῶττα μὴ προτρεχέτω τῆς διανοίας, ἤγουν, ἂς μὴ τρέχῃ ἡ γλῶσσα προτήτερα ἀπὸ τὸν νοῦν.

δ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν κατὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐναντίον, καθὼς, Κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον, ἤγουν, ἀπεφάσισαν θάνατον ἐναντίον του.

έ. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ὑπὲρ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν θέσιν ἐπέκεινα, ἐπάνω ἀπὸ, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ ὑπεράσπισιν, ἢ ὑπεροψίαν, ὁποῖα τὰ, ὑπέρκειμαι, ὑπερέχω, ὑπερμάχομαι, ὑπερορῶ, ὑπερφρονῶ.

ς'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀπὸ, διὰ νὰ φανερόνωσιν ἐμπόδισιν, ἀπομάκρυνσιν, χωρισμὸν, ἔναρξιν τινὸς πράξεως, ὁποῖα εἶναι τὰ, ἀπείργω, ἀφίστημι, ἀποτέμνω, ἀπάρχομαι.

Σημειωτέον δὲ ὅτι, ἐὰν τὸ ῥῆμα φανερόνῃ ἐνταυτῷ καὶ ἐνέργειαν, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας παριστάνεται μὲ Αἰτιατικήν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

Ὅταν ἐπιτύχῃς φίλον καλὸν, φύλαττε αὐτὸν ὡς μέγαν θησαυρόν.

Γέμιζε τὸν νοῦν σου ἀπὸ παιδείαν ἀληθινὴν μᾶλλον παρὰ τὴν οἰκίαν σου ἀπὸ μάταιον πλοῦτον.

ά. Δὲν ἀνταλάττω τὴν καθαρότητα τῆς συνειδήσεως διὰ πλοῦτον ἄδικον.

β'. Μὴ ἔκβαινε ἀπὸ τὴν οἰκίαν σου πρὶν ἐπικαλεσθῇς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ βοήθειαν.

γ'. Ὁ ἀδιάφορος δικηγόρος καὶ δικαστὴς προστατεύουσι τὴν δικαιοσύνην.
δ'. Μὴ καταφρόνει μηδένα ἄνθρωπον διὰ πτωχείαν ἢ ἀφάνειαν γένους.
έ. Φιλοτιμοῦ πάντοτε νὰ ὑπερέχῃς ἀπὸ τοὺς ἄλλους νέους εἰς τὴν χρηστότητα καὶ ἐπιμέλειαν.
ς'. Ἀπομακρύνου ἀπὸ τοὺς κακοήθεις, ὡς ἀπὸ λυσσῶντας κύνας.

3. *Μὲ Δοτικήν.*

ά. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται ὅλα τὰ ῥήματα ὅσα φανερόνουσιν ὅτι δίδεται, ἢ ἀφίνεταί τι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄλλου, ὁποῖα τά, δίδωμι, παρέχω, χορηγῶ, ἀφίημι, ἐῶ· ταῦτα λαμβάνουσι καὶ αἰτιατικὴν παριστάνουσαν τὸ ἀντικείμενον· καθώς, Δίδωμί σοι τοῦτο· Ἐῶ σοι τὴν βίβλον. Ἀντὶ τῆς δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν σήμερον αἰτιατικήν, ἢ μόνην ἢ μὲ τὴν εἰς πρόθεσιν.

β'. Δοτικὴν μεταχειρίζονται καὶ διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πρόσωπον διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ὁποίου, ἢ τιμήν, ἢ βλάβην, ἡ πρᾶξις γίνεται, ἢ εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει, ἀπευθύνεται, ὡς, Διδάσκω σοι τὸν παῖδα· Οἰκοδομῶ σοι οἶκον· Πράγματα ἡμῖν παρέχεις· Εὔχομαι τῷ Θεῷ. Εἰς ὅλας ταύτας τὰς περιστάσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται, ὡς ἀνωτέρω, τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν εἰς.

γ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα λύπην, χαρὰν ἢ ἄλλο τι ψυχικὸν πάθος, μεταχειρίζονται τὴν δοτικὴν μόνην, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ τὴν ἐπὶ πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους· τοιαῦτα εἶναι τά, ἥδομαι, χαίρω, λυποῦμαι, ἄχθομαι, ὀργίζομαι, μεγαφρονῶ, κτλ. ὡς, Ἥδομαι τῇ ἡσυχίᾳ· Χαίρω ἐπὶ τῇ σῇ εὐτυχίᾳ, κτλ. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν διὰ μὲ Αἰτιατικήν, ἢ τὴν εἰς, ὡς, Ἡδύνομαι εἰς τὴν ἡσυχίαν, χαίρω, διὰ τὴν εὐτυχίαν σου, κτλ.

δ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα ὑπεροχήν, ἢ διαφοράν, μεταχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν μὲν δοτικὴν μόνην, καὶ ἐνίοτε μὲ τὴν ἐν πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερόνωσι ποῦ στέκει ἡ ὑπεροχή, ἢ ἡ διαφορά· τὴν δὲ Αἰτιατικήν, λεγομένης ἢ ἐννοουμένης τῆς κατὰ προθέσεως, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ποσὸν τῆς ὑπεροχῆς. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν εἰς πρόθεσιν, ἢ μὲ τὴν κατά, καθώς, Τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἅπαντας ἀνθρώπους ὠμότητι καὶ συκοφαντίᾳ, ἤγουν, τόσον ὑπερέβαλεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ὠμότητα καὶ συκοφαντίαν, ἢ κατὰ τὴν ὠμότητα καὶ συκοφαντίαν· Φέρε ἴδωμεν εἰ κατ' ὀλίγον σου διαφέρω, ἤγουν, ἂς ἴδωμεν ἂν σὲ ὑπερτερῶ κατ' ὀλίγον. Ἐνίοτε ἀντὶ τῆς δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν αἰτιατικὴν μόνην, ἢ μὲ τὴν κατά, καθώς, Διαφέρει πάντων τὰ πολέμια, ἤγουν, ὑπερβάλλει ὅλους εἰς τὰ πολεμικά.

έ. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα φανερόνουσι θάῤῥος, πίστιν· ἡ δοτικὴ αὕτη παριστάνει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιστηρίζεται τὸ θάῤῥος ἢ ἡ ἐλπίς.

ς'. Μετὰ δοτικῆς συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα ἔχουσιν ἔννοιάν τινα ἑνώσεως, ὁποῖα τὰ σημαίνοντα οἰκειότητα, φιλίαν, καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἔτι ἰσότητα, ἢ ὁμοιότητα· συνδιάλεξιν, ἢ φιλονεικίαν, ὁποῖα τὰ, οἰκειοῦμαι, σπένδομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, διαλέγομαι, ἐρίζω, ἀμφισβητῶ, ἰσοῦμαι, ἔοικα.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Τώρα δίδω εἰς σὲ τὸ βιβλίον τοῦτο.

β'. Ἐὰν ἐπιμελῆσαι, θέλω ἀγοράσει εἰς σὲ καὶ ἄλλα βιβλία, καὶ βιβλιοθήκην θέλω κάμει εἰς σέ.

γ'. Χαίρω διὰ τὴν ἐπιμέλειάν σου.

δ'. Ὁ Γεώργιος διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὸν Δημήτριον κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

Ὅσον ὁ Γεώργιος διαφέρει ἀπὸ τὸν Δημήτριον κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν, τόσον καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα.

έ. Θάῤῥει εἰς τὸν Θεὸν, καὶ δὲν θέλει σὲ ἐγκαταλείψει.

ς'. Μὴ ἔριζε ποτὲ μὲ κανένα περὶ πραγμάτων ματαίων.

Μὴ μάχου μὲ τοὺς ἰσχυροτέρους σου.

Πολλὰ ῥήματα συντιθέμενα μὲ προθέσεις συντάσσονται μετὰ δοτικῆς, διὰ τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν σὺν, ἢ ὁμοῦ, καθὼς, σύμφημι, συνάδω, συναινῶ, ὁμολογῶ, κ.τ.λ.

β'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐπὶ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω, ἐφορμῶ, ἐπιστρατεύομαι, κ.τ.λ.

γ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν πρὸς, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πλησίον, ἢ προσθήκην, ἐνασχόλησιν εἴς τι, ἢ ὁρμὴν κατά τινος, ὁποῖα τὰ προσέρχομαι, προσίθημι, πρόσκειμαι, προσβάλλω.

δ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν εἰς, διὰ νὰ φανερόνωσι κίνησιν εἴς τι, ἢ τὸ ἔνδον, συντάσσονται ἄλλοτε μὲ Δοτικὴν, καὶ ἄλλοτε μὲ Αἰτιατικὴν μόνην, ἢ μὲ τὴν εἰς, καθὼς, Εἰσέρχεταί μοι δέος· Εἰσῄει με ἔλεος, ἤγουν, ἔρχεται μέσα εἰς ἐμὲ, ἢ ἁπλῶς εἰς ἐμὲ, φόβος. Μὲ ἤρχετο συμπάθεια.

έ. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐν, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἔνδον, συντάσσονται μετὰ Δοτικῆς, ἢ Αἰτιατικῆς λεγομένης τῆς εἰς, καθὼς, Ἐμπίπτουσι τοῖς θηράτροις· Ἐμβάλλει τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην, ἤγουν, πίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα, ῥίπτουσι τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην.

ς'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν παρὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πλη-

σίον, καθὼς, Παροικῶ σοι· Παρατίθημί σοι τράπεζαν.

ζ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀνὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐπάνω, ἢ ἐπιτροπὴν, ἀναφορὰν, καθὼς, Ταὐτόν ἐςιν ἀῤῥωςοῦντι φορτίον ἀναθέσθαι, καὶ ἀπαιδεύτοις εὐτυχίαν· Πάντα τ' ἀγαθὰ ἀνατίθημι τῷ Θεῷ· Σοὶ τὴν ἐπιμέλειαν τούτου ἀνατίθημι, ἤγουν, εἶναι τὸ αὐτὸ νὰ βάλῃ τις φορτίον ἐπάνω εἰς ἄῤῥωστον καὶ εὐτυχίαν εἰς ἀπαιδεύτους. Εἰς τὸν Θεὸν ἀναφέρω ὅλα τὰ ἀγαθά. Εἰς σὲ ἐπιτρέπω τὴν ἐπιμέλειαν τούτου.

ή. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ὑπὸ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ὑποκάτω, ὁποῖα τὰ, ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, ὑπέχω, καθὼς, Ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς τῷ ζυγῷ, ἤγουν, βάλλουσιν ἑαυτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγόν.

θ'. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν περὶ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ τριγύρω, ὁποῖα τὰ, περιπατῶ, περιβάλλω, περιτίθημι, καθὼς, Περιβάλλουσι τῇ πόλει τεῖχος, ἤγουν, περιτειχίζουσι τὴν πόλιν.

ί. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ἀντιτάττω, ἀντιβαίνω, ἀνθίςαμαι, ἀντιλέγω.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Συμφώνει μὲ τοὺς λέγοντας τὴν ἀλήθειαν.

β'. Μὴ ἐπίβαλλε χεῖρα εἰς τὰ ἀλλότριά.

γ'. Πρόσεχε εἰς τὴν διδασκαλίαν.
Πρόσκεισο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὠφελίμων βιβλίων.

δ'. Εἰσέρχεται εἰς ἐμὲ ἀγανάκτησις, ὅταν βλέπω μαθητὴν νὰ ἀμελῇ.

έ. Οἱ συναναστρεφόμενοι μὲ ἀχρείους ἀνθρώπους ἐμπίπτουσιν εἰς κινδύνους.

ς'. Μέγα εὐτύχημα εἶναι νὰ παροικῇ τις εἰς τιμίους γείτονας.

ζ'. Ἀνάθετε τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων σου εἰς καλοὺς διδασκάλους.

ή. Μὴ θέλε ποτὲ νὰ ὑποβάλῃς σεαυτὸν εἰς δουλείαν διὰ κανὲν ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου.

θ'. Περίβαλλε εἰς σεαυτὸν ὡς τεῖχος ἀπόρθητον τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην.

ί. Ἀντιτάττου εἰς τὰ πάθη.

Τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ οὐσιαστικὰ λαμβάνουσιν ἐν γένει τὴν αὐτὴν σύνταξιν τῶν ῥημάτων μὲ τὰ ὁποῖα συμφωνοῦσι κατὰ τὴν σημασίαν· οὕτω συντάσσονται,

ά. Μετὰ Δοτικῆς (καὶ Γενικῆς πολλάκις) τὰ σημαίνοντα φιλίαν, οἰκειότητα καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ, φίλος, οἰκεῖος, ἐχθρὸς, πολέμιος, ἐναντίος. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μετὰ Γενικῆς ἢ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς

με προθέσεως, καθὼς, φίλος μου, ἢ φίλος μὲ ἐμέ.

β΄. Τὰ σημαίνοντα ὠφέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ὠφέλιμος, χρήσιμος, ἐπιβλαβὴς, λυπηρός. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν συντάσσονται μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς εἰς προθέσεως, καθὼς, ὠφέλιμος εἰς ἐμὲ, κ.τ.λ.

γ΄. Τὰ σημαίνοντα ἰσότητα, ἢ ὁμοιότητα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ, ἴσος, ὁ αὐτὸς, ὅμοιος, ἄνισος, ἀνόμοιος. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς μὲ, καθὼς, ἴσος, μὲ ἐμὲ, κ.τ.λ. τὸ ὅμοιος συντάσσεται καὶ μετὰ Γενικῆς, καθὼς, ὅμοιός μου.

δ΄. Τὰ σημαίνοντα ὑποταγὴν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ὑπήκοος, εὐπειθὴς, ἀπειθής. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς εἰς.

ε΄. Τὰ ἔχοντα σημασίαν παθητικὴν, ὁποῖα τὰ, ἀγαπητὸς, μισητὸς, ὁρατὸς, κ.τ.λ. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν συντάσσονται μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς ἀπὸ, ἢ τῆς εἰς, καθὼς, ἀγαπητὸς ἀπὸ ὅλους, ἢ εἰς ὅλους.

ϛ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, ἐν, ἐπὶ, πρὸς, παρὰ, ὑπὸ, καὶ φυλάττοντα τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως, ὁποῖα τὰ, ἀντίπαλος, ἔμφυτος, ἐπίθετος, πρόσοικος, πάροικος, ὑποτελής. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς εἰς· τινὰ ὅμως συντάσσονται καὶ μετὰ Γενικῆς, καθὼς, ἀντίπαλός του. Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ τὴν σὺν, ἢ ἀπὸ τὸ ὁμοῦ, ὁποῖα τὰ, σύνεδρος, σύνδουλος, ὁμόδουλος· ταῦτα καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν εὑρίσκονται μετὰ Γενικῆς.

ζ΄. Πολλάκις συντάσσονται μετὰ Δοτικῆς καὶ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, καθὼς, νομοθεσία τοῖς Ἕλλησι· Ἀντιλογία ταῖς συμμάχοις· ἡ τοιαύτη Δοτικὴ ἐξηγεῖται τὴν σήμερον, ἢ μὲ Γενικὴν ἢ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

α΄. Εἰς μὲν τοὺς ἀγαθοὺς ἔσο φίλος· εἰς δὲ τοὺς κακοὺς ἐναντίος διὰ τὴν κακίαν αὐτῶν.

β΄. Φιλοτιμοῦ πάντοτε νὰ ἦσαι ὠφέλιμος εἰς τὴν πατρίδα.

γ΄. Ἐπιμελοῦ νὰ γείνης ἴσος μὲ τοὺς ἐπαινουμένους, δι᾽ ἀρετὴν καὶ παιδείαν.

δ΄. Ἔσο εὐπειθὴς εἰς τοὺς νόμους.

ε΄. Θέλε νὰ ἦσαι ἀγαπητὸς ἀπὸ τὸν οὐράνιόν σου πατέρα.

ϛ΄. Θέλε νὰ ἦσαι ἀντίπαλος εἰς τὴν κακίαν, ἔμμονος εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἐπίμονος εἰς τὰ καλὰ ἔργα, προσφιλὴς εἰς τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, πάρεδρος εἰς τοὺς δικαίους, ὑπήκοος εἰς τοὺς νόμους.

Μετὰ Γενικῆς συντάσσονται,

α΄. Ὅλα ἐν γένει τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, ὅταν φανερόνηται ἡ σχέ-

σις προσώπου πρὸς πρόσωπον, πράγματος πρὸς πρᾶγμα, ἢ πρόσωπον, καθὼς, κτήματος πρὸς κτήτορα, μέρους πρὸς ὅλον, περιεχομένου πρὸς περιέχον, ὡς ὁ οἶκος τοῦ Σωκράτους· ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους· τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης· κ.τ.λ.

β'. Τὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα μέθεξιν, σέρησιν, χρείαν, πλήρωσιν, ὁποῖα τὰ, μέτοχος, ἄπειρος, ἐνδεὴς, πλήρης. Οὕτω συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον, τινὰ δὲ μετὰ Αἰτιατικῆς λεγομένης τῆς ἀπὸ, καθὼς, ἐνδεὴς χρημάτων, ἢ ἀπὸ χρήματα.

γ'. Τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν, ὁποῖα τὰ, ἄξιος, ὠνητός. καθὼς, ὠνητὸς χρημάτων, ἤγουν, ἀγοραστὸς μὲ χρήματα.

δ'. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, μνήμων, ἀμνήμων, ἐπιλήσμων. Οὕτω συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον.

ε'. Τὰ σημαίνοντα διαφορὰν, ὁποῖα τὰ, διάφορος, ἄλλος, ἕτερος, ἀλλοῖος. Τὴν σήμερον ἀντὶ τῆς Γενικῆς μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν ἀπὸ, ὡς, ἄλλος ἀπὸ ἐκεῖνον· τὸ δὲ διάφορος συντάσσεται καὶ μετὰ Γενικῆς.

ς'. Τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται μετὰ Γενικῆς ἑνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, τὰ δὲ ὑπερθετικὰ μετὰ Γενικῆς πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· ἀντὶ δὲ τῆς Γενικῆς τοῦ συγκριτικοῦ μεταχειρίζονται πολλάκις τὸν ἤ, καὶ τὴν πτῶσιν τὴν ὁποίαν τὸ ῥῆμα ἢ ἡ πρόθεσις ἀπαιτεῖ, καθὼς, Νεώτερός ἐςιν ἐμοῦ, καὶ μᾶλλον ἀκμάζει ἢ ἐγώ. Εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται ὁμοίως μετὰ Γενικῆς, ἢ ἀντὶ τῆς Γενικῆς μετὰ Αἰτιατικῆς, λεγομένης τῆς παρὰ προθέσεως, ἢ τῆς ὑπὲρ, καθὼς, Νεώτερός μου εἶναι, καὶ ἀκμάζει μᾶλλον παρὰ ἐμὲ, ἢ ὑπὲρ ἐμέ. Μὲ τὴν παρὰ λαμβάνεται κοινότερον ἡ ὀνομαστικὴ, μᾶλλον παρὰ ἐγώ.

Ὅταν εἰς τὴν σύγκρισιν θέλωσι νὰ παραστήσωσι τὸ ὑπὲρ δύναμιν, ἢ τὸ ὑπὲρ φύσιν, μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἢ τὸ ὡς, ἢ τὸ ὥςε μὲ Ἀπαρέμφατον, ὡς, Κακὸν συνέβη τῇ πόλει μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι, ἤγουν, κακὸν συνέβη εἰς τὴν πόλιν μεγαλήτερον παρ' ὥστε νὰ ἐμπορῇ νὰ ὑποφέρῃ αὐτὸ, δηλαδὴ, ἀνυπόφορον εἰς αὐτήν.

Ἐν τῇ αὐτῇ περιςάσει μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἢ, τὴν κατὰ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ τὴν πρὸς, ἢ τὴν ἐπὶ, μὲ τὸ ὡς· ὡς Τὸ νόσημά ἐστι μεῖζον ἢ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἤγουν, μεγαλήτερον παρὰ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, δηλαδὴ, ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Πρὸ τῆς κατὰ βάλλεται ἐνίοτε καὶ τὸ ὡς, καθὼς, Μεῖζον ἢ ὡς κατὰ ἄνθρωπον. Μεταχειρίζονται τὴν πρὸς, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ συγκριτικοῦ θεωρῆται σχετικῶς, πρός τι, τὴν δὲ ἐπὶ μὲ τὸ ὡς, ὅταν

ἀποβλέπῃ εἰς τέλος τι, καθώς, Ἐνδεεστέρως ἑκάστῳ παρέχει ἢ πρὸς τὴν ἐξουσίαν· Βραδύτεροί εἰσιν ἢ ὡς ἐπ' ἀπόλαυσιν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ϛʹ. Ὁ Γεώργιος εἶναι ἐπιμελέστερος ἀπὸ τὸν Δημήτριον.

Οἱ ἀνόητοι πλούσιοι εἶναι μᾶλλον δυστυχεῖς παρὰ οἱ φρόνιμοι πένητες.

Μὴ ἐπίβαλλε εἰς τὸν μαθητὴν κόπους μεγαλητέρους παρὰ ὥστε νὰ δύνωνται νὰ βαστάσωσιν αὐτούς.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΥ.

ά. Τὸ Ἀπαρέμφατον λαμβάνεται εἰς τὰς προτάσεις καὶ ὡς ῥῆμα, καὶ ὡς ὄνομα· ὡς ῥῆμα συντάσσεται, κατὰ τὴν σημασίαν αὐτοῦ, ἢ μετὰ Αἰτιατικῆς, ἢ μετὰ Γενικῆς, ἢ μετὰ Δοτικῆς, καθὼς τὰ ῥήματα· ὡς ὄνομα, συντάσσεται μετὰ τῶν ῥημάτων καὶ μετὰ τῶν προθέσεων καθὼς τὰ οὐσιαστικά.

βʹ. Ὅταν τὸ Ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τότε τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου βάλλεται κατὰ Ὀνομαστικὴν, καθὼς, Πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος, ἤγουν, πάσχιζε νὰ ἦσαι κατὰ μὲν τὸ σῶμα φιλόπονος, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν φιλόσοφος.

γʹ. Ὅταν ὅμως τὸ Ἀπαρέμφατον ἦναι διαφόρου προσώπου, τότε βάλλεται τὸ ὑποκείμενον κατ' Αἰτιατικὴν, καθὼς, Αἰσχρὸν τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν γονέων, ἤγουν, αἰσχρὸν εἶναι οἱ μὲν ζωγράφοι νὰ ἀπεικονίζωσι τὰ καλὰ ζῶα, τὰ δὲ τέκνα νὰ μὴ μιμῶνται τοὺς ἐναρέτους γονεῖς.

Ὅταν τὸ Ἀπαρέμφατον ἦναι ὑπαρκτικὸν καὶ συντάσσεται μετὰ μετοχῆς, τὸ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ τὴν μετοχὴν, ὡς, ὁ οἰόμενος εἶναι ἀγαθὸς, τοῦ οἰομένου εἶναι ἀγαθοῦ, κτλ.

Ὅταν προηγῆται τοῦ ἀπαρεμφάτου Δοτικὴ, τὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ αὐτὴν, ἢ κατὰ τὸν γʹ. κανόνα βάλλεται κατὰ Αἰτιατικὴν, καθὼς, Ἔξεστιν ἡμῖν ὅποι ἂν βουλώμεθα πορεύεσθαι μηδὲν φοβουμένους. Ὑπῆρξεν ἡμῖν ἐνδόξων ἀνδρῶν ἀπογόνοις εἶναι, ἤγουν, εἶναι δυνατὸν εἰς ἡμᾶς, ὅπου ἂν θέλωμεν νὰ πηγαίνωμεν, χωρὶς νὰ φοβούμεθα. Ὑπῆρξεν εἰς ἡμᾶς νὰ ἤμεθα ἀπόγονοι ἐνδόξων ἀνδρῶν.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

γʹ. Αἰσχρὸν εἶναι νὰ λέγησαι Ἕλλην, καὶ ἡ ζωή σου νὰ ἦναι ὁμοία μὲ τὴν τῶν βαρβάρων.

Ὁ Σωκράτης ἐξήλεγχε σοφῶς τοὺς φανταζομένους ὅτι ἦσαν σοφοί. Εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἦναι εὐδαίμων, ἀπέχων ἀπὸ τὸ κακὸν καὶ πράττων τὸ ἀγαθόν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ.

ά. Ἡ μετοχὴ λαμβάνεται εἰς τὸν λόγον ἐνταυτῷ καὶ ὡς ἐπίθετον, καὶ ὡς ῥῆμα· ὡς ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικὸν αὐτῆς, καθὼς, τὰ ἐπίθετα· ὡς ῥῆμα συντάσσεται μετὰ Γενικῆς, ἢ Δοτικῆς, ἢ Αἰτιατικῆς, καθὼς τὰ ῥήματα.

β΄. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ ὀνομαστικὴν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς ἦναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, ὡς, Καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.

γ΄. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ γενικὴν, ὅταν δὲν ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου μὲ τὸ ῥῆμα· ἡ τοιαύτη Μετοχὴ λέγεται ἀπόλυτος, καθὼς, Ἡ ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται, διαφθαρείσης τῆς διανοίας, ἤγουν, ἡ ψυχὴ κάμνει πολλὰ σφάλματα, ὅταν ὁ νοῦς διαφθαρῇ.

δ΄. Ἐνίοτε εὑρίσκεται εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς ὀνομαστικὴ, ἢ Δοτικὴ, ἀντὶ Γενικῆς ἀπολύτου.

έ. Αἱ οὐδέτεραι Μετοχαὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, καθὼς, ἐξὸν, τυχὸν, καὶ ἡ οὐδετέρα ὑπαρκτικὴ Μετοχὴ συντροφευμένη μὲ οὐδέτερον ἐπίθετον, καθὼς, ἀδύνατον ὂν, ῥάδιον ὂν, αἰσχρὸν ὂν, καὶ αἱ οὐδέτεραι Μετοχαὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων, καθὼς, εἰρημένον, διηγγελμένον, κ.τ.λ. λαμβάνονται εἰς τοὺς ἀρχαίους ἀντὶ γενικῆς ἀπολύτου.

ς΄. Ἡ Αἰτιατικὴ καὶ ἡ Δοτικὴ τῶν Μετοχῶν λαμβάνονται συχνάκις μὲ τὸ ὡς ἐπίῤῥημα, ἀντὶ Γενικῆς ἀπολύτου, καὶ ἐξηγεῖται εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν μὲ Μετοχήν τινα ἁρμόζουσαν εἰς τὸ νόημα, καθὼς, γινώσκων ὡς, νομίζων ὡς, στοχαζόμενος ὡς, ἢ μὲ αἰτιολογικὸν σύνδεσμον.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

δ΄. Εἰς τὴν γῆν ταύτην ἄνυδρον οὖσαν, ἀδύνατον εἶναι νὰ κατοικήσωσιν ἄνθρωποι εἰς αὐτήν.

έ. Ἐπιμελοῦ νὰ προκόψῃς, ἐπειδὴ εἶναι αἰσχρὸν νὰ μείνῃς ἀμαθὴς, ἐνῷ δύνασαι νὰ προκόψῃς.

ΜΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ.

Διὰ νὰ φανερόνωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὸ τέλος τινὸς πράξεως, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες μετεχειρίζοντο προθέσεις τινὰς πρὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ τὸ ὥςε μὲ ἀπαρέμφατον, ἢ τὴν Μετοχὴν, ἢ τοὺς συνδέσμους, ἵνα, ὡς, ὅπως, μὲ τὴν Ὑποτακτικὴν, ἢ Εὐκτικὴν ἔγκλισιν. Τοιαῦται εἶναι ἀπὸ τὰς προθέσεις.

ά. Ἡ διὰ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, Διὰ τοῦτο δύο ὦτα

ἔχομεν, στόμα δὲ ἓν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἥττονα δὲ λέγωμεν.

β'. Ἡ εἰς, καθὼς, Ἀναξαγόρας ἔλεγεν ὅτι γεγέννηται εἰς θεωρίαν ἡλίου, καὶ σελήνης, καὶ οὐρανοῦ.

γ'. Ἡ πρὸς μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, Λέγει πρὸς τὸ βέλτιστον.

δ'. Ἡ περὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, περὶ τοῦ βίου καθ' ἑκάστην ἀγωνίζονται τὴν ἡμέραν.

ε'. Ἡ ὑπὲρ μὲ Γενικὴν, καθὼς, Ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτεύονται.

ς'. Ἡ ἕνεκα μὲ Γενικὴν, καθὼς, ἕνεκα χρημάτων μηδέποτε Θεὸν ὀμώσῃς.

ζ'. Ἡ ἐπὶ μὲ Αἰτιατικὴν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ κινήσεως σημαντικὰ ῥήματα, καθὼς, Ἐπὶ τοῦθ' ἥκουσιν, ἵνα ὑμῖν διαλεχθῶσιν, ἤγουν, διὰ τοῦτο ἦλθον, διὰ νὰ συνομιλήσωσι μὲ σᾶς. Μὲ Δοτικὴν εἰς ἄλλας περιστάσεις, καθὼς, Ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους, ἐπ' ὠφελείᾳ προσέθηκεν αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται ἕκαστα, ἤγουν, Ὁ Θεὸς ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν ἐπρόσθεσεν εἰς αὐτοὺς ἕκαστον ἀπὸ τὰ αἰσθητήρια διὰ τῶν ὁποίων αἰσθάνονται.

ή. Τὸ ὥστε μὲ ἀπαρέμφατον, καθὼς, Τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι, ἤγουν, τῆς ἰδικῆς σας τύχης νομίζω ὅτι εἶναι τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν τινῶν νὰ εἴπωσιν ἀπρομελετήτως πολλὰ ἀπὸ τὰ πρέποντα, διὰ νὰ (ἢ, ὥστε νὰ) γείνῃ εἰς ἐσᾶς εὔκολος ἀπὸ ὅλα ἡ ἐκλογὴ τοῦ συμφέροντος.

θ'. Ἡ Μετοχὴ, καθὼς, Ὅρκον ἐπακτὸν προσδέχου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σεαυτὸν αἰτίας αἰσχρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων, ἤγουν, διὰ δύο αἴτια δέχου ὅρκον ἐπιφερόμενον, ἢ διὰ νὰ λυτρόνῃς τὸν ἑαυτόν σου ἀπὸ κατηγορίαν αἰσχρὰν, ἢ διὰ νὰ σώζῃς φίλους ἀπὸ κινδύνους μεγάλους.

ι. Τέλος πάντων, οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι ἵνα, ὅπως, ὡς, καὶ ὁ ποιητικὸς ὄφρα. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι ἐξηγοῦνται τὴν σήμερον μὲ τὴν διὰ καὶ τὸν νὰ (ἵνα), διὰ, νὰ, καὶ συντάσσονται μετὰ Ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως, ὅταν προηγῆται ῥῆμα χρόνου Ἐνεστῶτος, ἢ Μέλλοντος, ἤγουν, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ πραγμάτων παρόντων ἢ

μελλόντων, καθὼς, Μελέτα περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων λέγειν, ἵνα συνεθισθῇς ὅμοια τοῖς εἰρημένοις φρονεῖν, ἤγουν, ἐπιμελοῦ νὰ ὁμιλῇς περὶ καλῶν πράξεων, διὰ νὰ συνειθίσῃς νὰ φρονῇς ὅμοια μὲ τοὺς λόγους. Συντάσσονται μετὰ Εὐκτικῆς, ὅταν τὸ ῥῆμα ἦναι χρόνου παρῳχημένου, ἤγουν, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ πραγμάτων περασμένων, καθὼς, Ὅπως οὖν ἀσφαλῶς θηρῴη, ἱππέας προσέλαβε πολλοὺς, ἤγουν, διὰ νὰ κυνηγῇ λοιπὸν ἀσφαλῶς ἔλαβε μεθ ἑαυτοῦ καὶ ἱππέας πολλούς. Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν Ἐνεστὼς λαμβάνηται ἀντὶ παρῳχημένου, τὸ ὁποῖον λέγεται ἀντιχρονισμὸς, καθὼς, Καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν, ἤγουν, καὶ φύλακας πρεσβυτέρους τὴν ἡλικίαν πέμπει μαζὺ, διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὰς κακοτοπίας.

Ὅταν ὁ λαλῶν περὶ πραγμάτων περασμένων θεωρῆται ὡς ἐὰν ἦτο τότε παρὸν ἐνῷ ἐγίνοντο, καὶ ὡμίλει περὶ αὐτῶν ὡς ἤδη γινομένων, τότε οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται μετὰ ὑποτακτικῆς, καὶ ἂν προηγῆται ῥῆμα χρόνου παρωχημένου, καθὼς, Τὰ πλοῖα πάντα καὶ τὰ μικρὰ συνήθροισε παρ' ἑαυτὸν, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλῃ τοῖς πολεμίοις τὸ πλῆθος τῶν νεῶν, ἤγουν, ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ τὰ μικρὰ, συνήθροισε πλησίον του, διὰ νὰ μὴ φανερώσῃ κανεὶς εἰς τοὺς πολεμίους τὸ πλῆθος τῶν νεῶν.

Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν ἡ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν φανερόνει ὁ παρῳχημένος χρόνος, διαμένῃ καὶ τὸ τέλος ἐξακολουθῇ νὰ γίνεται, καθὼς, Τοῦ λόγου τὴν χρῆσιν δέδωκεν ἡμῖν ὁ κτίσας ἡμᾶς Θεὸς, ἵνα τὰς βουλὰς ἡμῶν ἀλλήλοις ἀποκαλύπτωμεν, ἤγουν, Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὴν χρῆσιν τοῦ λόγου, διὰ νὰ φανερόνωμεν πρὸς ἀλλήλους τὰ θελήματα τῶν καρδιῶν ἡμῶν.

Οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται καὶ μετὰ χρόνου παρῳχημένου Ὁριστικῆς Ἐγκλίσεως, ὅταν τὸ τέλος καὶ ὁ σκοπὸς ἀναφέρηται εἰς περασμένον καιρὸν, καθὼς, Ἐχρῆν λαβεῖν συγγραφὴν, ἵνα εἶχεν ἀπαιτεῖν, ἤγουν, ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁμολογίαν, διὰ νὰ ἤθελεν ἐμπορεῖ νὰ ἀπαιτῇ.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ή. Μάνθανε πολλὰ καὶ ὠφέλιμα, διὰ νὰ προλαμβάνῃς πολλοὺς κινδύνους τῆς ἀγνοίας.

θ'. Μεταχειρίζου τὸν πλοῦτον, διὰ νὰ ἀγαθοποιῇς, ἀλλ' οὐχὶ διὰ νὰ κακοποιῇς.

ί. Ὁ Πατὴρ τοῦ Δημητρίου ἔδωκεν εἰς αὐτὸν δέκα δραχμὰς, διὰ νὰ ἀγοράσῃ βιβλία.

Οἰκονόμει καλῶς τὴν περιουσίαν σου, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃς εἰς ἀνάγκην.

Ὁ Θεὸς ἔθεσε τὸν ἄνθρωπον εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, διὰ νὰ ἀγωνίζηται καλῶς, καὶ οὕτω νὰ γένῃ ἄξιος τῶν αἰωνίων βραβείων τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς.

Ὁ Ἀντώνιος λυπεῖται τώρα ὅτι ἔμεινεν ἀμαθής· ἔπρεπε νὰ μὴ ἀμελῇ, διὰ νὰ ἤθελε προκόψει.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΙ.

Ὁ ὑποθετικὸς λόγος περιέχει τοὐλάχιστον δύο προτάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία φανερόνει τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα, καὶ αὕτη λέγεται ἡγούμενον, ἡ δὲ ἄλλη φανερόνει τὸ συμπέρασμα, καὶ λέγεται ἑπόμενον. Κάμνομεν ὑποθέσεις καὶ συμπεράσματα περὶ πραγμάτων περασμένων, παρόντων καὶ μελλόντων.

α'. Ὅταν καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναφέρωνται εἰς χρόνον περασμένον, μεταχειρίζονται τὴν Ὁριστικὴν Ἔγκλισιν κατὰ χρόνον ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ ἔννοια, βάλλοντες εἰς τὸ συμπέρασμα τὸν ἂν, ὅστις φανερόνει τὸ δυνατὸν τοῦ πράγματος τὸ ὁποῖον συμπεραίνεται ἐκ τῆς ὑποθέσεως, ἤγουν, τί ἤθελε γείνειν, ἢ ἠδύνατο νὰ γείνῃ, ὡς συνέπεια τοῦ ὑποτιθεμένου, καθὼς, Εἴ ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, ἤγουν, ἐὰν μὲ ἤρεσκε κανὲν ἀπὸ τὰ λεχθέτα ὑπὸ τούτων, ἤθελον ἡσυχάζειν.

β'. Ὅταν ἡ ὑπόθεσις γίνηται περὶ πράγματος, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ εἶναι ὁμολογούμενον, καὶ τὸ συμπέρασμα συνάγηται ἀναντιῤῥήτως ἐκ τῆς ὑποθέσεως, μεταχειρίζονται ὁμοίως τὴν Ὁριστικὴν, χωρὶς ὅμως τὸ συμπέρασμα νὰ λαμβάνῃ τὸν ἂν, διότι δὲν εἶναι χρεία αὐτοῦ, καθὼς, Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ἡμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας.

γ'. Ὅταν καὶ τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα, καὶ τὸ ἐκ τούτου συμπεραινόμενον θεωρῶνται οὐχὶ ὡς βέβαια, ἀλλ' ὡς ἐνδεχόμενα καὶ δυνατὰ, τότε καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐκφράζεται μὲ Εὐκτικὴν Ἔγκλισιν, καὶ τὸ συμπέρασμα· βάλλεται δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὁ ἂν καθὼς, Μάλιστα δ' ἂν παροξυνθείης ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων, εἰ καταμάθοις ὅτι καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς ἐκ τούτων μάλιστα γνησίας ἔχομεν, ἤγουν, ἐξαιρέτως δὲ θέλεις παρακινηθῇ νὰ ὀρεχθῇς τὰ καλὰ ἔργα, ἐὰν παρατηρήσῃς ὅτι καὶ τὰς προξενουμένας ἐκ τούτων ἡδονὰς ἀπολαμβάνομεν καθαρωτάτας.

δ'. Ἐὰν τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα εἶναι πιθανὸν νὰ ἀκολουθήσῃ, καὶ ἐκ τούτου, ἐὰν γείνῃ ἔχει νὰ προέλθῃ τι μετὰ βεβαιότητος, ἢ πρέπει νὰ γείνῃ, τότε ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται μὲ Ὑποτακτικὴν Ἔγκλισιν διὰ τοῦ ἐὰν, ἂν, ἢ ἢν, τὸ δὲ συμπέρασμα, κατὰ τὴν χρείαν, ἢ

μὲ Ὁριστικὴν, ἢ μὲ Προςακτικὴν, καθὼς, Ἐὰν ποτέ σοι συμβῇ κινδυνεύειν ζήτει τὴν ἐκ τοῦ πολέμου σωτηρίαν μετὰ καλῆς δόξης. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφράζεται καὶ ἡ συνθήκη, καθὼς, Ἐὰν ἧς φιλομαθὴς, ἔσῃ πολυμαθής.

έ. Τὸ ἁπλῶς καὶ χωρίς τινος ὑποθέσεως ἐνδεχόμενον καὶ δυνατὸν, ἐκφράζεται μὲ Εὐκτικὴν διὰ τοῦ ἂν, καθὼς, Τὰς τῶν σπουδαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν, ἤγουν, τὰς φιλίας τῶν καλοήθων οὐδὲ ὅλη ἡ ζωὴ δὲν ἤθελεν ἐξαλείψει.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

ά. Ἂν ὁ Ἀντώνιος ἐπιμελεῖτο, ἤθελε προκόψει.

Ἂν ὁ Κωνσταντῖνος ἤκουε τὰς συμβουλάς μου, δὲν ἤθελε δυστυχήσει.

β'. Ἂν ὁ Θεὸς σὲ ἔκαμε λογικὸν, χρεωστεῖς νὰ ζῇς λογικῶς.

γ'. Ἐὰν ἐπιμεληθῇς, δύνασαι καὶ σὺ νὰ προκόψῃς, καθὼς ὁ Γεώργιος.

δ'. Ἐὰν ἀγαπᾷς τὴν παιδείαν, δεῖξον τοῦτο διὰ τῆς ἐπιμελείας σου.

έ. Τὸν δίκαιον δικαςὴν οὔτε συγγένεια οὔτε φιλία, οὔτε χρήματα, οὔτε ὑποσχέσεις, οὔτε ἀπειλαὶ, οὐδὲν ἐκ τούτων ἤθελε πείσει νὰ κάμῃ χάριν εἰς τὴν ἀδικίαν.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ.

Τὰ χρονικὰ ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὅπως, ὅσον χρόνον, κτλ. συντάσσονται μὲ Εὐκτικὴν, ὅταν γίνεται λόγος περὶ πραγμάτων ἀναφερομένων εἰς τὸ παρελθὸν, πλὴν οὐχὶ ὁριστικῶς γενομένων, ἀλλὰ συνειθιζομένων νὰ γίνωνται· καθὼς, Περιεμένομεν οὖν ἑκάςοτε, ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον· ἐπεὶ δὲ ἀνοιχθείη, ᾔειμεν παρὰ τὸν Σωκράτην, ἤγουν, ἐπροσμέναμεν λοιπὸν καθ' ἡμέραν ἕως οὗ ἤθελεν ἀνοιχθῇ τὸ δεσμωτήριον· καὶ ἀφοῦ ἤθελεν ἀνοιχθῇ, εἰσηρχόμεθα εἰς τὸν Σωκράτην. Ἐνταῦθα Κύρῳ βασίλεια ἦν καὶ παράδεισος μέγας ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀπὸ ἵππου, ὁπότε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους, ἤγουν, ἐδῶ ἦσαν εἰς τὸν Κῦρον βασιλικὰ παλάτια, καὶ περιβόλιον μέγα, πλῆρες ἀπὸ ἄγρια ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἐκυνήγει ἔφιππος, ὁπότε ἤθελε νὰ γυμνάσῃ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους.

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν φανερόνομεν τὸ ἀπροσδιόριστον τοῦτο συντάσσοντες τὰ χρονικὰ μόρια ὁπότε (ἢ ὅποτε), ἀφοῦ, μὲ Παρατατικὸν Ὁριστικῆς Ἐγκλίσεως, ἢ μὲ ὑποθετικὸν Ἀόριστον, κατὰ τὴν χρείαν, καθὼς, Ὅποτε ἤρχετο, ὑπεδεχόμην αὐτὸν μὲ πᾶσαν φιλοφροσύνην. Ἀφοῦ ἤθελε δειπνήσει ἐπέρνα τὴν ἑσπέραν συνομιλῶν μὲ τοὺς φίλους.

Ὅταν δὲ τὰ μόρια ταῦτα ἦναι σύνθετα μὲ τὸν ἂν, καθὼς, ἐ π ὰ ν, ἐ π ε ι δ ὰ ν, ὁ π ό τ α ν, συντάσσονται γενικῶς μετὰ Ὑποτακτικῆς.

Τὰ ἀναφορικὰ καὶ τὰ ἀόριστα, εἴτε ἐπιῤῥήματα, εἴτε ἀντωνυμίαι, ὅταν βάλλωνται κατόπιν ἀπὸ χρόνον παρῳχημένον συντάσσονται μετὰ Εὐκτικῆς ἐγκλίσεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν πάντοτε οὐχὶ πραγματικῆς, καὶ ὡρισμένης ὑπάρξεως, ἀλλ᾽ ἐνδεχομένης καὶ δυνατῆς, καθὼς, Ο ὐ κ ᾔ δ ε ι ν ὅ π ο ι τ ρ α π ο ί μ η ν, ἤ γ ο υ ν δ ὲ ν ἤ ξ ε υ ρ ο ν π ο ῦ ν ὰ γ υ ρ ί σ ω. Ὅ,τ ι δ ύ ν α ι τ ο Κ ῦ ρ ο ς ὑ π ε ρ έ χ α ι ρ ε ν α ὐ τ ο ῖ ς χ α ρ ι ζ ό μ ε ν ο ς, ἤγουν, κ α θ᾽ ὅ,τ ι ἠ δ ύ ν α τ ο ὁ Κ ῦ ρ ο ς ὑ π ε ρ έ χ α ι ρ ε ν ὰ κ ά μ ν ῃ χ ά ρ ι ν ε ἰ ς α ὐ τ ο ύ ς.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ.

Χθὲς περιέμενον τὸν Γεώργιον, ἕως νὰ ἔλθῃ.

Ὁπότε ἐξήρχετο ὁ πατήρ μου εἰς περίπατον, παρελάμβανε καὶ ἐμέ.

Ὁ πατήρ μου ἔχαιρε νὰ μεταδίδῃ ὅ,τι καλὸν εἶχε.

Ὁ Γεώργιος ἐπιστρέψας ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἔλεγεν ὅτι εἶναι ἐκεῖ μεγάλη σιτοδεία.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ Ὡ ς, ἢ Ὅ τ ι.

Ὅταν μία τις πρότασις κρέμαται ἀπὸ ἄλλην, ἢ ἦναι συνδεδεμένη μὲ ἐκείνην διὰ τοῦ ὡ ς, ἢ ὅ τ ι, τὰ μόρια ταῦτα συντάσσονται μετὰ Εὐκτικῆς, ἐὰν ὁ λόγος γίνηται μὲ τρόπον διηγηματικόν. Ἡ τοιαύτη σύνταξις εἶναι συνήθης εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα γνῶσιν τινὸς πράγματος, δήλωσιν ἢ ἀφήγησιν, ὁποῖα τὰ, ο ἶ δ α, ἐ π ί ς α μ α ι, γ ι ν ώ σ κ ω, δ η λ ῶ, δ ε ί κ ν υ μ ι, λ έ γ ω, κ.τ.λ. καθὼς, Κ ἄ π ε ι τ α ἐ π ε ι ρ ώ μ η ν α ὐ τ ῷ δ ε ι κ ν ῦ ν α ι, ὅ τ ι ε ἴ ο ι τ ο μ ὲ ν ε ἶ ν α ι σ ο φ ὸ ς, ο ἴ η δ᾽ ο ὔ. Ο ἱ δ ὲ Ἰ ν δ ο ὶ ε ἰ σ ε λ θ ό ν τ ε ς ἔ λ ε ξ α ν, ὅ τ ι π έ μ ψ ε ι ε σ φ ᾶ ς ὁ Ἰ ν δ ῶ ν β α σ ι λ ε ὺ ς, ἤγουν, Κ α ὶ ἔ π ε ι τ α ἐ π ά σ χ ι ζ α ν ὰ δ ε ί ξ ω ε ἰ ς α ὐ τ ὸ ν, ὅ τ ι ἐ ν ό μ ι ζ ε μ ὲ ν ἑ α υ τ ὸ ν σ ο φ ὸ ν, δ ὲ ν ἦ τ ο ὅ μ ω ς. Ο ἱ δ ὲ Ἰ ν δ ο ὶ ε ἰ σ ε λ θ ό ν τ ε ς ε ἶ π ο ν, ὅ τ ι ἔ π ε μ ψ ε ν α ὐ τ ο ὺ ς ὁ β α σ ι λ ε ὺ ς τ ῶ ν Ἰ ν δ ῶ ν.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἐπιῤῥήματά τινα λαμβανόμενα ὡς προθέσεις, συντάσσονται τὰ μὲν μετὰ Γενικῆς, τὰ δὲ μετὰ Δοτικῆς.

ά. Μετὰ Γενικῆς, τὰ τοπικὰ, ἄ ν ω, κ ά τ ω, ἔ ν δ ο ν, ἔ ξ ω, μ α κ ρ ὰ ν, π ό ῤ ῥ ω, κ.τ.λ.

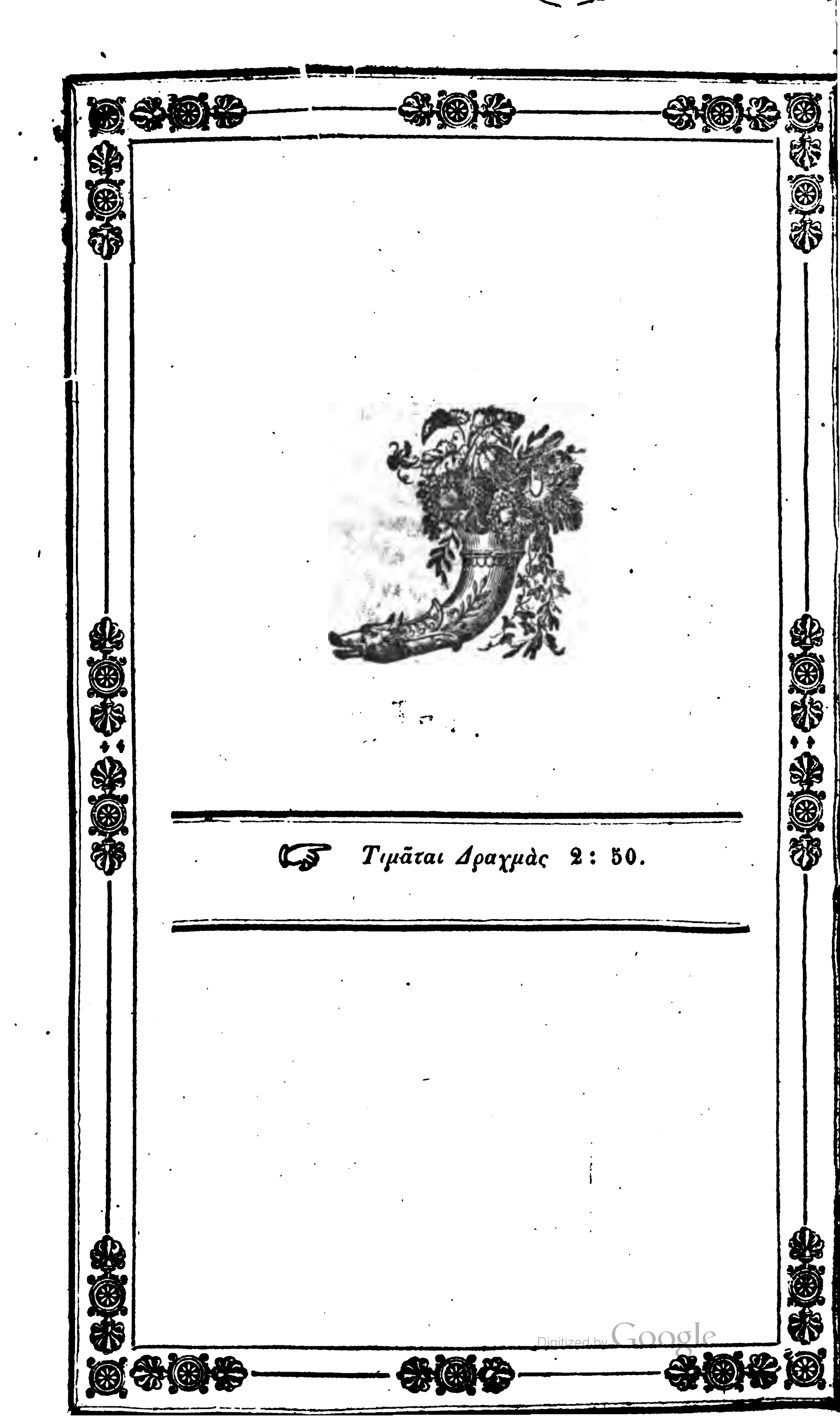
β΄. Τὰ ἐξαιρετικὰ, ἄ ν ε υ, π λ ὴ ν, ἐ κ τ ὸ ς, δ ί χ α, χ ω ρ ί ς.

γ΄. Τὰ ποσοτικὰ χρόνου, ἅ π α ξ δ ὶ ς, τ ρ ὶ ς, κ.τ.λ. πολλάκις, καθὼς, ἅ π α ξ τ ο ῦ ἐ ν ι α υ τ ο ῦ.

Μετὰ Δοτικῆς, τὸ ἅ μ α φανερόνον ἕνωσιν ἢ ὁμοχρονισμὸν, ὡς ἅ μ α τ ῷ π α τ ρ ὶ, ἅ μ α τ ῇ ἡ μ έ ρ α.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

☞ Τιμᾶται Δραχμὰς 2: 50.

